

අන්තර්ජාතික රැම්සාර් තෙත්බිම්

වාර්තා අංකය: PER/B/2019/03

ජාතික විගණන කාර්යාලය

පරිසර විගණන අංශය

පටුන

පිටු අංකය

1. විධායක සාරාංශය.....	1
2. වාර්තාවේ පසුබිම හා ස්වභාවය.....	3
2.1 තෙත් බිම් කලාප සම්බන්ධ පසුබිම.....	3
2.2 විගණනය සඳහා අධිකාරී බලය	19
2.3 විගණන අරමුණ	19
2.4 මාතෘකාව තෝරා ගැනීමේ පදනම	19
2.5 සම්බන්ධිත ආයතන හා ඒවායේ කාර්යභාරය.....	19
2.6 විගණන නිර්ණායක.....	22
2.7 විගණන ප්‍රවේශය.....	22
2.8 විගණන විෂය පථය.....	24
3. නිරීක්ෂණ.....	25
3.1 ජෛව විවිධත්වයේ සංරක්ෂණය සඳහා වූ පර්යේෂණ	25
3.2 ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණය සඳහා වූ ජාතික සැලැස්ම, උපායක්‍රමික සැලැස්ම.....	28
3.3 රැම්සා තෙත් බිම් වල ක්‍රියාකාරකම්.....	38
3.4 පරිසර හිතකාමී නොවන හා අනීතික ක්‍රියාකාරකම්.....	39
3.5 ආක්‍රමණික ශාක වර්ධනය හා එහි බලපෑම අවම කිරීම.....	49
3.6 රැම්සා තෙත් බිම් සංරක්ෂණ කටයුතු නියාමනය.....	53
4. නිර්දේශ.....	60
5. නිගමනය	61
6. දෙමළ පරිවර්තනය	63-138
7. ඉංග්‍රීසි පරිවර්තනය.....	139-198

ඇමුණුම	1	199
ඇමුණුම	2	203
ඇමුණුම	3	210
ඇමුණුම	4	215
ඇමුණුම	5	218
ඇමුණුම	6	221
ඇමුණුම	7	229
ඇමුණුම	8	230
ඇමුණුම	9	232
ඇමුණුම	10	233
ඇමුණුම	11	235
ඇමුණුම	12	237
ඇමුණුම	13	239
ඇමුණුම	14	241
ඇමුණුම	15	245
ඇමුණුම	16	247
ඇමුණුම	17	249
ඇමුණුම	18	251
ඇමුණුම	19	261

1. විධායක සාරාංශය

ලෝකයේ මානව ශිෂ්ටාචාරය ආරම්භය සඳහා පසුබිම් වන සුවිශේෂී වූ හා ජෛව විවිධත්වයෙන් අනූන වූ පරිසර පද්ධතීන් ලෙස තෙත් බිම් හැඳින්විය හැක. මෙම පරිසර පද්ධති මගින් ඇති වන්නා වූ සුවිශේෂී භාවය හේතුවෙන් අන්තර්ජාතික වශයෙන් මෙම තෙත් බිම් ආරක්ෂා කිරීමේ සහ කළමනාකරණයේ මෙවලමක් ලෙසින් 1971 වර්ෂයේදී අන්තර්ජාතික රැම්සා තෙත් බිම් සම්මුතියේ ආරම්භය ඇති විය. 2018 වර්ෂය වන විට ලොව පුරා රැම්සා තෙත් බිම් කලාප 2,331 ක් හඳුනාගෙන තිබූ අතර ශ්‍රී ලංකාවද කලාප 06 ක් සඳහා හිමිකම් දරා ඇත.

ජනගහන වර්ධනය හා නාගරීකරණය සමග සීමිත වූ භූමි සම්පත භාවිතය වර්ධනය වූ අතර තෙත් බිම් වල තිරසර භාවයට ඇති වන්නා වූ තර්ජනයන්ද වර්ධනය වීමක් දක්නට ලැබුණි. පාරිසරික වශයෙන් වැදගත් වූ මෙම ප්‍රදේශ මානව ක්‍රියාකාරකම් මත දැඩි අහියෝගයකට ලක්ව ඇති අතර ඒ සඳහා බල අධිකාරීත්වය ඇති ආයතන මගින් ඒ පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් අවධානයක් යොමු නොවීම නිසා මෙම තෙත් බිම් විනාශයට පත් වීමේ අවධානමක් පවතින හෙයින් අදාළ ආයතන මගින් සිය කාර්යභාරය ඉටු වී ඇත්ද යන්න ඇගයීම පිණිසත් පවතින ගැටළු සම්බන්ධ සාකච්ඡා කිරීම මෙම විගණනයේ අරමුණ වේ. වගුරු බිම් ගොඩ කිරීම, වන ආවරණය ඉවත් කිරීම, තෙත් බිම් වල පවතින සම්පත් අධික ලෙස ලබා ගැනීම හා ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක හා ජීව විශේෂ සිසු ලෙස පැතිරීම පවතින ගැටළු වලින් කිහිපයකි. ශ්‍රී ලංකාව තුළ ප්‍රධාන රැම්සා තෙත් බිම් ලෙසින් අන්තර්ජාතික වැදගත්කමක් සහිත ජාතික උද්‍යාන හා අභය භූමි ලෙස බුන්දල, විල්පත්තු , කුමන , ආනවිලුන්දාව, වන්කාලෙයි හා මාදු ගඟ යන ප්‍රදේශ නම් කර ඇත. අන්තර්ජාතික රැම්සා තෙත් බිම් සම්මුතිය යටතේ සාමාජික රටක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාව ඇතුළත් වුවද සම්මුතියේ කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වෙනම නීති පද්ධතියක් ශ්‍රී ලංකාව තුළ ස්ථාපිත වී නොතිබුණි. වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂණ ආඥා පනතේ විධි විධාන යටතේ මෙම රැම්සා තෙත් බිම් නියාමනය සිදු කරනු ලබන බව නිරීක්ෂණය විය. රැම්සා තෙත් බිම් ප්‍රකාශයට පත් කිරීමෙන් පසු මෙම තෙත් බිම් වල පවතින ජෛව විවිධත්වයේ තිරසාර භාවය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමාණවත් ආකාරයේ පර්යේෂණ සිදු කර නොතිබුණි. තවද ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණය සඳහා විවිධ වූ උපායක්‍රමික හා ජාතික සැලැස්ම පිළියෙල කර තිබුණද රැම්සා තෙත් බිම් කලාප සම්බන්ධයෙන් විශේෂිත වූ සැලැස්මක් පිළියෙල කර ක්‍රියාත්මක කිරීම හෝ වර්තමාන තත්ත්වය පිළිබඳ කාර්ය සාධන ඇගයීමක් සිදු කර නොතිබුණ බව නිරීක්ෂණය විය.

රැම්සා තෙත් බිම් කලාප ලෙසින් හඳුනාගන්නා ලද භූමි ප්‍රමාණයන්ට අදාළ මායිම් ගැසට් පත්‍ර මගින් ප්‍රකාශයට පත් කර තිබුණද විගණිත දිනය වන විටත් රැම්සා තෙත්බිම් සම්බන්ධයෙන් පැන නැගී තිබෙන මායිම් ගැටළු නිරාකරණය කිරීම සඳහා අවධානය යොමු කිරීම ප්‍රමාණවත්ව සිදු වී නොතිබුණි. රැම්සා තෙත් බිම් කලාප ඇතුළත හා ජේරක කලාපය තුළ අනවසර ලෙස ගොඩනැගිලි ඉදි කිරීම්, ඉඩම් ගොඩ කිරීම් හා පරිසර හිතකාමී නොවන අනීතික ක්‍රියාකාරකම් බොහොමයක් නිරීක්ෂණය වූ අතර

ආක්‍රමණශීලී ශාක ව්‍යාප්තිය මගින් වැව් පද්ධතීන්ට හා රක්ෂිත ප්‍රදේශය තුළ පවතින ජෛව විවිධත්වයට විශාල ලෙස බාධාවන් එල්ල වී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය. මෙම රැම්සා තෙත් බිම් සංරක්ෂණ කටයුතු සඳහා කාර්යමණ්ඩලය යෙදවීම හා අනෙකුත් මූලික පහසුකම් ප්‍රමාණවත්ව සපයා නොමැති බව නිරීක්ෂණය වූ අතර අන්තර් ජාතික වශයෙන් වැදගත්කමක් සහිත වූ මෙම තෙත් බිම් සංරක්ෂණ කටයුතු සඳහා ඉහළ අවධානයක් යොමු කිරීම අත්‍යවශ්‍ය බව නිරීක්ෂණය විය. ජෛව විවිධත්වයෙන් ඉතා ඉහල වටිනාකමක් සහිත, ගං වතුර පාලනය ඇතුළු පාරිසරික සේවාවන් රැසක් සපයන්නා වූ, වදව් යන ශාක හා සත්ව විශේෂත්, සංක්‍රමණික කුරුළු විශේෂ බොහොමයක් සඳහාත් පාරාදීසයක් වූ ජල පෝෂක ප්‍රදේශයන් වශයෙන් මෙන්ම ඓතිහාසික හා පුරා විද්‍යාත්මක වශයෙන් වැදගත් වන්නා වූ මෙම රැම්සා තෙත් බිම් සංරක්ෂණය සඳහා රාජ්‍ය මැදිහත් වීම තවදුරටත් යෙදවිය යුතු බව නිරීක්ෂණය කෙරේ.

2. වාර්තාවේ පසුබිම හා ස්වභාවය

2.1. තෙත් බිම් කලාප සම්බන්ධ පසුබිම

වසර දහසකට වැඩි කාලයක් දිවයින සශ්‍රීක කලා වූ සහ එහි සංස්කෘතික, ආර්ථික හා සමාජ පරිනාමයේ කේන්ද්‍රය වූ ස්වභාවික හා මිනිසා විසින් සාදන ලද තෙත් බිම් අධික ජෛව විවිධත්වයකින් යුක්තවූත්, ජල විද්‍යාත්මක වශයෙන් ඉහළ වැදගත්කමකින් යුක්තවූත්, පාරිසරික වශයෙන් ඉතාමත් සංවේදී වූත් පරිසර පද්ධතීන් වේ. වසර පුරා හෝ වසරේ කිසියම් කාලසීමාවක් පුරා තෙත බරිතව පවතින බිම් ප්‍රදේශ තෙත් බිම් ලෙස සරලව හැඳින්විය හැක. ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත භූමි ප්‍රමාණයෙන් ආසන්න වශයෙන් සියයට 15 ක් පමණ ස්වභාවික හා කෘත්‍රීම අභ්‍යන්තර තෙත් බිම්වලින් සමන්විත වේ.

2.1.1 අන්තර්ජාතික තෙත් බිම් දින සැමරීමේ තේමාවන්

1997 වර්ෂයේ සිට සෑම වර්ෂයකම පෙබරවාරි මස 02 වන දින ලෝක තෙත් බිම් දිනය ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කිරීමත් සමඟ ශ්‍රී ලංකාවද එහි පාර්ශවකරුවකු ලෙස එම දිනය සැමරීමට එක්ව සිටී.

පසුගිය වර්ෂ කිහිපයක අන්තර්ජාතික තෙත් බිම් දින තේමාවන් පහත පරිදි විය.

2010	-	wetlands biodiversity and climate change
2011	-	Wetlands and forests
2012	-	Wetlands and tourism
2013	-	Wetlands and water management
2014	-	Wetlands and agriculture
2015	-	Wetlands our future
2016	-	Wetlands our future sustainable livelihood
2017	-	Wetlands for disaster risk reduction
2018	-	Wetlands for a sustainable urban future
2019	-	Wetlands and Climate Change

(මූලාශ්‍ර :- අන්තර්ජාලය ඇසුරින්)

2.1.2. 2019 අන්තර්ජාතික තෙත් බිම් දින තේමාව සහ කාර්යයන්

(අ) තේමාව

2019 වර්ෂයේ අන්තර්ජාතික තෙත් බිම් දින තේමාව වන්නේ තෙත් බිම් හා දේශගුණික විපර්යාස යන්නයි. සෑම වසරකම අන්තර්ජාතික තෙත් බිම් දිනය යම් නිශ්චිත තේමාවක් යටතේ සමරනු ලබයි. වර්තමානයේ දේශගුණික විපර්යාසයන්ගේ අයහපත් බලපෑම ලොව පුරාම පාහේ දැකිය හැක. විවිධ රටවල් විවිධ අයුරින් මෙම දේශගුණික විපර්යාසයන්ට ගොදුරුවන අතර එමගින් ඇතිවන සමාජ, ආර්ථික හා පාරිසරික ගැටලු හා ආපදා සඳහා විසඳුම් ලබාදීම සඳහා විශාල ධනස්කන්ධයක් වැය කිරීමටත් එම රටවලට සිදුව ඇත. දේශගුණික විපර්යාසවල අහිතකර බලපෑම පාලනය කරගැනීම සඳහා තෙත් බිම් යොදා ගැනීමට ඇති හැකියාව අවධාරණය කිරීමටත්, තෙත් බිම් සතු සුවිශේෂී වටිනාකම් ජනතාව අතර ප්‍රචලිත කිරීමත් අරමුණු කරගෙන 2019 වසරේ තෙත් බිම් දිනය සැමරීම සිදුකර තිබුණි.

(ආ) කාර්යයන්

අධ්‍යයනයන්ට අනුව ලොව පුරා ස්වභාවික ආපදා ඇති වීමේ වාර ගණන පසුගිය වසර 35 තුළදී දෙගුණයකින් ඉහළ ගොස් ඇති බව අනාවරණය වී ඇත. මෙම අපදාවලින් සියයට 90 ක් පමණ ජලය හා සම්බන්ධ විපත්ය. එසේම අනාරක්ෂිත කාලගුණික තත්ත්වයන් ඇති වීමේ වැඩි ප්‍රවණතාවයක් ඇති බවටද අනාවැකි පළ වී ඇත. හරිතාගාර වායු විමෝචනය පාලනය කර ගැනීමට හා ස්වභාවික විපත් මගින් ඇති වන බලපෑම අවම කිරීමට තෙත් බිම් දායකත්වය සපයන ආකාර කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

i. දේශගුණික විපර්යාස තෙත් බිම් කෙරෙහි බලපෑම

දේශගුණික විපර්යාසයන්ගේ බලපෑම මගින් ඇතිවන දැඩි නියඟ තත්ත්ව හා අධික ජල ගැලීම් වැනි හේතූන් මත තෙත් බිම් විනාශ වීමට හෝ ඒවායේ ක්‍රියාකාරීත්වය අඩාල වීමට හෝ පවතින තත්වය වෙනස් වීමට හැකියාව ඇත. මෙමගින් තෙත් බිම්වල ජෛව විවිධත්වය විනාශ වීම, ස්වභාවික ක්‍රියාවලි වෙනස් වීම, තෙත් බිම් ආශ්‍රිත ජීවනෝපාය ක්‍රම බිඳ වැටීම, සංචාරක කර්මාන්තය අඩාලවීම ආදිය සිදුවිය හැකිය.

ii. තෙත් බිම් මගින් කාබන් උරා ගැනීම හා තැන්පත් කිරීම සිදුකරයි

පීට් ඉඩම්, කඩොලාන පරිසර පද්ධති සහ තෘණ බිම් මගින් විශාල කාබන් ප්‍රමාණයක් තිර කරනු ලබයි. ලොව සමස්ත භූමි ප්‍රමාණයෙන් සියයට 3 ක් පමණ පීට් ඉඩම් වන අතර එමගින් භූමිය මගින් ඇතිවන කාබන්වලින් ආසන්න වශයෙන් සියයට 30 ක් පමණ තිර කරනු ලබයි.

iii. වෙරළ කලාපයේ තෙත් බිම් ආරක්ෂක පළිහකි.

වෙරළ කලාපයේ පවතින කඩොලාන, ලවණ වගුරු, කොරල් පර, මුහුදු තෘණ බිම් ආදිය කම්පන අවශෝෂකයන් ලෙස ක්‍රියාකරයි. මෙම පරිසර පද්ධති මගින් මුහුදු රළවල වේගය අඩාල කරයි. එසේම කුණාටු හා සුනාමි තත්ත්ව වලදී ඇතිවන සුළං හා රළ පහරවල වේගය අඩාල කරයි. එමගින් වෙරළ තීරයට, ගොඩබිමට එහි ජීවීන්ට හා භෞතික ඉදිකිරීම් වලට සිදුවන හානිය අවම වේ.

iv. ගංවතුර පාලනයට හා වියළි කාල වල ජල හිඟය අවම කිරීම

වගුරු බිම්, ජලාශ, ගංහා, ඇළ දොළ පිටාර තැනි වැනි තෙත් බිම්වලට වර්ෂාව මගින් අධිකව ලැබෙන ජලය රඳවා ගැනීමේ හැකියාව පවතින අතර එමගින් සුළු කාලයක් තුළ පතිතවන අධික වර්ෂාවෙන් ක්ෂණිකව ඇතිවන ගංවතුර තත්ත්ව පාලනය කරනු ලබයි. එසේම තෙත් බිම් වල රඳවාගෙන ඇති ජලය වියළි කාලවලදී ක්‍රමයෙන් නිදහස් කිරීම මගින් ජල හිඟයක් ඇති නොවීමට ද තෙත් බිම් ක්‍රියාකරයි.

2.1.3 ශ්‍රී ලංකාවේ තෙත් බිම් වර්ග හා එහි ඇති විශේෂතා

ශ්‍රී ලංකාවේ දැකිය හැකි තෙත් බිම් ඒවා නිර්මාණය වී ඇති ආකාරය හා එහි පවතින ජලයේ ලවණතාව අනුව පහත පරිදි වර්ගීකරණය කළ හැකිය.

වගු අංක - 01

	තෙත් බිම් වර්ග	විශේෂතා
(අ)	ස්වභාවික මිරිදිය තෙත් බිම්	
	ගංභා ඇළ දොළ	ගංභා 103 ඇත. වසර පුරාම ජලය සහිත හා එක් කාලයකට පමණක් ජලය සහිත කුඩා දිය පහරවල් සහිතය
	මිරිදිය වගුරු බිම්	මෙරට එකම මිරිදිය වගුරු වනාන්තරය වලව්වත්ත වතුරාන වගුරු වනාන්තරයයි. දුර්ලභ ආවේණික ශාක විශේෂයක් වන “හොරවැල්” හා “සුවද” නමින් හැඳින්වෙන ශාක විශේෂ 02 ක් හමුවේ.
	විල්ලු පිටාර තැනි	ගංභාවක් පිටාර ගැලීමෙන් පසු පිටාර තැනි ආශ්‍රිතව පවතින තරමක් පහත් බිම් ප්‍රදේශ වලට එක් රැස් වූ ජලය පිටාර තැන්නේ ජලය බැස යාමෙන් පසුද වසරේ සැලකිය යුතු කාලයක් නොසිදී පවතී. එම බිම් ප්‍රදේශ විල්ලු ලෙස හඳුන්වයි. මෙරට මහවැලි ගඟ ආශ්‍රිතව විල්ලු රැසක් දැකගත හැකිය. ඉහළ ජෛව විවිධත්වයක් ඇති තෙත් බිම් වර්ගයකි.
	පිටාර තැනි	වර්ෂා කාලයේදී ගංභා, අතු ගංභා ඇළදොළ පිටාර ගැලීම නිසා ඒ ආශ්‍රිතව ඇති පහත් තැනිතලා බිම් ජලයෙන් යටවේ. එසේ පිටාර ගලන ජලයෙන් යටවන තැනිතලා පහත් බිම් ප්‍රදේශ පිටාර තැනි නමින් හඳුන්වයි.
(ආ)	ස්වභාවික කරදිය හා කිවුල් දිය තෙත් බිම්	
	ගංභා මෝය, ඩෙල්ටා, කලපු	ධීවර කර්මාන්තයට ඉතා වැදගත් තෙත් බිම් පරිසර පද්ධති වේ. ජලාශ්‍රිත පක්ෂි විශේෂ වලට ආහාර සපයන ස්ථාන ලෙසද වැදගත්ය.
	කරදිය කිවුල් දිය වගුරු	ලවණ සහිත පරිසරයට අනුවර්තනය වූ කුඩා පැළෑටි, පඳුරු හා කඩොලාන ශාකවලට අයත් ශාක සහිත පරිසර පද්ධතියකි. විවිධ ක්‍රස්වේසියා වර්ගයට අයත් ජීවින් සුලබය (කකුළුවන්)

	කඩොලාන	කලපු, ගං මෝය ආශ්‍රිත වැඩෙන සුවිශේෂ පරිසර පද්ධතියකි. සුවිශේෂී අනුවර්තන සහිත ශාක විශේෂවලින් සමන්විතය. (උදා- කරුමුල්, කයිරුමුල්, වායුධර මුල්, ජලාබුජ ප්‍රරෝහණය ආදී අනුවර්ත) කරදිය කිවුල් දිය ආහාරදාම, ජාල සඳහාත් ධීවර කර්මාන්තයටත් සමුද්‍ර ඛාදනයෙන් ගොඩබිම ආරක්‍ෂාකර ගැනීම සඳහාත් වැදගත්ය. දිවයිනේ හෙක්ටයාර් 16,000 ක පමණ ප්‍රදේශයක කඩොලාන පැතිර ඇත.
	කොරල් පර	ඉහළ ජෛව විවිධත්වයකින් සමන්විතය. සංචාරක කර්මාන්තයටත් සමුද්‍ර ඛාදනයෙන් ගොඩබිම ආරක්‍ෂා කර ගැනීම සඳහාත් වැදගත් වේ.
	මඩතලා	ජලාශ්‍රිත පක්‍ෂීන්ගේ ආහාර සපයන බිම් ලෙස ඉතා වැදගත්ය.
	මුහුදු තෘණ බිම්	කරදිය කිවුල් දිය ආහාරදාම, ජාල සඳහාත් ධීවර කර්මාන්තයටත් ඩියුගොන් වැනි වදවීමේ තර්ජනයට ලක්වූ ජීවින්ගේ පැවැත්මට වැදගත් පරිසර පද්ධතියකි.
(ඇ)	කෘතීම තෙත් බිම්	
	අභ්‍යන්තර මිරිදිය ජලාශ වැව්	මිනිසා විසින් ඉදිකරන ලද ජලාශ වේ.
	ජල ජීවි වගා පොකුණු	ආර්ථික වශයෙන් වැදගත් පරිසර පද්ධතීන් වේ.
	ලේවායන්	ආර්ථික වශයෙන් මෙන්ම ජලාශ්‍රිත පක්‍ෂීන් විශේෂ සඳහා ආහාර සපයන පරිසර පද්ධතියකි.
	කුඹුරු	ප්‍රධාන ආහාරය වන බත් සපයන පරිසර පද්ධතියකි. දළ වශයෙන් සමස්ත භූමි ප්‍රමාණයෙන් සියයට 12 ක් පමණ වි වගාව සඳහා කුඹුරු ලෙස යොදා ගෙන ඇත.

(මූලාශ්‍ර :- අන්තර්ජාලය ඇසුරින්)

2.1.4 තෙත් බිම්වල ප්‍රයෝජන

තෙත් බිම්වලින් මිනිසාට විවිධාකාර වූ ප්‍රයෝජන රාශියක් ලබාදෙයි.

වගු අංක - 02

විස්තරය	ප්‍රයෝජනය
ජලය	බීමට, නැමට, සනීපාරක්ෂක හා ක්‍රීඩා කටයුතු ආදී අවශ්‍යතා සඳහා
ආහාර	සහල්, එළවළු(කෙකටියා, නෙළුම් අල, කැරන්කොකු) පළතුරු (කිරල) පලා වර්ග (කංකු, නිරවුල්ලිය) හා මත්ස්‍ය සම්පත
ඖෂධ	කිකිරිදිය, වැටකෙයියා, මොනරකුඩුම්බිය, ඕලු, නෙළුම්, මානෙල් ඇට , රේණු ආදිය
කර්මාන්ත සඳහා අමුද්‍රව්‍ය	පැදුරු විවීමට (පන්, වැටකෙයියා) ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය (හුණුගල්, දැව) ඉන්ධන, පීට් හා දර
රසාස්වාදය	විනෝදයට හා අධ්‍යාපනයට (කුරුල්ලන් නැරඹීම, ඔරු පැදීම, පිහිනීම)
කර්මාන්ත	කෘෂිකර්මාන්තය, වී ගොවිතැන, ධීවර කර්මාන්තය (ජල ජීවි වගා) ගෘහ කර්මාන්ත(පැදුරු, වෙස්මුහුණු ආදි අත්කම් නිෂ්පාදන)

(මූලාශ්‍ර :- අන්තර්ජාලය ඇසුරින්)

2.1.5 තෙත් බිම්වලින් පරිසරයට සිදුවන යහපත

- i. ජලජ ජීවින් බෝවීම
- ii. ජල ගැලීම් පාලනය කිරීම.
- iii. භූගත ජලය ආරක්‍ෂා කිරීම.
- iv. ජලජ ජීවින්ට හා ඒ ආශ්‍රිත පරිසර පද්ධතිවල ජීවත්වන ජීවින්ට ආහාර, මත්ස්‍ය හා අභිජනන මධ්‍යස්ථාන සැපයීම.
- v. සුනාම් ආදි ස්වභාවික ව්‍යසනවලදී ගොඩබිම් ආරක්‍ෂා කිරීම.
- vi. වෙරළ බාදනය වැළැක්වීම.

2.1.6 ශ්‍රී ලංකාවේ තෙත් බිම්වලට ඇති තර්ජන

(අ) වගුරු බිම් ගොඩකිරීම.

වැඩිවන ජනගහනය සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් සපයා ගැනීමටත් විවිධ සංවර්ධන අවශ්‍යතා සඳහාත් කර්මාන්ත ඉදි කිරීම් සඳහාත් තෙත් බිම් ගොඩකර භූමිය සපයා ගැනීම සිදුකරයි. නීති විරෝධී ආකාරයට තෙත් බිම් ගොඩ කිරීම හේතුවෙන් සිසුයෙන් තෙත් බිම් විනාශ වේ.

(ආ) අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම

තෙත් බිම් නිසරු බිම් ලෙස සලකා කාර්මික අපද්‍රව්‍ය, කැළි කසල, විවිධ විෂ රසායනික ද්‍රව්‍ය, ගොඩනැගිලි කඩා ඉවත් කිරීමෙන් ඇති වන අපද්‍රව්‍ය ආදිය තෙත් බිම්වලට බැහැර කරන අවස්ථා ඇත. මෙමගින් තෙත් බිම් පරිසර පද්ධතිය දූෂණය වීමත් එහි ජෛව විවිධත්වය විනාශ වීමත් සිදුවේ. එමෙන්ම වගාබිම් සඳහා යොදන රසායනික පොහොරවලින් සියයට 10 – 25 පමණ ප්‍රමාණයක් ජල මාර්ගවලට නිදහස් වන බවත් පර්යේෂණ මගින් අනාවරණය කර ගෙන ඇත.

(ඇ) තෙත් බිම්වල ඇති වන ආවරණ ඉවත් කිරීම

තෙත් බිම් ආශ්‍රිතව පවතින වන ආවරණය නීති විරෝධී ආකාරයට ඉවත් කිරීම මගින් පරිසර පද්ධතියේ ක්‍රියාකාරීත්වය වෙනස් වේ. විවෘත භූමියේ ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක විශේෂ පැතිරීමට ඉඩ ඇත. එසේම කලින් පැවති පරිසරයට අනුගතව සිටි ජීවී විශේෂ වඳවී යෑමක් සිදුවිය හැක.

(ඈ) ස්වභාවික ජල මාර්ග අවහිර වීම හෝ වෙනස් වීම

තෙත් බිමට එකතුවන ස්වභාවික ජල මාර්ග අවහිර වීම මගින් ප්‍රමාණවත් ජල ප්‍රමාණයක් නොලැබීමත් එකතු වන ජලයේ ඇතිවන ගුණාත්මකභාවයේ වෙනස් වීමත් මගින් තෙත් බිම් විනාශ විය හැක.

(ඉ) පාංශු බාදනය හා රොන්මඩ තැන්පත්වීම මගින් තෙත් බිම් ගොඩවීම

අවිධිමත් භූමි පරිහරණ රටා හේතුවෙන් සිදුවන පාංශු බාදනය, එමගින් ජලය සමඟ මිශ්‍රව ගලායන රොන්මඩ ජලාශවල තැන්පත්වීමෙන් ජලාශවල ජල මට්ටම අඩුවීමත් කෙටි නියඟයකදී වුවත් ඉක්මනින් වියලී බිමක් බවට පත් වීමත් සිදු විය හැක.

(ඊ) තෙත් බිම්වල සම්පත් අධික ලෙස ලබා ගැනීම

පරිසර පද්ධතියේ පවතින සම්පත් ඉවත් කල හැකි ධාරිතාව ඉක්මවා යන පරිදි තෙත් බිම්වල පවතින ජෛව සම්පත් හා වෙනත් ස්වභාවික සම්පත් අධිකව එම පරිසරයෙන් ඉවත් කිරීම මගින් තෙත් බිම් විනාශ වීමත් එම පරිසර පද්ධතීන්ට විශේෂිත වූ ජීව විශේෂ වඳවීමත් සිදුවේ. වැලි, මැටි අධිකව ඉවත් කිරීම, විසිතුරු මත්ස්‍ය විශේෂ හෝ විසිතුරු ශාක විශේෂ පරිසරයෙන් ඉවත් කිරීමෙන් පරිසර පද්ධතිය විනාශයට ලක්වේ.

(උ) ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක හා ජීව විශේෂ පැතිරීම

සීඝ්‍රයෙන් වර්ධනය වීම සහ ප්‍රජනනය වීම, පරිසර පද්ධති වලට ඉක්මනින් අනුවර්තනය හා ප්‍රමාණාත්මකව ප්‍රදේශ තුළ ව්‍යාප්ත වීමේ හැකියාව මත වාසස්ථාන එකක් හෝ කිහිපයක් මත ව්‍යාප්තව ඇති දේශීය නොවන ශාක විශේෂ ආක්‍රමණික ආගන්තුක ශාක/ සත්ව විශේෂ වේ. එලදායි හා පරිසර හිතකාමී කළමනාකරණ උපක්‍රමයක් ලෙස මෙම ශාක/ සත්ව හඳුනා ගැනීම ඉතා වැදගත් වේ.

2015 වර්ෂයේදී මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශය විසින් ප්‍රකාශිත ආක්‍රමණශීලී ශාක අත්පොතෙහි සඳහන් ශාක විශේෂ අතුරින් කිහිපයක් ලෙස ජපන් ජබර (*Eichhornia crassipes*) හම්බුපත් (*Typha angustifolia*) කලපු අන්දර (*Prosopis juliflora*) කටු පතොක් (*Opuntia dillenii*) වෙල් ආත්තා (*Annona glabra*) දිය පර (*Dillenia suffruticosa*) , පතන් පාලු (*Austroepatorium inulifolium*) ආදිය හැඳින්විය හැක. තෙත් බිම්වල ජලයේ පාවෙන ආක්‍රමණශීලී ශාක මගින් ජලය ගලායාම අවහිර කිරීම, ජලාශ තුලට හිරු එළිය පතිත වීම අවහිර කිරීම වැනි අහිතකර තත්ත්ව ඇති කරයි. එමගින් තෙත් බිම්වල ස්වභාවික ක්‍රියාවලිය අඩපණ වේ. එසේම වෙල් ආත්තා, කලපු අන්දර වැනි ශාක මගින් ඇතිවන බලපෑම මත තෙත් බිම් වියළී බිම් බවට පත්වීමේ අවදානමක් ඇත. මේ අනුව රැකියා තෙත් බිම් ආශ්‍රිතව මෙම ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක කළමනාකරණය සඳහා වගකිව යුතු පාර්ශවකරුවන්ගේ දායකත්වය වර්ධනය කල යුතු බව නිරීක්ෂණය විය. 2015 වර්ෂයේදී ප්‍රකාශිත ආක්‍රමණශීලී ආගන්තුක ජීව විශේෂ හඳුනාගැනීමේ රූපමය මාර්ගෝපදේශ අත්පොත ප්‍රකාරව එක් එක් ශාකය මර්ධනය කිරීමේ ක්‍රම දක්වා තිබුණද හම්බුපත්, දියපර යන ශාක සඳහා මර්ධනය කිරීමේ ක්‍රම හඳුනාගෙන ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

එමෙන්ම තෙත් බිම් ආශ්‍රිතව ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී සත්ව විශේෂද හමුවේ. ඒ අතර ටැංකි සුද්දා (*Pterygoplichthys spp.*) රතුකන් ඉබ්බා (*Trachemys scripta*) ඇපල් ගොළුබෙල්ලා (*Pomacea spp.*) ප්‍රධාන වේ. මෙම ජීවීන් නිසා තෙත් බිම්වල සිටින දේශීය ජීව විශේෂ වදවී යාමේ අවදානමක් ඉස්මතුව ඇත. එසේම තෙත් බිම් පාදක කරගත් ධීවර කර්මාන්තයටද මෙම සත්ව විශේෂ අහිතකර ලෙස බලපායි.

2.1.7 තෙත් බිම් ආරක්‍ෂා කිරීමට ලංකාවේ පවතින නීති

- i. ජාතික තෙත් බිම් ප්‍රතිපත්තිය
- ii. ජාතික පාරිසරික ප්‍රතිපත්තිය
- iii. වන සත්ව හා වෘක්‍ෂලතා ආරක්‍ෂක ආඥා පනත.
- iv. වෙරළ සංරක්‍ෂණ පනත
- v. වන සංරක්‍ෂණ ආඥා පනත.
- vi. ජාතික පාරිසරික පනත
- vii. ධීවර හා ජලජ සම්පත් පනත

2.1.8 රැකියා සම්මුතිය

ශ්‍රී ලංකාව තුළ පමණක් නොව වෙනත් රටවලද තෙත් බිම් කෙරෙහි ඇතිවී තිබූ අහිතකර බලපෑම් හේතුවෙන් මෙම තෙත් බිම් රැක ගැනීමේ අරමුණ ඇතිව ඉරානයේ රැකියා නගරයේදී 1971 වර්ෂයේ පෙබරවාරි මස 02 වැනි දින සම්මත වූ තෙත් බිම් ආශ්‍රිත ජලජ ජීවීන්ගේ වාසස්ථාන පිළිබඳ අන්තර්ජාතික සම්මුතිය “රැකියා සම්මුතිය” නමින් හැඳින්වේ. මෙම සම්මුතිය මගින් තෙත් බිම් සහ තෙත් බිම් වාසී (Living) ජලජ පක්‍ෂීන් සඳහා අවධානය යොමුකර ඇත. වර්තමානයේ සාමාජික රටවල් 170 ක් මෙම සම්මුතියේ සාමාජිකත්වය ලබාගෙන ඇති අතර 1990 ජූනි 22 වන දින ශ්‍රී ලංකාවද මෙම සම්මුතියේ පාර්ශවකරුවෙකු වූ අතර 1990 ඔක්තෝබර් 15 වෙනි දින සිට මෙම සම්මුතිය ශ්‍රී ලංකාව තුළ බලාත්මක විය.

රැකියා සම්මුතියට අනුව තෙත් බිම් යනු “බාදිය මට්ටමේ සිට මීටර් 06 ට අඩු මුහුදු පෙදෙස්ද, ඇතුළුව ගලායන හෝ නිශ්චලව පවතින්නා වූ , මිරිදිය, කිවුල් දිය හෝ කරදියෙන් තාවකාලිකව හෝ ස්ථිරව යටවී පවතින, කෘත්‍රීම හෝ ස්වභාවික වගුරු බිම්, විල්ලු, ජලාශ, ජල මාර්ග, හැල ඉඩම් හා පිටි බිම් ආදිය තෙත් බිම් ලෙස හැඳින්වේ” .(ජාත්‍යන්තර රැකියා සම්මුතිය 1.1 වගන්තිය) ශ්‍රී ලංකාවේ රැකියා සම්මුතිය සම්බන්ධයෙන් මූලිකව කටයුතු කරන රාජ්‍ය ආයතනය වන්නේ වනජීවී සංරක්‍ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවයි.

(අ) සම්මුතියේ මූලික අරමුණු

රැමසා තෙත් බිම් සම්මුතිය මගින් අපේක්ෂිත මූලික අරමුණු 03 කි.

- i. තෙත් බිම් බුද්ධිමත්ව භාවිතය (Wise used)
- ii. සංරක්ෂණය (Conservation)
- iii. කළමනාකරණය සහ දේශ සීමා අතර සහයෝගීතාව (Management and Transboundary Corporation)

(ආ) රැමසා සම්මුතියේ මෙහෙවර

ප්‍රාදේශීය හා ජාතික ක්‍රියාකාරකම් සමගින් අන්තර්ජාතික සහයෝගීතාවයෙන් තෙත් බිම් සංරක්ෂණය කිරීමත් ඒවා නැණවත්ව භාවිතා කරමින් තිරසර සංවර්ධනය ලභාකර ගැනීමත් මෙම සම්මුතියේ මෙහෙවර වන්නේය.

(ඇ) රැමසා සම්මුතියෙන් සිදුවන කාර්යයන්

- i. තෙත් බිම් නැණවත්ව භාවිතා කිරීමට රාජ්‍යයන් යොමුකර වීම.
- ii. අන්තර්ජාතික වශයෙන් වැදගත් තෙත් බිම් රැමසා තෙත් බිම් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කිරීම හා ඒවායේ සංරක්ෂණයට අවශ්‍ය දායකත්වය සැපයීම.
- iii. දේශසීමා අතර පවතින (රටවල් අතර බෙදී තිබෙන) තෙත් බිම් සම්බන්ධයෙන් සහයෝගීතාවයෙන් කටයුතු කිරීම.

(ඈ) රැමසා සම්මුතියට අනුව අන්තර්ජාතික තෙත් බිමක් ලෙස පිළිගැනීමට අවශ්‍ය නිර්ණායක

රැමසා සම්මුති ලේකම් කාර්යාලය විසින් රැමසා සම්මුතියේ පාර්ශවකරුවන්ගේ හත්වන, අටවන, නවවන හා දසවන රැස්වීම් වල සාකච්ඡා කරන ලද කරුණු පදනම් කරගෙන පිළියෙල කරන ලද රැමසා තෙත් බිම් හඳුනාගැනීමේ අත්පොත් අංක 17 හි v කොටසේ 64 වගන්තිය මගින් මෙම හඳුනාගැනීමට අවශ්‍ය නිර්ණායක ඉදිරිපත් කර ඇත.

යම් තෙත් බිමක් රැමසා සම්මුතිය යටතේ අන්තර්ජාතික වශයෙන් වැදගත් තෙත් බිමක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කරන්නේ කාණ්ඩ 02 ක් යටතේය. එනම් A කාණ්ඩය හා B කාණ්ඩය වශයෙනි. ඒ සඳහා නිර්ණායක 09 ක් යොදා ගැනේ. අංක I සඳහන් නිර්ණායක A කාණ්ඩය යටතේද අංක II සිට IX දක්වා සඳහන් නිර්ණායක B කාණ්ඩය යටතේද වර්ග කෙරේ.

A කාණ්ඩය

I. සුවිශේෂී හෝ දුර්ලභ තෙත් බිම් සහිත ස්ථාන වීම

අදාළ ජෛව භූගෝලීය කලාපය තුළ ස්වභාවික හෝ සාමාන්‍ය තත්ත්වයට ආසන්න සුවිශේෂී හෝ දුර්ලභ තෙත් බිම්වලින් සමන්විත වීම.

B කාණ්ඩය

• **ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණයට වැදගත් වන ස්ථාන**

• **විශේෂ හා පාරිසරික ප්‍රජාව මත පදනම් වන නිර්ණායක**

II. අවදානම් සහගත ජීවින්ට හා වදවීමේ තර්ජනයට හෝ දැඩි ලෙස වදවීමේ තර්ජනයට හෝ ලක්වූ ජීවි විශේෂයන්ට හෝ ජීවි ප්‍රජාවන්ගේ පැවැත්මට දායක වන තෙත් බිමක් වීම.

III. අදාළ ජෛව භූගෝල කලාපයේ ජෛව විද්‍යාත්මක විවිධත්වය පවත්වා ගැනීම සඳහා එම තෙත් බිමෙහි තිබෙන ශාක හා සත්ව විශේෂ දායක වීම.

IV. අදාළ තෙත් බිම් ශාක හෝ සත්ව විශේෂයන්ගේ ජීවන චක්‍රයේ ඉතාමත් වැදගත් අවස්ථාවකට දායක වීම හෝ අයහපත් තත්ත්වය යටතේ ජීවය පවත්වා ගැනීමට දායක වීම.

• **ජලාශ්‍රිත පක්ෂීන් මත පදනම් වන නිර්ණායක**

V. සාමාන්‍යයෙන් ජලාශ්‍රිත පක්ෂීන් 20,000 කට හෝ ඊට වැඩි දෙනෙකුගේ පැවැත්මට දායක වීම.

VI. ජලාශ්‍රිත පක්ෂී විශේෂයන්ගේ හෝ උප විශේෂයන්ගේ ගහනයෙන් සියයට 1 ක ප්‍රමාණයකට දායකත්වය සැපයීම.

• **මත්ස්‍යයන් මත පදනම් වන නිර්ණායක**

VII. දේශීය මත්ස්‍ය විශේෂවලට හා උප විශේෂවලට මත්ස්‍ය කුලවලට , ජීවන චක්‍රවල අවස්ථාවන්ගේ පැවැත්මට විශේෂ අතර අන්තර්ක්‍රියාවන්ට දායකත්වය දක්වමින් තෙත් බිමෙහි ප්‍රයෝජනයන්ට හා වටිනාකමට දායක වීම හා ගෝලීය ජෛව විවිධත්වයට දායකත්වය දීම.

VIII. මත්ස්‍යයන්ට ආහාර සපයා ගැනීමට හා බිත්තර දැමීමටත් කුඩා මත්ස්‍ය පැටවුන්ගේ පැවැත්මටත් වැදගත් වන ලෙස හා පර්යන්තය කරන මත්ස්‍ය වර්ගවලට දායක වීම මගින් මත්ස්‍යයන්ගේ පැවැත්මට දායක වීම.

• **වෙනත් ජීවි වර්ග මත පදනම් වන නිර්ණායක**

IX. පක්ෂීන් නොවන ජලජ ජීවි විශේෂවල හෝ උප විශේෂයන්ගේ ගහනයෙන් සියයට 1 ක පැවැත්ම සඳහා වීම.

(ඉ) ලෝකයේ රැමිසා කලාප

ලෝකයේ රටවල ඇති තෙත් බිම් ප්‍රධාන කලාප 06 කට අයත් වේ.

- i. ආසියානු කලාපය
- ii. අප්‍රිකානු කලාපය
- iii. යුරෝපා කලාපය
- iv. උතුරු ඇමරිකානු කලාපය
- v. කැරිබියානු කලාපය
- vi. ලතින් ඇමරිකානු කලාපය සහ ඔසිනියානු (කුඩා දූපත් සහිත) කලාප

2.1.9 ශ්‍රී ලංකාවේ රැමිසා තෙත් බිම්

(අ) තෙත් බිම් කලාප

ශ්‍රී ලංකාවේ රැමිසා තෙත් බිම් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් තෙත් බිම් කලාප 06 සහ ඊට අදාළ මූලික කරුණු පහත දැක්වේ.

වගු අංක :- 03

	බුන්දල ජාතික උද්‍යානය	ආනව්ලුන්දාව අභය භූමිය	මාළු ගඟ අභය භූමිය	වත්කාලෙයි අභය භූමිය	කුමන ජාතික උද්‍යානය	විල්පත්තුව ජාතික උද්‍යානය
තෙත් බිමක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කල දිනය	1990 ජූනි 12	2001 අගෝස්තු 03	2003 දෙසැම්බර් 11	2010 ජූලි 12	2010 ඔක්තෝබර් 29	2013 පෙබරවාරි 02
රැමිසා තෙත් බිම් අංකය	487	1078	1372	1910	1931	2095
පිහිටීම	හම්බන්තොට	පුත්තලම	ගාල්ල	මන්නාරම	අම්පාර	පුත්තලම/ අනුරාධපුරය
ප්‍රමාණය (ha)	6210	1397	915	4839.95	19011	165800
රැමිසා නිර්ණායක	ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	1,2,3,4,7,8	1,2,3,4,5,7,8	1,2,3,4,5,6,8	1,2,3,4,6,8	1,2,4,8
කළමනාකරණ අධිකාරිය	වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව					

(ආ) ශ්‍රී ලංකාවේ රැකියා තෙත් බිම් වල සුවිශේෂී වැදගත්කම

i. බුන්දල ජාතික උද්‍යානය

බුන්දල, ඇඹිලිකල, මලල, කොහොලන්කල නම් නොගැඹුරු කිවුල්දිය කලපු 04 කින් සමන්විත මෙම තෙත් බිම් අන්තර්ජාතික වශයෙන් වැදගත් වීමට ප්‍රධාන හේතුව නම් සිසිර සමයේ තම රටවල් අතහැර උණුසුම් රටවල් කරා පැමිණෙන මුහුදු සංචාරක පක්ෂීන්ගේ ලැබුම්හලක් ලෙස භාවිතා කිරීමයි. සංචාරක සමයේ මුහුදු සංචාරක පක්ෂීන් 15000 කට වැඩි සංඛ්‍යාවක් මෙම තෙත් බිමේ පහසු ලබන බව වාර්තා වී ඇත. මෙහි වාර්තා වී ඇති මුළු පක්ෂීන් විශේෂ සංඛ්‍යාව 197 කි. නූතන මානවයා වාසය කල ශ්‍රී ලංකාවේ පැරණිතම ප්‍රාග් ඓතිහාසික මානව වාසස්ථානය එනම් වසර 125,000 ක් පැරණි වූ හෝමෝ සේපියන්ස් ආසියාවට පැමිණ ප්‍රථමයෙන්ම ජනාවාස වූ ස්ථානය මෙම රැකියා තෙත් බිම් තුළ පිහිටා ඇති අතර මධ්‍යම පුරාණ ශිලා යුගයට අයත් ශිලා මෙවලම්ද තැන්පත් කර ඇති බව අනාවරණය වී ඇත.

ii. ආනව්ලුන්දාව අභය භූමිය

ශ්‍රී ලංකාවේ දෙවන රැකියා තෙත් බිම් ලෙස නම් කරන ලද ආනව්ලුන්දාව අභය භූමිය පහත සඳහන් ලක්ෂණ පවතින බැවින් අන්තර්ජාතික වශයෙන් වැදගත් බව තීරණය කර ඇත.

- 12 වන සියවසේ සිට පැවතෙන පෞරාණික ඵල්ලංගා වැව් පද්ධතිය පිහිටීම.
- තර්ජනයට ලක් වී ඇති කශේරුකයන් (උභය ජීවීන්, උරගයින්, පක්ෂීන් සහ ක්ෂීරපායීන්) සහ තර්ජනයට ලක් වී ඇති ශාක විශේෂ කිහිපයකට නිවහනක් ලෙස ක්‍රියා කිරීම.
- ශ්‍රී ලංකාවේ හමුවන කශේරුක ජීවී විශේෂ සංඛ්‍යාවෙන් විශේෂ 35% - 40% ප්‍රමාණයක් මෙහි වාසය කිරීම.
- බටහිර සංක්‍රමණික මාර්ග ඔස්සේ රට තුළට සංක්‍රමණය වන පක්ෂී විශේෂ කිහිපයක් වාර්තා වීම.
- ශ්‍රී ලංකාවේ හමුවන මිරිදිය මත්ස්‍ය විශේෂ සංඛ්‍යාවෙන් අඩකට ආසන්න ප්‍රමාණයක් (ඒකදේශීය විශේෂ ඇතුළත්ව) මෙම තෙත් බිමෙහි වාර්තා වී තිබීම.
- මත්ස්‍ය වර්ග වලට අවශ්‍ය ශාක හා සත්ව ජලවාග නිෂ්පාදනය කරන නිෂ්පාදක භූමියක් ලෙස ක්‍රියා කිරීම හා සංක්‍රමණික මත්ස්‍ය විශේෂ වලට අභය භූමියක් ලෙස ක්‍රියා කිරීම.

iii. මාදුගඟ අභය භූමිය

ශ්‍රී ලංකාවේ දකුණු දිග බලපිටිය මුහුදු ප්‍රදේශයට ආසන්නයේ මාදු ගඟ රැම්සා තෙත් බිම් පිහිටා තිබේ. කලපුවක් ලෙසද හැඳින්වෙන මාදු ගඟ ශ්‍රී ලංකාවේ හමුවන එකම ස්වභාවික කඩොලාන වනාන්තර සහිත තෙත් බිම් වේ. දූපත් 64 කින් සමන්විත වූ මාදු ගඟ වර්තමානයේදී දූපත් 26 කට සීමා වී ඇති බව අනාවරණය විය. මෙහි එක් දූපතක පැරණි පන්සලක්ද වෙයි. ජීවීන් විශාල සංඛ්‍යාවකට වාසස්ථාන සපයන මාදු ගඟ ජෛව විවිධත්වය අතින් ඉතා ඉහළය. දේශීය ශාක හා සත්ව විශේෂ වලින් සියයට 30 ක් පමණද, සංචාරක ජීවී විශේෂ සියයට 45 ක් පමණද වාර්තා වේ. පක්ෂි විශේෂ 110 ක්, ක්ෂීරපායී විශේෂ 24 ක්, මත්ස්‍ය විශේෂ 70 ක්, උරග විශේෂ 30 ක්, සමනල විශේෂ 50 ක් හා ශාක විශේෂ 300 ක් පමණද ලංකාවේ පවතින වර්තමාන කඩොලාන විශේෂ අතරින් රතමිල්ල නැමැති දුර්ලභ කඩොලාන ශාක විශේෂය දක්නට ලැබෙන එකම ප්‍රදේශය බලපිටිය මාදු ගඟ රැම්සා තෙත් බිමයි. මෝසම් වර්ෂා සමයේදී ප්‍රදේශයේ ඇතිවන ගං වතුර තත්වය පාලනය සඳහා මාදු ගඟ වැදගත් වේ. කඩොලාන ආශ්‍රිතව පවතින තාල වර්ගයට අයත් එකම ශාකය වන ගිං පොල් මාදු ගඟ තුළ පැවතීමත්, කුරුඳු වගාව උපයෝගී කරගනිමින් සිදුවන නිෂ්පාදන හා පාරම්පරික ධීවර කර්මාන්තය ගඟ ආශ්‍රිතව සිදුවන ක්‍රියාකාරකම් වන අතර සංචාරකයින්ගේ ආකර්ශණය ඉතා ඉහලින් දිනාගත් තෙත් බිමක් ලෙස හැඳින්විය හැක.

iv. වන්කාලෙයි අභය භූමිය

වන්කාලෙයි අභයභූමියෙහි මුහුදු සීමාව වන්කාලෙයි, පුලියන්තිව් දූපත සහ නිරුකේතිස්වරම් දූපත් වලින් සීමා වේ. ලඳු කැළෑ, වැව්, වැලිපර, කඩොලාන වනාන්තර, ලවණ වගුරු, කලපු හා මුහුදු තෘණ බිම් වලින් සෑදී ඇති බැවින් විවිධත්වයෙන් යුත් පුළුල්පරිසර පද්ධතියක් දක්නට ලැබේ. සංචාරක පක්ෂීන් විශේෂ රැසක්ද නැරඹිය හැකි මෙම අභය භූමියෙන් පක්ෂි විශේෂ 149ක් පමණ වාර්තා වේ. මත්ස්‍ය විශේෂ 60 කට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක්ද, කැස්බෑවුන් සහ තවත් දුර්ලභ සත්ව විශේෂ රැසක්ද වෙයි. වන්කාලෙයි තෙත් බිමෙහි එක් කොටසක සත්ව පාලනයත්, වෙළඳාම සඳහා ධීවර කර්මාන්තයත් සිදු වේ. වන්කාලෙයි අභයභූමියෙහි එක් කොටසක් අතීත ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන වරායක්ව පැවති ඇති අතර පුරාවිද්‍යාත්මක වටිනාකමකින් යුත් භූමියක් වශයෙන්ද වැදගත්කමක් දරයි.

v. කුමන ජාතික උද්‍යානය

අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ යාල නැගෙනහිර කොටසට අයත් කුමන ජාතික උද්‍යානය ලංකාවේ 5 වෙනි රැම්සා තෙත් බිම් ලෙස හැඳින්වේ. කුරුළු පාරාදීසයක් වන මෙහි ශ්‍රී ලංකාවේ වෙසෙන පක්ෂි විශේෂ වලින් සියයට 50 ක් ද මෙරටට සංක්‍රමණය වන ජලජ පක්ෂීන්ගෙන් සියයට 35ක් ද මෙහිදී දැකිය හැකිය. වෙරළබඩ කලාපීය ජීවී වාසස්ථාන, කලපු, මෝය වැව, කඩොලාන හා ලවණ වගුරුවලින් යුක්ත වූ තෙත් බිමකි. සතුන්ට අවශ්‍ය ආහාර, වාසස්ථාන, ආරක්ෂාව සහ අභිජනන මධ්‍යස්ථාන වලින් පොහොසත් මෙම තෙත් බිම ජෛව විවිධත්වයෙන් සරුය.

නීති විරෝධී දඩයම් කිරීම, ගස් කැපීම් හා අනෙකුත් විනාශකාරී ක්‍රියාකාරකම් හා නිදහසේ පාවෙන ජලජ පර්නාංගයන් සැල්වීනියා වැනි ආක්‍රමණශීලී ශාක විශේෂය පැතිර යාමත් (Salvinia molesta) හේතුවෙන් මෙම තෙත් බිම තර්ජනයට ලක් වී ඇත.

vi. විල්පත්තුව ජාතික උද්‍යානය

විල්පත්තුව තෙත් බිම් සමූහය වර්ෂ 2013 පෙබරවාරි 02 වන දින එනම් ලෝක තෙත් බිම් සැමරුම් දිනයේදී ලෝකයේ 2,095 වන රැම්සා තෙත් බිම් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කර ඇත. පහත සඳහන් හේතූන් නිසා විල්පත්තුව තෙත් බිම අද්විතීය වේ.

- වෙරළබඩ ස්වාභාවික තෙත් බිම්, භෞමික තෙත් බිම්, ස්වාභාවික භෞමික වෘක්ෂලතා සහ ආදි කාලීන මානවයා විසින් සාදන ලද වාරි මාර්ග ආදිය සහිත අද්විතීය තෙත් බිමක් වීම.
- ශ්‍රී ලංකාවේ මෝසම් වනාන්තර ජෛව - පරිසර කලාපය සහ පොළොවේ අවපාතයක් ලෙස සකස් වූ විල්ලු තෙත් බිම් දැකගත හැකි එකම ස්ථානය වේ.
- අන්තරායට ලක්ව ඇති වන සත්ව හා තුරුලතා අන්තර් ජාතික වෙළඳාම පිළිබඳ සම්මුතියේ සඳහන් ජීවී විශේෂ 23 ක් සහ සංක්‍රමණික පක්ෂීන් විශේෂ සංරක්ෂණය පිළිබඳ සම්මුතියේ ලැයිස්තුගත කර ඇති ජීවී විශේෂ 12 ක් මෙම තෙත් බිමේ වාර්තා වීම.
- ශ්‍රී ලංකාවට ඒක දේශික කශේරුකයන් විශේෂ 21 කට පමණ අභිජනන ප්‍රදේශයක් ලෙස ක්‍රියා කිරීම.
- මෙම තෙත් බිම තුළ පවතින කලා ඔය හා මෝදරගම් ආරු මෝය ආර්ථික වශයෙන් වැදගත් ක්‍රස්වෙම්පියාවන් (ඉස්සන්) ගේ අපරිණිත අවධි වල ආරක්ෂිත ස්ථානයක් ලෙස ක්‍රියා කිරීම.

- මධ්‍යම දකුණු ආසියානු සංක්‍රමණික මාර්ගයේ පැමිණෙන සංක්‍රමණික ජලාශ්‍රිත පක්ෂී විශේෂ 30 කට පමණ ආහාර සැපයීමේ හා ලැහුම් ගැනීමේ ස්ථානයක් ලෙස ක්‍රියා කිරීම, නිවැසි ජලාශ්‍රිත පක්ෂී විශේෂ 40 කට අධික සංඛ්‍යාවකගේ නිවහන ලෙස පැවතීම.
- ලෝකයේ වඳ වී යාමේ තර්ජනයට ලක් වී ඇති මුහුදු උරා (*Dugong dugon*) සහ එක් මුහුදු අශ්ව විශේෂයකට ආහාර සැපයීමේ බිමක් ලෙස මෙම තෙත් බිමේ පවතින මුහුදු තෘණ භූමි දායක වේ.

vii. තෙත් බිම් නගරය

ශ්‍රී ලංකාවේ තෙත් බිම් වැඩි ප්‍රමාණයක් ප්‍රධාන නගරාශ්‍රිත වීම විශේෂත්වයක් වන අතර සිසු නාගරීකරණය හේතුවෙන් වන වැස්ම ක්‍රමයෙන් ඉවත් වෙමින් පවතින බව දක්නට ලැබේ.

රැම්සා සම්මුතිය යටතේ ලංකාවේ ප්‍රථම රැම්සා තෙත් බිම් නගරය ලෙස කොළඹ නගරය නම් කිරීමට වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව කටයුතු කර තිබේ. වර්ග කිලෝමීටර් 120 ක් පමණ වන කොළඹ නගරයෙන් වර්ග කිලෝමීටර් 16 ක් නියෝජනය කරන තෙත් බිම් විවිධ හේතු මත තර්ජිත තත්ත්වයට මුහුණ දෙමින් සිටී. පසුගිය දශක හතර තුළ කොළඹ නගරයේ තෙත් බිම්වලින් සියයට 40 ක් අහිමි වී ඇති බවත් වසරකට තෙත් බිම් සියයට 1.2 ක් බැගින් අහිමි වෙමින් යන බවත් අනාවරණය විය.

2.2 විගණනය සඳහා අධිකාරී බලය

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන හා 2018 අංක 19 දරණ ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී.

2.3 විගණන අරමුණ

පාරිසරික වශයෙන් වැදගත් වූ රැම්සා තෙත් බිම් මානව ක්‍රියාකාරකම් මත දැඩි අභියෝගයකට ලක්ව ඇති අතර ඒ සඳහා බල අධිකාරීත්වය ඇති ආයතන මගින් ඒ පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් අවධානයක් යොමු නොවීම නිසා මෙම තෙත් බිම් විනාශයට පත් වීමේ අවධානමක් පවතින හෙයින් අදාළ ආයතන මගින් සිය කාර්යභාරය ඉටු වී ඇත්ද යන්න ඇගයීම පිණිසත් පවතින ගැටළු සම්බන්ධ සාකච්ඡා කිරීම.

2.4 මාතෘකාව තෝරා ගැනීමේ පදනම

කලාපීය, දේශීය, ජාතික සහ ග්‍රාමීය ක්‍රියා පිළිවෙලවල් මගින් අන්තර්ජාතික සහයෝගීතාවයද ලබා ගනිමින් රැම්සා තෙත් බිම් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා කටයුතු කිරීම, ප්‍රවර්ධනය කිරීම හා ගෝලීය තිරසාර සංවර්ධනය සඳහා අදාළ රාජ්‍ය ආයතන වල මැදිහත් වීම අවම මට්ටමක පැවතීම නිසා එම තෙත් බිම් වල පැවැත්මට තර්ජනයක් වී තිබීම.

2.5 සම්බන්ධිත ආයතන හා ඒවායේ කාර්යභාරය

වගු අංක - 04

ආයතනය හා අදාළ පනත	තෙත් බිම් සම්බන්ධයෙන් අදාළ වන පනතේ විධිවිධාන
<p>(අ) වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1964 අංක 44 සහ 1970 අංක 01 හා 1993 අංක 49 දරන පනත් වලින් සංශෝධිත වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥා පනත (469 වන අධිකාරිය) 	<ul style="list-style-type: none"> • 2(1), (2), (3) වගන්ති - ජාතික රක්ෂිත භූමි හා අභය භූමි • 3(1) ජාතික උද්‍යාන වල හා අභය භූමි වල අවශ්‍ය අංග • 3(අ) ජාතික රක්ෂිත භූමියක සිට සැතපුමක් ඇතුළත සංචාරක හෝටල් ඉදි කිරීම ආදිය තහනම් කිරීම. • 6(1), 6(2), 6(3) වගන්ති - කිසිම තැනැත්තෙකු විසින්, ජාතික උද්‍යානයක්, ස්වාභාවික රක්ෂිත භූමියක් වන පිටිසුමක් තුළට කිසිම සතෙකු ඇතුළත් කිරීම, දිගේලි කිරීම, නිදහස් කිරීම හා ගෘහාශ්‍රිත

	<p>සතුන් ඇතුළු කිරීම, සතුන් දඩාවනේ යැමට ඉඩ හැරීම නොකල යුතු වේ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 7 වන වගන්තිය - අභය භූමි තුල විධිමත් කරනු ලබන ක්‍රියා • 9(ආ), (ඇ) අභය භූමියක් තුලදී වන සතුන් දඩයම් කිරීම, වෙඩි තැබීම, මැරීම, අල්ලා ගැනීම් කල නොහැකි ලෙස කොන්දේසි හා සීමා කිරීම නියම කිරීම. • 9 (අ) (1) 2 වගන්තිය - ජාතික රක්ෂිත භූමි වලින් සැතපුම් 01 ක් ඇතුලත සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් සීමා කිරීම.
<p>(ආ) මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1998 අංක 56 හා 2000 අංක 53 දරන පනත් වලින් සංශෝධිත 1980 අංක 47 දරන ජාතික පාරිසරික පනත. 	<ul style="list-style-type: none"> • IV වන කොටස පාරිසරික කළමනාකරණය යටතේ 15 වගන්තිය (අ) (ආ) වගන්ති - ඉඩම් උපයෝගී කර ගැනීම කළමනාකරණය • 16 වගන්තිය - ඉඩම් උපයෝගී කර ගැනීමේ ක්‍රම • 17 වගන්තිය - ස්වාභාවික සම්පත් කළමනාකරණය හා සංරක්ෂණය • 18 වගන්තිය - ධීවර සහ ජලජ සම්පත් කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්ති • 19 වගන්තිය - ධීවර සම්පත් ආදිය බුද්ධිමත්ව ප්‍රයෝජනයට ගැනීම සඳහා වූ ක්‍රියා මාර්ගය • 20 වගන්තිය - වන සම්පත් කළමනාකරණය කිරීමේ ප්‍රතිපත්තිය • 21 වගන්තිය - වන විද්‍යා කළමනාකරණය කිරීමේ ප්‍රතිපත්තිය • IV (ආ) කොටස - 23 (උ) - දේශීය ජල තීරය දූෂණය කිරීම සීමා කිරීම, විධිමත් කිරීම හා පාලනය කිරීම හා ශ්‍රී ලංකාවේ දේශීය ජල තීරය දූෂණය කිරීම.

<p>(ඇ) ධීවර හා ජලජ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1996 අංක 02 දරන ධීවර හා ජලජ සම්පත් පනත 	<ul style="list-style-type: none"> • V වන කොටස - සංරක්ෂණය • 36 වගන්තිය - ධීවර රක්ෂිත ප්‍රදේශ ප්‍රකාශයට පත් කිරීම. • 37 (අ), (ඇ) වගන්ති - ධීවර රක්ෂිත ප්‍රදේශ වල තහනම් ක්‍රියා. • 38 වගන්තිය - රජයේ ඉඩම් බදු දීම. • VI කොටස - ජලජීවී වගා • 39 වගන්තිය - ජල ජීවී වගා ව්‍යවසායකයින්ට බලපත්‍ර දීම.
<p>(ඇ) වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1981 අංක 57 දරන වෙරළ සංරක්ෂණ පනත 	<ul style="list-style-type: none"> • II වන කොටස - වෙරළ කලාපය කළමනාකරණය කිරීම. • II (I) වගන්තියේ (ඉ) - මත්ස්‍ය ජලාශ හෝ වන සත්ව නිජ බිම් වශයෙන් ඇති වැදගත්කම දක්වමින් වෙරළ කලාපය ඇතුළත පිහිටි සියළු මෝය බඩ ප්‍රදේශ හා තෙත් බිම් ප්‍රදේශ පිළිබඳ ලැයිස්තුවක්
<p>(ඉ) ජාතික ජල ජීවී වගා සංවර්ධන අධිකාරිය</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1998 අංක 53 දරන ශ්‍රී ලංකා ජාතික ජල ජීවී වගා සංවර්ධන අධිකාරි පනත 	<ul style="list-style-type: none"> • 37 වන වගන්තියේ (1) වැනි උප වගන්තියේ (ඇ) ප්‍රකාරව ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යවරයාගේ නියෝග. (2011 දෙසැම්බර් 13 දිනැති අංක 1736/21 ගැසට් නිවේදනය) • කුඩු තුල මත්ස්‍ය වගාව සිදු කරන ව්‍යවසායකයෙක් සඳහා අවසර පත්‍රයක් නිකුත් කිරීම.

2.6 විගණන නිර්ණායක

- i. රැමසා සම්මුතිය (ඇමුණුම - 01)
- ii. 1964 අංක 44 සහ 1970 අංක 01 හා 1993 අංක 49 දරන පනත් වලින් සංශෝධිත වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥා පනත (469 වන අධිකාරිය) (ඇමුණුම - 02)
- iii. 1988 අංක 56 හා 2000 අංක 53 දරන පනත් වලින් සංශෝධිත 1980 අංක 47 දරන ජාතික පාරිසරික පනත. (ඇමුණුම - 03)
- iv. 1996 අංක 02 දරන ධීවර හා ජලජ සම්පත් පනත (ඇමුණුම - 04)
- v. 1981 අංක 57 දරන වෙරළ සංරක්ෂණ පනත (ඇමුණුම - 05)
- vi. 1998 අංක 53 දරන ශ්‍රී ලංකා ජාතික ජල ජීවී වගා සංවර්ධන අධිකාරියේ පනත (ඇමුණුම - 06)

2.7 විගණන ප්‍රවේශය

2.7.1 සාක්ෂි ප්‍රභවයන්

ප්‍රමාණාත්මක යයි සලකනු ලැබූ සහ ඒ පිළිබඳ සාධාරණ නිගමනයක් ඇති කර ගැනීමට හැකි වන පරිදි පහත සඳහන් ප්‍රභවයන්ගෙන් අදාළ සාක්ෂි ලබා ගැනීම සිදු කරන ලදී.

- සාකච්ඡා සටහන්
- ලිපිගොනු
- මාධ්‍ය සටහන්
- පුවත්පත් ලිපි
- සඟරා
- පර්යේෂණ වාර්තා
- ක්ෂේත්‍ර වාරිකා

2.7.2 භෞතික ප්‍රවේශය

- (අ) ශ්‍රී ලංකාව තුළ පිහිටා ඇති අන්තර්ජාතික තෙත් බිම් 06 වන මාදු ගඟ,කුමන, වන්කාලෙයි,විල්පත්තුව, බුන්දල, ආනවිලුන්දාව යන තෙත් බිම් භෞතිකව පරීක්ෂා කිරීම.
- (ආ) නිරීක්ෂණ වාරිකා වල යෙදෙමින් ලබාගත් ඡායා රූපසටහන් මගින් අදාළ සිද්ධි තහවුරු කරගැනීම.
- (ඇ) වන ජීවි සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ අදාළ නිලධාරීන් සමඟ සාකච්ඡා කිරීම තුළින් තෙත් බිම් සම්බන්ධ නීති රාමුව, නිර්ණායක, සම්මුතියට අදාළ පාර්ශවකරුවන්ගේ රැස්වීම්, සම්බන්ධ තොරතුරු ලබා ගැනීම.
- (ඈ) ජාත්‍යන්තර තෙත් බිම් දිනය පැවැත්වීම සම්බන්ධ තොරතුරු වනජීවි සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවෙන් සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියෙන් ලබා ගැනීම.
- (ඉ) මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිලධාරීන් සමඟ සාකච්ඡා කිරීම සහ දැනට රැම්සා තෙත් බිම් සම්බන්ධයෙන් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ කාර්යසාධනය පිළිබඳ තොරතුරු ලබා ගැනීම.
- (ඊ) ජලජීවි වගා සංවර්ධන අධිකාරියේ ජලජීවි වගා සම්බන්ධයෙන් තොරතුරු ලබා ගැනීම.

2.8 විගණන විෂය පථය

2.8.1 ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතීන් වලට අනුකූල වීම

උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතීන් වලට (ISSAI 5110 – ISSAI 5140) වලට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදු කරන ලදී.

2.8.2 විෂය පථය

- i. අන්තර්ජාතික රැමසා තෙත් බිම්මක් වශයෙන් නම් කිරීම සඳහා රැමසා සම්මුතිය විසින් ඉදිරිපත් කර ඇති නිර්ණායක 9 න් අවම වශයෙන් එකක් හෝ සපුරා තිබිය යුතුය. ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ අන්තර්ජාතික තෙත් බිම් වශයෙන් නම් කර ඇති තෙත් බිම් 06 වන මාදු ගඟ,කුමන, වන්කාලෙයි,විල්පත්තුව, බුන්දල, ආනවලුන්දාව යන තෙත් බිම් භෞතිකව පරීක්ෂා කිරීම.
- ii. රැමසා තෙත් බිම් වලට අදාලව ප්‍රමාණවත් පර්යේෂණ තොරතුරු නොමැති වීම හේතුවෙන් ඉදිරිපත් කර තිබූ ලේඛන මත වූ කරුණු වලට පමණක් විගණන නිරීක්ෂණ සීමා වීම.

2.8.3 හඳුනාගත් අවධානම

- i. රැමසා සම්මුතියට සාමාජික රටක් ලෙස ඇතුළත් වුවද, සම්මුතියේ කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වෙන්වූ නීති පද්ධතියක් ස්ථාපිත කර නොතිබීම.
- ii. ස්වභාවික සහ මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් නිසා මෙම තෙත් බිම්වලට ඇති වන තර්ජන වළක්වා ගැනීමට ප්‍රමාණවත්ව කටයුතු නොකිරීම.
- iii. දේශගුණික බලපෑම් හේතුවෙන් තෙත් බිම් විනාශ වීමේ තර්ජනයට මුහුණ දෙමින් පැවතීම.
- iv. රැමසා තෙත් බිම් නම් කිරීමෙන් පසු එම තෙත් බිම් වල පවතින වර්තමාන තත්වයන් සම්බන්ධයෙන් පසුවිපරම් කටයුතු ප්‍රමාණවත්ව සිදු කර නොතිබීම.
- v. රැමසා තෙත් බිම් සඳහාම වෙන් වූ නීති පද්ධතියක් නොතිබීම නිසා මෙම රැමසා තෙත් බිම් සහ තෙත් බිම් නගරය කළමනාකරණය සඳහා වගකිව යුතු ආයතනවලට අදාල නීති මගින් පමණක් මෙම තෙත් බිම් ආරක්ෂා වීම ප්‍රමාණවත් නොවීම.
- vi. මෙම තෙත් බිම් සම්බන්ධයෙන් පර්යේෂණ හා ගවේෂණය කිරීමට ඒ සම්බන්ධ දැනුමක් ඇති නිලධාරීන් හිඟවීම හා ඒ සඳහා පහසුකම් නොතිබීම.

3. නිරීක්ෂණ

3.1. ජෛව විවිධත්වයේ සංරක්ෂණය සඳහා වූ පර්යේෂණ

රැම්සා තෙත් බිම් සම්මුතිය ශ්‍රී ලංකාව තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ මූලික කේන්ද්‍රස්ථානය වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව වන අතර වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥා පනත මගින් තෙත් බිම් නියාමනය සිදු කෙරේ. මේ අනුව රැම්සා තෙත් බිම් නියාමනය සඳහා විශේෂිත වූ නීතිමය රාමුවක් පිළියෙල කර නොතිබුණි.

3.1.1. පර්යේෂණ සඳහා සලසා ඇති විධිවිධාන

ශ්‍රී ලංකාවේ වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා සංරක්ෂණ කිරීම සහ පරීක්ෂණය කිරීම, එම වන සත්වයින් හා වෘක්ෂලතා වාණිජ වශයෙන් ප්‍රයෝජනයට ගැනීම වැලැක්වීම සඳහා විධිවිධාන සැලැස්වීම ඊට සම්බන්ධ හෝ අනුශාංගික කාරණා සඳහා විධිවිධාන සැලැස්වීම පිණිස වූ වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥා පනතේ 02 (1) උපවගන්තිය (ඇමුණුම - 02) මගින් ජාතික රක්ෂිත භූමි හා අභය භූමි ප්‍රකාශයට පත් කර ඇත. මෙම වගන්තියට අනුකූලව ජාතික උද්‍යාන 03 ක් හා අභය භූමි 03 ක් සම්මුතිය යටතේ රැම්සා තෙත් බිම් වශයෙන් වරින් වර ප්‍රකාශයට පත් කර තිබුණි. පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව රක්ෂිතය තුළ හෝ අභය භූමියක් තුළ අවසර පත්‍රයක් සහිතව විද්‍යාත්මක පර්යේෂණයකට බලය දීම සිදු කළ හැකිය. මෙම පර්යේෂණ මගින් ලබා ගන්නා නිරීක්ෂණ හා නිර්දේශ වලට අනුකූලව රක්ෂිතය තුළ හෝ අභය භූමිය තුළ පවතින වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා සංරක්ෂණ කිරීමේ කාර්යය සඳහා දෙපාර්තමේන්තුව අවධානය යොමු කළ යුතු වේ.

3.1.2. විවිධ වූ පර්යේෂණයන්

රැම්සා තෙත් බිම් ලෙස නම් කරන ලද ජාතික උද්‍යාන හා අභය භූමි තුළ පවතින ජෛව විවිධත්වය සම්බන්ධයෙන් විවිධ පාර්ශවයන් විසින් සිදු කරන ලද පර්යේෂණයන්ට අදාලව නියැදි පරීක්ෂාවේදී නිරීක්ෂණය වූ කරුණු පහත දැක්වේ.

(අ) ආක්‍රමණශීලී ශාක සම්බන්ධ පර්යේෂණ

බුන්දල රැම්සා තෙත් බිම් තුළ පවතින ආක්‍රමණශීලී ශාක විශේෂ තක්සේරුකරණය පාලනය හා කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන් 2017 වර්ෂයේ සිදු කරන ලද පර්යේෂණයක් මගින් පහත නිරීක්ෂණයන් හඳුනාගෙන තිබුණි.

- i. මෙම පර්යේෂණයට අනුව කලපු අන්දර හා කටු පතොක් (*Prosopis juliflora* හා *Opuntia dillenil*) නමින් හැඳින්වෙන ආක්‍රමණශීලී ශාක පිළිවෙලින් හෙක්ටයාර 486 ක් (8%) හා හෙක්ටයාර 568 (9%) ක ප්‍රමාණයක් බුන්දල තෙත් බිම් තුළ පැතිරී තිබුණි.
- ii. මෙම ආක්‍රමණශීලී ශාක පැතිරී යාම ඉතා ශීඝ්‍රයෙන් සිදුවන බවත් එම නිසා ජෛව පද්ධතියට ඉතා ඉක්මණින් හානිදායක වන බවත් එම පර්යේෂණයේදී නිරීක්ෂණය කර තිබුණි. මේ අනුව දෙපාර්තමේන්තුව විසින් මෙම ශාක පැතිරීම පාලනය සඳහා විධිමත් ක්‍රමවේදයක් අඛණ්ඩව ක්‍රමානුකූලව අනුගමනය කිරීමත් ඒ සඳහා පුහුණුව ලත් නිලධාරීන් යෙදවිය යුතු බව නිරීක්ෂණය විය.

(ආ) අනෙකුත් තර්ජනයන්

ශ්‍රී ලංකාවේ කඩොලාන හා පාරිසරික වැදගත්කම සම්බන්ධයෙන් 2017 වර්ෂයේදී මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් ප්‍රකාශිත වනදිවි තෙත් බිම් ප්‍රකාශනයට අනුව රැම්සා තෙත් බිම් ආශ්‍රිතව හඳුනාගෙන තිබූ තර්ජිත තත්ත්වයන් පහත දැක්වේ.

- i. ගිණිකොණ වෙරළ ආශ්‍රිත බුන්දල කලපුව - ලුණු කර්මාන්තය හා ගොවිතැන් සඳහා කෘෂි රසායන භාවිතය මගින් ඇතිවන අහිතකර බලපෑම්
- ii. නිරිත දිග වෙරළ ආශ්‍රිත මාදු ගඟ - කඩොලාන වගුරු විනාශ වෙමින් පැවතීම
- iii. වයඹ දිග වෙරළ ආශ්‍රිත වන්කාලෙයි - මාර්ග සංවර්ධන කටයුතු හේතුවෙන් කඩොලාන වගුරු විනාශ වීම.

ඉහත සඳහන් අහිතකර තත්ත්වයන් 2017 වර්ෂයේදී හඳුනාගෙන තිබුණද විගණිත දිනය වන 2019 සැප්තැම්බර් මස 11 වන දින විටත් ඉහත සඳහන් තර්ජිත තත්ත්වයන් වර්ධනය වෙමින් පවතින බව නිරීක්ෂණය විය.

(ඇ) නිර්දේශයන් ඉටු නොවීම

කුමන රැම්සා තෙත් භූමිය තුළ පිහිටා ඇති කුමන විල්ලුවේ ජෛව විවිධත්වය සම්බන්ධයෙන් පර්යේෂණයන් සිදු කර ඇති බව නිරීක්ෂණය වුවද එමගින් හඳුනාගන්නා ලද තර්ජනයන් හා ඒ සඳහා වූ නිර්දේශයන් ප්‍රමාණාත්මකව ඉටු වී නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.

(ඇ) කුරුල්ලන් හඳුනා ගැනීමේ වැඩසටහන

බුන්දල ජාතික උද්‍යානය තුළ 2004 වර්ෂයේ සිට 2018 වර්ෂය දක්වා කුරුල් හඳුනා ගැනීම සඳහා වර්ග කිරීමේ වැඩසටහන (National bird ringing Program) (ඇමුණුම - 07) ක්‍රියාත්මක කර තිබුණි. කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ Field Ornithology Group (FOG) මගින් 2004 – 2018 කාලය තුළදී සිදු කරන ලද පර්යේෂණ වල ප්‍රතිඵල පහත පරිදි විය.

	Waders	Forest birds
Total Birds rings	2046	781
Recaptured	52	53

මේ අනුව බුන්දල ජාතික උද්‍යානයට සංක්‍රමණික කුරුල් විශේෂ පැමිණීම සිදු වී ඇති බව නිරීක්ෂණය වුවද ප්‍රමාණාත්මකව එම ප්‍රමාණය පහල අගයක් ගන්නා බව නිරීක්ෂණය විය .

(ඉ) බැර ලෝහ හඳුනා ගැනීමේ පර්යේෂණ

2011 - 2013 වර්ෂ තුළ කුරුල් පිහාටු උපයෝගී කර ගනිමින් බුන්දල ජාතික උද්‍යානයේ පවතින බැර ලෝහ හා ආසනික සම්බන්ධයෙන් සිදු කර ඇති පර්යේෂණ (Monitoring exposure of birds to heavy metals and arsenic in Bundala National Park – 2011 – 2013) (ඇමුණුම - 08) ප්‍රතිඵල පහත පරිදි වේ.

- i. උක්ත පර්යේෂණය සඳහා කුරුල් විශේෂ 12 කට අයත් පිහාටු නියැදි 75 ක් යොදා ගෙන තිබුණි. මෙහිදී ප්‍රධාන වශයෙන් රසදිය (Hg), ලෙඩ් (pb), කැඩ්මියම් (cd) සහ ආසනික (As) යන බැර ලෝහ වල අන්තර්ගතයන් සලකා බැලීම සිදු කර ඇත.
- ii. සියළුම කුරුල් විශේෂ තුළ ඉහත සඳහන් බැර ලෝහයන් අන්තර් ගත වී ඇති බව තහවුරු වී ඇත. එවැනි තත්වයන් සඳහා බුන්දල ජාතික උද්‍යානය තුළ පවතින කෘෂිකාර්මික ඇල මගින් ගලා එන දූෂිත වූ ජලයද හේතුවක් වී ඇති බව නිරීක්ෂණය කර තිබුණි.
- iii. 2011 – 2013 වර්ෂ වලදී සිදු කරන ලද උක්ත පර්යේෂණ මගින් රැකුණු තෙත් බිම් වල පෞච්ච විවිධත්වයට ඉදිරියට ඇතිවිය හැකි අවධානමද හඳුනාගෙන තිබුණ බව නිරීක්ෂණය වී තිබුණද විගණිත දිනය වන විට එම ගැටළු අවම කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියා මාර්ග ප්‍රමාණවත් ලෙස ගෙන නොතිබුණි.

3.2. ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණය සඳහා වූ ජාතික සැලැස්ම, උපායක්‍රමික සැලැස්ම

3.2.1. ජාතික සැලැස්ම

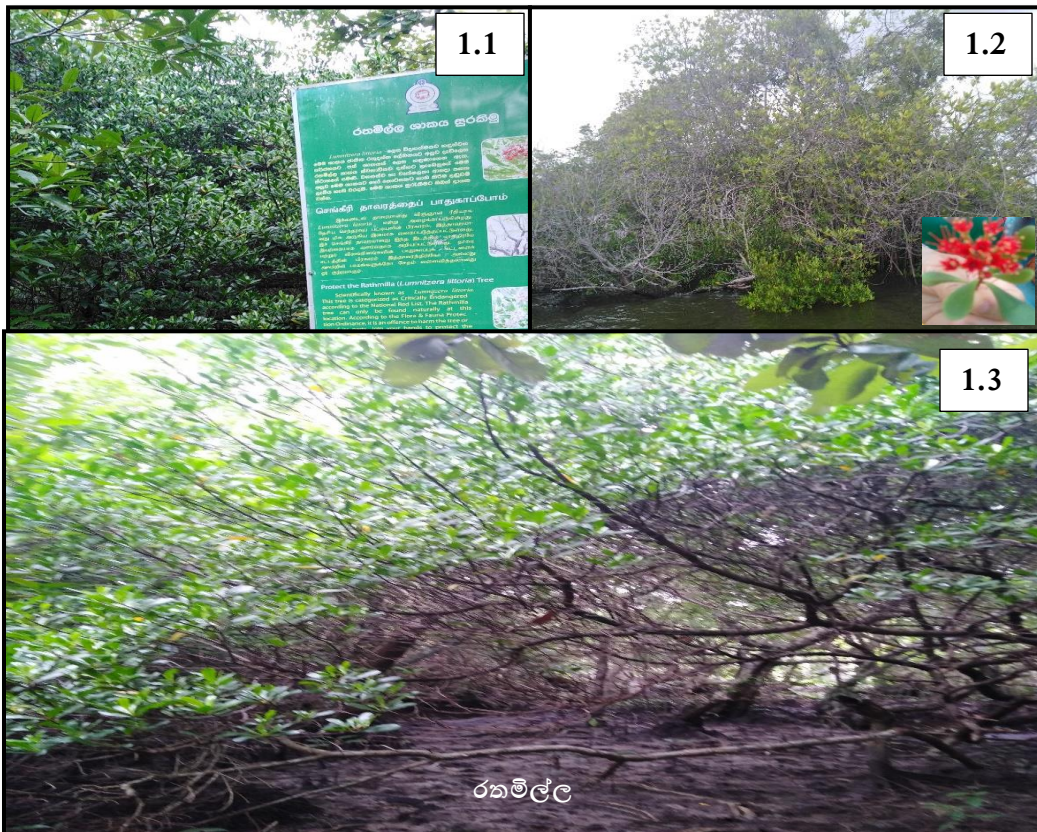
(අ) කෙටි හා දිගු කාලීන සැලැස්ම

රැකියා තෙත් බිම් සංරක්ෂණය සඳහා අදාළව කෙටිකාලීන හා දිගු කාලීන සැලැස්ම පිළියෙල කිරීම හා ඒ සඳහා කාර්යසාධන දර්ශක හඳුනා ගනිමින් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු ප්‍රමාණවත්ව සිදු වී නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.

(ආ) රතු දත්ත පොතට ඇතුළත් වූ ශාක

මාදු ගඟ රැකියා තෙත් බිම් අභය භූමියට අයත් දූපතක පිහිටි සත්‍ය කඩොලාන ශාකය වූ Competencies පවුලට අයත් *Lemnitzer littorea* (රනම්ල්ල) ශාකය 2012 වර්ෂයේදී ජාතික රතු දත්ත ලේඛනයට අනුව දැඩි ලෙස තර්ජනයට ලක් වී ඇති සත්‍ය කඩොලාන දෙකෙන් එක් ශාකයක් ලෙස හඳුනාගෙන තිබුණි. නමුත් විගණිත දිනය වූ 2019 අගෝස්තු 16 දින වන විටත් මෙම ශාකය සංරක්ෂණය හා නැවත රෝපණය සඳහා අවශ්‍ය වන්නා වූ ක්‍රියාමාර්ග ප්‍රමාණවත් ලෙස යොදා ගෙන නොතිබුණ බව නිරීක්ෂණය විය.

රූප සටහන අංක -01

(ඇ) කළමනාකරණ සැලැස්ම

ජෛව විවිධත්වය අනුව තීරණාත්මකව වැදගත් තෙත් බිම් හඳුනා ගැනීම හා ඒ සඳහා අවශ්‍ය අවස්ථා වලදී අඩවි වාර්තා හා කළමනාකරණ සැලැස්ම පිළියෙල කිරීම සිදු කල යුතු වුවද රැමසා තෙත් බිම් සම්බන්ධයෙන් වර්තමානයේදී පවතින තර්ජනයන් අවම කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන්නා වූ කළමනාකරණ සැලැස්ම 2018 දෙසැම්බර් 31 දින දක්වා පිළියෙල කර නොතිබුණි.

(ඈ) නීති ප්‍රතිපාදනය ප්‍රමාණවත් නොවන බව

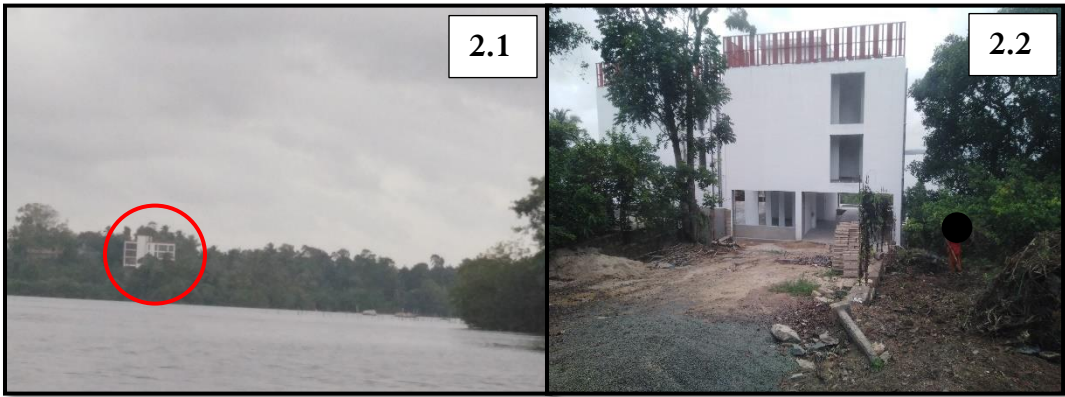
ශ්‍රී ලංකාවේ තෙවන රැමසා තෙත් බිම් ලෙස 2003 දෙසැම්බර් 11 දින ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද මාදු ගඟ අභය භූමිය රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික ඉඩම් වලින් යුක්ත විය. මෙම අභය භූමිය තුළ පිහිටි පුද්ගලික ඉඩම් වල සිදුවන යම් ක්‍රියාකාරකම් මගින් සිදු වන්නා වූ පාරිසරික හානිය වැලැක්වීම සඳහා වනසත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥා පනතේ විධි විධාන සලකා බැලීම අත්‍යවශ්‍ය වුවද පහත අවස්ථා වලදී ඒ සඳහා ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණවත් නොවන බව නිරීක්ෂණය විය.

- i. අභය භූමියක ජේරක කලාපය තුළ සිදුවන්නා වූ යම් ක්‍රියාකාරකමක්, ඉදි කිරීමක් සිදු කිරීමේදී ජාතික පාරිසරික පනතේ නියමතා ද අනුගමනය කල යුතු වූවත් ඒ අනුව කටයුතු කිරීම සිදු වී නොතිබුණි.
- ii. භූමිය තුළ පිහිටි පෞද්ගලික ඉඩම් වල නිරවුල් අයිතිය සත්‍ය වශයෙන් හඳුනා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය වන්නා වූ දත්ත හා තොරතුරු යාවත්කාලීනව නොපැවතුණි.
- iii. මාදු ගඟ රැමසා තෙත් බිමට අයත් ජේරක කලාපය තුළ වගුරු බිම් ගොඩ කිරීම හා හෝටල් ව්‍යාපෘති ඉදි කිරීම සිදු වන බවට වූ නිරීක්ෂණ කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- 2006 ජූලි 17 දිනැති අංක 1454/7 දරන රජයේ අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රයේ (ඇමුණුම - 09) ප්‍රකාශයට පත් මාදු ගඟ අභය භූමියේ සිට ජාතික පාරිසරික පනතේ සඳහන් අවම ජේරක සීමාව වූ මීටර් 100 ක කලාපය (ඇමුණුම - 10) තුළ පිහිටි පුද්ගලික ලී මෝලක් සම්බන්ධයෙන් වූ ලිපිය.
- 2019 මාර්තු 27 දිනැති වගා ඉඩමක් සම්බන්ධ තොරතුරු නිරවුල් කර ගැනීම සඳහා වූ වාර්තාව
- 2019 මාර්තු 03 දිනැති අම්බලන්ගොඩ බටපොල පාරේ තල්ගස්ගොඩ ඩිපෝව අසල පහත් බිම් ගොඩ කිරීම.
- මාදු ගඟ අවට පිහිටි ස්වාභාවික හරිත ආවරණය අහිමිවන ඉහලට ඉදි කරන ලද අප්පලදුව දූපත තුළ මාදු ගඟට මායිම්ව ඉදි කර ඇති ගොඩනැගිල්ල.

- භීතටිය පන්සල පාරේ ඉදි කර ඇති හෝටල් ව්‍යාපෘතියේ අපජලය බැහැර කිරීම සඳහා සුදුසු ක්‍රියාමාර්ගයක් ගෙන නොතිබීම හා එහි කාර්යයන් සඳහා වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව මගින් නිකුත් කර තිබූ කොන්දේසි සහිත අවසර පත්‍රය.

රූප සටහන අංක - 02

(ඉ) මාදු ගඟ සංරක්ෂණය

රැ.මසා තෙත් බිම් හඳුනා ගැනීමේ නිර්ණායක 09 අතුරින් නිර්ණායක 08 ක්ම සපුරාලන සුවිශේෂී ජෛව විවිධත්වයකින් යුත් මාදු ගඟ සංරක්ෂණය සඳහා ප්‍රමාණවත් අවධානයක් යොමු වී නොතිබුණ බව නිරීක්ෂණය විය.

3.2.2. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය

(අ) දත්ත පද්ධති පවත්වාගෙන යාම

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය මගින් 2006 වර්ෂයේදී ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද ජාතික තෙත් බිම් ප්‍රතිපත්තිය සහ උපායක්‍රම හි අඩංගු (ඇමුණුම - 11) අරමුණු අතරින් එක් අරමුණක් ලෙස රැ.මසා සම්මුතියේ පාර්ශවකරුවකු වශයෙන් ඊට අනුකූල ජාතික වගකීම් භාරය ඉටු කිරීම සඳහා කටයුතු කල යුතුය යන්න සඳහන්ව තිබුණද විගණිත දිනය වන විට රැ.මසා තෙත් බිම් වල පවතින ජෛව විවිධත්වයේ තිරසාරභාවය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමාණවත් දත්ත පද්ධතියක් පවත්වාගෙන ගොස් නොතිබුණි. එසේම මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් මෙම තෙත් බිම් සම්බන්ධ සංරක්ෂණ උපායක්‍රමික හා සැලැස්සුම් පිළියෙල කර ක්‍රියාත්මක කිරීමට ප්‍රමාණවත් ලෙස කටයුතු කර නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.

(ආ) සංවේදී තෙත් බිම් කළමනාකරණය

ග්‍රාමීය ප්‍රදේශ වල පවතින සියළුම ආකාරයේ සංවේදී තෙත් බිම් තිරසර කළමනාකරණය තුළින් නිසි අයුරින් පරිභෝජනය සඳහා ප්‍රජාවට අවකාශය ලබා දීම මෙහෙවර කර ගනිමින් ග්‍රාමීය තෙත් බිම් කළමනාකරණ කමිටු පිහිටුවීම අපේක්ෂා කලද රැමසා තෙත් බිම් තිරසර ලෙස සංරක්ෂණය සඳහා ප්‍රමාණවත් අවධානයක් යොමු කර නොතිබුණ බව නිරීක්ෂණය විය.

(ඇ) ඉස්සන් වගාව

ඉස්සන් කොටු වල අපජලය බැහැර කිරීමේදී 1980 අංක 47 දරන ජාතික පාරිසරික පනතේ (ඇමුණුම - 03) නියමතා අනුගමනය කිරීම සිදු කරන බවට තහවුරු කිරීම් සිදු නොකර ඉස්සන් වගා සඳහා බලපත්‍ර ලබා දීම සිදු කර ඇති බව නිරීක්ෂණය විය. (උඩප්පුව, ආනවිලුන්දාව)

රූප සටහන අංක - 03

3.2.3. ජාතික ජලජීවී වගා සංවර්ධන අධිකාරිය

අවශ්‍ය නිර්දේශ ලබාදීම

තෙත් බිම් ආශ්‍රිතව යම් ක්‍රියාකාරකමක් සිදු වීම මගින් එම තෙත් බිම සඳහා අහිතකර බලපෑමක් ඇතිවිය හැකි අවස්ථා වලදී ඒ සඳහා අවශ්‍ය නිර්දේශ ලබා දීම සිදු කල යුතු වේ. එහෙත් තෙත් බිම් කලාප තුළ ජල ජීවී වගා ව්‍යාපෘති සඳහා අදාල වන්නා වූ බලපත්‍ර ලබා දීමේදී අනුගමනය කල යුතු පාරිසරික නියමතාවන්ට නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීමේදී ජලතලය මත කුඩු තුල පාද සම්බන්ධ මධ්‍යස්ථාන පවත්වා ගෙන යෑම මගින් ජෛව විවිධත්වයට හානි වන අහිතකර තත්ත්වයන් කෙරෙහි අවදානය යොමු කරලීම අවශ්‍ය බව නිරීක්ෂණය විය.

3.2.4. සැලැස්ම, නීති හා රෙගුලාසි

(අ) ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ ඇතුළත් විෂයෙහි අරමුණු ඉටු කර ගැනීම

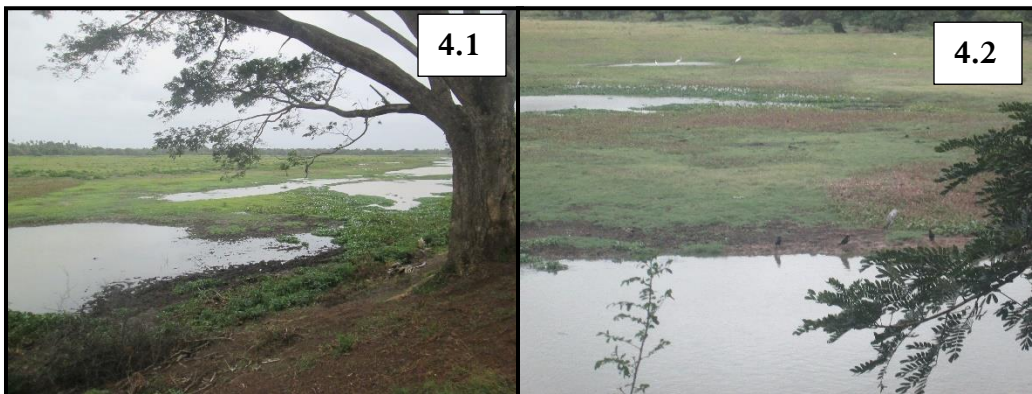
පරිසර හා පුනර්ජනනීය බල ශක්ති අමාත්‍යාංශය විසින් 2014 වර්ෂයේදී ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද ශ්‍රී ලංකාවේ ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණය සඳහා වූ පස්වෙනි ජාතික වාර්තාවේ (ඇමුණුම - 12) ජෛව ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම (BCAPC) අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ පරිසර පද්ධති ප්‍රධාන තේමා 04 ක් යටතේ වර්ග කර ඇත. එනම් වනාන්තර, තෙත් බිම්, සමුද්‍ර පද්ධති හා කෘෂි කාර්මික පද්ධති වශයෙනි. මෙම සැලැස්මේ තෙත් බිම් යටතේ හඳුනාගෙන ඇති ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම යටතේ ඉටු කර ගැනීමට අපේක්ෂිත විශේෂිත වූ අරමුණු 03 ක් හා ඒ යටතේ වූ නිර්දේශ 16 ක් ප්‍රකාශයට පත් කර තිබුණි. විගණිත දිනය වන විටත් එම නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කිරීම ප්‍රමාණවත් නොවන බව නිරීක්ෂණය විය.

(ආ) ජල මූලාශ්‍ර සංරක්ෂණය

තෙත් බිම් තුළ හා ආශ්‍රිත ජල මූලාශ්‍ර සංරක්ෂණය සම්බන්ධයෙන් පවතින නීති සමාලෝචනය හා ජල ප්‍රභවයන් ආරක්ෂා කිරීම පිළිබඳ හඳුනාගත් නිරීක්ෂණ පහත පරිදි විය.

- i. දොලොස් වන සියවසේ සිට පැවත එන පෞරාණික එල්ලංගා වැව් පද්ධතියකින් සමන්විත ජෛව විවිධත්වයෙන් අනූන පරිසර පද්ධතියක් වූ පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ ආරච්චිකටුව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ පිහිටි ආනවිලුන්දාව රැම්සාර් අභය භූමිය තුළ පිහිටි මෙම වැව් සඳහා ප්‍රධාන ජල මූලාශ්‍ර වන්නේ වැසි ජලය, දැඳුරු ඔය හා සෙංගල් ඔය වේ. විගණිත අවස්ථාව වන විට මෙම වැව් පද්ධතියේ ජල මට්ටම පහල ගොස් තිබූ බව නිරීක්ෂණ විය. මෙම පෞරාණික එල්ලංගා වැව් පද්ධතියේ ජල මට්ටම ප්‍රශස්ථ ලෙස පවත්වාගෙන යාම සඳහා ක්‍රමවේදයක් සකසා ගැනීමේ අවශ්‍යතාවය වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව සමඟ ඒකාබද්ධව කටයුතු කිරීම මගින් ජල මූලාශ්‍ර සංරක්ෂණය සඳහා දායක විය හැකි බව නිරීක්ෂණය විය.

රූප සටහන අංක - 04

ii. ජලජ සම්පත උපරිම අයුරින් ප්‍රයෝජනයට ගැනීම සඳහා ජල ජීවී වගා වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම ජල ජීවී වගා සංවර්ධන අධිකාරි පනතේ 11 වන වගන්තිය (ඇ) යටතේ (ඇමුණුම - 06) වැදගත් වේ. මෙවැනි වැඩසටහන් පරිසර හිතකාමී අන්දමින් සිදු විය යුතු වුවද මාදු ගඟ රැම්සා තෙත් බිම් තුළ ක්‍රියාත්මක වන කුඩු තුල මත්ස්‍ය පාද සම්භහන මධ්‍යස්ථාන පරිසර හිතකාමී අන්දමින් ක්‍රියාත්මක වන්නේද යන්න නියාමනය ප්‍රමාණවත් නොවන බව නිරීක්ෂණය විය.

රූප සටහන අංක - 05

iii. 1996 අංක 02 දරන ධීවර සහ ජලජ සම්පත් පනතේ VI කොටස 39 වගන්තිය (ඇමුණුම - 04) ප්‍රකාරව ජලජීවී ව්‍යවසායක් පිහිටුවීම සඳහා බලපත්‍රයක් ලබා ගත යුතුය. එසේම 1998 අංක 53 දරන ශ්‍රී ලංකා ජාතික ජලජීවී වගා සංවර්ධන අධිකාරි පනතේ 37 වන වගන්තියේ (1) වැනි උප වගන්තියේ (ඇ) ඡේදය යටතේ ධීවර සහ ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යවරයා විසින් සාදනු ලබන නියෝග 2011 දෙසැම්බර් 13 දිනැති අංක 1736/21 යටතේ (ඇමුණුම - 06) ප්‍රසිද්ධ කර තිබුණි. මෙම ගැසට් පත්‍රය අනුව කුඩු තුල මත්ස්‍ය වගාව සිදු කරන ව්‍යවසායකයෙක් සඳහා අවසර පත්‍රයක් නිකුත් කිරීම සිදු කරන අතර ඊට අදාල කොන්දේසි එම බලපත්‍රයේ සඳහන් කර ඇති අතර මාදු ගඟ ආශ්‍රිත කුඩු තුල මත්ස්‍ය වගාව සම්බන්ධයෙන් පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ මාදු ගඟ රැම්සා තෙත් බිම් ආශ්‍රිතව කුඩු තුල මත්ස්‍ය වගාව සඳහා පුද්ගලයින් 18 දෙනෙකු බලපත්‍ර ලබාගෙන තිබුණ ද සම්භහන මත්ස්‍ය මධ්‍යස්ථාන යන ව්‍යාපෘති වර්ගීකරණය යටතේ බලපත්‍ර ලබා තිබූ ව්‍යවසායකයන් සංඛ්‍යාව 05 දෙනෙකු පමණක් විය. මේ අනුව අනෙකුත් මධ්‍යස්ථාන 13 ක් නියමිත බලපත්‍රයකින් තොරව සිය කටයුතු පවත්වාගෙන යන බව නිරීක්ෂණය විය.

- බලපත්‍ර කාල සීමාව ඉකුත් වී තිබුණු මත්ස්‍ය සම්භාහන මධ්‍යස්ථාන 04 ක් විගණන දිනය වන 2019 අගෝස්තු 15 වන දින වන විටත් සිය කටයුතු පවත්වාගෙන යන බව නිරීක්ෂණය විය.

(ඇ) ඉස්සන් වගාව

2019 අගෝස්තු 27 දින විට ආරච්චිකටුවුව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ ආනව්ලුන්දාව ප්‍රදේශයේ ඉඩම් හෙක්ටයාර 15.3 කට අදාළව ප්‍රධාන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ 03 ක පිහිටි ඉස්සන් ගොවිපල 26 කට හා පොකුණු 54 ක් සඳහා රජයේ වාර්ෂික බලපත්‍ර නිකුත් කර තිබුණු බව නිරීක්ෂණය වූ අතර මෙහිදී අවසාධිත ටැංකි පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් අවධානයක් යොමු කර නොතිබුණි.

ආරච්චිකටුවුව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ ආනව්ලුන්දාව, බත්තෑළු ඔය, සෙංගල් ඔය සහ සුරුවිල යන ග්‍රාම නිලධාරී වසම් සඳහා 2019 අගෝස්තු 28 දින වන විට නිකුත් කර ඇති ඉස්සන් කොටු සඳහා බලපත්‍ර පිළිබඳ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

වගු අංක - 05

ප්‍රදේශය	බදු දී ඇති කාලය	ප්‍රමාණය
ආනව්ලුන්දාව	වසර 30	අක්කර 55
	වසර 01	අක්කර 102.75 රූඩ් 03 පර්චස් 32
බත්තෑළු ඔය	වසර 01	අක්කර 68
සෙංගල් ඔය	වසර 01	අක්කර 11.25
සුරුවිල	වසර 01	අක්කර 7.75

ආනව්ලුන්දාව අභය භූමියේ ඉස්සන් කොටු ආශ්‍රිතව කඩොලාන සීමිත ප්‍රමාණයක් නිරීක්ෂණය වූ අතර මෙම කඩොලානද අනවසරයෙන් ඉවත් කල අවස්ථා පවතින බව අනාවරණය විය.

(ඇ) කඩොලාන ඉඩම් සංරක්ෂණය

දැනට පවතින කඩොලාන භූමි සංරක්ෂණය කිරීම හා ඉස්සන් වගාව සහ ලුණු ලේවයන් වැනි කටයුතු සඳහා භාවිතා කර අත්හැර ඇති රජයට අයත් කඩොලාන ඉඩම් පුනරුත්ථාපනය කිරීම යන මැයෙන් ඉදිරිපත් කර තිබූ 2019 අප්‍රේල් 24 දිනැති අංක 42/ 2019 දරන අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශය (ඇමුණුම - 13) මගින් පහත සඳහන් කරුණු කෙරෙහි අවධානය යොමු කර තිබුණි.

- i. මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශය, වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව ඇතුළු අනෙකුත් පාර්ශවකාර ආයතන හා වෙරළබඩ ප්‍රජාව සම්බන්ධ කර ගනිමින් කඩොලාන හෙක්ටයාර 10,000 කින් වැඩි කිරීම සහ පුනරුත්ථාපනය සඳහා වැඩපිළිවෙලක් සැකසීම.
- ii. 2018 වර්ෂයේ පවත්වන ලද පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩල නායකයන්ගේ සමුළුවේදී පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩල රාජ්‍යයන් අතර කඩොලාන සංරක්ෂණය හා පුනරුත්ථාපනයේ ප්‍රමුඛයා ලෙස ශ්‍රී ලංකාව ක්‍රියා කිරීමට කටයුතු කිරීම.
- iii. 2019 පෙබරවාරි මස පැවති එක්සත් ජාතීන්ගේ හතරවන පරිසර සමුළුවේදී ශ්‍රී ලංකාව හා ඉන්දුනීසියාව එක්ව කඩොලාන සංරක්ෂණය සඳහා වූ ඉදිරිපත් කරන ලද යෝජනාව සම්මත වීම.

පහත අනාවරණයන් විය.

- උක්ත යෝජනාව සඳහා 2019 අගෝස්තු මස 21 දින අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණ අංක අමප / 19 / 2157 / 104/ 046 – 1 (ඇමුණුම - 14) මගින් අනුමැතිය ලබා දී තිබුණි.
- උක්ත කරුණු පදනම් කරගෙන ඉදිරිපත් කරන ලද අමාත්‍ය මණ්ඩල යෝජනාවේ 3.1 නිර්දේශය ප්‍රකාරව රජයට අයත් කඩොලාන සහිත ඉඩම් වෙනත් සංවර්ධන කාර්යයන් සඳහා නිදහස් කිරීමේදී සලකා බැලිය යුතු කරුණු හා 3.3 නිර්දේශය මගින් දැනට පවතින කඩොලාන භූමි ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර 10,000 කින් වැඩි කිරීම සඳහා විශේෂ වැඩසටහන් නියමිත කාල රාමුවක් තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීමටත් අදාළ පාර්ශවයන්ට දැනුම් දීම අනුමත කර තිබුණි.

මේ අනුව රැඳී සිටින තෙත් බිම් ලෙස ප්‍රකාශිත තෙත් බිම් 06 ට අදාළව පවතින කඩොලාන සංරක්ෂණය හා භූමි ප්‍රමාණය වර්ධනය සඳහා අවශ්‍ය වැඩසටහන් තවදුරටත් ක්‍රියාත්මක කල යුතු බව නිරීක්ෂණය විය.

(ඉ) Aichi ජෛව විවිධත්ව ඉලක්ක සම්මුතිය

2010 වර්ෂයේදී ජපානයේදී අත්සන් කරන ලද ජෛව විවිධත්ව සම්බන්ධයෙන් වූ Aichi ජෛව විවිධත්ව ඉලක්ක සම්මුතිය (ඇමුණුම - 15) මගින් වර්ෂ 2020 වන විට සපුරා ගත යුතු උපායමාර්ගික ඉලක්ක 05 යටතේ උප අරමුණු 20 ක් හඳුනාගෙන ඇත. උපාය මාර්ගික ඉලක්ක B වල ඇතුළත් 09 වන උප අරමුණ මගින් ආක්‍රමණශීලී ආගන්තුක ජීව විශේෂ පැතිරීම වැළැක්වීම හා පාලනය සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියා කල යුතු ආකාරය සඳහා මාර්ගෝපදේශ සපයා ඇත. පහත නිරීක්ෂණයන් විය.

- i. ජෛව විවිධත්වය සඳහා අහිතකර බලපෑම් ඇති කරන්නාවූ ආක්‍රමණශීලී ආගන්තුක ජීව විශේෂ හඳුනා ගැනීම, ප්‍රමුඛතා ගත කිරීම, පාලනය හා විශේෂිතව අවධානය යොමු කල යුතු ස්ථාන හඳුනාගැනීමත් ඒ සඳහා ජාතික ඉලක්ක පිහිටුවීම හා ඒ අනුව ක්‍රියා කිරීම සිදු කල යුතු වූවත් රැමියා තෙත් බිම් ආශ්‍රිතව ප්‍රමාණවත් ලෙස ඒ සඳහා අවධානය යොමු කර නොතිබුණ බව නිරීක්ෂණය විය.

- ii. රැමියා තෙත් බිම් ආශ්‍රිතව ගෝලීය ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක විශේෂ දත්ත පද්ධතිය තුළ පහත සඳහන් විශේෂ 02 පමණක් ආක්‍රමණශීලී ශාක ලෙස හඳුනාගෙන තිබුණි.

රැමියා තෙත් බිම්	වර්ගය
1. ආනවිලුන්දාව	<u>Salvinia molesta</u>
2. මාඳු ගහ	<u>Ludwigia peruviana</u>

එහෙත් භෞතික පරීක්ෂාවේදී ශාක බොහොමයක් ආක්‍රමණශීලී ශාක ලෙස පවතින බව නිරීක්ෂණය විය. මේ අනුව රැමියා සම්මුතියට අදාල ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක සම්බන්ධ දත්ත පද්ධතීන් යාවත්කාලීනව පවත්වාගෙන නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.

- iii. රැමියා තෙත් බිම් වල ආක්‍රමණශීලී ආගන්තුක ජීව විශේෂ පැතිරීම පාලනය හා වැළැක්වීම සඳහා වූ තාක්ෂණික, මූල්‍යමය සහයෝගය ප්‍රමාණවත්ව ලබා දී නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.

iv. ජෛව විවිධත්ව සම්මුතිය සඳහා ශ්‍රී ලංකාව විසින් ඉදිරිපත් කර තිබූ Thematic Report on Alien and Invasive Species ජාතික වාර්තාව (ඇමුණුම - 16) ප්‍රකාරව පහත කරුණු දක්වා තිබුණි.

- සම්මුතියේ 8h වගන්තියට අනුව ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ජීව විශේෂ පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකාව අවධානය යොමු කිරීමේ ප්‍රමුඛතාවය මධ්‍යස්ථ වීම.
- ඉහත අවධානය සඳහා ශ්‍රී ලංකාව තුළ පවතින සම්පත් වල සීමා සහිත බව.
- ආක්‍රමණශීලී ආගන්තුක ජීව විශේෂ ගැටළු මුල් කර ගනිමින් පිළියෙල කරන ලද ජාතික උපායමාර්ග හා ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සීමිත අවස්ථා සඳහා පමණක් පිළියෙල කර ඇති බව.
- මෙම ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ජීව විශේෂ මගින් ජෛව විවිධත්වයට සිදුවන අවධානම සීමිත ප්‍රමාණයකට පමණක් තක්සේරු කර ඇති බව.

මේ අනුව රැම්සා තෙත් බිම් ආශ්‍රිතව මෙම ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ජීව විශේෂ කළමනාකරණය සඳහා උපායමාර්ග හා ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වගකිව යුතු පාර්ශවකරුවන්ගේ දායකත්වය ලබාගත යුතු බව නිරීක්ෂණය විය.

3.3 රැමසා තෙත් බිම් වල ක්‍රියාකාරකම්

රැමසා තෙත් බිම් වල පිහිටීම මායිම් නිරවුල් කර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් සිදු කරන ලද පරීක්ෂාවේදී නිරීක්ෂණය වූ කරුණු පහත දැක්වේ.

3.3.1 පිහිටීම හා මායිම් නිරවුල් කර ගැනීම

(අ) සීමා නිරවුල් නොවීම

කුමන රැමසා ජාතික උද්‍යාන තෙත් බිම සම්බන්ධ සීමා පරීක්ෂාවේදී එක් පසෙකින් කුඹුක්කන් ඔයද තවත් පසෙකින් මුහුදෙන් ද අනෙක් පසින් කොටියාගල ගොඩබිම් ප්‍රදේශයෙන්ද සීමා වී තිබුණි. මෙම ජාතික උද්‍යානයේ සීමාවන් ප්‍රකාශ කිරීමේදී කොටියාගල ප්‍රදේශය වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුව විසින් කුමන ජාතික උද්‍යානයට අයත් ලෙසත් වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් වත්තේගම කැබලිත්ත රක්ෂිතයට අයත් ලෙසත් ප්‍රකාශයට පත් කර තිබුණි. විගණිත දිනය වන 2019 සැප්තැම්බර් 11 දිනය වන විටත් කොටියාගල ප්‍රදේශයේ සීමා නිරවුල් වී නොතිබුණි.

(ආ) GPS බණ්ඩාංක වල නිරවද්‍යතාවය

GPS බණ්ඩාංක 04 ක් උපයෝගී කර ගනිමින් සලකුණු කරන ලද මාදු ගඟ රැමසා තෙත් බිමේ සිතියම් විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් වුවද මායිම් ගල් මගින් එම සීමා වෙන් වී නොතිබුණ බව නිරීක්ෂණය විය. එසේම මෙම මාදු ගඟ ආශ්‍රිතව මායිම් ප්‍රකාශ කිරීමේදී GPS බණ්ඩාංක 04 යොදා ගැනීමේ නිරවද්‍යතාවය පිළිබඳ තවදුරටත් අවධානය යොමු කල යුතු කරුණක් බවට නිරීක්ෂණය විය.

3.3.2 අනවසර ක්‍රියාකාරකම්

කඩොලාන ශාක හානි වීම

වන්කාලෙයි අභය භූමියෙහි කලපු ආශ්‍රිතව කඩොලාන විශාල ප්‍රදේශයක් ව්‍යාප්තව පවතී. මෙහි වෙසෙන ධීවර ජනතාව විසින් මෙම කඩොලාන කපා එහි අතු මුහුදට දැමූ විට දැල්ලන් මෙම අතු මත බිත්තර දැමීමට පැමිණෙන බවත් අවසානයේ එම මසුන් අල්ලා ගැනීමට කටයුතු කරන බවත් ඒ හේතුවෙන් කඩොලාන ශාක විනාශ වීමේ තර්ජනයට මුහුණ දී තිබුණි.

මේ සම්බන්ධයෙන් 2019 වර්ෂයේ අප්‍රේල් මාසයේ වන්කාලෙයි අභය භූමියට අයත් කලපුව මැද පිහිටි ප්‍රදේශයේ හෙක්ටයාර භාගයක පමණ භූමි ප්‍රමාණයක හොඳින් වැඩී තිබුණු කඩොලාන ශාක (මල් කඩොල්) 100 ක් පමණ කපා ඉවත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් ඊට විරුද්ධව 2019 වර්ෂයේ අප්‍රේල් මස 22 දින වනජීවී සහකාර අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලයේ වන සත්ව අඩවි ආරක්ෂක විසින් මන්තාරම මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයේ නඩු පැවරීමක් සිදු කර තිබුණි.

3.4 පරිසර හිතකාමී නොවන හා අනීතික ක්‍රියාකාරකම්

3.4.1 අනවසර ඉදි කිරීම් හා අනෙකුත් අනවසර ක්‍රියාකාරකම්

(අ) අනවසර ඉදි කිරීම්

මාදු ගඟ රැම්සා තෙත් බිම් අභය භූමියට අයත් පෞද්ගලික දූපතක පිහිටි සත්‍ය කඩොලාන ශාකය වූ Competencies පවුලට අයත් Lemnitzer littorea (රත්මිල්ල ශාකය) 2012 වර්ෂයේ පිළියෙල කරන ලද ජාතික රතු දත්ත ලේඛනයට අනුව දැඩි ලෙස තර්ජනයට ලක්වී ඇති සත්‍ය කඩොලාන 02 න් එක් ශාකයක් ලෙස හඳුනාගෙන තිබුණි. විගණිත දිනය වන විට අවුරුදු 50 කට වඩා පැරණි වූ රත්මිල්ල ශාක 48 ක් පමණක් මෙම දූපත තුළ පවතින බවට අනාවරණය වූ අතර විගණිත අවස්ථාවේදී මෙම ශාක 48 සඳහා ද තර්ජනයන් ඇති වෙමින් පවතින බව නිරීක්ෂණය විය. පවුල් 43 කින් යුතු මෙම දූපත තුළ සිදු කරනු ලබන ගොඩ කිරීම් හා ඉදි කිරීම් මගින් ජෛව විවිධත්වයට ඉහල වටිනාකමක් එකතු කරනු ලබන මෙම ශාකය විනාශ වී යා හැකි බව නිරීක්ෂණය විය.

(ආ) අනිකුත් අනවසර ක්‍රියාකාරකම්

- මාදු ගඟ රැම්සා තෙත් බිම් ආශ්‍රිත බොරලැස්ස ඇල මාර්ගය තුළ අනවසර ඉස්සන් කොටු ව්‍යාපාරයක් සිදු කරමින් පවතින බව අනාවරණය විය.
- කුමන ජාතික උද්‍යානයේ කොටියාගල ප්‍රදේශයේ අනවසර දඩයම්කරුවන් ඇතුළු වී දඩයම් කිරීම විගණිත දිනය වන විටත් සිදුවන බව අනාවරණය විය.
- බුන්දල රැම්සා තෙත් බිම් ආශ්‍රිත දවසේ පැය 24 පුරාම ධීවර ජනතාව විසින් ධීවර කටයුතු වල යෙදීම, වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥා පනතේ 6(අ) (1) වගන්තියට (ඇමුණුම - 02) අනුකූලව සිදු නොවන බව නිරීක්ෂණය වූ අතර කලපු ධීවර කර්මාන්තයේ යෙදෙන ධීවර ජනතාව ආනවිලුන්දාව අභය භූමියේදී ධීවර කටයුතු සිදු කරන බව නිරීක්ෂණය විය.

(ඇ) පල්ලේකණ්ඩල දේවස්ථානයේ වාර්ෂික මංගල්‍යය හේතුවෙන් සිදුවන පාරිසරික බලපෑම්

විල්පත්තු ජාතික උද්‍යානය තුළ පිහිටා ඇති පල්ලේකණ්ඩල දේවස්ථානයේ වාර්ෂික මංගල්‍යය සෑම වර්ෂයකම ජූලි මාසයේ පවත්වනු ලබන අතර 2019 වර්ෂයේ ජූලි මස 10 වෙනි දින සිට 15 වෙනි දින දක්වා දින 05 ක් එම මංගල්‍යය පවත්වා තිබුණි. පහත කරුණු අනාවරණය විය.

- i. ජාතික උද්‍යානය තුළ පිවිසුම් ස්ථාන 02 න්ම සාමාන්‍ය පරිදි දෛනිකව ඇතුල් කරනු ලබන වාහන සංඛ්‍යාව දළ වශයෙන් 70 ක් පමණ වන අතර මෙම මංගල්‍ය පැවැත්වෙන දින 05 තුළ එලුවන්කුලම පිවිසුමෙන් සියලුම වර්ගයේ වාහන 1,575 පැමිණ තිබුණු අතර එය දළ වශයෙන් දෛනිකව වාහන 100 ක් 670 ත් අතර ප්‍රමාණයක් වී තිබුණි. එම කාල සීමාව තුළ ඇතුළු වූ පුද්ගලයින් සංඛ්‍යාව 12,319 වූ අතර දෛනිකව ඇතුළු වූ සංඛ්‍යාව 394 ත් 7,457 ත් අතර විය.
- ii. ජාතික උද්‍යානය තුළට ජීව සතුන් රැගෙන ඒම තහනම් වුවද මංගල්‍යය සඳහා පැමිණෙන බැතිමතුන් ජීව සතුන් රැගෙන විත් තිබීම.
- iii. ජාතික උද්‍යානය තුළ මත්පැන් භාවිතය සිදු කර තිබීම.
- iv. මෙම කාල සීමාව තුළ පැමිණෙන වාහන හා පුද්ගලයින් සංඛ්‍යාව වැඩි වීම හේතුවෙන් පාලනය කිරීමට නොහැකි තත්වයක් උදා වී තිබුණ බව නිරීක්ෂණය විය.

ඉහත සඳහන් ගැටළු උද්‍යානයේ සංරක්ෂණ ගැටළු වලට මෙන්ම පරිපාලනයටද ගැටලු සහගත වී තිබුණු අතර ස්වාභාවික තණ පිටි වලට හානි වීම වන සතුන්ගේ නිදහසට බාධා වීම හා තෙත් බිම් පරිසරයට හානි සිදු වීම වැනි අයහපත් ප්‍රතිඵල වලට මුහුණ දීමට සිදු වී තිබුණි.

(ඈ) ජේරක කලාපයේ අනවසර ඉදි කිරීම්

පහත නිරීක්ෂණයන් විය.

- i. වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආඥා පනතට අනුව යම් ජාතික රක්ෂිතයක මායිමේ සිට සැතපුමක සීමාව තුළ යම් සංවර්ධන කාර්යයක් සිදු කරන්නේ නම් ජාතික පාරිසරික පනතට අනුකූලව පාරිසරික ඇගයුම් හෝ පාරිසරික තත්ව පිරික්සීමක් සිදු කර එහි නිර්දේශයන්ට අනුව ඒ සඳහා වන ජීවී අධ්‍යක්ෂකවරයාගේ පූර්ව ලිඛිත අනුමැතිය ලබා ගත යුතු වුවත් විල්පත්තු ජාතික උද්‍යානයේ ජේරක කලාපයේ ඉදි කර තිබූ හෝටල් ව්‍යාපෘති 02 ක් සඳහා කිසිදු අනුමැතියක් ලබාගෙන නොතිබුණි. මේ සම්බන්ධයෙන් පුත්තලම මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයේ නඩු පවරා තිබුණි.

- ii. වත්කාලෙයි අභය භූමියේ උතුරු මායිමට වන්නට පිහිටා ඇති පල්ලෙමුනෙයි ප්‍රදේශයේ පේරක සීමාව තුළ අනවසර පදිංචි වීම් දක්නට ලැබුණු අතර මේ සම්බන්ධයෙන් නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග මෙතෙක් ගෙන නොමැති බව අනාවරණය විය. එසේම මෙම අභය භූමියේ මායිම් සම්බන්ධ ගැටලු රාශියක් තිබෙන බැවින් නැවත වරක් මෙම භූමිය මැනීම් සිදුකර නීත්‍යානුකූල අයිතිය නිවැරදිව ලබා ගැනීමට කඩිනමින් ක්‍රියාමාර්ග ගතයුතු බව වනජීවී නිලධාරීන්ගේ අදහස වී තිබුණි. මෙම ප්‍රදේශය නිරීක්ෂණයේදී සිටුවා තිබූ මායිම් ගල් ඉවත් කර අනවසර ලෙස ඉඩම් වෙන් කිරීම් සිදු කර තිබෙනු දක්නට ලැබුණි.
- iii. මෙම පල්ලෙමුනෙයි ප්‍රදේශයේ එක් පැත්තක නගර සභාව විසින් කැළි කසල බැහැර කර තිබෙනු දක්නට ලැබුණි. මේ ආකාරයට සිදු කරන අනවසර ඉදි කිරීම්, කැළි කසල බැහැර කිරීම් අභය භූමියේ පරිසරයට, ජෛව විවිධත්වයට ඉතා හානිකර බව නිරීක්ෂණය විය.

රූප සටහන අංක - 06

තෙත් බිම තුළ ඉදිකිරීම්

6.1

6.2

වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුව සලකුණු කරන ලද මායිම් ගල පෙරලා දමා ඇති ආකාරය

6.3

6.4

කැළි කසල බැහැර කර තිබූ ආකාරය

6.5

6.6

තෙත් බිම තුළ මායිම් වෙන් කර තිබූ ආකාරය

(ඉ) විල්පත්තු ජාතික උද්‍යානය තුළ පිහිටි අනවසර ඉදි කිරීම්

විල්පත්තු ජාතික උද්‍යානය තුළ පිහිටා ඇති පුක්කුලම ධීවර ගම්මානයේ සිදු කර ඇති අනවසර ඉදිකිරීම් මෙම උද්‍යානයේ පැවැත්මට තර්ජනයක් වී ඇත. මේ සම්බන්ධයෙන් 2019 මැයි 27 දින වනාන්තරවිල්ලුව ප්‍රාදේශීය ලේකම් ඇතුළු කාර්ය මණ්ඩලය සහ මිනින්දෝරු දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් විසින් නිවැරදි මායිම් සොයා මායිම් වැට ඉණි සිටුවා වෙන්කර තිබෙන අතර ඒ අනුව දැනට පවතින ධීවර ගම්මානයේ පැල්පත් වාසීන් සිටින කොටස පමණක් ධීවර ගම්මානයට අයත්ව ඇති බවත් දැනට කොන්ක්‍රීට් යොදා පාරක් ඉදි කර ඇති කොටස සහ ප්‍රජා ශාලාවද නිවාස 11 ක් සහ පල්ලිය අයත් සියලු භූමි ප්‍රමාණය විල්පත්තු ජාතික උද්‍යානයේ ගැසට් නිවේදනය අනුව උද්‍යානය තුළට අයත් වී ඇති බව තහවුරු වී ඇත.

විගණිත දිනය වන 2019 ඔක්තෝබර් 14 දින වන විට මෙම අනවසර ඉදි කිරීම් පිළිබඳව අධිකරණ ක්‍රියා මාර්ග ගෙන ඇති බව විගණනයේදී අනාවරණය විය.

පුක්කුලම ධීවර ගම්මානයේ වැසියන්ට විල්පත්තුව ජාතික උද්‍යානය තුළ ස්ථිර නිවාස ඉදි කිරීමට අවස්ථාව ලබා දීම තුළින් හා ධීවර වාසීන් සඳහා නීති රාමුවක් ක්‍රියාත්මක නොවීම තුළින් පහත සඳහන් නීති විරෝධී ක්‍රියාවන් සහ භානිකර තත්වයන් උදා වී තිබුණි.

i. වන සතුන් දඩයම

පුක්කුලම ගම්මානය වටා ඇති විල්පත්තුව ජාතික උද්‍යානයට අයත් වැව් දෙක පිහිටි ප්‍රදේශයන් හා ඒ ආශ්‍රිත භූමි ප්‍රදේශයේ වන සතුන් දඩයම් කිරීම සිදුවන බව අනාවරණය වූ අතර මෙම ගම්මානය වටා ජාතික උද්‍යානය තුළ කිරි ඉබ්බන් (*Lissemys punctata*) ඝාතනය කර දමා තිබූ බවත් වන රොද තුළ පිහිටි ගස් වල නයිලෝන් තුල් එල්ලා තලගොයින් හම ගැසීමට සකස් කරන ලද ස්ථානයක් දක්නට ලැබූ බවත් 2019 ජූලි 12, 13 , 14 යන දිනවල මොල්ලිකුලම වන ජීවී කාර්ය මණ්ඩලය හා නාවික හමුදා හට පිරිස් කල පරීක්ෂාවේදී අනාවරණය වී තිබුණි.

ii. ධීවර ක්‍රියාකාරකම්

මසුන් මරන පිරිස් ජාතික උද්‍යානය තුළ ස්ථිර පදිංචි කරවීම තුළින් ඔවුනගේ ධීවර කර්මාන්තයේ නිරත වීමට නොහැකි වාරකන් කාල සීමාව තුළද ඔවුනට රැඳී සිටීමට අවස්ථාව ලබා දීම හේතුවෙන් එම කාලයේදී ධීවර කර්මාන්තයෙන් ආදායමක් නොලබන නිසා වන සතුන් දඩයම් කිරීම හුරු වී සිටින බව අනාවරණය විය.

3.4.2 ජලය අපවිත්‍ර වීම

(අ) සංචාරක බෝට්ටු සේවාව හේතුවෙන් ජලය අපවිත්‍ර වීම

2018 මැයි 15 දින බලපිටිය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ පැවැති මාදු ගඟේ ගැටළු සම්බන්ධ සාකච්ඡාවට අනුව මාදු ගඟ ආශ්‍රිතව සංචාරක බෝට්ටු සේවා 20 ක් පමණ ඇති බවත් ඔවුනට අයත් බෝට්ටු සංඛ්‍යාව 200 වන බවත් හඳුනාගෙන තිබුණි. මෙම බෝට්ටුවකින් දිනකට භූමි තෙල් ලීටර 07 ක් දහනය වන බවත් ඒ අනුව එක් ගමන් වාරයකදී දහනය වන ඉන්ධන ලීටර ප්‍රමාණය 1400 ක් බව ගණනය කර තිබුණි. මෙසේ දහනය වන භූමිතෙල් මගින් මාදු ගඟාවේ ජල තලයට හා ජලජ ජීවීන්ට පැවතිය හැකි තර්ජනයන් ඉහල බව නිරීක්ෂණය විය.

පහත නිරීක්ෂණයන් විය.

i. බෝට්ටු ලියාපදිංචිය

දේශීය විදේශීය සංචාරකයින්ට මාදු ගඟේ අසිරිය හා ජෛව විවිධත්වය පිළිබඳව අධ්‍යාපනික හා වින්දනීය පහසුකම් ලබා දීම සඳහා බෝට්ටු සේවා ක්‍රියාත්මක වේ. මෙම සංචාරක බෝට්ටු සේවාවේ යෙදෙන බෝට්ටු දල වශයෙන් 200 කට ආසන්න ප්‍රමාණයක් බව අනාවරණය වුවද එය තහවුරු කර ගැනීම සඳහා ලියාපදිංචි අංකයක් හෝ බලපත්‍රයක් විගණිත දිනය වන විටත් ලබා දී නොතිබුණි.

ii. වේග සීමා

පාරම්පරික ධීවර කර්මාන්තයේ යෙදෙන ධීවරයින් මෙම මාදු ගඟ ආශ්‍රිතව නිරීක්ෂණය වූ අතර බෝට්ටු සඳහා වේග සීමා පනවා නොතිබීම හේතුවෙන් එම කර්මාන්තයට බාධාවක් එල්ල වී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.

iii. උපරිම මගී සීමා

එක් බෝට්ටුවකින් ප්‍රවාහනය කරන උපරිම මගීන් සංඛ්‍යාවත් මගීන්ගේ ආරක්ෂාව සඳහා බෝට්ටුවේ තිබිය යුතු ආරක්ෂිත ක්‍රමවේදයන් පිළිබඳ නියාමනයක් සිදු වී නොතිබුණි.

iv. පිවිසුම් තොටුපලවල්

බෝට්ටු සඳහා පිවිසුම් තොටුපොලවල් කොපමණද යන්න දත්ත පවත්වාගෙන ගොස් නොතිබුණ අතර ඒ සඳහා නියාමනයක් නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.

v. බෝට්ටු වල භාවිතා වන ඉන්ධන

බෝට්ටු වල භාවිතා කල හැකි ඉන්ධන පරිසර හිතකාමී අයුරින් යොදා ගන්නේද හා එම ඉන්ධන ජල තලයට බැහැර වීම මගින් සිදු විය හැකි අහිතකර පාරිසරික තත්වයන් පිළිබඳව නියාමනයක් සිදු වී නොතිබුණි. බෝට්ටු හිමියන්ගෙන් එක් කොටසක් ඉන්ධන වශයෙන් පෙට්‍රල් ද තවත් කොටසක් ඉන්ධන වශයෙන් භූමිතෙල් ද භාවිතා කරන බව නිරීක්ෂණය විය. මෙම බෝට්ටු සඳහා ඉන්ධන යෙදීමේදී ගංඟා ජලයට එම ද්‍රව්‍යයන් එකතු වන බව නිරීක්ෂණය විය.

vi. නව තොටුපලවල් ඉදි කිරීම

බෝට්ටු ධාවනය සඳහා තොටුපොලවල් ඉදි කිරීමේදී පැවතිය යුතු පාරිසරික අවශ්‍යතා නියමයන් පිළිපැදීම පිළිබඳව ප්‍රතිපත්තියක් පිළියෙල වී නොතිබුණි.

රූප සටහන අංක - 07

(ආ) බුන්දල ලේවායේ ජලය අපවිත්‍ර වීම

2018 වර්ෂයේදී බුන්දල ජාතික උද්‍යානයේ බුන්දල ලේවායේ පමණක් මසුන් මිය යාම සිදු වී තිබුණි. බුන්දල කලපුවේ ලුණු ලේවාය මගින් ඉවතලන අපජලය මේ සඳහා හේතු වී තිබූ බව අනාවරණය විය.

(ඇ) ප්ලාස්ටික්, පොලිතීන් හේතුවෙන් සිදුවන අපවිත්‍ර වීම

කුමන ජාතික උද්‍යානය හරහා සිදු වන්නා වූ පාද යාත්‍රාව කාල සීමාව තුළදී පරිසරයට එකතු වන්නා වූ ප්ලාස්ටික් පොලිතීන් හා වෙනත් දූෂ්‍යකාරකයන් නිසා පරිසරයට හානි සිදුවන බව නිරීක්ෂණය විය.

3.4.3 ස්වාභාවික ක්‍රියාකාරකම් පාලනය කිරීම

(අ) කුමන විල්ලුවේ ලවණතාවය අඩු වීම

2009 – 2012 වර්ෂ වල තොරතුරු ඇතුළත් කරමින් පිළියෙල කර තිබූ කුමන රැම්සා තෙත් බිම් තොරතුරු පත්‍රිකාව (ඇමුණුම - 17) ප්‍රකාරව රැම්සා තෙත් බිමක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කිරීමේදී සලකා බලන ප්‍රධාන නිර්ණායක 09 න් 06 ක් කුමන තෙත් බිම සම්පූර්ණ කර තිබුණි. මෙම තොරතුරු පත්‍රිකාවේ 13 හා 14 උප අංශ යටතේ කුමන තෙත් බිම සම්බන්ධයෙන් හඳුනාගනු ලැබූ නිර්ණායක හා ඒ සඳහා හේතු වූ පැහැදිලි කිරීම් විග්‍රහ කර තිබුණි. මේ සම්බන්ධ පහත නිරීක්ෂණයන් විය.

i. පළාතේ ස්වභාවය වෙනස් වීම

කුමන තෙත් බිම තුළ පිහිටි කුමන විල්ලුව ජෛව විවිධත්වයෙන් අනූන හා කුරුළු පාරාදීපයක් ලෙස හඳුනාගෙන තිබුණි. කුරුළු ගහණය වර්ධනය සඳහා ජල මූලාශ්‍රයේ ලවණතාවය සුවිශේෂී සාධකයක් වන අතර එම ලවණතාවයේ ප්‍රමාණය මත ජල තලය ආශ්‍රිතව වාසස්ථාන සඳා ගනු ලබන පක්ෂීන්ගේ වර්ධනයත් ජලාශ්‍රිත ශාක වල වර්ධනයත් ඇති වේ. විගණන දිනය වන 2019 සැප්තැම්බර් 15 දින වන විට කුමන විල්ලුව මිරිදිය සහිත ජල මූලාශ්‍රයක් බවට පත් වෙමින් ඇති බව ඒ මත අධික ලෙස ව්‍යාප්තව තිබූ නෙළුම් ශාකය මගින් නිරීක්ෂණය විය.

රූප සටහන අංක - 08

ii. ස්වභාවික සංසිද්ධි

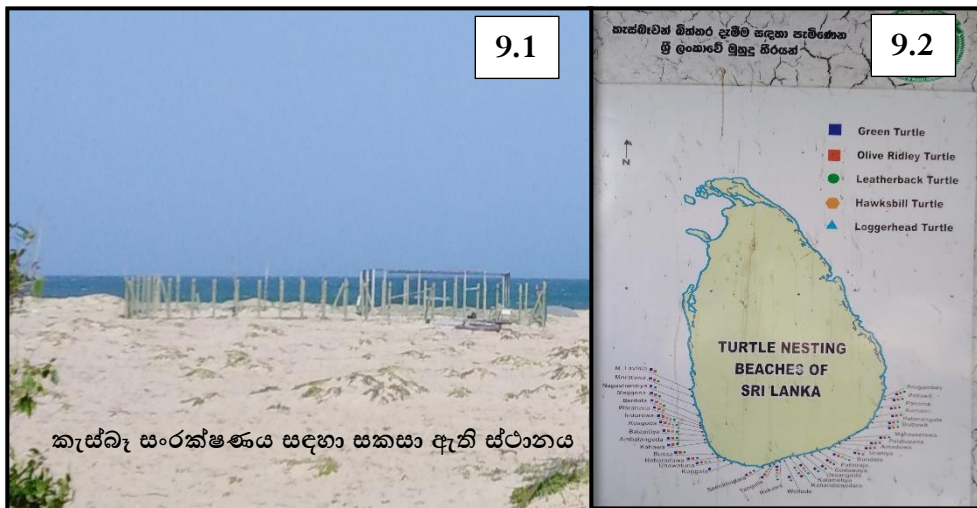
ස්වභාවික සංසිද්ධියක් තුළින් විල්ලු ජලය හා මුහුදු ජලය එකතු වීමේ ක්‍රියාවලිය වර්තමානයේ ඉතා දුර්වල ලෙසින් සිදුවන බව නිරීක්ෂණය විය. විගණක දිනය වන විට ස්වභාවික මෝය කට කැඩී යාමේ ක්‍රියාවලිය වාර්ෂිකව කෘත්‍රිම ලෙස ක්‍රියාත්මක කරවීම සිදු කරන බව නිරීක්ෂණය විය. (බුන්දල, කුමන)

(ආ) ජලජ ජීවීන් සංරක්ෂණය

i. කැස්බෑ සංරක්ෂණය

ජීව විද්‍යාත්මක වශයෙන් හා සංරක්ෂණ වටිනාකමකින් යුත් කැස්බෑ විශේෂ සංරක්ෂණය කුමන ජාතික උද්‍යානය මගින් සිදු කෙරේ. ජාතික උද්‍යානයට අයත් වෙරළ සීමාව කිලෝමීටර 23 කට ආසන්න ප්‍රමාණයක් වන බව නිරීක්ෂණය වූවද මෙම කැස්බෑ විශේෂයන්ට අයත් බිත්තර සංරක්ෂණ කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් ඇත්තේ කිලෝමීටර 06 කට ආසන්න ප්‍රදේශයක් බව අනාවරණය විය. වෙරළ සීමාව ප්‍රදේශවල කැස්බෑ සංරක්ෂණ කටයුතු සඳහා ප්‍රමාණවත් කාර්යමණ්ඩලයක් යොදවා නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.

රූප සටහන අංක - 09

ii. මුහුදු උරන් සංරක්ෂණය

විල්පත්තු ජාතික උද්‍යානයේ බස්නාහිර මායිම කිලෝමීටර් 38 ක් පමණ වන වෙරළ තීරය තුළ පිහිටි සාගර කලාපය රැම්සාර් තෙත් බිම් වලට අයත් ප්‍රදේශයක් වේ. එම සාගර කලාපය නොගැඹුරු මුහුදු තෘණ භූමියක් වන බැවින් වද වී යන ජීවියකු වන මුහුදු උරන් (Dugong dugon) මෙම මුහුදු තෘණ බිම් ආශ්‍රිතව වාසය කරන බව අනාවරණය වී ඇත. මුහුදු තෘණ යනු ඉතා වැදගත් පරිසර පද්ධතියක් වන අතර එම පද්ධතියේ පැවැත්ම තහවුරු කිරීමට එය ස්ථායී මට්ටමක පැවතිය යුතුය. එම පැළෑටි වඩා විශාල දිග පත්‍ර සහිතව වර්ධනය වුවහොත් ජීව ස්කන්ධය අඩු වී නික්ෂේප ද්‍රව්‍ය වැඩි වී පරිසර පද්ධතිය බිඳ වැටිය හැක. ඒ අනුව මුහුදු උරන් සහ මුහුදු තෘණ පරිසරය අතර ඇති අන්‍යෝන්‍ය සම්බන්ධතාව ලෝකයේ ඉතා වටිනා පරිසර පද්ධතියක පැවැත්මට අත්‍යවශ්‍ය වේ. මුහුදු උරන් මෑතක වනතෙක් ශ්‍රී ලංකාවේ වදවී ගොස් ඇතැයි සැක කෙරුණු අතර මෑතක සිට විවිධ ක්‍රම වලින් මුහුදු උරන් මරණයට පත් වූ බවට වාර්තා කිහිපයක්ද ලැබී ඇත. මේ අනුව අධික ලෙස වද වීමේ තර්ජනයට ලක්වී ඇති සත්ව කාණ්ඩයක් වන මුහුදු උරන් සංරක්ෂණය කල යුතු ජීවියෝය. මීට අමතරව දාර කැස්බෑවන් (Dermochelys coriacea) මෙම මුහුදු කලාපයෙහි දැකිය හැකි සුවිශේෂී වන සත්ව විශේෂ වේ. එහෙත් මෙම සාගර කලාපයෙහි ආරක්ෂාව සහ මෙම සම්පත් සංරක්ෂණය කිරීමට වැඩ පිළිවෙලක් යොදා නොතිබීම මෙම මුහුදු උරන් සහ කැස්බෑවුන්ගේ පැවැත්මට දැඩි තර්ජනයක් බව අනාවරණය විය.

(ඇ) ආපදා කළමනාකරණය

2017 හා 2018 වර්ෂ වල පිංකට්ටිය, ආනවිලුන්දාව, කාසන්වත්ත හා ඉහළ වැව ප්‍රදේශ වල හෙක්ටයාර 20 ක ප්‍රමාණයක් ගිනි ගැනීම් වලට ලක් වී තිබුණි. මෙවැනි අවස්ථාවක ක්‍රියාත්මක කල යුතු ආපදා කළමනාකරණ කටයුතු සඳහා ප්‍රමාණවත් පහසුකම් නොමැති බව නිරීක්ෂණය වූ අතර මෙවැනි අවස්ථාවක ගිනි පාලන උපක්‍රමයක් ලෙස ගිනිපටි නඩත්තු කිරීම සඳහා කටයුතු කර නොතිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.

(ඈ) ශාක හානි

බුන්දල මැද පාර ප්‍රදේශය තුළ විශාල පළ ගස් 30 ක් 40 ක් පමණ ප්‍රමාණයක් විනාශ වී ගොස් ඇති ආකාරය නිරීක්ෂණය වූ අතර මේ සඳහා පර්යේෂණ පවත්වා තිබුණද එම ගස් විනාශ වීමට හේතු විගණිත දින දක්වා අනාවරණය කරගෙන නොතිබුණි.

(ඉ) සාගර සම්පත් සංරක්ෂණය

වත්කාලෙයි අභය භූමියේ රැම්සා තෙත් බිම්ම අයත් සාගර කලාපයේ ආරක්ෂාව සහ සාගර සම්පත් සංරක්ෂණය කිරීමට ක්‍රියා මාර්ග ගෙන නොතිබුණි.

රූප සටහන අංක - 10

3.4.4 නෛතික කටයුතු හා නෛතික ප්‍රතිපාදන වල ප්‍රමාණාත්මක බව

(අ) නෛතික විධිවිධාන ප්‍රමාණවත් නොවීම

රැම්සා තෙත් බිම් ලෙස ප්‍රකාශිත අභය භූමියක්/ ජාතික උද්‍යානයක් තුළ පිහිටි පුද්ගලික ඉඩමක ක්‍රියාත්මක වන සංවර්ධන වැඩසටහනක් හෝ එකී සංවර්ධන වැඩසටහන් වල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස පරිසරයට බැහැර වන අපද්‍රව්‍ය, අපජලය හා වායු විමෝචනය මගින් එකී පරිසර පද්ධතියට විය හැකි පාරිසරික හානිය නියාමනය කිරීම සම්බන්ධ විධිවිධාන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥා පනතින් ආවරණය වී නොතිබුණ බව නිරීක්ෂණය විය.

(ආ) අනවසර සත්ව දඩයම

ආනවලුන්දාව අභය භූමියේ පිංකට්ටිය ප්‍රදේශය ආශ්‍රිතව සතුන් බෝවන ස්ථාන විනාශ කිරීම සම්බන්ධ වූ නඩු 12 ක් පවරා තිබූ අතර නකුල්එළිය ප්‍රදේශයේ දැඩි ආරක්ෂිත උරග විශේෂයක් වූ බටු කැස්බෑවකුගේ මස්, බිජු හා කවමය සන්තකයේ තබා ගැනීමට නඩු පවරා තිබුණි.

3.5 ආක්‍රමණික ශාක වර්ධනය හා එහි බලපෑම අවම කිරීම.

රැකියා තෙත් බිම් වල ආක්‍රමණශීලී ශාක පැතිරීයාම, වර්තමානයේ එම තෙත් බිම් මුහුණ දෙන ප්‍රධාන ගැටළුවක් වී තිබුණි. තෙත් බිම් වල ජලයේ පාවෙන ආක්‍රමණශීලී ශාක මගින් ජලය ගලා යාම අවහිර කිරීම, ජලාශ තුලට හිරුළු පතිත වීම අවහිර කිරීම වැනි අහිතකර තත්ව ඇති වීම හා තෙත් බිම් වල ස්වාභාවික ක්‍රියාවලිය අඩපන වීම ජෛව විවිධත්වයට අහිතකර අන්දමින් බලපෑම වැනි කරුණු තෙත් බිම් වාසී පක්ෂීන්ට ආහාර හිඟ වීම, මසුන්ගේ ජීවන ක්‍රියාලීන්ට බාධා පැමිණීම තුළින් මෙම තෙත් බිම් වලට එම පක්ෂීන් (පර්යන්ත) නොපැමිණීමට හේතු විය හැක. එසේම වෙල් ආත්තා, කලපු අන්දර, කටු පතොක් වැනි ශාක මගින් ඇති වන බලපෑම නම් එම තෙත් බිම් වියළී බිම් බවට පත් වීම, සතුන්ට ආහාර හිඟ වීම, ස්වාභාවික වනාන්තර නැති වී යාම වැනි අවදානම් වලට මුහුණ දීමට සිදු වීමයි.

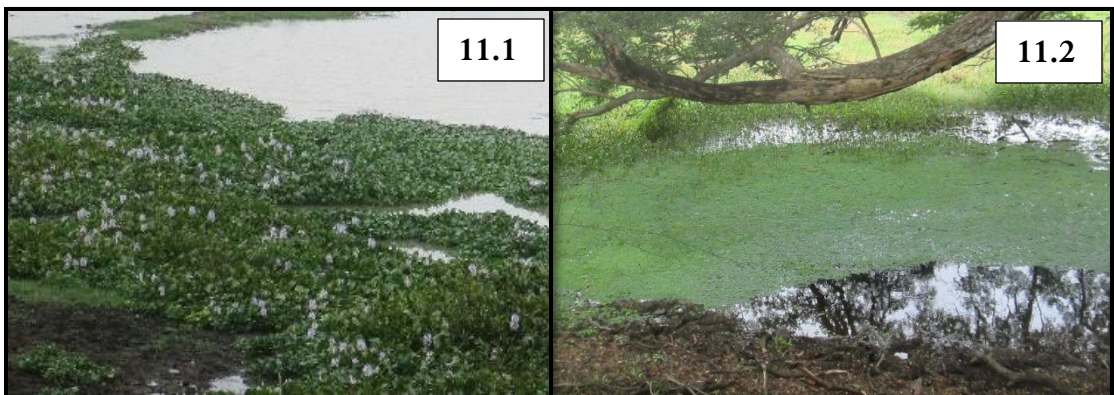
පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

3.5.1 වැව් පද්ධතිය

(අ) ආක්‍රමණශීලී ශාක වල පැතිරීම පාලනය සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණ සැලැස්ම සකස් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම අඛණ්ඩව සිදු නොවීම.

ආනවලින්දාව අභය භූමියේ ප්‍රධාන වැව් පද්ධති තුළ ජපන් ජබර, සැල්වීනියා, හයිඩ්‍රිල්ලා, දිය ගෝවා යන ආක්‍රමණික ශාක වල වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය වූ අතර මෙමගින් ඇතිවන ස්වාභාවික ජෛව පද්ධතියේ පැවැත්මට වන අහිතකර ප්‍රතිවිපාක අවම කරලීම සඳහා අවශ්‍ය කළමනාකරණ සැලැස්ම කෙටිකාලීන හා දීර්ඝ කාලීන වශයෙන් පිළියෙල වීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම අඛණ්ඩව සිදු නොවන බව නිරීක්ෂණය විය.

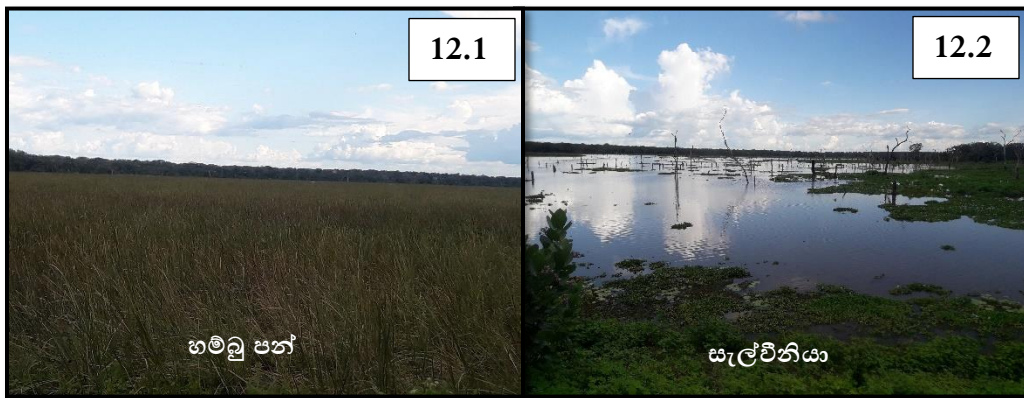
රූප සටහන අංක - 11

(ආ) වැව් පද්ධති වල ආක්‍රමණශීලී ශාක පැතිරීම

විල්පත්තු ජාතික උද්‍යානය තුළ තිබෙන මහ වැව, මරදම් මඩුව වැව, පර්සි බැඳි වැව, අන්දර ගොල්ලුව වැව, තෙල් බීජු වැව, හුණුවිල වැව හා කුකුලු කටු වැව යන වැව් වලින් බොහොමයක් ආක්‍රමණික ශාක වලට ගොදුරු වී සිටින අතර මෙම වැව් අතරින් විශාලම වැව වන මහ වැව ආසන්න වශයෙන් හතරෙන් තුනක් පමණ හම්බුපත් වලින් වැසීගොස් තිබුණි. 2019 වර්ෂයේ මෙම ශාක ඉවත් කිරීම සඳහා කටයුතු ආරම්භ කර තිබුණු අතර එය ඉතා මන්දගාමීව හා ප්‍රමාණාත්මක නොවන ආකාරයට සිදුවන බව නිරීක්ෂණය විය. මීට අමතරව ජපන් ජබර, සැල්වීනියා වැනි අනෙකුත් ආක්‍රමණික ශාකද මෙම වැව් වලට තර්ජනයක් වී තිබුණි.

රූප සටහන අංක - 12

3.5.2 කලපු වලට කෙරෙන බලපෑම

(අ) කලපු තුළ හම්බුපත් ශාකය සිසුයෙන් පැතිරීම

බුන්දල රැම්සා තෙත් බිමේ ඉතා ඉහල ප්‍රතිශතයකින් හම්බුපත් නැමැති ආක්‍රමණශීලී ශාකයෙන් ඇඹිලිකල කලපුව මත ව්‍යාප්ත වීමක් දක්නට ලැබුණු අතර මලල කලපුව මෙම ශාකය පැතිරී යාමේ ආරම්භක අවස්ථාවේ පවතින බව නිරීක්ෂණය විය. මෙම ශාක ඉවත් කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් අවධානයක් හා වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරවීම සිදු කල යුතු බව නිරීක්ෂණය විය.

(ආ) රාජ්‍ය මැදිහත් වීම අවම වීම

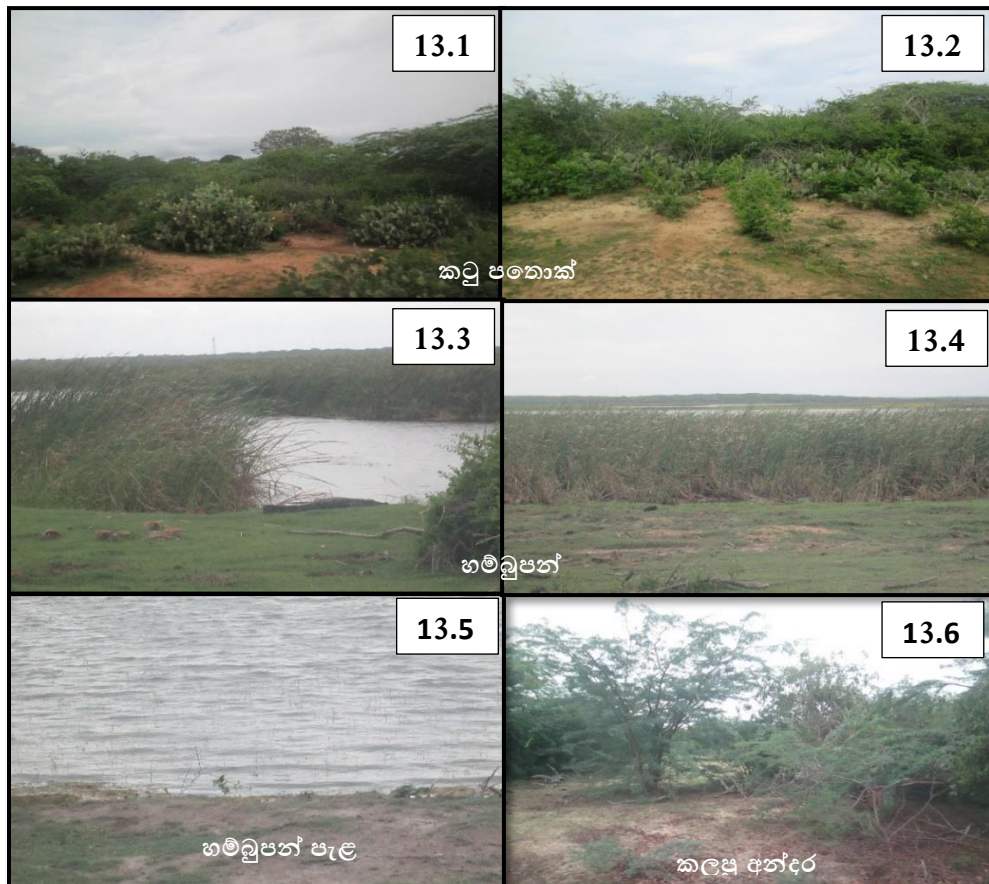
රැමසා තෙත් බිම් වල පවතින කලපු වල වර්තමානයේ පවතින ජලයේ ලවණතාවය අඩු ප්‍රතිශතයක් විය හැකි බවට සාධක විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ අතර බොහෝ ස්ථාන වල තෙළුම් මල් ව්‍යාප්තිය ඉහල යාම ඒ සඳහා පවතින එක් සාධකයක් විය.

කලපු ජලය ස්වාභාවික සංසිද්ධිය මගින් මුහුදට එකතු වීම වෙනුවට කෘත්‍රීමව ඇති කරනු ලබන ක්‍රියාකාරකම් නිසා කලපු ජලය හා මුහුදු ජලය එකතු වීමක් ඇතැම් ස්ථාන වල දක්නට ලැබුණි. මේ නිසා ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණයට ඇති විය හැකි අවධානම වැළැක්වීම සඳහා රාජ්‍ය මැදිහත් වීම අවම බව නිරීක්ෂණය විය.

(ඇ) රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික ආයතන වල සහයෝගිතාවය ප්‍රමාණවත් නොවීම

මුන්දල කලපු පාර ප්‍රදේශය කටු පතොක් සහ කලපු අන්දර යන ආක්‍රමණික ශාක විශේෂයන් මගින් දල වශයෙන් හෙක්ටයාර 1000 ක පමණ ප්‍රමාණයක් පැතිරී ඇති බව අනාවරණය විය. මෙම ශාක පැතිරී යාම මර්ධනය සඳහා රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික ආයතන වල සහයෝගිතාවය ලබා දී තිබුණද එය ප්‍රමාණවත් නොවන බව නිරීක්ෂණය විය.

රූප සටහන අංක - 13

(ඇ) ආක්‍රමණශීලී ශාක පැතිරීයාම මර්දනයට ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබීම

වන්කාලෙයි අභය භූමියේ බොහෝ ප්‍රදේශ කලපු අන්දර හා කටුපතොක් යන ආක්‍රමණික ශාක මගින්ද කුමන ජාතික උද්‍යානයේ ඉටිකල කලපුව ආශ්‍රිතව සැල්වීනියා ආක්‍රමණශීලී ශාකය පැතිරී යාම මගින් තර්ජනයක් එල්ල විය හැකි බව නිරීක්ෂණය වූ අතර ඒවා මර්දනය කිරීමට කිසිදු ක්‍රියා මාර්ගයක් ගෙන නොතිබුණි.

රූප සටහන අංක - 14

(ඉ) කළමනාකරණ සැලසුමක් සකස් කර නොතිබීම

වන්කාලෙයි අභය භූමිය සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණ සැලසුමක් සකස් කර නොතිබුණි.

3.6 රැකියා තෙත් බිම් සංරක්ෂණ කටයුතු නියාමනය

අන්තර් ජාතික වශයෙන් වැදගත්කමක් ලබා දී තිබෙන ශ්‍රී ලංකාවේ රැකියා තෙත් බිම් වල ආරක්ෂාව හා එම තෙත් බිම් වැඩිදියුණු කිරීමේ වගකීම හිමිවන ප්‍රමුඛතම ආයතනය වන්නේ වන ජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව වන අතර එයට අයත් උද්‍යාන අඩවි කාර්යාල වලින් ඉටු කෙරෙන කාර්ය භාරයන් ඉතා වැදගත් වන අතර ඒ සඳහා මෙම අඩවි කාර්යාල වල කාර්ය මණ්ඩල හිඟය, භෞතික පහසුකම්, නිලධාරී පුහුණු කිරීම් ආදී පහසුකම් ලබා දීම ඇතුළත් වේ.

වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ රැකියා තෙත් බිම් උද්‍යාන අඩවි කාර්යාල පරීක්ෂාවේදී නිරීක්ෂණය වූ කරුණු පහත දැක්වේ.

3.6.1 කාර්ය මණ්ඩල යෙදවීම්

(අ) කාර්ය මණ්ඩලය ප්‍රමාණවත් නොවීම

- මාදු ගඟ සංරක්ෂිත ප්‍රදේශයේ කටයුතු සඳහා වෙන් වූ කාර්ය මණ්ඩලයක් යොදවා නොතිබුණි.
- බුන්දල ජාතික උද්‍යානයේ පරිපාලන කටයුතු සඳහා නිලධාරීන් 61 දෙනෙකු යොදවා තිබුණද ඔවුන් විසින් උද්‍යාන මූලස්ථානය, උඩමලල, වීරවිල, විලමැන්න, උණනිය බිට්ටුවල රාජකාරී කටයුතු ආවරණය කල යුතු විය. විගණිත දිනය වන විට මෙම නිලධාරීන්ගෙන් 07 දෙනෙකු විවිධ භාහිර රාජකාරී සඳහා යෙදවීම ද 09 දෙනෙකු සෞඛ්‍යමය අපහසුතාවයෙන්ද යුක්ත විය.
- ආනවිලුන්දාව රැකියා තෙත් බිම් උද්‍යාන මූලස්ථානයේ කටයුතු සඳහා 04 දෙනෙකුගෙන් යුත් සීමිත කාර්යමණ්ඩලයක් සේවයේ යොදවා තිබුණි.
- විල්පත්තු ජාතික උද්‍යානය ඉතා විශාල වපසරියක විහිදී යන බැවින් දැනට යොදවා සිටින මුළු කාර්ය මණ්ඩලය ප්‍රමාණාත්මක නොවන බව අනාවරණය විය. උද්‍යානය තුළ දැනට බිට්ටු සහ අඩවි වන කාර්යාල 12 ස්ථාන ගත කර ඇති අතර ඔවුන්ට පැවරී ඇති කාර්යභාරයන් අනුව එම ප්‍රමාණය ප්‍රමාණවත් නොවන බව තහවුරු විය.
- වන්කාලෙයි අභය භූමියට අයත් මඩු අඩවිය, වන්කාලෙයි හා වෙඩිතලනිව් සේවා ස්ථාන වල පිළිවලින් සේවක නිලධාරීන් 07, 09, 07 ලෙස පුරප්පාඩු වී තිබුණු අතර වෙඩිතලනිව් සේවා ස්ථානයේ එක් ක්ෂේත්‍ර සහයක නිලධාරියෙක් පමණක් අනුයුක්ත කර තිබුණි. මේ අනුව අභය භූමියේ ආරක්ෂාව සහ අධ්‍යයන පැවැත්ම වෙනුවෙන් මෙම සේවක පුරප්පාඩු සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කල යුතු බව නිරීක්ෂණය විය.

(ආ) අඩවි හා බීට්ටු කාර්යාල ප්‍රමාණවත් නොවීම

විල්පත්තු ජාතික උද්‍යානය තුළ අඩවි හා බීට්ටු කාර්යාල 10 ක් ක්‍රියාත්මකව පවතින අතර මීට අමතරව හෙම්පරිප්පුව, කඩුකාවිල, මල්වතු ඔය, එළගොල්ලෑව, මරදණ්මඩුව සහ වල්ලිමඩුව යන බීට්ටු විගණිත දිනය වන විට ක්‍රියාත්මක තත්ත්වයේ නොතිබුණි. ජාතික උද්‍යාන කටයුතු මනාව පවත්වාගෙන යාම සඳහා මෙම කාර්යාලද ක්‍රියාත්මක කළ යුතු බව නිරීක්ෂණය වූ අතර සෙට්ටිකුලම සහ කපුවත්ත බීට්ටු කාර්යාලද අළුතින් ආරම්භ කිරීම සඳහා යෝජනා කර තිබුණි.

(ඇ) දැනුම යාවත්කාලීන වී නොතිබීම

රැමසා තෙත් බිම් වල සේවය කරන කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා තෙත් බිම් සංරක්ෂණයට අදාළව යාවත්කාලීන දැනුම ලබා දී නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.

3.6.2 මූලික පහසුකම්

(අ) අභය භූමි වල සතුන්ට ඇතිවන ආපදා තත්වයන්හිදී හා සතුන් උගුල් වලින් බේරා ගැනීමේ කටයුතු සඳහාද, සත්ව ප්‍රතිකාර සඳහාද අවශ්‍ය පහසුකම් (වනජීවී සෞඛ්‍ය කළමනාකරණය) ප්‍රමාණවත්ව නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය. (ආනවිලුන්දාව, මාඳු ගඟ)

(ආ) වාර්ෂිකව දේශීය හා විදේශීය සංචාරකයන් ඉතා ඉහල ප්‍රමාණයක් සංචාරය සඳහා පැමිණුනද ඔවුන් සඳහා ප්‍රමාණවත් වූ පහසුකම් රැමසා තෙත් බිම් තුළ පිහිටා නොතිබෙන බව නිරීක්ෂණය විය.

(ඇ) උද්‍යානය තුළට පැමිණෙන සංචාරකයින්ට කුඹුක්විල සහ කුදිරමලේ යන ස්ථාන 02 හි බැසීමට ඉඩ ලබා දෙනු ලබන අතර එම ස්ථාන වල මනා පහසුකම් සහිත වැසිකිලි, කැසිකිලි පද්ධතියක් හා විශේෂ නැරඹුම් ස්ථාන සහ විවේක ගැනීමට පහසුකම් නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය (විල්පත්තුව).

3.6.3 රැකියා තෙත් බිම් කළමනාකරණය සඳහා 2016 -2024 නව අවුරුදු උපායක්‍රමික සැලැස්ම
(ඇමුණුම - 18)

නව අවුරුදු උපායක්‍රමික සැලැස්මේ අරමුණු

2018 වර්ෂයේදී එක්සත් අරාබි රාජ්‍යයේ දී පවත්වන ලද 13 වන පාර්ශව කරුවන්ගේ රැස්වීම සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද රැකියා තෙත් බිම් සඳහා වූ නව අවුරුදු තෙත් බිම් උපායක්‍රමික සැලැස්ම මගින් ප්‍රධාන උපායක්‍රමික අරමුණු 03 ක් හා මෙහෙයුම් අරමුණු 01 ක් සඳහා ඉලක්ක 19 ක් හඳුන්වා දී තිබුණි.

වගු අංක - 06

අරමුණු	ඉලක්ක
1. තෙත් බිම් බෙදී යාම හා එහි හානි වීම	04 (01 සිට 04 දක්වා)
2. රැකියා තෙත් බිම් ජාලය කාර්යක්ෂම ලෙස සංරක්ෂණය	02 (05 සිට 07 දක්වා)
3. සියළු තෙත් බිම් ඥානාන්විත පරිහරණය	06 (02 සිට 13 දක්වා)
4. ක්‍රියාත්මක කිරීම	05 (14 සිට 19 දක්වා)

(අ) සමුළු වාර්තාවේ නිරීක්ෂණයන්

මෙම සමුළුව සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ රැකියා තෙත් බිම් කළමනාකරණ අධිකාරිය විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද වාර්තාවක් පරීක්ෂාවේදී එහි ඉදිරිපත් කර තිබූ තත්වයන් සම්බන්ධයෙන් 2019 සැප්තැම්බර් 30 දින වන විට වූ නිරීක්ෂණයෙන් පහත දැක්වේ.

වගු අංක - 07

අරමුණ	ඉලක්කය	රැමසා සම්මුති යොමුව	2019 සැප්තැම්බර් 30 දිනට නිරීක්ෂණ
01	1.1	1.3.2, 1.3.3	රැමසා තෙත් බිම් ආශ්‍රිත ජල සම්පත් කළමනාකරණය සහ කාර්යක්ෂම ජල සැපයුම, අනෙකුත් ජාතික උපායක්‍රමිකයන් හා සැලැස්ම සමඟ අන්තර් සම්බන්ධතාවයක් ගොඩනඟා නොතිබුණි.
01	2.3		රැමසා තෙත් බිම් පරිසර පද්ධති අවශ්‍යතා තුළ එහි ජල භාවිතයේ තිරසාර බව වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා වූ උපායක්‍රමිකයන් හා සැලැස්ම ජාතික සැලැස්ම සමඟ අන්තර් සම්බන්ධතාවයක් ගොඩනඟා නොතිබුණි.
01	2.4	(Resolution VIII – 1, XII - 12)	තෙත් බිම් පාරිසරික කාර්යයන් පවත්වා ගැනීම හා ජලය වෙන් කිරීම, කළමනාකරණය කිරීම, මාර්ගෝපදේශ තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලීන් භාවිතා කිරීම සඳහා වූ අවධානය ප්‍රමාණවත් නොවන බව නිරීක්ෂණය විය.
02	5.3	2.4.1	රැමසා තෙත් බිම් ඵලදායී ලෙස කළමනාකරණය සඳහා පිළියෙල කර ඇති කෙටුම්පත් සැලැස්ම සංඛ්‍යාව 02 කි. ඒ අනුව අනෙකුත් රැමසා තෙත් බිම් 04 සඳහා ද කළමනාකරණ සැලැස්ම පිළියෙල කිරීමේ අවශ්‍යතාවය නිරීක්ෂණය විය.
02	5.4	2.4.2	ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් පිළියෙල කර ඇත. රැමසා තෙත් බිම් 02 ක් හා ඉන් ක්‍රියාත්මක මට්ටමේ පවතින සංඛ්‍යාව 01 ක් බව සඳහන් කර තිබුණ ද විගණිත දිනය වන විට ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම 02 ක් කෙටුම්පත් කර තිබුණි.
02	5.7	2.4.4	රැමසා තෙත් බිම් 06 න් මුන්දල තෙත් බිම් සඳහා පමණක් අන්තර් අංශ කළමනාකරණ කමිටු පිහිටුවා ඇත. මේ අනුව රැමසා තෙත් බිම් 05 ක් සඳහා එම අවශ්‍යතාවය ඉටු වී නොතිබුණ බව නිරීක්ෂණය විය.

02	5.8	(Resolution X 15)	රැකියා තෙත් බිම් 03 ක් සඳහා පමණක් පෞර්ව විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ විස්තර පිළියෙල කර ඇත. (මාදු ගඟ, ආනවිලුන්දාව, විල්පත්තුව)
02	5.9	2.5.1	රැකියා තෙත් බිම් කළමනාකරණය ඵලදායීතාවය පිළිබඳ තක්සේරු කිරීමක් සිදු වී නොතිබුණි.
03	8.1	1.1.1	ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින තෙත් බිම් සම්බන්ධ දත්ත පිළියෙල කර තිබුණද පසුගිය දශකය ඇතුළත උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත් වල දත්ත යාවත්කාලීන කර නොතිබුණි.
04	16.1	4.1.1	ශ්‍රී ලංකාවේ රැකියා තෙත් බිම් ආශීතව CEPA ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් පිළියෙල කර නොතිබුණි. 2015 වර්ෂයේ පැවති 12 වන පාර්ශවකරුවන්ගේ සමුළුවේදී අනුමත පරිදි මෙම සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම කළමනාකාරිත්ව අධිකාරියේ වගකීමක් බව නිරීක්ෂණය විය. (CEPA – Communication, Capacity building, Education Participating and awareness)
04	16.2	4.1.2	රැකියා තෙත් බිම් ආශ්‍රිත නැරඹුම්, හඳුන්වාදීම් හා අධ්‍යාපන මධ්‍යස්ථාන 04 ක් පමණක් පිහිටුවා තිබුණි.

3.6.4 ජාතික ජෛව විවිධත්ව උපායමාර්ගික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම 2016 – 2022

1992 දී ශ්‍රී ලංකාව පාර්ශවකරුවකු ලෙස අත්සන් තබන ලද ජෛව විවිධත්ව සම්මුතියේ 06 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව ආංශික හා අන්තර් ආංශික ක්‍රියාකාරකම් තුලට ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණය සහ තිරසාර භාවිතය ඒකාබද්ධ කර ගැනීම සඳහා පාර්ශවකරුවන් විසින් ජාතික ජෛව විවිධත්ව උපායමාර්ගික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් හෝ ඒ හා සමාන ක්‍රමවේදයන් සකසා ගත යුතු වේ. මේ අනුව 1998 දී ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණ කාර්ය රාමුව පිළියෙල කර තිබුණු අතර එමගින් නිර්දේශයන් ඉදිරිපත් කර ඇත. (ඇමුණුම - 19)

2016 – 2022 වර්ෂ වෙනුවෙන් පිළියෙල කරන ලද ජාතික ජෛව විවිධත්ව උපායමාර්ගික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම මගින් ප්‍රධාන ඉලක්ක 12 ක් හඳුනාගෙන ඇත. උක්ත ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ 02 වන ඉලක්කය මගින් වර්ෂ 2022 වන විට වාසස්ථාන හානි වීම, පහත වැටීම හා බිඳ වැටීම කැපී පෙනෙන ලෙස අඩු කිරීම දක්වා ඇති අතර එමගින් ප්‍රධාන අරමුණු 16 ක් සපුරා ගැනීම අපේක්ෂා කෙරේ. මෙම අරමුණු 16 න් පහත සඳහන් අරමුණු කෙරෙහි දායකත්වය සම්බන්ධ නිරීක්ෂණ පහත පරිදි විය.

(අ) පාර්ශවයන් හඳුනා ගැනීම

ඉලක්ක 02 යටතේ දක්වා ඇති 05 වන අරමුණ මගින් පරිසර දූෂක සහ සන අපද්‍රව්‍ය තෙත් බිම් වලට මුදා හැරීම අඩු කරන ජාතික උපාය මාර්ග සැකසීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම අපේක්ෂා කර ඇති අතර ඒ සඳහා කාර්යසාධන දර්ශක ලෙස සැකසූ සහ ක්‍රියාත්මක කල ජාතික උපායමාර්ග මගින් පරිසර දූෂණ ප්‍රභවයන් 25% කින් පහල දැමීම සිදු කල යුතු බව හඳුනාගෙන තිබුණි. එහෙත් උක්ත අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම උදෙසා ප්‍රධාන පාර්ශවකරුවකු ලෙස වන ජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව හඳුනා ගැනීම සිදු කල යුතු වුවත් ද්විතීක පාර්ශවකරුවකු ලෙස හඳුනාගෙන තිබුණි.

(ආ) කාර්යසාධන ප්‍රගතිය

ඉලක්ක ගත අරමුණු වල කාර්ය සාධන පරීක්ෂාව සඳහා පිහිටුවන ලද දර්ශක වල වර්තමාන ප්‍රගතිය මැන බැලීම විගණිත දිනය වන විටත් සිදු කර නොතිබුණි.

(ඇ) රක්ෂිත ප්‍රදේශ හඳුනා ගැනීම

2016 – 2022 වර්ෂ වෙනුවෙන් පිළියෙල කරන ලද ජාතික උපාය මාර්ගික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මෙහි සපුරා ගැනීමට අපේක්ෂිත ඉලක්ක 12 න් 03 වන ඉලක්කය වර්ෂ 2022 වන විට රක්ෂිත ප්‍රදේශ ජාලය සියළුම වැදගත් පරිසර පද්ධති සහ ජීව විශේෂ නියෝජනය වන පරිදි සැකසීම හා ඵලදායී ලෙස පාලනය කිරීම වේ.

එහෙත් AICHI ඉලක්ක 11 ප්‍රකාරව සාගර ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ සඳහා 10% ඉලක්ක සපුරා ගැනීම ප්‍රමාණවත්ව සිදු වී නොමැති අතර රැම්සා සම්මුතියට අදාළ තෙත් බිම් සම්බන්ධයෙන් දත්ත පද්ධතියක් පවත්වාගෙන ගොස් නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.

(ඈ) කැස්බෑ සංරක්ෂණය

04 වන ඉලක්කය මගින් වර්ෂ 2022 වන විට ජීව විශේෂ නැති වීම කැපී පෙනෙන ලෙස අඩු කිරීමක් ඒ හා සම්බන්ධිත උප අරමුණු 10 ක් දක්වා තිබුණි. මෙහි 06 වන උප ඉලක්කය මගින් විද්‍යාත්මක කළමනාකරණයට නියමිත උපදෙස් වලට අනුකූලව කැස්බෑ බිත්තර සුරැකුම් ස්ථාන ක්‍රමවත් කිරීම සහ අධීක්ෂණ ක්‍රමයක් පිහිටුවීම අපේක්ෂා කර ඇත. එහෙත් විල්පත්තු, වන්කාලෙයි හා කුමන රැම්සා තෙත් බිම් ආශ්‍රිතව උක්ත ඉලක්කයන් සපුරාලීම සඳහා ප්‍රමාණවත් අවධානයක් යොමු වී නොතිබුණ බව නිරීක්ෂණය විය.

(ඉ) ආක්‍රමණශීලී ශාක වර්ධනය

මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශයේ ජෛව විවිධත්ව ලේකම් කාර්යාලය විසින් පිළියෙල කරන ලද 2016 – 2022 ජෛව විවිධත්ව උපායමාර්ගික ක්‍රියාකාරකම් සැලැස්මී දෙවන ඉලක්කයේ 7, 8, 9, 10, 11 උප අරමුණු මගින් ආක්‍රමණශීලී ශාක මර්දනය සඳහා සිදු කල යුතු ක්‍රියාකාරකම් සහ ඒ සඳහා පිහිටවිය යුතු දර්ශක හඳුනාගෙන තිබුණි. ඉහත සඳහන් ඉලක්ක සපුරා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය වන්නා වූ ක්‍රියාකාරකම් ඉටු කිරීම හා එහි කාර්ය සාධන දර්ශක ප්‍රගතිය මැන බැලීම මගින් AICHI ඉලක්ක 01 හා නිරසාර සංවර්ධන ඉලක්ක 15 ලඟා කර ගැනීම අපේක්ෂා කෙරේ. එහෙත් විගණිත දිනය වන විටත් උක්ත කරුණු සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමාණවත් අවධානයක් යොමු වී නොතිබුණ බව නිරීක්ෂණය විය.

4. නිර්දේශ

- i. රැකියා තේරීමේ බිම් සංරක්ෂණය කිරීම හා තිරසර ලෙස පවත්වාගෙන යාමට අවශ්‍ය නීතිමය ප්‍රතිපාදන අනුමත කර ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- ii. රැකියා තේරීමේ බිම් වල වර්තමාන තත්ත්වය සම්බන්ධයෙන් පර්යේෂණ සිදු කිරීම හා දත්ත පද්ධතියක් යාවත්කාලීනව පවත්වාගෙන යාම.
- iii. රැකියා තේරීමේ බිම් සම්බන්ධයෙන් පැන නැඟී තිබෙන මායිම් ගැටළු නිරාකරණය කිරීම.
- iv. ආක්‍රමණශීලී ශාක හා ජීව විශේෂ පැතිරීම කළමනාකරණය සඳහා සුදුසු ක්‍රමවේදයන් පිළියෙල කිරීම හා එම ක්‍රමවේදයන් අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- v. රැකියා තේරීමේ බිම් ආශ්‍රිතව සිදුකරන අහිතකර හා අනවසර ක්‍රියාකාරකම් වැළැක්වීමට කටයුතු කිරීම.
- vi. රනම්ලේල කඩොලාන ශාක ඇතුළු අනෙකුත් කඩොලාන සංරක්ෂණය හා නැවත වගා කිරීම සඳහා සැලැස්මක් පිළියෙල කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- vii. මාදු ගහ අභය භූමියේ ක්‍රියාත්මක බෝවටු සේවාව ලියාපදිංචිය, බෝවටු සඳහා ඉන්ධන භාවිතය, මත්ස්‍ය පාද සම්බාහන මධ්‍යස්ථාන හා තොටුපලවල් ඉදි කිරීම නියාමනය සඳහා විධිමත් ක්‍රමවේදයක් පිළියෙල කර ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- viii. රැකියා තේරීමේ බිම් සම්බන්ධ කළමනාකරණ සැලැස්ම පිළියෙල කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- ix. රැකියා තේරීමේ බිම් වලට අයත් සාගර කලාප සංරක්ෂණය සඳහා කටයුතු කිරීම.
- x. ප්‍රකාශිත රක්ෂිත ප්‍රදේශ වලින් බැහැරින් පිහිටි ජෛව විවිධත්වයට වැදගත් වූ තේරීමේදී මුහුදු උරන්, කැස්බෑවන් වැනි ජීවීන් වාසය කරන ප්‍රදේශ හඳුනාගෙන රැකියා තේරීමේ ලෙස ප්‍රකාශ කිරීමට කටයුතු කිරීම.

5. නිගමනය

ශ්‍රී ලංකාවේ රැම්සා තෙත්බිම් පරිසරය තුලනාත්මකව හා තිරසර ලෙස පවත්වාගෙන යාම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වන සාධකයක් වන නමුත් මෑත කාලයේ එම තෙත් බිම් වල පැවැත්මට එල්ල වී ඇති විවිධ තර්ජන පාලනය කිරීමට ප්‍රමාණවත් පියවර නොගැනීම හා එම තෙත් බිම් ආරක්ෂා කර ගැනීමට ප්‍රමාණවත් ප්‍රතිපාදන ඇතුලත් නෛතික පසුබිමක් නිර්මාණය වී නොතිබීම තුල දැනට මෙම තෙත් බිම් ආරක්ෂා කිරීමේ මූලික වගකීම දරන වන ජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව ඇතුළුව අනෙකුත් සම්බන්ධිත ආයතන වල මැදිහත් වීම ප්‍රමාණවත් නොවීම නිසා අනාගතයේදී මෙම තෙත් බිම් වලින් පරිසරයට ඇති කරන දායකත්වය ගිලිහී යාම විශාල පාරිසරික ගැටළු නිර්මාණය වීමේ පසුබිමක් ගොඩනැගී ඇත.

ඩබ්. පී. සී. වික්‍රමරත්න
විගණකාධිපති

2020 ජනවාරි 13 දින

1. நிறைவேற்றுப் பொழிப்பு

உலகில் மனித நாகரிகத்தின் தொடக்கத்துக்கு பின்புலமான தனித்துவமானதும், பல்லுயிர்கள் நிரம்பியதுமான சுற்றுச் சூழல் அமைப்புகளாக ஈர நிலங்களைக் குறிப்பிடலாம். இந்தச் சுற்றுச் சூழல் அமைப்புகளால் உருவாகும் தனிச் சிறப்புகளின் காரணமாக, சர்வதேச ரீதியில் இந்த ஈர நிலங்களைப் பாதுகாப்பதற்கும், நிர்வகிப்பதற்கும் ஒரு கருவியாக 1971 ஆம் ஆண்டில் ராம்சர் ஈர நில நிலங்களுக்கான மாநாடு எனும் பன்னாட்டு ஒப்பந்தம் ஆரம்பிக்கப்பட்டது. 2018 ஆம் ஆண்டாகும் போது உலகம் முழுவதும் 2,331 ராம்சர் ஈர நில மண்டலங்கள் அடையாளம் காணப்பட்டுள்ளதோடு அவற்றுள் இலங்கையும் 06 மண்டலங்களுக்கு உரித்துடையதாக இருக்கிறது.

சனத்தொகை வளர்ச்சியினாலும், நகர மயமாக்கலினாலும் வரையறுக்கப்பட்ட நில வளங்களைப் பயன்படுத்துவது அதிகரித்ததோடு, ஈர நிலங்களின் நீடித்தலுக்கான அச்சுறுத்தல்களும் அதிகரித்து வருவதைக் காணக் கிடைத்தது. சுற்றுச் சூழல் முக்கியத்துவம் வாய்ந்த இந்தப் பிரதேசங்கள் மனித நடவடிக்கைகளால் கடுமையான சவால்களை எதிர்கொள்வதோடு, அதற்குரிய அதிகாரம் வாய்ந்த நிறுவனங்கள் அச் சவால்களைக் குறித்து போதியளவு கவனம் செலுத்தாமையால் இவ்வாறான ஈர நிலங்கள் அழிவுகளுக்குள்ளாகும் ஆபத்தும் நிலவுவதால், சம்பந்தப்பட்ட நிறுவனங்களினூடாக உரிய நடவடிக்கைகள் எடுக்கப்பட்டிருக்கிறதா என்பதை மதிப்பீடு செய்வதுவும், நடைமுறையிலிருக்கும் சிக்கல்களைக் குறித்து கலந்துரையாடுவதுவும் இந்த கணக்காய்வின் நோக்கமாகும். சதுப்பு நிலங்களை மண்ணிட்டு நிரப்புதல், வனப் பகுதிகளை அகற்றுதல், ஈர நிலங்களில் காணப்படும் வளங்களை அதிகளவில் பெற்றுக் கொள்ளுதல் மற்றும் அந்நிய ஆக்கிரமிப்புப் பயிர்களும், உயிரினங்களும் விரைவாகப் பரவுதல் போன்றவை இங்கு காணப்படும் சிக்கல்களில் சிலவாகும். இலங்கையில் முக்கியமான ராம்சர் ஈர நிலங்களாக சர்வதேச முக்கியத்துவம் வாய்ந்த தேசிய வனங்கள் மற்றும் சரணாலயங்களான பூந்தல, வில்பத்து, குமன, ஆனவிலுந்தாவ, வங்காலை மற்றும் மாதுரு கங்கை ஆகிய பிரதேசங்கள் பெயர் குறிப்பிடப்பட்டிருக்கின்றன. சர்வதேச ராம்சர் ஈர நில சாசனத்தில் இலங்கையும் கூட ஒரு உறுப்பு நாடாக உள்ளடக்கப்பட்டுள்ள போதிலும், மாநாட்டின் நடவடிக்கைகளை செயற்படுத்துவதற்கு உரிய தனியான சட்ட அமைப்பு எதுவும் இலங்கையில் நிறுவப்பட்டிருக்கவில்லை. வன விலங்குகள் மற்றும் தாவரங்கள் பாதுகாப்புக் கட்டளைச் சட்ட விதிகளின் கீழ் இந்த ராம்சர் ஈர நிலங்களுக்கான ஒழுங்குமுறைகள் கட்டுப்படுத்தப்படுவதை அவதானிக்க முடிந்தது. ராம்சர் ஈர நிலங்கள் வெளியிடப்பட்டதன் பின்னர், இந்த ஈர நிலங்களில் காணப்படும் பல விதமான உயிர்களின் நிலைப்பாடு குறித்து போதுமான அளவில் ஆய்வுகள் எதுவும் செய்யப்பட்டிருக்கவில்லை. அத்தோடு பல்லுயிர் பாதுகாப்பிற்காக பல தரப்பட்ட தந்திரோபாயங்கள் மற்றும் தேசிய திட்டங்கள் ஏற்பாடு செய்யப்பட்டிருந்த போதிலும்,

ராம்சர் ஈர நில மண்டலங்களுக்கென்று தனியானதொரு திட்டத்தைத் தயாரித்து செயற்படுத்துவதும், தற்போதைய நிலைமையைக் குறித்த செயற்திறன் மதிப்பீடு செய்வதுவும் செய்யப்பட்டிருக்கவில்லை என்பது அவதானிக்கப்பட்டது.

ராம்சர் ஈர நில மண்டலங்களாக அடையாளம் காணப்பட்டுள்ள நிலப் பகுதிகளுக்குரிய எல்லைகள் வர்த்தமானி அறிவித்தலில் வெளியிடப்பட்டிருந்த போதிலும், கணக்காய்வு தினம் வரையில் ராம்சர் ஈர நிலங்கள் தொடர்பாக எழுந்துள்ள எல்லைப் பிரச்சினைகளுக்குத் தீர்வு காண்பதில் கவனம் செலுத்துவது போதியளவில் நடைபெற்றிருக்கவில்லை. ராம்சர் ஈர நில மண்டலங்களின் உள்ளே மற்றும் அதன் அயல் மண்டலங்களின் உள்ளே அங்கீகாரமற்ற கட்டிட நிர்மாணங்களைச் செய்தல், சதுப்பு நிலங்களை நிரப்புதல் மற்றும்

சுற்றுச் சூழலுக்கு பாதிப்பை ஏற்படுத்தக் கூடிய நடவடிக்கைகள் பலவும் அவதானிக்கப்பட்டதோடு, ஆக்கிரமிக்கக் கூடிய தாவர இனங்களின் பரவலால் வாவி அமைப்புகளுக்கும், பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசங்களில் வாழும் பல்லுயிர்களுக்கும் பெருமளவிலான பாதிப்புகள் உருவாகியிருப்பது அவதானிக்கப்பட்டது. இந்த ராம்சர் ஈர நில பாதுகாப்பு நடவடிக்கைகளுக்கு பணியாளர்களை ஈடுபடுத்தாதிருத்தல் மற்றும் ஏனைய அடிப்படை வசதிகளை போதியளவு வழங்காதிருத்தல் போன்றவை அவதானிக்கப்பட்டதோடு, சர்வதேச அளவில் முக்கியத்துவம் வாய்ந்த இந்த ஈர நிலங்களைப் பாதுகாக்கும் நடவடிக்கைகள் மீது அதிக கவனம் செலுத்துதல் அத்தியாவசியமானது என்பதுவும் அவதானிக்கப்பட்டது. பல்லுயிர்களில் மிகவும் உயர் பெறுமதி வாய்ந்த, வெள்ளக் கட்டுப்பாடு போன்ற சுற்றாடல் சேவைகள் பலவற்றை வழங்கும், அருகி வரும் அரிதான தாவரங்களையும், உயிரினங்களையும் கொண்டிருக்கும், புலம் பெயர்ந்து வரும் விசேட வகைப் பறவைகள் பலவற்றுக்கும் சுவர்க்கமாக அமைந்திருக்கும் நீர் வளம் நிறைந்த பிரதேசங்கள் இவை என்பதோடு வரலாற்று மற்றும் தொல்பொருள் முக்கியத்துவம் வாய்ந்த இந்த ராம்சர் ஈர நிலங்களின் பாதுகாப்பிற்காக அரசாங்கம் தலையிடுவது இனியும் தொடர வேண்டும் என்பதுவும் அவதானிக்கப்பட்டது.

2. அறிக்கையின் பின்னணி மற்றும் தன்மை

2.1 ஈர நில மண்டலங்கள் தொடர்பான பின்னணி

ஆயிரம் ஆண்டுகளுக்கும் மேலாக இத் தீவை வளப்படுத்தி இதன் கலாசார, பொருளாதார மற்றும் சமூக பரிணாம வளர்ச்சியின் மையமாக விளங்கும் இயற்கையாகவும், மனிதனாலும் உருவாக்கப்பட்ட ஈர நிலங்கள், பல்லுயிர்கள் நிரம்பியதும், நீர் வளவியலில் அதிக முக்கியத்துவம் வாய்ந்ததுவும், சுற்றுச் சூழல் ரீதியில் அதிக உணர்திறன் வாய்ந்ததுமான சூழல் அமைப்புகளாகும். ஆண்டு முழுவதும் அல்லது ஆண்டில் ஒரு குறிப்பிட்ட காலப்பகுதியில் ஈரலிப்பாகக் காணப்படும் நிலப் பகுதிகளை ஈர நிலங்கள் என்று சரளமாகக் குறிப்பிடலாம். இலங்கையின் மொத்த நிலப்பரப்பில் கிட்டத்தட்ட நூற்றுக்கு 15 சதவீதமான நிலங்கள் இயற்கை மற்றும் செயற்கை உள்ளக ஈர நிலங்களைக் கொண்டுள்ளன.

2.1.1 சர்வதேச ஈர நில தின கொண்டாட்டங்களுக்கான கருப் பொருட்கள்

1997 ஆம் ஆண்டிலிருந்து ஒவ்வொரு ஆண்டும் பெப்ரவரி மாதம் 02 ஆம் திகதி உலக ஈர நில தினமாக அறிவிக்கப்பட்டதோடு இலங்கையும் அதன் ஒரு பங்குதாரராக அத் தினத்தைக் கொண்டாடுவதில் இணைந்திருக்கிறது.

கடந்த சில ஆண்டுகளின் சர்வதேச ஈர நில தின கருப் பொருட்கள் பின்வருமாறு.

2010	-	wetlands biodiversity and climate change
2011	-	Wetlands and forests
2012	-	Wetlands and tourism
2013	-	Wetlands and water management
2014	-	Wetlands and agriculture
2015	-	Wetlands our future
2016	-	Wetlands our future sustainable livelihood
2017	-	Wetlands for disaster risk reduction
2018	-	Wetlands for a sustainable urban future
2019	-	Wetlands and Climate Change

(ஆதாரம்:- இணையம்)

2.1.2 2019 சர்வதேச ஈர நில தின கருப்பொருள்களும் செயற்பாடுகளும்

(அ) கருப்பொருள்கள்

2019 ஆம் ஆண்டின் சர்வதேச ஈர நில தினத்தின் கருப்பொருளானது, ஈர நிலங்களும் காலநிலை மாற்றங்களும் என்பதாகும். ஒவ்வொரு ஆண்டும் ஈர நில தினமானது ஒரு குறிப்பிட்ட கருப்பொருளின் கீழ் கொண்டாடப்படுகிறது. இக் கால கட்டத்தில் காலநிலை மாற்றங்களினால் ஏற்படும் மோசமான விளைவுகளை உலகம் முழுவதிலும் காண முடிகிறது. பல்வேறு நாடுகளும் பல தரப்பட்ட விதத்தில் இந்த காலநிலை மாற்றங்களுக்கு இரையாவதோடு, இதன் விளைவாக உருவாகும் சமூக, பொருளாதார மற்றும் சுற்றுச் சூழல் பிரச்சினைகளுக்கும், பேரழிவுகளுக்குத் தீர்வு காணவும் பெருமளவான பணத் தொகையைச் செலவழிக்கவும் அந்த நாடுகளுக்கு நேர்ந்திருக்கிறது. காலநிலை மாற்றங்களின் மோசமான தாக்கத்தைக் கட்டுப்படுத்துவதற்காக ஈர நிலங்களைப் பயன்படுத்துவதற்கான திறனை வலியுறுத்துவதையும், ஈர நிலங்களின் தனித்துவமான மதிப்பை மக்களிடம் பரவலாக்குவதையும் இலக்காகக் கொண்டு 2019 ஆம் ஆண்டின் ஈர நில தின மாநாடு நடைபெற்றது.

(ஆ) செயற்பாடுகள்

ஆய்வுகளின் அடிப்படையில் உலகம் முழுவதிலும் இயற்கைப் பேரழிவுகள் உருவாகும் எண்ணிக்கை கடந்த 35 வருட காலத்துக்குள் இரண்டு மடங்காக அதிகரித்துள்ளமை கண்டறியப்பட்டிருக்கிறது. இப் பேரழிவுகளில் 90 சதவீதமானவை நீருடன் தொடர்பானவை ஆகும். அத்தோடு எதிர்காலத்தில் பாதுகாப்பற்ற காலநிலைகள் தோன்றுவதற்கு அதிக வாய்ப்புக்கள் உள்ளதாகவும் எதிர்வு கூறப்பட்டுள்ளது. பச்சை வீட்டு விளைவின் வாயு வெளியேற்றத்தைக் கட்டுப்படுத்தவும் இயற்கை அனர்த்தங்களால் ஏற்படக் கூடிய தாக்கங்களைக் குறைக்கவும் ஈர நிலங்கள் பங்களிக்கும் சில வழிகள் கீழே தரப்பட்டுள்ளன.

i. காலநிலை மாற்றங்கள் ஈர நிலங்கள் மீது ஏற்படுத்தும் தாக்கங்கள்

காலநிலை மாற்றங்களின் தாக்கத்தால் உருவாகக் கூடிய கடுமையான வரட்சி மற்றும் கடும் வெள்ளம் போன்ற காரணங்கள் ஈர நிலங்கள் அழிவதற்கோ, அவற்றின் பயன்பாடுகள் குறைவதற்கோ அல்லது அவற்றின் நிலைப்பாட்டில் மாற்றங்களை ஏற்படுத்தவோ ஏதுவாக அமையலாம். இதன் காரணமாக ஈர நிலங்களில் பல்லுயிர் இழப்புகள், இயற்கை செயன்முறைகளில் மாற்றங்கள் ஏற்படுதல், ஈர நில வாழ்வாதார நடைமுறைகள் சீர் குலைதல், சுற்றுலா தொழில் துறைக்கு இடையூறு ஏற்படுதல் போன்றவை நிகழலாம்.

ii. ஈர நிலங்களால் காபன் உறிஞ்சப்படுதலும், சேமித்து வைக்கப்படுதலும் நிகழும்.

கரி நிலங்கள், சதுப்பு நில சுற்றுச் சூழல் அமைப்புகள் மற்றும் புல் வெளிகள் போன்றவை அதிகளவான காபனைக் கொண்டிருக்கின்றன. உலகின் மொத்த நிலப் பரப்பில் கிட்டத்தட்ட 3 சதவீதமானவை கரி நிலங்களாக இருப்பதன் காரணத்தால், நிலத்தில் உருவாகும் காபன்களில் கிட்டத்தட்ட 30 சதவீதமானவற்றை அவை கொண்டிருக்கின்றன.

iii. கடற்கரை மண்டலத்தில் ஈர நில பாதுகாப்பு கவசங்கள்.

கடற்கரை வலயத்தில் காணப்படும் சதுப்பு நிலங்கள், உவர் சதுப்பு நிலங்கள், பவளப் பாறைகள், கடல் பற்றை நிலங்கள் போன்றவை அதிர்வு உறிஞ்சிகளாக செயற்படுகின்றன. இந்த சுற்றுச் சூழல் அமைப்புகள், கடல் அலைகளின் வேகத்தைக் கட்டுப்படுத்துகின்றன. அவ்வாறே சூறாவளி மற்றும் சுனாமி நிலவரங்களின் போது ஏற்படும் காற்றினதும், அலைகளினதும் வேகத்தையும் கட்டுப்படுத்துகின்றன. இதன் மூலம் கடற்கரைக்கும், தரை நிலங்களுக்கும், அதில் வசிக்கும் உயிர்களுக்கும் ஏனைய கட்டிடங்களுக்கும் ஏற்படும் பாதிப்புக்கள் குறைவடையும்.

IV. வெள்ளப் பெருக்கினைக் கட்டுப்படுத்தல் மற்றும் கோடை காலங்களில் தண்ணீர்ப் பற்றாக்குறையைக் குறைத்தல்

சதுப்பு நிலங்கள், நீர்த் தேக்கங்கள், நதிகள், நீரோடைகள் போன்ற ஈர நிலங்கள் மழை வீழ்ச்சிகளின் போது அதிகளவில் கிடைக்கும் தண்ணீரைத் தேக்கி வைக்கும் திறனைக் கொண்டிருப்பதால், குறுகிய காலத்திற்குள் நிகழும் அதிக மழை வீழ்ச்சியால் உண்டாகக் கூடிய வெள்ளப் பெருக்கு நிலைமை கட்டுப்படுத்தப்படுகிறது. அவ்வாறே ஈர நிலங்களில் தேங்கியிருக்கும் தண்ணீரை கோடை காலங்களில் படிப்படியாக வெளியேற்றுவதன் மூலம் நீர் பற்றாக்குறை ஏற்படாதிருக்கவும் ஈர நிலங்கள் வழியமைக்கின்றன.

2.1.3 இலங்கையிலுள்ள ஈர நிலங்களின் வகைகளும் அவற்றிலுள்ள சிறப்புகளும்

இலங்கையில் காணப்படக் கூடிய ஈர நிலங்களை, அவை உருவாகியிருக்கும் விதம் மற்றும் அங்கு காணப்படும் நீரின் உப்புத் தன்மைக்கேற்ப பின்வருமாறு வகைப்படுத்தலாம்.

அட்டவணை இலக்கம் - 01

	ஈர நில வகைகள்	சிறப்புகள்
(அ) இயற்கை நன்னீர் ஈர நிலங்கள்		
	நதிகள் ஓடைகள்	103 நதிகள் இருக்கின்றன. ஆண்டு முழுவதும் தண்ணீரைக் கொண்டிருப்பதோடு, ஒரு காலத்துக்கு மாத்திரம் தண்ணீரைக் கொண்டிருக்கும் ஓடைகளையும் கொண்டிருக்கின்றன.
	நன்னீர் சதுப்பு நிலங்கள்	இந் நாட்டின் ஒரேயொரு நன்னீர் சதுப்பு நிலக் காடு வளவ்வத்த வத்தூரான சதுப்பு நிலக் காடாகும். இலங்கைக்கே உரிய அரிய வகைத் தாவரங்களான ஹோரவெல் மற்றும் சுவந்த எனும் பெயர்களால் அறியப்படும் இரண்டு வகைத் தாவரங்கள் இங்கே காணப்படுகின்றன.

	<p>கழிமுகங்கள் வழிந்தோடும் சமவெளிகள்</p>	<p>ஒரு நதி நிரம்பி வழிந்த பிறகு, தண்ணீர் வழிந்தோடிய சமவெளிகளை அண்டிய தாழ்வான பகுதிகளில் ஒன்று சேரும் நீரானது, சமவெளியில் நீர் வழிந்தோடி முடிந்த பிறகும் கூட ஒரு ஆண்டின் குறிப்பிட்ட காலப் பகுதியில் வற்றாமல் காணப்படும். அவ்வாறான நிலப் பகுதிகள் கழிமுகங்கள் என அழைக்கப்படும்.</p> <p>இந் நாட்டில் மஹுவெலி கங்கைக்கு அருகாமையில் இவ்வாறான பல கழிமுகங்களைக் காண முடியும். இவை அதிக பல்லுயிர்களைக் கொண்ட ஈர நில வகையாகும்.</p>
	<p>வழிந்தோடும் சமவெளிகள்</p>	<p>மழைக் காலங்களில் ஆறுகள், சிற்றாறுகள், நீரோடைகள் போன்றவை நிரம்பி வழிவதால் அவற்றை அண்டிய தாழ்வான சமவெளி நிலங்கள் வெள்ளத்தில் மூழ்கும். அவ்வாறு வழிந்தோடு தண்ணீரால் மூழ்கும் தாழ்வான சமவெளி நிலங்கள் வழிந்தோடும் சமவெளிகள் என அழைக்கப்படுகின்றன.</p>
<p>(ஆ) இயற்கை நன்னீர் மற்றும் உவர் நீர் ஈர நிலங்கள்</p>		
	<p>ஆறுகளின் வடிகால்கள், கழிமுக நிலங்கள், களப்புகள்</p>	<p>இவை மீனவத் தொழிலுக்கு மிகவும் முக்கியமான ஈர நில சுற்றுச் சூழல் அமைப்புக்கள் ஆகும். நீர் வாழ் பறவை இனங்களுக்கு உணவளிக்கும் இடமாகவும் இவை முக்கியத்துவம் பெறுகின்றன.</p>
	<p>கடல் நீர், உவர் நீர் சதுப்பு</p>	<p>உவர் தன்மையுடன் கூடிய சூழலில் வளரும் சிறிய தாவரங்கள், புதர்கள் மற்றும் சதுப்பு நில தாவர வகைகளுக்குரிய தாவரங்களைக் கொண்டிருக்கும் சுற்றுச் சூழல் அமைப்பாகும். பல்வேறுபட்ட கிரஸ்ட்டேஷியா வகையில் அடங்கும் உயிரினங்கள் (நண்டுகள்) இங்கு காணப்படும்.</p>
	<p>சதுப்பு நிலங்கள்</p>	<p>உப்பங்கழிகள், ஆறுகளின் வடிகால்களை அண்மித்து உருவாகும் ஒரு தனித்துவமான சுற்றுச் சூழல் அமைப்பு ஆகும். இவை, தனிச் சிறப்பு மிக்க, சூழலைச் சார்ந்து வளரும் பாசித் தாவரங்களால் நிரம்பியவை. (உதாரணம் - கருமுல், கைருமுல், வாயுதர முல், ஜலாபுஜ, ப்ரோஹணய போன்ற பாசித் தாவரங்கள்).</p>

		இவ்வாறான கடல் உவர் நீர் உணவுச் சங்கிலி, வலைப் பின்னல் போன்ற பாசித் தாவரங்கள், மீனவத் தொழிலுக்கும் கடல் அரிப்புக்களிலிருந்து நிலத்தைப் பாதுகாப்பதற்கும் முக்கியமானவை ஆகும். நாட்டில் கிட்டத்தட்ட 16,000 ஹெக்டயார் பரப்பளவிற்கு இவை பரந்துள்ளன.
	பவளப் பாறைகள்	இவை அதிகளவான பல்லுயிர்களைக் கொண்டவை. சுற்றுலாத் தொழில் துறைக்கும், கடலரிப்பிலிருந்து கரை நிலத்தைப் பாதுகாப்பதற்கும் அவசியமானவை.
	சகதிக் குட்டைகள்	நீர் வாழ் பறவைகளுக்கு உணவளிக்கும் நிலங்களாக இவை முக்கியத்துவம் பெறுகின்றன.
	கடல் புல்வெளிகள்	கடல் உவர் நீர் உணவுச் சங்கிலி, வலைப் பின்னல்களுக்கும், மீனவத் தொழிலுக்கும், டியுகொன் போன்ற அருகி வரும் அச்சுறுத்தலுக்கு உள்ளாகியிருக்கும் உயிரினங்களின் இருப்புக்கும் முக்கியமான சுற்றுச் சூழல் அமைப்பாகும்.
(இ) செயற்கை ஈர நிலங்கள்		
	உள்நாட்டு நன்னீர் நீர்த் தேக்கங்கள்	இவை மனிதனால் நிர்மாணிக்கப்பட்ட நீர்த் தேக்கங்கள் ஆகும்.
	நீர் வாழ் உயிரினங்களுக்கான பண்ணைக் குளங்கள்	இவை பொருளாதார ரீதியில் முக்கியத்துவம் வாய்ந்த சுற்றுச் சூழல் அமைப்புகள் ஆகும்.
	உப்பளங்கள்	இவை பொருளாதார ரீதியிலும், அரிய நீர் வாழ் பறவைகளுக்குமான சுற்றுச் சூழல் அமைப்புகள் ஆகும்.
	வயல் வெளிகள்	இவை பிரதான உணவான அரிசியை வழங்கும் சுற்றுச் சூழல் அமைப்புகள் ஆகும். அண்ணளவாக மொத்த நிலப் பரப்பில் சுமார் 12 சதவீதம் நெல் பயிரிடுவதற்கான வயல் வெளிகளாகப் பயன்படுத்தப்படுகின்றன.

(ஆதாரம்:- இணையம்)

2.1.4 ஈர நிலங்களின் பயன்பாடுகள்

ஈர நிலங்கள் மனிதர்களுக்கு பலவிதமான நன்மைகளைத் தருகின்றன.

அட்டவணை இலக்கம் - 02

விபரங்கள்	பயன்பாடுகள்
தண்ணீர்	குடித்தல், குளித்தல், சுகாதாரத் தேவைகள், விளையாட்டு நடவடிக்கைகள் போன்ற தேவைகளுக்கு பயன்படும்.
உணவு	அரிசி, காய்கறிகள் (கெக்கட்டியா, தாமரைக் கிழங்கு, கெரன்கொகு), பழங்கள் (கிரலு), கீரை வகைகள் (கங்குங், நீரமுள்ளிய) மற்றும் மீன் வளங்கள்
மருந்து	கீகிரிந்திய, வெடகெய்யா, மொனரகுடும்பிய, லில்லி, தாமரை, அல்லி விதைகள் மற்றும் அரும்புகள் ஆகியவை.
தொழில்களுக்கான மூலப் பொருட்கள்	பாய்களை நெய்யத் தேவையானவை (நாணல், வெடகெய்யா போன்றவை), கட்டட நிர்மாணத்துக்குத் தேவையான பொருட்கள் (சுண்ணாம்புக் கற்கள், மரங்கள்), எரிபொருள், கரி மற்றும் விறகு
பொழுதுபோக்கு	வேடிக்கைக்காகவும், கல்விக்காகவும் (பறவைகள் பார்த்தல், படகோட்டுதல், நீச்சல்)
தொழில்கள்	விவசாயம், நெற் பயிர்ச் செய்கை, மீனவத் தொழில் (நீர் வாழ் உயிரினங்கள் வளர்ப்பு), குடிசைக் கைத் தொழில்கள் (பாய்கள், முகமுடிகள் போன்ற கைவினைப் பொருட்கள் தயாரித்தல்)

(ஆதாரங்கள்:- இணையம்)

2.1.5 ஈர நிலங்களால் சுற்றாடலுக்கு நிகழும் நன்மைகள்

- i. நீர் வாழ் உயிரினங்களின் பெருக்கம்
- ii. வெள்ளப் பெருக்கு கட்டுப்படுத்தப்படல்.
- iii. நிலத்தடி நீர் பாதுகாக்கப்படல்.
- iv. நீர் வாழ் உயிரினங்களுக்கும், அவற்றை அண்டிய சுற்றுச் சூழல் அமைப்புகளில் வாழும் உயிரினங்களுக்கும் தேவையான உணவுகள், மீன்கள் மற்றும் இனப் பெருக்க மையங்களை வழங்குதல்.
- v. சுனாமி போன்ற இயற்கை அனர்த்தங்களின் போது தரை நிலங்களைப் பாதுகாத்தல்.
- vi. கடலரிப்பு, மண்ணரிப்பு போன்றவற்றைத் தடுத்தல்.

2.1.6 இலங்கையில் ஈர நிலங்களுக்கு உள்ள அச்சுறுத்தல்கள்

(அ) சதுப்பு நிலங்களை நிரப்புதல்

அதிகரித்து வரும் மக்கள் தொகைக்குத் தேவையான வசதிகளைச் செய்து கொடுப்பதற்காகவும், பல்வேறுபட்ட அபிவிருத்தித் தேவைகளுக்காகவும், தொழில் நிர்மாணங்களை மேற்கொள்வதற்காகவும் ஈர நிலங்களை நிரப்பி, தரை நிலங்களைப் பெற்றுக் கொள்வது நடைபெறுகிறது. சட்ட விரோதமான முறையில் ஈர நிலங்களை நிரப்புவதால் ஈர நிலங்கள் வேகமாக அழிந்து வருகின்றன.

(ஆ) கழிவுகளை இடுதல்

ஈர நிலங்களைத் தரிசு நிலங்களாகக் கருதி தொழில்துறை கழிவுகள், குப்பைகள், பல்வேறு நச்சு இரசாயனப் பொருட்கள், கட்டடங்களை இடிப்பதிலிருந்து கிடைக்கும் கழிவுகள் போன்றவற்றை ஈர நிலங்களில் இடும் சந்தர்ப்பங்கள் உண்டு. இதனால் ஈர நில சுற்றுச் சூழல் அமைப்பு மாசுபடுவதோடு, அதில் வாழும் பல்லுயிர்களும் அழிந்து விடுகின்றன. அவ்வாறே விவசாய விளைநிலங்களுக்காகப் பயன்படுத்தப்படும் இரசாயன உரங்களில் நூற்றுக்கு 10 - 25 சதவீதமான அளவு, நீர் வழிப் பாதைகள் வழியாக வெளியேறுவதாக ஆய்வுகள் மூலம் தெரிய வந்துள்ளது.

(இ) ஈர நிலங்களில் காணப்படும் பாதுகாப்பை அகற்றுதல்

ஈர நிலங்களின் அருகாமையில் காணப்படும் பாதுகாப்பை சட்ட விரோதமான முறையில் அகற்றுவதால், சுற்றுச் சூழல் அமைப்பின் செயற்பாட்டில் மாற்றங்கள் ஏற்படுகின்றன. திறந்த நிலத்தில் அந்நிய ஆக்கிரமிப்புத் தாவர வகைகள் பரவ வாய்ப்புள்ளது. அத்தோடு முன்பிருந்த சூழலில் வாழ்ந்து பழக்கப்பட்டிருந்த அரிய உயிர்கள் அழிந்து போவதும் நடைபெறக் கூடும்.

(ஈ) இயற்கையான நீர் வழிப் பாதைகள் தடுக்கப்படுதல் அல்லது மாற்றப்படுதல்

ஈர நிலங்களில் ஒன்று சேரும் இயற்கையான நீர் வழிப் பாதைகள் தடுக்கப்படுவதால் போதியளவு தண்ணீர் கிடைக்காமையும், வந்து சேரும் நீரின் தரத்தில் மாற்றங்கள் ஏற்படுவதுவும் காரணமாக ஈர நிலங்கள் அழிந்து போகக் கூடும்.

(உ) மண்ணரிப்பு மற்றும் வண்டல் படிவு ஆகியவற்றால் ஈர நிலங்கள் நிரம்புதல்

ஒழுங்கற்ற நில பயன்பாட்டு முறைகள் காரணமாக உண்டாகும் மண்ணரிப்பு, அதனால் தண்ணீருடன் கலந்து செல்லும் வண்டல் படிவுகள் நீர்த்தேக்கங்களில் படிவதால், நீர்த்தேக்கங்களில் நீர் மட்டம் குறைந்து, குறுகிய வரட்சி காலத்திலும் கூட விரைவில் வரண்ட நிலமாக மாறுவது நடைபெறக் கூடும்.

(ஊ) ஈர நிலங்களில் கிடைக்கும் வளங்களை அதிகளவில் பெற்றுக் கொள்தல்

சுற்றுச் சூழல் அமைப்பில் காணப்படும் வளங்களில், பெற்றுக் கொள்ளக் கூடிய அளவையும் விட கூடுதலான விதத்தில் ஈர நிலங்களில் காணப்படும் உயிர் வளங்கள் மற்றும் ஏனைய இயற்கை வளங்களை அதிகளவாக அச் சூழலிலிருந்து அகற்றுவதன் மூலமாக, ஈர நிலங்கள் அழிவுக்குள்ளாவதோடு, அச் சுற்றுச் சூழலுக்கு இசைவான அரிய உயிரினங்களின் பெருக்கம் கட்டுப்படுத்தப்படுகிறது. மணல், களிமண்ணை அதிகளவில் அகற்றுதல், அலங்கார மீன்களையோ, அலங்காரத் தாவரங்களையோ அச் சூழலிலிருந்து அகற்றுவதால் சுற்றுச் சூழல் அமைப்பு அழிவுக்கு உள்ளாகிறது.

(எ) ஆக்கிரமிக்கக் கூடிய அந்நியத் தாவரங்களினதும், உயிரினங்களினதும் பரவல்

விரைவாகப் பெருகி பரவக் கூடியதும், சூழல் அமைப்புகளோடு விரைவாக இசைந்து விடக் கூடியதும், குறுகிய இடத்திலும் பரவி விடக் கூடியதும், ஒன்று அல்லது அதற்கு மேற்பட்ட வாழ்விடங்களில் பரவலாகக் காணப்படக் கூடிய, இந் நாட்டின் பூர்வீகமற்ற தாவரங்கள் / உயிரினங்கள் அந்நிய ஆக்கிரமிப்பு தாவரங்கள் / உயிரினங்கள் ஆகும். பயனுள்ள மற்றும் சூழலுக்கு இசைவான நிர்வாக உத்தியைக் கொண்டவையான இந்தத் தாவரங்களை / உயிரினங்களை அடையாளம் கண்டு கொள்வது முக்கியமானது.

மஹவெலி அபிவிருத்தி மற்றும் சுற்றாடல் அமைச்சினால் 2015 ஆம் ஆண்டு வெளியிடப்பட்ட ஆக்கிரமிப்பு தாவர கையேட்டில் குறிப்பிடப்பட்டுள்ள சில விஷேட தாவரங்களாக ஆகாயத் தாமரை (*Eichhornia crassipes*), சம்பு (*Typha angustifolia*), சீமைக் கருவேல மரம் (*Prosopis juliflora*), சப்பாத்திக் கள்ளி (*Opuntia dillenii*), காட்டு சீத்தா மரம் (*Annona glabra*), உவா (*Dillenia suffruticosa*), நாக சுவந்தை (*Austroeupatorium inulifolium*) போன்றவற்றைக் குறிப்பிடலாம். ஈர நிலங்களில் தண்ணீரில் மிதந்து கொண்டிருக்கும் ஆக்கிரமிப்புத் தாவரங்கள் நீரின் ஓட்டத்தைத் தடுத்தல், நீர்த் தேக்கங்களினுள்ளே சூரிய ஒளி ஊடுருவதைத் தடுத்தல் போன்ற பாதகமான நிலைமைகளை ஏற்படுத்தும். இதனால் ஈர நிலங்களின் இயற்கையான செயற்பாடுகள் பாதிப்படையும். அவ்வாறே காட்டு சீத்தா, சீமைக் கருவேல மரங்கள் போன்ற தாவர இனங்கள் ஏற்படுத்தும் பாதிப்புக்களில் ஈர நிலங்கள் வரண்ட நிலங்களாக மாறும் அபாயம் முக்கியமானது. இதற்கிணங்க ராம்சர் ஈர நிலங்களை அண்டிய பகுதிகளில் இவ்வாறான அந்நிய ஆக்கிரமிப்புத் தாவரங்களைக் கட்டுப்படுத்துவதற்காக பொறுப்பான பங்குதாரர்களின் பங்களிப்பு அதிகரிக்கப்பட வேண்டும் என்பது கண்டறியப்பட்டது. 2015 ஆம் ஆண்டு வெளியிடப்பட்ட அந்நிய ஆக்கிரமிப்பு உயிரிகளைக் கண்டறிய படங்களுடன் கூடிய வழிகாட்டிக் கையேட்டின் பிரகாரம் ஒவ்வொரு தாவரத்தையும் அழிக்கும் வழி முறைகள் காணப்பட்ட போதிலும், சம்பு, உவா போன்ற தாவரங்களை அழிக்கும் வழி முறைகள் கண்டறியப்பட்டு முன் வைக்கப்பட்டிருக்கவில்லை.

அவ்வாறே ஈர நிலங்களை அண்டிய பகுதிகளில் அந்நிய ஆக்கிரமிப்பு உயிரினங்களையும் காணக் கிடைக்கிறது. அவற்றுள் தாங்கி சுத்திகரிப்பான் (*Pterygoplichthys* spp.), பச்சை ஆமை (*Trachemys scripta*), ஆப்பிள் நத்தை (*Pomacea* spp.) ஆகியவை பிரதானமானவை. இந்த உயிரினங்களால் ஈர நிலங்களில் வாழும் தேசிய பூர்வீக உயிரினங்கள் அழிந்து விடும் அபாயம் எழுந்திருக்கிறது. அவ்வாறே ஈர

நிலங்களை அடிப்படையாகக் கொண்ட மீனவத் தொழில் துறைக்கும் இந்த உயிரின வகைகள் மோசமான விதத்தில் பாதிப்பை ஏற்படுத்துகின்றன.

2.1.7 ஈர வலயங்களை பாதுகாப்பதற்கு இலங்கையில் காணப்படும் சட்டங்கள்

- i. தேசிய ஈரவலய கொள்கை
- ii. தேசிய சுற்றாடல் கொள்கை
- iii. காட்டு மற்றும் தாவரங்கள் பாதுகாப்பு சட்டம்
- iv. கரையோர பாதுகாப்புச் சட்டம்
- v. வனப் பாதுகாப்பு சட்டம்
- vi. தேசிய சுற்றாடல் சட்டம்
- vii. கடற்றொழில் மற்றும் நீரியல் சட்டம்

2.1.8 ராம்சர் மாநாடு

இலங்கையில் மாத்திரமல்லாது பிற நாடுகளிலும் காணப்படும் ஈர நிலங்கள் மீது உருவாகியிருக்கும் மோசமான பாதிப்புகளின் காரணமாக இந்த ஈர நிலங்களைப் பாதுகாக்கும் இலக்கை அடிப்படையாகக் கொண்டு ஈரானின் ராம்சர் நகரில் 1971 ஆம் ஆண்டு பெப்ரவரி மாதம் 02 ஆம் திகதி செய்யப்பட்ட ஒப்பந்தமான ஈர நிலத்தை அண்டி வாழும் நீர் வாழ் உயிரினங்களின் இருப்பைக் குறித்த சர்வதேச மாநாடு "ராம்சர் மாநாடு" என்ற பெயரால் அழைக்கப்படுகிறது. இந்த மாநாட்டின் மூலமாக ஈர நிலங்கள் மற்றும் ஈர நில வாழ் நீர்ப் பறவைகள் குறித்து கவனம் செலுத்தப்பட்டு வருகிறது. தற்காலத்தில் 170 நாடுகள் இம் மாநாட்டில் உறுப்பினர்களாக அங்கம் வகிப்பதோடு 1990 ஆம் ஆண்டு ஜூன் மாதம் 22 ஆம் திகதி இலங்கையும் கூட இம் மாநாட்டில் உறுப்பினராக ஆகியிருப்பதோடு 1990 ஆம் ஆண்டு ஒக்டோபர் மாதம் 15 ஆம் திகதியிலிருந்து இந்த மாநாடு இலங்கையிலும் நடைமுறைக்கு வந்துள்ளது.

ராம்சர் மாநாட்டின் பிரகாரம், ஈர நிலங்கள் எனப்படுபவை "கடல் மட்டத்திலிருந்து 06 மீற்றருக்கும் குறைவான கடற் பகுதிகளும், ஆழத்தில் ஓடும் அல்லது சலனமற்றிருக்கும் நன்னீர், உவர் நீர் அல்லது கடல் நீர் தற்காலிகமாகவோ, நிரந்தரமாகவோ தேங்கி நிற்கும், இயற்கையான அல்லது செயற்கையான சதுப்பு நிலங்கள், கழிமுகங்கள், நீர்த் தேக்கங்கள், நீர்ப் பாதைகள், சகதிக் குட்டைகள் மற்றும் கரி நிலங்கள் போன்றவையும் ஈர நிலங்களாகக் கருதப்படுகின்றன. (சர்வதேச ராம்சர் மாநாடு 1.1 பிரிவு) இலங்கையில் ராம்சர் மாநாடு சம்பந்தமாக முன்னின்று செயற்படும் அரசாங்க நிறுவனம் வன விலங்கு பாதுகாப்புத் திணைக்களம் ஆகும்.

(அ) மாநாட்டின் முதன்மை நோக்கங்கள்

ராம்சர் ஈர நில மாநாட்டினால் எதிர்பார்க்கப்படும் முதன்மை இலக்குகள் 03 ஆகும்.

- i. ஈர நிலங்கள் விவேகமான முறையில் பயன்படுத்தப்படுதல் (Wise used).
- ii. பாதுகாத்தல் (Conservation)
- iii. நிர்வாகம் மற்றும் தேச எல்லைகளுக்கிடையிலான ஒத்துழைப்பு (Management and Transboundary Corporation)

(ஆ) ராம்சர் மாநாட்டின் நோக்கம்

பிரதேச மற்றும் தேசிய நடவடிக்கைகளுடன், சர்வதேச ஒத்துழைப்புடன் ஈர நிலங்களைப் பாதுகாப்பதும், அவற்றை விவேகமாகப் பயன்படுத்தி நிலையான அபிவிருத்தியை எட்டுவதும் இந்த மாநாட்டின் நோக்கமாகும்.

(இ) ராம்சர் மாநாட்டினால் நடைபெறும் செயற்பாடுகள்

- i. ஈர நிலங்களை விவேகமாகப் பயன்படுத்த அரசை ஈடுபடுத்தல்.
- ii. சர்வதேச அளவில் முக்கியத்துவம் வாய்ந்த ஈர நிலங்களை ராம்சர் ஈர நிலங்களாக அறிவிப்பதுவும், அவற்றின் பாதுகாப்புக்குத் தேவையான பங்களிப்பை வழங்குதலும்.
- iii. தேச எல்லைகளிடையே நிலவும் (நாடுகளிடையே பிரிந்து காணப்படும்) ஈர நிலங்கள் தொடர்பாக ஒத்துழைப்புடன் செயற்படுதல்.

(ஈ) ராம்சர் மாநாட்டுக்கு இணங்க சர்வதேச ஈர நிலமாக ஏற்றுக் கொள்ளத் தேவையான அளவுகோல்கள்

ராம்சர் மாநாட்டு செயலாளர் காரியாலயத்தினால் ராம்சர் மாநாட்டின் உறுப்பினர்களின் ஏழாவது, எட்டாவது, ஒன்பதாவது மற்றும் பத்தாவது ஒன்றுகூடல்களில் கலந்துரையாடப்பட்ட விடயங்களை அடிப்படையாகக் கொண்டு தயாரிக்கப்பட்ட ராம்சர் ஈர நிலங்களை கண்டறிந்து கொள்வதற்கான 17 ஆம் இலக்க கையேட்டின் அத்தியாயம் V யில் 64 ஆம் பிரிவு மூலமாக இவ்வாறு கண்டறியத் தேவையான அளவுகோல்கள் முன் வைக்கப்பட்டிருக்கின்றன.

ஏதேனுமொரு ஈர நிலம் ராம்சர் மாநாட்டின் கீழ் சர்வதேச அளவில் முக்கியத்துவம் வாய்ந்த ஈர நிலமாக பிரகடனப்படுத்தப்படுவது இரண்டு பிரிவுகளின் கீழ் ஆகும்.

அதாவது A பிரிவு மற்றும் B பிரிவு. அதற்கு 09 அளவுகோல்கள் பயன்படுத்தப்படுகின்றன. இலக்கம் I எனக் குறிப்பிடப்பட்ட அளவுகோல் A பிரிவின் கீழும், இலக்கம் II இலிருந்து இலக்கம் IX வரையுள்ள அளவுகோல்கள் B பிரிவின் கீழும் வகைப்படுத்தப்படுகின்றன.

A பிரிவு

I. தனிச் சிறப்பு மிக்க அல்லது அரிய ஈர நிலங்களைக் கொண்ட இடமாக இருத்தல்

குறிப்பிட்ட உயிரி புவியியல் நிலப் பகுதிக்குள் இயற்கையாகவோ அல்லது சாதாரண நிலைமைக்கு அருகாமையில் தனிச் சிறப்பு மிக்க அல்லது அரிய ஈர நிலங்களைக் கொண்டிருத்தல்.

B பிரிவு

- பல்லுயிர் பாதுகாப்புக்கு முக்கியமான இடங்கள்

- சிறப்பு வாய்ந்த மற்றும் சுற்றாடல் சமூகங்களின் அடிப்படையிலான அளவுகோல்கள்

II. உயிராபத்தில் இருக்கும் உயிரினங்களுக்கும் அழிந்து வரும் அபாயத்தை எதிர்நோக்கியிருக்கும் அல்லது மிக விரைவாக அழிந்து வரும் அபாயத்தை எதிர்நோக்கியிருக்கும் உயிரினங்களின் அல்லது உயிரின சமூகங்களின் உயிர் வாழ்வுக்கு பங்களிக்கும் ஈர நிலங்களாக இருத்தல்.

III. சம்பந்தப்பட்ட உயிரின புவியியல் நிலப் பகுதியில் பல்லுயிர் தன்மையைப் பராமரிப்பதற்காக அந்த ஈர நிலத்தில் இருக்கும் தாவரங்கள் மற்றும் விலங்கினங்களுக்கு பங்களிப்பு செய்தல்.

IV. சம்பந்தப்பட்ட ஈர நில தாவரங்கள் அல்லது விலங்கினங்களின் வாழ்க்கைச் சக்கரத்தில் மிகவும் முக்கியமான சந்தர்ப்பமொன்றில் பங்களித்தல் அல்லது பாதகமான சூழ்நிலையிலும் உயிரைத் தக்க வைத்துக் கொள்ள பங்களித்தல்.

- நீர் வாழ் பறவைகளின் அடிப்படையிலான அளவுகோல்கள்

V. பொதுவாக 20,000 அல்லது அதை விட அதிகமான நீர் வாழ் பறவைகள் உயிர் வாழ பங்களிப்பு செய்தல்

VI. நீர் வாழ் பறவையினங்களின் அல்லது உப இனங்களின் எண்ணிக்கையில் நூற்றுக்கு 1 எனும் அளவுக்கு பங்களிப்பு செய்தல்.

- மீன்களை அடிப்படையாகக் கொண்ட அளவுகோல்கள்

VII. உள்ளூர் மீன் இனங்கள் மற்றும் உப இனங்கள் அடங்கிய மீன் இனங்களுக்கு, வாழ்க்கைச் சக்கர சந்தர்ப்பங்களில் குறிப்பாக இனப்பெருக்கத்திற்கு பங்களிப்பதோடு ஈர நிலத்தின் பயன்பாடு மற்றும் பெறுமதிக்கு பங்களிப்பு செய்தல். அத்தோடு உலகளாவிய பல்லுயிர் பெருக்கத்திற்கு பங்களிப்பு செய்தல்.

VIII. மீன்களுக்கு உணவைப் பெற்றுக் கொள்வதற்கும், முட்டையிடுவதற்கும், சிறிய மீன் குஞ்சுகள் உயிர் வாழவும் ஏற்ற விதத்தில் ஆய்வு செய்யப்படும் மீன் இனங்களுக்கு பங்களிப்பு செய்வதினூடாக மீன்களின் உயிர் வாழ்வுக்கு பங்களித்தல்.

- ஏனைய உயிரினங்களை அடிப்படையாகக் கொண்ட அளவுகோல்கள்

IX. பறவைகள் அல்லாத நீர் வாழ் உயிரினங்களின் அல்லது உப இனங்களின் எண்ணிக்கையில் நூற்றுக்கு 1 ஆவது உயிர்வாழ்வதற்காக பங்களித்தல்.

(உ) உலகின் ரம்சா இணக்கப்பாடு

உலக நாடுகளிலுள்ள ஈரநிலங்கள் 6 வலயங்களுக்குரியதாக காணப்படுகின்றன.

- ஆசிய வலயம்
- ஆபிரிக்க வலயம்
- ஐரோப்பா வலயம்
- வட அமெரிக்க வலயம்
- கரிபிய வலயம்
- இலத்தின் அமெரிக்க வலயம் மற்றும் ஓசினியா வலயம் (சிறிய தீவுகள் உடன்)

2.1.9. இலங்கையின் ரம்சா ஈர நிலங்கள்

(அ) ஈர நில வலயங்கள்

இலங்கையின் ரம்சா ஈர நிலங்களாக வெளியிடப்பட்டுள்ள 06 ஈர வலயங்கள் மற்றும் அதற்குரிய அடிப்படை விடயங்கள் கீழே காட்டப்பட்டுள்ளன.

அட்டவணை இல. 03

	பூந்தல தேசிய பூங்கா	ஆனவிலுந்தா வ சரணாலயம்	மாதுகங்கை சரணாலயம்	வன்காலை சரணாலயம்	குமண தேசிய பூங்கா	வில்பத்து தேசிய பூங்கா
ஈரவலயமாக வெளியிடப்பட்ட திகதி	1990 யூன் 12	2001 ஆகஸ்ட் 03	2003 திசெம்பர் 11	2010 யூலை 12	2010 ஒக்தோபர் 29	2013 பெப்ரவரி 02
ரம்சார் ஈரவலய இலக்கம்	487	1078	1372	1910	1931	2095
அமைவிடம்	அம்பாந்தோட்டை	புத்தளம்	காலி	மன்னார்	அம்பாறை	புத்தளம் / அநூதபுரம்
அளவு (ha)	6210	1397	915	4839.95	19011	165800
ரம்பா நியதிகள்	சமர்ப்பிக்கப்படவில்லை	1,2,3,4,7,8	1,2,3,4,5,7,8	1,2,3,4,5,6,8	1,2,3,4,6,8	1,2,4,8
முகாமைத்துவ அதிகாரசபை	வனசீவராசிகள் திணைக்களம்					

(ஆ) இலங்கையில் ராம்சர் ஈர நிலங்களின் குறிப்பிடத்தக்க முக்கியத்துவங்கள்

i. பூந்தல தேசிய வனம்

பூந்தல, எம்பிலிகல, மல்ல, கொஹொலன்கல ஆகிய 04 உவர் நீர் ஏரிகளைக் கொண்டிருக்கும் இந்த ஈர நிலமானது சர்வதேச அளவில் முக்கியத்துவம் வாய்ந்ததாக ஆவதற்கு பிரதான காரணம், குளிர் காலத்தில் தமது நாடுகளைக் கை விட்டு உஷ்ணமான நாடுகளைத் தேடி கடல் மார்க்கமாகப் புலம் பெயர்ந்து வரும் வலசைப் பறவைகளின் தங்குமிடமாகப் பயன்படுத்தப்படுவதுதான். சுற்றுலா காலகட்டத்தில் 15000 க்கும் அதிகமான எண்ணிக்கையைக் கொண்ட கடல் வலசைப் பறவைகள் இந்த ஈர நிலத்தின் பயன்பாட்டைப் பெற்றுக் கொள்வதாக குறிப்பிடப்பட்டுள்ளது. இங்கு குறிப்பிடப்பட்டுள்ள மொத்த பறவையினங்களின் எண்ணிக்கை 197 ஆகும். ஆதி மனிதன் வசித்த இலங்கையின் மிகப் பழைய பண்டைய வரலாற்று முக்கியத்துவம் வாய்ந்த மானிட வாசஸ்தலம் அதாவது 125,000 ஆண்டுகள் பழமை வாய்ந்த ஹோமோ சேபியன்ஸ் ஆசியாவுக்கு வந்து தங்கிய ஆரம்ப கால குடியேற்ற இடம் இந்த ஈர நிலப் பகுதியில் அமைந்திருப்பதோடு இடைக்கால புராதன யுகத்தைச் சேர்ந்த கற் கருவிகள் இங்கு புதைந்திருப்பது கண்டறியப்பட்டுள்ளது.

ii. ஆனவிழுந்தாவ சரணாலயம்

இலங்கையின் இரண்டாவது ராம்சர் ஈர நிலமாக பெயர் குறிப்பிடப்பட்டுள்ள ஆனவிழுந்தாவ சரணாலயமானது பின்வரும் அம்சங்களைக் கொண்டிருப்பதால் சர்வதேச அளவில் முக்கியத்துவம் வாய்ந்ததாக தீர்மானிக்கப்பட்டுள்ளது.

- 12 ஆம் நூற்றாண்டிலிருந்து இருந்து வரும் புராதன எல்லங்கா குள அமைப்புகள் அமைந்திருத்தல்.
- அச்சுறுத்தலுக்கு உள்ளாகியிருக்கும் முதுகெலும்புள்ள உயிரினங்கள் (ஈருடக உயிரினங்கள், ஊர்வனகள், பறவைகள் மற்றும் பாலூட்டிகள்) மற்றும் அச்சுறுத்தலுக்கு உள்ளாகியிருக்கும் தாவர இனங்கள் சிலவற்றுக்கும் அபயமளிக்கும் இல்லமாக செயற்படுதல்.
- இலங்கையில் காணப்படும் முதுகெலும்பு உள்ள உயிரின வகைகளில் 35% - 40% அளவான உயிரின வகைகள் இங்கு வாழ்ந்து வருகின்றமை.
- மேற்கு குடியேற்றப் பாதை வழியாக நாட்டுக்குள் புலம் பெயர்ந்து வரும் வலசைப் பறவையினங்கள் சில இங்கு காணப்படுகின்றமை.
- இலங்கையில் காணப்படும் நன்னீர் மீன் இனங்களின் எண்ணிக்கையில் கிட்டத்தட்ட பாதி அளவு (உள்ளூர் மீன் இனங்கள் உட்பட) இந்த ஈர நிலத்தில் காணப்படுகின்றமை.
- மீன் இன வகைகளுக்குத் தேவையான தாவரங்கள் மற்றும் விலங்கின மிதவை உற்பத்திகளைத் தயாரித்து வழங்கும் நிலமாக செயற்படுதல் மற்றும் புலம் பெயர்ந்த மீன் இன வகைகளின் சரணாலயமாக செயற்படுதல்.

iii. மாது கங்கை சரணாலயம்

இலங்கையின் தென்பகுதியில் பலபிடிய கடற் பிரதேசத்துக்கு அண்மையில் மாது கங்கை ஈர நிலம் அமைந்திருக்கிறது. ஏரியாகவும் கருதப்படும் மாது கங்கை இலங்கையில் காணப்படும் ஒரேயொரு இயற்கை சதுப்பு நிலக் காட்டைக் கொண்ட ஈர நிலம் ஆகும். 64 தீவுகளைக் கொண்ட மாது கங்கையானது தற்காலத்தில் 26 தீவுகளாக மட்டுப்படுத்தப்பட்டுள்ளமை தெரிய வந்துள்ளது. இங்கு உள்ள தீவொன்றில் ஒரு புராதன விகாரையொன்றும் காணப்படுகிறது. பெரும் எண்ணிக்கையான உயிரினங்களுக்கு வாழிடம் வழங்கும் மாது கங்கையானது பல்லுயிர் எண்ணிக்கையிலும் மிக உயர்ந்த அளவில் காணப்படுகிறது. உள்நாட்டுத் தாவரங்கள் மற்றும் விலங்கின வகைகளில் நூற்றுக்கு 30 சதவீத அளவும், புலம் பெயர்ந்து வரும் உயிரின வகைகள் நூற்றுக்கு 45 சதவீத அளவும் இங்கு காணப்படுவதாக குறிப்பிடப்பட்டிருக்கிறது. 110 வகை பறவையினங்கள், 24 வகை பாலூட்டி இனங்கள், 70 வகை மீனினங்கள், 30 வகை ஊர்வன இனங்கள், 50 வகை வண்ணத்துப் பூச்சி இனங்கள் மற்றும் 300 வகை தாவர

இனங்கள் மாத்திரமல்லாது இலங்கையில் காணப்படும் தற்கால சதுப்பு நிலத் தாவர வகைகளில் ரதமில்ல எனும் அரிய சதுப்பு நிலத் தாவர இனங்களைக் காணக் கூடிய ஒரே பிரதேசம் பலபிடிய மாது கங்கை ராம்சர் ஈர நிலமாகும். பருவ மழைக் காலத்தில் இப் பிரதேசத்தில் ஏற்படும் வெள்ளப் பெருக்கைக் கட்டுப்படுத்துவதிலும் மாது கங்கை முக்கியத்துவம் வாய்ந்தது. சதுப்பு நிலங்களுக்கு அருகாமையில் காணப்படும் பன்னந் தாவர இனத்தில் அடங்கும் ஒரே தாவரமான பன்னந் தேங்காய் இனம் மாது கங்கையை அண்டிக் காணப்படுவதால், கருவாப் பயிர்ச் செய்கையைப் பயன்படுத்தி உற்பத்தி செய்யப்படும் தயாரிப்புகள் மற்றும் பாரம்பரிய மீனவத் தொழில் செயற்பாடுகள் போன்றவை கங்கையை அண்டிய பகுதிகளில் செய்யப்படுவதால் சுற்றுலாப் பயணிகளின் மிகவும் விருப்பத்துக்குரிய ஈர நிலமாக இந்த இடத்தை அறிமுகப்படுத்தலாம்.

iv. வங்காலை சரணாலயம்

வங்காலை சரணாலயத்தின் கடல் எல்லையானது வங்காலை, புளியந்தீவு மற்றும் திருக்கேதீஸ்வரம் தீவுகளால் சூழப்பட்டதாகும். பற்றைக் காடுகள், குளங்கள், மணல் திடல்கள், கண்டல் காடுகள், உவர் சதுப்பு நிலங்கள், ஏரிகள் மற்றும் கடல் புல் வெளிகள் போன்றவற்றைக் கொண்டு அமைந்திருப்பதால் பல விதமான சுற்றுச் சூழல் அமைப்பினை இங்கு காண முடியும். சுற்றுலாப் பறவையினங்கள் பலவற்றையும் காணக் கிடைக்கக் கூடிய இந்த ஈர நிலத்தில் 149 பறவையினங்கள் இருப்பதாக கண்டறியப்பட்டுள்ளது. 60 இற்கும் மேற்பட்ட மீன் இனங்களும், ஆமைகளும், இன்னும் அரிய உயிரினங்களும் இங்கு காணப்படுகின்றன. வங்காலை ஈர நிலத்தின் ஒரு பகுதியில் கால்நடை வளர்ப்பும், வர்த்தகத்திற்கான மீனவத் தொழிலும் நடைபெற்று வருகிறது. வங்காலை சரணாலயத்தின் ஒரு பகுதி பண்டைய இலங்கையில் ஒரு பிரதான துறைமுகமாக இருந்ததால், தொல்பொருள் முக்கியத்துவம் வாய்ந்த இடமாகவும் இந்த ஈர நிலம் முக்கியத்துவம் வாய்ந்ததாகிறது.

v. குமண தேசிய வனம்

அம்பாறை மாவட்டத்தின் யால கிழக்குப் பகுதிக்குரிய குமண தேசிய வனமானது, இலங்கையின் 5 ஆவது ராம்சர் ஈர நிலமாக குறிப்பிடப்பட்டுள்ளது. பறவைகளின் சுவர்க்குபுரியாகக் கருதப்படும் இங்கு இலங்கையைப் பூர்விகமாகக் கொண்ட பறவையினங்கள் நூற்றுக்கு 50 சதவீதம் அளவையும், இந் நாட்டுக்கு புலம் பெயர்ந்து வரும் நீர் வாழ் பட்சிகளில் நூற்றுக்கு 35 சதவீதம் அளவையும் இங்கு காணலாம். கரையோர மண்டலம் எனப்படுவது உயிரினங்களின் வாசஸ்தலங்கள், ஏரிகள், கழிமுகங்கள், சதுப்பு நிலங்கள் மற்றும் உவர் சதுப்பு நிலங்களால் ஆனது. விலங்குகளுக்குத் தேவையான உணவு, இருப்பிடம், பாதுகாப்பு மற்றும் இனப் பெருக்க மையங்களால் செழிப்பாக உள்ள இந்த ஈர நிலமானது பல்லுயிர்களால் வளம் பெற்றது. சட்ட விரோதமாக வேட்டையாடுதல், மரம் தரித்தல் மற்றும் ஏனைய அழிவுச்

செயற்பாடுகளாலும், சல்வீனியா போன்ற ஆக்கிரமிப்புத் தாவரங்கள் (Salvinia molesta) தண்ணீரில் சுதந்திரமாக மிதந்து வளர்வதாலும் இந்த நிலம் அச்சுறுத்தலுக்கு ஆளாகியுள்ளது.

vi. வில்பத்து தேசிய வனம்

வில்பத்து ஈர நிலத் தொடரை 2013 ஆம் ஆண்டு பெப்ரவரி மாதம் 02 திகதி அதாவது உலக ஈர நில தின உற்சவ நாளில் உலகின் 2,095 ஆவது ராம்சர் ஈர நிலமாக பிரகடனப்படுத்தப்பட்டுள்ளது. கீழ் வரும் காரணங்களுக்காக வில்பத்து ஈர நிலம் தனித்துவமாக விளங்குகிறது.

- கரையோர இயற்கை ஈர நிலங்கள், புவி சார்ந்த ஈர நிலங்கள், புவி சார்ந்த இயற்கை விருட்சங்கள் மற்றும் ஆதி கால மனிதனால் உருவாக்கப்பட்ட நீர்ப் பாசன அமைப்புக்களைக் கொண்ட தனித்துவமான ஈர நிலமாக இருந்தல்.
- இலங்கையின் பருவ மழைக் காடுகள் உயிர்ச் சூழல் மண்டலம் மற்றும் நிலச் சரிவாகக் காணப்படும் ஆழமற்ற ஈர நிலங்களைக் காணக் கூடிய ஒரே இடமாக இருத்தல்.
- அருகி வரும் உயிரினங்கள் மற்றும் தாவரங்கள் என சர்வதேச வர்த்தகங்கள் சம்பந்தமான மாநாட்டில் குறிப்பிடப்பட்டுள்ள 23 வகை இனங்கள் மற்றும் புலம் பெயரும் பறவைகளின் பாதுகாப்பு சம்பந்தமான மாநாட்டில் பட்டியலிடப்பட்டுள்ள 12 வகை இனங்கள் இந்த ஈர நிலத்தில் காணப்படுகின்றமை.
- இலங்கைக்குரிய கிட்டத்தட்ட 21 வகையான தேசிய முதுகெலும்புள்ள விலங்குகள் தமது இனப் பெருக்கத்தை நிகழ்த்தும் பிரதேசமாகத் திகழ்தல்.
- இந்த ஈர நிலங்களில் காணப்படும் கலா ஓயா மற்றும் மோதரகம் ஆழமற்ற ஏரி ஆகியவை பொருளாதார ரீதியில் முக்கியமான க்ரஸ்டேஷியா (இறால்) களின் முதிர்ச்சியடையாத பருவங்களில் ஒரு பாதுகாப்பான இடமாக செயற்படுதல்.
- மத்திய தெற்காசிய இடப்பெயர்வுக்கான பாதை வழியாக வரும் புலம் பெயரும் வலசைப் பறவையினங்களில் 30 வகைக்குத் தேவையான உணவினையும், தங்குமிடங்களையும் வழங்கும் இடங்களாக இருத்தல். 40 வகைக்கும் மேற்பட்ட பூர்வீக நீர் வாழ் பறவையினங்களின் தாயகமாக இருத்தல்.
- உலகில் அருகி வரும் அச்சுறுத்தலுக்கு உள்ளாகியிருக்கும் ஆவுளியா எனும் கடல் பசு (Dugong dugon) மற்றும் ஒரு வகை கடற் குதிரையினம் ஆகியவற்றுக்கு உணவளிக்கும் இடமாக இந்த ஈர நிலத்தில் காணப்படும் கடல் புல் வெளிகள் தமது பங்களிப்பை வழங்குகின்றமை.

vii. ஈர நில நகரங்கள்

இலங்கையின் ஈர நிலங்களில் பெரும்பாலானவை பிரதான நகரங்களை அண்டிக் காணப்படுவதால் துரித நகரமயமாக்கல் காரணமாக வனப் பகுதியானது படிப்படியாக நீங்கி வருவதைக் காணக் கூடியதாக இருக்கிறது.

ராம்சர் மாநாட்டின் கீழ் இலங்கையின் முதல் ராம்சர் ஈர நில நகரமாக கொழும்பு நகரத்தைப் பெயரிட வன விலங்கு பாதுகாப்புத் திணைக்களம் நடவடிக்கை எடுத்துள்ளது. கிட்டத்தட்ட 120 சதுர கிலோமீற்றர்கள் பரப்பளவைக் கொண்ட கொழும்பு நகரத்தில் 16 சதுர கிலோ மீற்றர்களைக் கொண்டுள்ள ஈர நிலங்கள் பல்வேறு காரணங்களால் அச்சுறுத்தல்களை எதிர்கொண்டு வருகின்றன. கடந்த நான்கு தசாப்த காலப் பகுதியில், கொழும்பு நகர ஈர நிலங்களில் நூற்றுக்கு 40 சதவீத இழப்பு நேர்ந்துள்ளதாகவும், நூற்றுக்கு 1.2 எனும் அளவில் ஆண்டு தோறும் இழப்புகள் நிகழ்ந்து கொண்டிருப்பதாகவும் கண்டறியப்பட்டுள்ளது.

2.2 கணக்காய்விற்கான அதிகார எல்லை

இலங்கை சனநாயக சோசலிசக் குடியரசு அரசியலமைப்பின் 154(1) ஆம் உறுப்புரையுடன் சேர்த்து வாசிக்கப்பட வேண்டிய 2018 இன் 19 ஆம் இலக்க தேசிய கணக்காய்வு சட்டத்தின் ஏற்பாடுகளின் பிரகாரம் எனது பணிப்பின் கீழ் கணக்காய்வு செய்யப்பட்டன.

2.3. கணக்காய்வின் நோக்கம்

சுற்றாடல் ரீதியாக முக்கியத்துவம் வாய்ந்த இப்பிரதேசம் மனித செயற்பாடுகளின் அடிப்படையில் அச்சுறுத்தலுக்கு உள்ளாகியுள்ளதுடன் அதற்காக அதிகார பலமுள்ள நிறுவனங்கள் மூலம் அது தொடர்பாக கவனம் செலுத்தாமல் இருந்ததுடன் இந்நத ஈர நிலங்கள் அழிவடைதற்கு ஆபத்தொன்று காணப்படுவதால் நிறுவகத்தின் மூலம் தனது கடமைகளை நிறைவேற்றப்பட்டுள்ளதா என மதிப்பீடு செய்யும் பொருட்டு பிரச்சனைகள் தீர்வு செய்யப்பட வேண்டும்.

2.4. தலைப்பு தேர்ந்தெடுப்பதற்கான அடிப்படை

பிராந்திய, உள்ளூர், தேசிய மற்றும் கிராமப்புற முயற்சிகளின் மூலம் சர்வதேச ஒத்துழைப்பையும் பெற்று ஈர நிலங்களைப் பாதுகாக்க நடவடிக்கை எடுத்தல், ஊக்குவித்தல் மற்றும் உலகளாவிய நிலையான அபிவிருத்தி ஆகியவற்றுக்கு உரிய அரசாங்க நிறுவனங்களின் பங்களிப்பானது குறைந்த அளவே காணப்படுவதால் அந்த ஈர நிலங்களின் இருப்புக்கு அச்சுறுத்தல் ஏற்பட்டுள்ளமை.

2.5. தொடர்புடைய நிறுவனங்களும் அவற்றின் கடமைகளும்

அட்டவணை 04

நிறுவனம் மற்றும் உரிய சட்டம்	ஈர நிலம் தொடர்பான சட்ட ஏற்பாடுகள்
<p>(அ) வன சீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களம்</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1964 இன் 44 ஆம் இலக்க மற்றும் 1970 இன் 01 ஆம் இலக்க மற்றும் 1993 இன் 49 ஆம் இலக்க சட்டங்களில் திருத்தப்பட்ட வன விலங்கு மற்றும் தாவரங்களின் பாதுகாப்பு கட்டளைச் சட்டம் (469 ஆம் அதிகாரம்) 	<ul style="list-style-type: none"> • 2 (1), (2), (3) ஆம் பிரிவு – தேசிய பாதுகாப்பு நிலம் மற்றும் அபயபூமி • 3 (1) தேசிய பூங்காக்கள் மற்றும் அபய நிலங்களுக்குத் தேவையான பாகம் • 3 (அ) தேசிய பாதுகாப்பு நிலத்திலிருந்து ஒரு மைலிற்குள் சுற்றுலா விடுதி நிர்மாணித்தல் போன்றவற்றை தடுத்தல் • 6 (1), 6 (2), 6 (3) ஆம் பிரிவு – தேசிய பூங்காக்கள், இயற்கை பாதுகாப்பு நிலங்கள் என்பனவற்றினுள் யாதாயினுமொரு நபர் யாதாயினுமொரு விலங்கை வேட்டையாடுவதற்கு • 7 ஆம் பிரிவு – அபய பூமியில் முறைப்படுத்தப்பட்ட செயற்பாடு • 9 (ஆ), (ஈ) அபய பூமிக்குள் வனவிலங்குகளை வேட்டையாடுதல், சுடுதல், கொல்லுதல் போன்ற வன விலங்குகளை பிடித்தல் போன்றவற்றை நிபந்தனைகள் மற்றும் வரையறைகளை ஏற்படுத்துதல் • 9(அ)(1) 2 ஆம் பிரிவு – தேசிய ஒதுக்க காணிகளின் 01 மைலுக்கு அபிவிருத்தி செயற்பாடுகளை மட்டுப்படுத்தல்
<p>(ஆ) மத்திய சுற்றாடல் அதிகாரசபை</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1998 இன் 56 ஆம் இலக்கம் மற்றும் 2000 இன் 53 ஆம் இலக்க சட்டங்களில் திருத்தம் செய்யப்பட்ட 	<ul style="list-style-type: none"> • iv ஆம் பிரிவு சுற்றாடல் முகாமைத்துவத்தின் கீழ் 15 ஆம் பிரிவு (அ) (ஆ) பிரிவுகள் - காணி பயன்பாட்டு முகாமைத்துவம்

<p>1980 இன் 47 ஆம் இலக்க தேசிய சுற்றாடல் சட்டம்</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ‘ ஆம் பகுதி சுற்றாடல் முகாமைத்துவத்தின் கீழ் 15 ஆம் பிரிவு (அ) மற்றும் (ஆ) பிரிவுகள் - காணி பயன்பாட்டு முகாமைத்துவம் • 16 ஆம் பிரிவு - காணி பயன்பாட்டு முறைமை • 17 ஆம் பிரிவு - இயற்கை வளங்கள் முகாமைத்துவம் மற்றும் பாதுகாப்பு • 18 ஆம் பிரிவு – கடற்றொழில் மற்றும் நீரியல் வளங்கள் முகாமைத்துவ அமைச்சு • 19 ஆம் பிரிவு - கடற்றொழில் வளங்கள் போன்று புத்திசாதாரணமாக பயன்பாட்டிற்கு எடுப்பதற்கான நடைமுறைகள் • 20 ஆம் பிரிவு - வன வளங்கள் முகாமைத்துவப்படுத்தும் கொள்கை • 21 ஆம் பிரிவு - வன விஞ்ஞான முகாமைத்துவப்படுத்தும் கொள்கை • (iv) (ஆ) பிரிவு 23 (உ) உள்நாட்டு நீர் நிலைகள் மாசடைதலை வரையறுத்தல், முறைப்படுத்தல் மற்றும் நிர்வகித்தல் இலங்கையின் உள்நாட்டு நீர் நிலைகள் மாசடைதல்
<p>(இ) கடற்றொழில் மற்றும் நீரக வளங்கள் சட்டம்</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1996 இன் 02 ஆம் கடற்றொழில் மற்றும் நீரக வளங்கள் சட்டம் 	<ul style="list-style-type: none"> • V ஆம் பகுதி –பாதுகாப்பு • 36 ஆம் பிரிவு - கடல் பாதுகாப்பு பிரதேசமாக பிரகடணப்படுத்தல் • 37(அ), (ஈ) பிரிவுகள் - கடல் பாதுகாப்பு பிரதேசங்களில் தடைசெய்யப்பட்ட செயற்பாடுகள்

	<ul style="list-style-type: none"> • 38 ஆம் பிரிவு – அரசு காணியை குத்தகைக்கு வழங்குதல் • Vi ஆம் பகுதி – நீர்வாழ் உயிரினங்கள் • 39 ஆம் பிரிவு - நீர்வாழ் உயிரினங்களமுயற்சியாளர்களுக்கு அனுமதிப்பத்திரங்கள் வழங்குதல்
<p>(ஈ) கரையோர பாதுகாப்பு திணைக்களம்</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1981 இன் 57 ஆம் இலக்க கரையோர பாதுகாப்பு சட்டம் 	<ul style="list-style-type: none"> • II ஆம் பகுதி - கடற்கரை முகாமை செய்தல் • II (I) ஆம் பிரிவின் (உ) – மீள் நீர்த்தேக்கங்கள் அவல்லது கால்நடை வலயமாக உள்ள முக்கியத்துவம் குறிப்பிடப்பட்ட கடல் வலயத்தில் அமைந்துள்ள அனைத்து மோய பிரதேசம் மற்றும் ஈரவலய பிரதேசம் தொடர்பான அட்டவணையொன்று
<p>(உ) தேசிய நீர்வாழ் உயிரின அபிவிருத்தி அதிகாரசபை</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1998 இன் 53 ஆம் இலக்க தேசிய நீர்வாழ் உயிரின அபிவிருத்தி அதிகாரசபை சட்டம் 	<ul style="list-style-type: none"> • 37 ஆவது உப பிரிவின் (1) ஆம் உப பிரிவின் (இ) பிரகாரம் கடற்றொழில் மற்றும் நீரியல் வழங்கல் அபிவிருத்தி அமைச்சரின் கட்டளை (2011 திசெம்பர் 13 ஆந் திகதிய 1736/21 ஆம் இலக்க வர்த்தமானி அறிவித்தல்) • கூடுகளில் மீன் வளர்ப்பு மேற்கொள்ளப்படும் முயற்சியாளர்களுக்காக அனுமதிப்பத்திரங்களை வழங்குதல்

2.6 கணக்காய்வு நியதிகள்

- i. ராம்சா நியதி (பின்னிணைப்பு - 01)
- ii. 1964 இன் 44 ஆம் இலக்க மற்றும் 1970 இன் 01 ஆம் இலக்க மற்றும் 1993 இன் 49 ஆம் இலக்க சட்டங்களில் திருத்தப்பட்ட வன விலங்கு மற்றும் தாவரங்களின் பாதுகாப்பு கட்டளைச் சட்டம் (469 ஆம் அதிகாரம்) (பின்னிணைப்பு - 02)
- iii. 1988 இன் 56 ஆம் இலக்கம் மற்றும் 2000 இன் 53 ஆம் இலக்க சட்டங்களளில் திருத்தம் செய்யப்பட்ட 1980 இன் 47 ஆம் இலக்க தேசிய சுற்றாடல் சட்டம் (பின்னிணைப்பு - 03)
- iv. 1996 இன் 02 ஆம் கடற்றொழில் மற்றும் நீரக வளங்கள் சட்டம் (பின்னிணைப்பு - 04)
- v. 1981 இன் 57 ஆம் இலக்க கரையோர பாதுகாப்பு சட்டம் (பின்னிணைப்பு - 05)
- vi. 1998 இன் 53 ஆம் இலக்க தேசிய நீர்வாழ் உயிரின அபிவிருத்தி அதிகாரசபை சட்டம் (பின்னிணைப்பு - 06)

2.7 கணக்காய்வு அணுகுமுறை

2.7.1 சான்று மூலங்கள்

பேர்தமானதென கருதப்படும் அது தொடர்பான நியாயமான முடிவொன்றை ஏற்படுத்துவதற்கு முடியுமான வகையில் கீழே காட்டப்பட்டுள்ள மூலங்களுக்குரிய சான்றுகளை பெற்றுக்கொள்ளல் மேற்கொள்ளப்பட்டது.

- கலந்துரையாடல் குறிப்பு
- கோவைகள்
- ஊடக குறிப்புக்கள்
- செய்தித்தாள் கடிதங்கள்
- சஞ்சிகைகள்
- ஆராய்ச்சி அறிக்கைகள்
- வெளிக்கள சுற்றுலா

2.7.2 பெளதீக அணுகுமுறை

- (அ) இலங்கையில் அமைந்துள்ள சர்வதேச 06 ஈர வலயங்களான மாது கங்கை, குமண, ஆனவிலந்தாவ, புந்தள, வில்பத்து, வன்காலை ஆகிய ஈரவலயங்கள் பெளதீக ரீதியில் பரீட்சித்தல்
- (ஆ) அவதானிப்பு சுற்றுலாக்களில் ஈடுபட்டு பெற்றுக்கொண்ட நிழற்படங்கள் மூலம் குறித்த சம்பவங்கள் உறுதிப்படுத்தப்படல்
- (இ) வனசீவராசிகள் திணைக்களத்தின் உத்தியோகத்தர்களுடன் கலந்துரையாடல் மேற்கொள்ளப்பட்டதன் மூலம் ஈரவலயம் தொடர்பான சட்டங்கள், நியதிகள், தரப்பினருக்குரிய கூட்டங்கள் தொடர்பான தகவல்களைப் பெற்றுக்கொள்ளல்
- (ஈ) சர்வதேச ஈரவலய தினத்தை நடாத்துவது தொடர்பாக தகவல்கள் வனசீவராசிகள் திணைக்களத்திடமிருந்தும் மத்திய சுற்றாடல் அதிகாரசபையிடமிருந்தும் பெற்றுக்கொள்ளப்பட்டமை
- (உ) மத்திய சுற்றாடல் அதிகாரசபையின் உத்தியோகத்தர்களுடன் கலந்துரையாடுதல் மற்றும் தற்போது ரம்சார் ஈரு வலயம் தொடர்பாக மத்திய சுற்றாடல் அதிகாரசபையின் செயலாற்றல் தொடர்பான தகவல்களைப் பெற்றுக்கொள்ளல்
- (ஊ) நீரின வளர்ப்பு அபிவிருத்தி அதிகாரசபையின் நீரின வளங்கள் தொடர்பாக தகவல்கள் பெற்றுக்கொள்ளல்

2.8 கணக்காய்வு விடயப்பரப்பு

2.8.1 சர்வதேச நியமங்களுக்கு இணங்கியதாக செயற்படல்

அதியுயர் கணக்காய்வு நிறுவனங்களின் சர்வதேச நியமங்களுக்கு ஒத்ததாக (ISSAI 5110 – ISSAI 5140) இற்கு இணங்க எனது கணக்காய்வினை நான் மேற்கொண்டேன்

2.8.2 விடயப்பரப்பு

- (i) சர்வதேச ரம்சார் ஈரவலயமாக பெயரிடுவதற்காக ரம்சார் மாநாட்டில் சமர்ப்பிக்கப்பட்டிருந்த 9 நியதிகளில் இருக்க வேண்டிய பேர்தம் குறைந்தது ஒன்றேனும் நிறைவேற்றி இலங்கையில் சர்வதேச ஈரவலயமாக பெயரிடப்பட்டுள்ள 06 ஈரவலயங்களான மாதுரு, ஆனவிலந்தாவ, புந்தள, வில்பத்து, வன்காலை, குமண ஆகிய ஈரவலயங்களை பெளதீக ரீதியில் பரீட்சித்தல்

- (ii) ரம்சார் ஈரவலயங்களுக்குரிய போதியளவு ஆராய்ச்சி தகவல்கள் இல்லாமையால் சமர்ப்பிக்கப்பட்டிருந்த ஆவணங்களுக்கு மாத்திரம் கணக்காய்வு அவதானிப்புகள் மட்டுப்படுத்தப்பட்டமை.

2.8.3 இனங்காணல் ஆபத்துக்கள்

- i ரம்பா மாநாட்டிற்கு அங்கத்துவ நாடொன்றாக உள்ளடக்கப்பட்ட போதும் மாநாட்டின் செயற்பாட்டிற்காக வேறான சட்ட முறைமையொன்றை ஸ்தாபித்தல்
- ii இயற்கையான மற்றும் மனித செயற்பாடுகள் காரணமாக இந்த ஈரவலயங்களுக்கு ஏற்படும் அச்சுறுத்தல்களைத் தவிர்ப்பதற்கு போதியளவில் நடவடிக்கை எடுக்கப்படாமை.
- iii காலநிலை ரீதியான தாக்கம் காரணமாக ஈரவலயங்கள் சேதமடையும் அச்சுறுத்தல்களுக்கு முகங்கொடுத்து காணப்படல்
- iv ரம்சா ஈரவலயம் பெயரிடப்பட்டதன் பின்னர் அந்த ஈரவலயங்களில் காணப்படும் தற்போதய நிலைமைகள் தொடர்பாக பின்தொடர் நடவடிக்கைகள் போதியளவில் மேற்கொள்ளப்பட்டிருக்காமை
- v ரம்சா ஈரவலயங்களுக்காக வேறான சட்ட முறைமையொன்று இல்லாமையால் இந்த ரம்சா ஈரவலயங்கள் மற்றும் ஈரவலய நகர முகாமைத்துவதிற்காக பொறுப்பான நிறுவனங்களுக்குரிய சட்டங்கள் மூலம் மாத்திரம் இந்த ஈர வலய பாதுகாப்பு போதியளவில் காணப்படாமை.
- vi இந்த ஈரவலயங்கள் தொடர்பாக ஆராய்ச்சி மற்றும் ஆய்வுகளை செய்வதற்கும் அது தொடர்பாக அறிந்துள்ள உத்தியோகத்தர்கள் குறைவாக இருந்தமை மற்றும் அதற்கான வசதிகள் இல்லாமை.

3. அவதானிப்புக்கள்

3.1 பல்வகைத்தன்மை பாதுகாப்பு குறித்த பாதுகாப்பிற்கான ஆராய்ச்சி

ராம்சர் ஈர நில மாநாட்டை இலங்கையில் செயற்படுத்துவதற்கான அடிப்படை மையப் புள்ளி வன விலங்கு பாதுகாப்புத் துறை என்பதோடு விலங்குகள் மற்றும் தாவரங்கள் பாதுகாப்புச் சட்டங்களின் பிரகாரம் ஈர நில ஒழுங்கு விதிகள் நிர்வகிக்கப்படுகின்றன. இதற்கு இணங்க ராம்சர் ஈர நில ஒழுங்கு விதிகளுக்கான தனித்துவமான சட்ட கட்டமைப்பு தயாரிக்கப்பட்டிருக்கவில்லை.

3.1.1 ஆய்வுகளுக்காக செய்யப்பட்டுள்ள ஏற்பாடுகள்

இலங்கையில் வன விலங்குகள் மற்றும் தாவரங்களைப் பாதுகாப்பதற்காக பரிசோதனைகளைச் செய்தல், அவ்வாறான வன விலங்குகளும், தாவரங்களும் வணிக ரீதியில் பயன்படுத்தப்படுவதைத் தடுப்பதற்கான ஒழுங்கு விதிகளைத் தயாரித்தல், அதற்கு சம்பந்தப்பட்ட அல்லது அவ்வாறான நடவடிக்கைகளுக்கான ஒழுங்கு விதிகளைத் தயாரிப்பதற்காக வன விலங்கு மற்றும் தாவரங்கள் பாதுகாப்புச் சட்டக் கோவை 02 (1) உப பிரிவு (பின்னிணைப்பு - 02) மூலமாக தேசிய பாதுகாக்கப்பட்ட நிலங்கள் மற்றும் சரணாலயங்கள் பிரகடனப்படுத்தப்பட்டுள்ளன. இந்த விதிமுறைக்கு இணங்க மாநாட்டின் கீழ் தேசிய வனங்கள் 03 மற்றும் சரணாலயங்கள் 03 ராம்சர் ஈர நிலங்களாக இடையிடையே பிரகடனப்படுத்தப்பட்டுள்ளன. சட்ட ஒழுங்கு விதிகளின் பிரகாரம் பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசத்தினுள் அல்லது சரணாலயத்தினுள் அனுமதிப் பத்திரத்தோடு விஞ்ஞான ஆராய்ச்சிகளுக்காக அனுமதிகள் அளிக்கப்பட்டலாம். அந்த ஆராய்ச்சிகள் மூலமாக பெற்றுக் கொள்ளப்படும் அவதானிப்புகள் மற்றும் பரிந்துரைகளுக்கு ஏற்ப பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசங்களினுள்ளே அல்லது சரணாலயங்களினுள்ளே காணப்படும் வன விலங்குகள் மற்றும் தாவரங்களைப் பாதுகாக்கும் செயற்பாடுகளுக்காக திணைக்களம் தனது கவனத்தைச் செலுத்த வேண்டும்.

3.1.2 பல விதமான ஆராய்ச்சிகள்

ராம்சர் ஈர நிலங்களாகப் பிரகடனப்படுத்தப்பட்டுள்ள தேசிய பூங்காக்கள் மற்றும் சரணாலயங்களில் காணப்படும் பல்லுயிர்கள் சம்பந்தமாக பல்வேறு தரப்பினராலும் மேற்கொள்ளப்பட்ட ஆராய்ச்சிகளுக்குரிய மாதிரி சோதனைகளின் போது அவதானிக்கப்பட்ட விடயங்கள் பின்வருமாறு.

(அ) ஆக்கிரமிக்கக் கூடிய தாவரங்கள் சம்பந்தமான ஆராய்ச்சி

பூந்தல ராம்சர் ஈர நிலத்தினுள் காணப்படும் ஆக்கிரமிக்கக் கூடிய தாவர இனங்களை மதிப்பீடு செய்து கட்டுப்படுத்துவது சம்பந்தமாக 2017 ஆம் ஆண்டில் மேற்கொள்ளப்பட்ட ஆராய்ச்சியின் மூலம் கண்டறியப்பட்ட அவதானிப்புகள் கீழே தரப்படுகின்றன.

- i. இந்த ஆராய்ச்சியின் படி சீமைக் கருவேல மரம் மற்றும் சப்பாத்திக் கள்ளி (*Prosopis juliflora* மற்றும் *Opuntia dillenil*) ஆகிய பெயர்களால் அழைக்கப்படும் ஆக்கிரமிப்புத் தாவரங்கள் முறையே 486 ஹெக்டயார்களும் (8%) 568 ஹெக்டயார்களும் (9%) அளவில் பூந்தல ஈர நிலப் பகுதியில் பரவியிருந்தன.
- ii. இவ்வாறான ஆக்கிரமிப்புத் தாவரங்கள் பரவுவது மிகவும் வேகமாக நடைபெறுவதன் காரணமாக உயிரின அமைப்புக்கு மிக விரைவில் ஆபத்துகள் ஏற்படக் கூடும் என்பது இந்த ஆராய்ச்சியின் போது கண்டறியப்பட்டிருந்தது. இதற்கு இணங்க திணைக்களத்தால் இந்தத் தாவரங்களின் பரவலைத் தடுப்பதற்கு முறையான வழிமுறையொன்று தொடர்ச்சியாகவும் படிப்படியாகவும் பின்பற்றப்பட வேண்டும் என்பதுவும் அதற்கு பயிற்றுவிக்கப்பட்ட அதிகாரிகள் அப் பணியில் ஈடுபடுத்தப்பட வேண்டும் என்பதுவும் கண்டறியப்பட்டது.

(ஆ) ஏனைய அச்சுறுத்தல்கள்

இலங்கையில் சதுப்பு நிலங்கள் மற்றும் சூழல் முக்கியத்துவம் சம்பந்தமாக 2017 ஆம் ஆண்டு மத்திய சுற்றாடல் அதிகார சபையினால் வெளியிடப்பட்ட வன விலங்கு ஈர நில வெளியீட்டுக்கு இணங்க ராம்சர் ஈர நிலங்களுக்கு அருகாமையில் கண்டறியப்பட்ட அச்சுறுத்தல் நிலைமைகள் கீழே தரப்படுகின்றன.

- i. தென்கிழக்கு கடற்கரையிலிருந்து பூந்தல ஏரி வரை - உப்பளக் கைத் தொழில் மற்றும் விவசாயத்துக்கு பாவிக்கப்படும் இரசாயனங்கள் காரணமாக ஏற்படும் மோசமான தாக்கங்கள்.
- ii. தென்மேற்கு கடற்கரையிலிருந்து மாது கங்கை வரை - சதுப்பு நிலங்கள் அழிந்து கொண்டு வருகின்றமை.
- iii. வடமேற்கு கடற்கரையிலிருந்து வங்காலை வரை - வீதி அபிவிருத்தி நடவடிக்கைகள் காரணமாக சதுப்பு நிலங்கள் அழிந்து வருகின்றமை.

மேற்கூறப்பட்ட மோசமான நிலைமைகள் 2017 ஆம் ஆண்டு கண்டறியப்பட்டிருந்த போதிலும் கணக்காய்வு தினமான 2019 செப்டம்பர் மாதம் வரை கூட மேற்கூறப்பட்ட அச்சுறுத்தல் நிலைமைகள் வளர்ந்து வருவது அவதானிக்கப்பட்டது.

(இ) பரிந்துரைகள் நிறைவேற்றப்படாமை

குமண ராம்சர் ஈர நிலத்தில் அமைந்திருக்கும் குமண ஆழமற்ற ஏரியில் வசிக்கும் பல்லுயிர்கள் சம்பந்தமாக ஆராய்ச்சிகள் செய்யப்பட்டிருப்பது அவதானிக்கப்பட்ட போதிலும் அந்த ஆராய்ச்சிகளின் போது கண்டறியப்பட்ட அச்சுறுத்தல்கள் மற்றும் அவற்றுக்கான பரிந்துரைகள் போதுமான அளவில் நிறைவேற்றப்படவில்லை என்பது அவதானிக்கப்பட்டது.

(ஈ) பறவைகளை அடையாளம் காணும் செயல்முறைத் திட்டம்

பூந்தல தேசிய வனத்தினுள்ளே 2004 ஆம் ஆண்டிலிருந்து 2018 ஆம் ஆண்டு வரை பறவைகளை அடையாளம் கண்டு வகைப்படுத்தும் செயல்முறைத் திட்டம் (National bird ringing Program) (பின்னிணைப்பு - 07) நடைமுறைப்படுத்தப் பட்டிருந்தது. கொழும்பு பல்கலைக்கழகத்தின் Field ornithology Group (FOG) குழுவினரால் 2004 - 2018 காலப் பகுதிக்குள் மேற்கொள்ளப்பட்ட ஆராய்ச்சியின் முடிவுகள் கீழே தரப்பட்டுள்ளன.

	Waders	Forest birds
Total Birds rings	2046	781
Recaptured	52	53

இதற்கிணங்க பூந்தல தேசிய வனத்துக்கு புலம் பெயர் வலசைப் பறவையினங்கள் வந்துள்ளமை அவதானிக்கப்பட்ட போதிலும், எண்ணிக்கையளவில் அந்தப் பெறுமதி குறைந்திருப்பது அவதானிக்கப்பட்டது.

(உ) கன உலோகங்களைக் கண்டறியும் ஆராய்ச்சிகள்

2011 - 2013 ஆண்டு காலப் பகுதிக்குள் பறவை இறகுகளைப் பயன்படுத்தி பூந்தல தேசிய வனத்தினுள் காணப்படும் கன உலோகங்கள் மற்றும் ஆசனிக் சம்பந்தமாக மேற்கொள்ளப்பட்ட ஆராய்ச்சி முடிவுகள் (Monitoring exposure of birds to heavy metals and arsenic in Bundala National Park – 2011 – 2013) (பின்னிணைப்பு - 08) கீழே தரப்பட்டுள்ளன.

- i. மேற்கண்ட பரிசோதனைகளுக்காக 12 பறவையினங்களின் 75 இறகு மாதிரிகள் பயன்படுத்தப்பட்டன. இங்கு பிரதானமாக இரசம் (Hg), ஈயம் (pb), காட்மியம் (cd) மற்றும் ஆசனிக் (As) போன்ற கன உலோகங்களின் உள்ளடக்கங்கள் பரிசீலிக்கப்படுவது நடைபெற்றது.
- ii. அனைத்து பறவை இனங்களினுள்ளும் மேலே குறிப்பிடப்பட்டுள்ள கன உலோகங்கள் உள்ளடங்கியிருப்பது உறுதிப்படுத்தப்பட்டுள்ளது. இந்த நிலைமை தோன்றுவதற்கு பூந்தல தேசிய வனத்தினுள் காணப்படும் விவசாயக் கால்வாய் ஊடாக ஓடும் மாசுபட்ட நீரும் ஒரு காரணம் என்பது அவதானிக்கப்பட்டது.
- iii. 2011 - 2013 ஆண்டு காலப்பகுதியில் மேற்கொள்ளப்பட்ட மேற்கூறப்பட்ட ஆராய்ச்சிகளின் மூலமாக ராம்சர் ஈர நிலங்களில் காணப்படும் பல்லுயிர்களுக்கு எதிர்காலத்தில் ஏற்படக் கூடிய அச்சுறுத்தல்களும் அடையாளம் காணப்பட்டுள்ளமை அவதானிக்கப்பட்ட போதிலும் கணக்காய்வு தினம் வரை அந்தச் சிக்கல்களைக் குறைப்பதற்குத் தேவையான நடவடிக்கைகள் போதுமான அளவு மேற்கொள்ளப்பட்டிருக்கவில்லை.

3.2 பல்லுயிர் வகைத்தன்மை பாதுகாப்புக்கான தேசிய திட்டங்களும், தந்திரோபாயத் திட்டங்களும்

3.2.1 தேசிய திட்டங்கள்

(அ) குறுகிய மற்றும் நெடுங்காலத் திட்டங்கள்

ராம்சர் ஈர நிலங்களைப் பாதுகாப்பதற்கு உரிய குறுகிய மற்றும் நெடுங்காலத் திட்டங்களைத் தயாரிப்பதற்கும் அவற்றுக்கான செயற்திறன் குறிகாட்டிகளைக் கண்டறிந்து செயற்படுத்துவதற்கும் தேவையான நடவடிக்கைகள் போதுமான அளவில் எடுக்கப்படாதிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது.

(ஆ) சிவப்பு தரவுப் புத்தகத்தில் சேர்க்கப்பட்டுள்ள தாவரங்கள்

மாது கங்கை ராம்சர் ஈர நில சரணாலயத்துக்குரிய தீவொன்றில் அமைந்திருக்கும் நிஜ சதுப்பு நிலத் தாவர வகையான *Combetencias* குடும்பத்தைச் சேர்ந்த *Lemnitzer littorea* (சிவப்பு நொச்சி) தாவரமானது 2012 ஆம் ஆண்டுக்கான தேசிய சிவப்புத் தரவு ஆவணங்களுக்கு இணங்க மிகத் தீவிரமான அச்சுறுத்தலுக்கு உள்ளாகியிருக்கும் நிஜ சதுப்பு நிலத் தாவர இனங்களில் இரண்டில் ஒன்றாகக் கண்டறியப்பட்டது. எனினும், கணக்காய்வு தினமான 2019 ஆகஸ்ட் 16 ஆம் திகதி வரை இந்தத் தாவரத்தைப் பாதுகாப்பதற்கும் திரும்ப வளரச் செய்வதற்கும் தேவையான நடவடிக்கைகள் போதுமான அளவு பயன்படுத்தப்பட்டிருக்காமை அவதானிக்கப்பட்டது.

நிழற்பட இலக்கம் - 01

(இ) நிர்வாகத் திட்டங்கள்

பல்லுயிர் அடிப்படையில் தீர்மானமானவையும் முக்கியமானவையுமான ஈர நிலங்களை அடையாளம் காண்பதுவும், அவற்றைக் குறித்து தேவையான சந்தர்ப்பங்களில் தள அறிக்கைகள் மற்றும் நிர்வாகத் திட்டங்கள் தயாரிக்கப்படுதலும் அவசியம் என்ற போதிலும் ராம்சர் ஈர நிலங்கள் சம்பந்தமாக தற்காலத்தில் காணப்படும் அச்சுறுத்தல்களை மட்டுப்படுத்துவதற்குத் தேவையான நிர்வாகத் திட்டங்கள் 2018 திசெம்பர் 31 வரை தயாரிக்கப்பட்டிருக்கவில்லை.

(ஈ) சட்ட முன் ஏற்பாடுகள் போதுமான அளவு இல்லாமை குறித்து

இலங்கையில் மூன்றாவது ஈர நிலமாக 2003 திசம்பர் மாதம் 11 ஆம் திகதி பிரகடனப்படுத்தப்பட்ட மாது கங்கை சரணாலயம் அரச மற்றும் தனியார் காணிகளை உள்ளடக்கியது. இந்த சரணாலயத்துக்குள் அமைந்திருக்கும் தனியார் காணிகளில் நடைபெறும் ஒரு சில செயற்பாடுகளினால் நிகழும் சூழல் மாசடைதலைத் தடுப்பதற்கு வன விலங்குகள் மற்றும் தாவரங்கள் பாதுகாப்புச் சட்ட விதி முறைகளைப் பரிசீலித்துப் பார்ப்பது அத்தியாவசியம் எனினும் கீழ்க் காணும் சந்தர்ப்பங்களின் போது அதற்குரிய சட்ட முன் ஏற்பாடுகள் போதுமான அளவு இல்லை என்பது அவதானிக்கப்பட்டது.

- i. சரணாலயத்தின் மையப் பகுதியில் நடைபெறும் ஏதேனும் செயற்பாடு, நிர்மாணங்கள் மேற்கொள்ளப்படும் போது தேசிய சுற்றாடல் சட்ட விதிமுறைகளைப் பின்பற்ற வேண்டும் எனினும் அவ்வாறான நடவடிக்கைகள் எடுக்கப்படுவது நடைபெற்றிருக்கவில்லை.
- ii. சரணாலயத்தினுள் அமைந்திருக்கும் தனியார் காணிகளின் தெளிவான உரித்துக்களின் உண்மைத் தன்மையைக் கண்டறியத் தேவையான தரவுகள் மற்றும் தகவல்கள் புதுப்பிக்கப்பட்டு பேணப்பட்டிருக்கவில்லை.
- iii. மாது கங்கை ராம்சர் ஈர நிலத்துக்குச் சொந்தமான மையப் பகுதியில் சதுப்பு நிலங்களை நிரப்புவது மற்றும் ஹோட்டல் நிர்மாண வேலைத் திட்டங்கள் நடைபெறுவது சம்பந்தமான அவதானிப்புகள் சில கீழே தரப்படுகின்றன.
  - 2006 யூலை 17 திகதிய 1454/7 ஆம் இலக்க அரசாங்கத்தின் அதி விவேக வர்த்தமானியில் (பின்னிணைப்பு - 09) அறிவிக்கப்பட்ட மாது கங்கை சரணாலயத்திலிருந்து தேசிய சுற்றாடல் சட்டத்தில் குறிப்பிடப்பட்டுள்ள குறைந்தபட்ச சுற்றுச் சூழல் எல்லையான 100 மீற்றர் மண்டலத்துக்குள் (பின்னிணைப்பு - 10) அமைந்திருக்கும் தனியார் மர ஆலை குறித்த கட்டுரை.
  - 2019 மார்ச் 27 திகதிக்குரிய விளை நிலமொன்று குறித்த தகவல்களைத் தெளிவாக்குவதற்கான அறிக்கை.
  - 2019 மார்ச் 03 திகதி அம்பலங்கொட படபொல பாதையில் தல்கஸ்கொட டிபோ அருகிலிருக்கும் தாழ் நிலத்தை நிரப்பியமை.

- மாது கங்கையைச் சூழ இயற்கையாக அமைந்திருக்கும் பச்சைப் பாதுகாப்பைத் தாண்டி அப்பலதூவ தீவினாள் மாது கங்கையை எல்லையாகக் கொண்டு மேல் நோக்கி நிர்மாணிக்கப்பட்டிருக்கும் கட்டடம்.
- ஹீனடிய விகாரை வீதியில் நிர்மாணிக்கப்பட்டிருக்கும் ஹோட்டல் திட்டத்தின் கழிவு நீரை வெளியேற்றுவதற்கான பொருத்தமான நடவடிக்கை எடுக்கப்படாமல் இருப்பதுவும், அந்த செயலுக்காக வன விலங்குகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தால் வழங்கப்பட்ட நிபந்தனைகளுடன் கூடிய அனுமதிப் பத்திரம்.

நிழற்பட இலக்கம் - 02

(உ) மாது கங்கை பாதுகாப்பு

ராம்சர் ஈர நிலங்களை அடையாளம் காணும் 09 அளவுகோல்களில் 08 ஐப் பூரணப்படுத்தும் தனிச்சிறப்பு மிக்க பல்லுயிர்களும் வாழும் மாது கங்கையைப் பாதுகாப்பது குறித்து போதுமான அளவு கவனம் செலுத்தப்பட்டிருக்கவில்லை என்பது அவதானிக்கப்பட்டது.

3.2.2 மத்திய சுற்றாடல் அதிகார சபை

(அ) தரவு அமைப்புக்களைப் பராமரித்தல்

மத்திய சுற்றாடல் அதிகார சபையினால் 2006 ஆம் ஆண்டு வெளியிடப்பட்ட தேசிய ஈர நில கொள்கை மற்றும் விபூகத்தில் (பின்னிணைப்பு - 11) உள்ளடக்கப்பட்டுள்ள இலக்குகளிடையே ஒரு இலக்காக ராம்சர் மாநாட்டின் உறுப்பினர் என்ற நிலையில் அதற்குரிய தேசிய பொறுப்புக்களை நிறைவேற்றுவதற்காக நடவடிக்கைகள் எடுக்கப் பட வேண்டும் என குறிப்பிடப்பட்டுள்ள போதிலும் கணக்காய்வு தினம் வரை ராம்சர் ஈர நிலத்தில் காணப்படும் பல்லுயிர்களின் நிலைப்பாடு குறித்து போதுமான அளவு தரவு அமைப்பு பேணப்பட்டிருக்கவில்லை. அவ்வாறே மத்திய சுற்றாடல் அதிகார சபையினால் இந்த ஈர நிலம் தொடர்பாக பாதுகாப்பு விபூகங்கள் மற்றும் திட்டங்கள் தயாரிக்கப்பட்டு செயற்படுத்தப்பட போதுமான அளவு நடவடிக்கைகள் எடுக்கப்படவில்லை என்பதுவும் அவதானிக்கப்பட்டது.

(ஆ) முக்கியமான ஈர நிலங்களின் நிர்வாகம்

கிராமப் புறங்களில் காணப்படும் அனைத்து வகையிலும் முக்கியமான ஈர நிலங்களை திட்டவட்டமான நிர்வாகத்தின் மூலம் முறையாகப் பயன்படுத்துவதற்காக சமூகத்துக்கு வாய்ப்பளிப்பதை அடிப்படையாகக் கொண்டு கிராமப் புற ஈர நில நிர்வாகக் குழுவை அமைக்கத் தீர்மானித்த போதிலும், ராம்சர் ஈர நிலங்களின் நிலையான பாதுகாப்பு குறித்து போதுமான அளவில் கவனம் செலுத்தப்பட்டிருக்கவில்லை என்பது அவதானிக்கப்பட்டது.

(இ) இறால் வளர்ப்பு

இறால் பண்ணைகளின் கழிவு நீரை வெளியேற்றும் போது 1980 இலக்கம் 47 உடைய தேசிய சுற்றாடல் சட்டத்தின் (பின்னிணைப்பு - 03) விதிமுறைகள் பின்பற்றப்படுகின்றமையை உறுதிப்படுத்தும் நடவடிக்கைகள் மேற்கொள்ளப்படாமல் இறால் வளர்ப்பிற்கான அனுமதிப் பத்திரங்கள் வழங்கப்பட்டிருப்பது அவதானிக்கப்பட்டது. (உடப்பு, ஆனவிழுந்தாவ)

3.2.3 இலங்கை தேசிய நீர் உயிரின வளர்ப்பு அபிவிருத்தி அதிகாரசபை

தேவையான பரிந்துரைகளை வழங்குதல்

ஈர நிலங்களுக்கு அருகாமையில் சில நடவடிக்கைகள் மேற்கொள்ளப்படுவதால் அந்த ஈர நிலங்களுக்கு மோசமான பாதிப்பு ஏற்படக் கூடிய சந்தர்ப்பங்களில் அதற்குத் தேவையான பரிந்துரைகள் வழங்கப்பட வேண்டும். எனினும் ஈர நில மண்டலத்துக்குள் நீர் வாழ் உயிரின வளர்ப்போடு சம்பந்தப்பட்ட அனுமதிப் பத்திரங்களை வழங்கிய வேளையில் பின்பற்றப்பட வேண்டிய சுற்றாடல் விதிமுறைகள் பிரகாரம் பரிந்துரைகளை முன்வைக்கும் போது நீர்ப் பரப்பு கூண்டுகளுக்குள் பாதங்களை வைத்து ஒத்தட சிகிச்சையளிக்கும் மையங்களை நடத்துவதன் மூலமாக பல்லுயிர்களுக்கு ஏற்படக் கூடிய மோசமான பாதிப்புகள் குறித்து கவனம் செலுத்தப்பட வேண்டியது அவசியம் என்பது அவதானிக்கப்பட்டது.

3.2.4 திட்டங்கள், விதிகள் மற்றும் ஒழுங்குமுறைகள்

(அ) செயற்திட்டத்தில் உள்ளடக்கப்பட்டுள்ள விடயங்களின் குறிக்கோள்களை நிறைவேற்றுவதல்

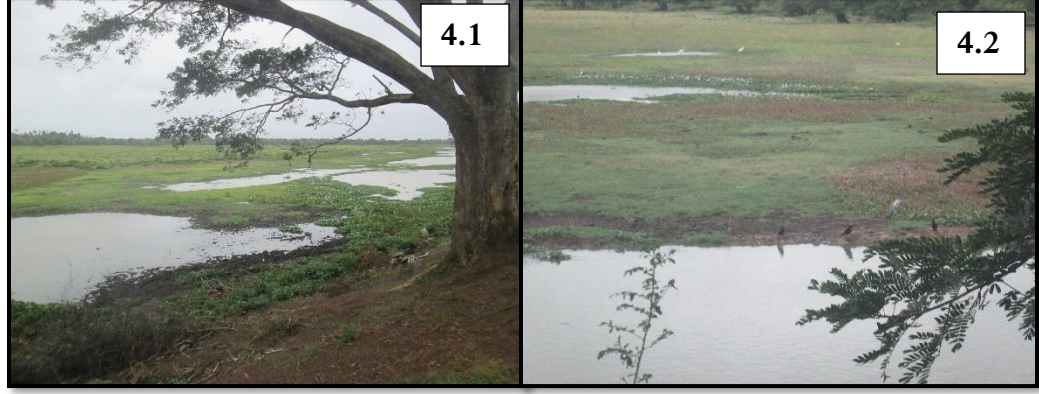
சுற்றுச்சூழல் மற்றும் புதுப்பிக்கத்தக்க எரிசக்தி அமைச்சினால் 2014 ஆம் ஆண்டு வெளியிடப்பட்ட இலங்கை பல்லுயிர் பாதுகாப்புக்கான ஐந்தாவது தேசிய அறிக்கையில் (பின்னிணைப்பு - 12) பல்லுயிர் செயற்பாட்டுத் திட்டத்திற்கு (BCAPC) இணங்க இலங்கை சூழல் அமைப்புகள் 04 முக்கியமான கருப் பொருள்களின் கீழ் வகைப்படுத்தப்பட்டுள்ளன. அவை காடுகள், ஈர நிலங்கள், சமுத்திர அமைப்புகள் மற்றும் விவசாய அமைப்புகள் ஆகும். இந்தத் திட்டத்தில் ஈர நிலத்தின் அடிப்படையில் அடையாளம் காணப்பட்டுள்ள செயற்பாட்டுத் திட்டத்தின் கீழ் நிறைவேற்றப்பட எதிர்பார்த்துள்ள விஷேட குறிக்கோள் 03 மற்றும் அதன் அடிப்படையிலான 16 பரிந்துரைகளும் பிரகடனப்படுத்தப்பட்டிருந்தன. கணக்காய்வு தினம் வரை அந்தப் பரிந்துரைகளை செயற்படுத்துவது போதியளவு நிகழவில்லை என்பது அவதானிக்கப்பட்டது.

(ஆ) நீர் மூலாதாரங்களின் பாதுகாப்பு

ஈர நிலங்களில் மற்றும் அவற்றுக்கு அருகாமையில் காணப்படும் நீர் வளங்களின் பாதுகாப்பு சம்பந்தமாக சட்டத்தின் மறு ஆய்வு மற்றும் நீர் ஆதாரங்களைப் பாதுகாத்தல் தொடர்பாக கண்டறியப்பட்ட அவதானிப்புகள் பின்வருமாறு.

- (i) பன்னிரண்டாம் நூற்றாண்டிலிருந்து நிலவி வரும் புராதன எல்லங்கா வாவி அமைப்பைக் கொண்ட பல்லுயிர்களுக்கும் இசைவான சூழல் அமைப்பான, புத்தளம் மாவட்டத்தின் ஆரச்சிக்கட்டுவ பிரதேச செயலகப் பிரிவில் அமைந்திருக்கும் ஆனவிமுந்தாவ ராம்சர் சரணாலயத்துக்குள் காணப்படும் இந்த வாவிக்கு பிரதான நீர் ஆதாரங்கள் மழை நீர், தெதுறு ஓயா மற்றும் செங்கல் ஓயா ஆகியவை ஆகும். கணக்காய்வு வேளையின் போது இந்த வாவி அமைப்பின் நீர் மட்டம் குறைந்திருப்பது அவதானிக்கப்பட்டது. இந்தப் புராதன எல்லங்கா வாவி அமைப்பின் நீர் மட்டத்தை மிகவும் பயனுள்ள விதத்தில் பேணுவதற்கு ஒரு வழிமுறையை ஏற்பாடு செய்வதன் தேவையை நீர்ப் பாசனத் துறையுடன் ஒன்றிணைந்து செயலாற்றுவதன் மூலம் நீர் ஆதாரப் பாதுகாப்புக்கு பங்களிக்க முடியும் என்பது அவதானிக்கப்பட்டது.

நிழற்பட இலக்கம் - 04

- (ii) நீர் வாழ் வளங்களை உச்ச அளவில் பயன்படுத்துவதற்காக நீர் வாழ் உயிரினங்களை வளர்க்கும் திட்டங்களை செயற்படுத்துவது நீர் வாழ் உயிரின வளர்ப்பு அபிவிருத்தி அதிகாரச் சட்டத்தின் 11 ஆவது பிரிவு (ஈ) இன் கீழ் (பின்னிணைப்பு - 06) முக்கியமான ஒன்றாகும். இவை போன்ற திட்டங்கள் சுற்றுச் சூழலுக்கு இசைவானதான நடைபெற வேண்டும் எனினும் மாது கங்கை ராம்சர் ஈர நிலத்தில் செயற்படும் கூண்டிலடைக்கப்பட்ட மீன்களைக் கொண்டு பாதங்களுக்கு ஒத்தட சிகிச்சையளிக்கும் மையங்கள் சுற்றுச் சூழலுக்கு இசைவானதாக நடைபெறுகின்றனவா என்பது குறித்த கட்டுப்பாடுகள் போதியளவு இல்லை என்பது அவதானிக்கப்பட்டது.

நிழற்பட இலக்கம் - 05

(iii) 1996 இன் 02 ஆம் இலக்க கடற்றொழில் மற்றும் நீரியல் வளங்கள் சட்டத்தின் VI ஆம் பகுதி 39 ஆம் பிரிவு (பின்னிணைப்பு - 04) பிரகாரம் நீர் வாழ் உயிரின வளர்ப்பு நிறுவனமொன்றை ஸ்தாபிப்பதற்கு அனுமதிப் பத்திரமொன்றைப் பெற்றுக் கொள்ள வேண்டும். அவ்வாறே 1998 இன் 53 ஆம் இலக்கஇலங்கை தேசிய நீர் வாழ் உயிரினங்கள் வளர்ப்பு அபிவிருத்தி அதிகாரச் சட்டத்தின் 37 ஆம் பிரிவில் (1) ஆவது உப பிரிவின் (இ) பந்தியின் அடிப்படையில் கடற்றொழில் மற்றும் நீரியல் வளங்கள் அபிவிருத்தி அமைச்சரால் தயாரிக்கப்பட்ட கட்டளைகள் 2011 திசெம்பர் 13 திகதி இலக்கம் 1736/21 கீழ் (பின்னிணைப்பு - 06) பிரகடனப்படுத்தப்பட்டிருந்தன. இந்த வர்த்தமானி அறிவித்தலுக்கு இணங்க கூண்டுகளில் அடைக்கப்பட்டு மீன்கள் வளர்க்கப்படும் தொழில் முனைப்புக்கு அனுமதிப் பத்திரம் வழங்கப்படுவதோடு அதற்குரிய நிபந்தனைகள் அந்த அனுமதிப் பத்திரத்தில் குறிப்பிடப்பட்டிருப்பதோடு மாது கங்கையை அண்டிய பகுதிகளில் கூண்டுகளில் அடைக்கப்பட்ட மீன் வளர்ப்பு குறித்து கீழ் வருபவை அவதானிக்கப்பட்டன.

- காலி மாவட்டத்தில் மாது கங்கை ராம்சர் ஈர நிலத்தை அண்டிய பகுதிகளில் கூண்டுகளில் அடைக்கப்பட்ட மீன் வளர்ப்புக்காக 18 நபர்கள் அனுமதிப் பத்திரங்களைப் பெற்றுக் கொண்டிருந்த போதிலும் பாத ஒத்தட சிகிச்சை மீன் வளர்ப்பு மையங்கள் எனும் செயற்திட்ட வகைப்படுத்தலின் கீழ் அனுமதிப் பத்திரங்களைப் பெற்றுக் கொண்டிருந்த தொழில் முனைவோர் 05 பேர் மாத்திரம் ஆகும். இதற்கிணங்க ஏனைய 13 மையங்களும் உரிய அனுமதிப் பத்திரங்கள் இல்லாமலேயே தமது நடவடிக்கைகளைச் செய்து கொண்டிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது.
- அனுமதிப்பத்திர காலாவதி திகதி முடிவடைந்திருந்த பாத ஒத்தட சிகிச்சை மீன் வளர்ப்பு மையங்கள் 04 கணக்காய்வு தினமான 2019 ஆகஸ்ட் 15 திகதி வரை கூட தனது நடவடிக்கைகளை மேற்கொள்வது அவதானிக்கப்பட்டது.

(இ) இறால் வளர்ப்பு

2019 ஆகஸ்ட் 27 ஆம் திகதி வரை ஆரச்சிக்கட்டுவ பிரதேச செயலகப் பிரிவிலுள்ள ஆனவிமுந்தாவ பிரதேசத்தின் 15.3 ஹெக்டயார் அளவான காணிக்ரூரிய பிரதான பிரதேச செயலகப் பிரிவுகள் மூன்றில் அமைந்திருக்கும் 26 இறால் பண்ணைகளுக்கு மற்றும் 54 குளங்களுக்கு அரசாங்கத்தின் வருடாந்த அனுமதிப் பத்திரங்கள் வழங்கப்பட்டிருப்பது அவதானிக்கப்பட்டதோடு இங்குள்ள வண்டல் தொட்டிகள் குறித்து போதியளவு கவனம் செலுத்தப்பட்டிருக்கவில்லை.

ஆரச்சிக்கட்டுவ பிரதேச செயலகப் பிரிவில் ஆனவிமுந்தாவ, பத்துளூ ஓயா, செங்கல் ஓயா மற்றும் சுருவில் ஆகிய கிராம அலுவலர் பிரிவிற்காக 2019 ஆகஸ்ட் 28 ஆம் திகதி வெளியிடப்பட்டுள்ள இறால் பண்ணைகளுக்கான அனுமதிப்பத்திரங்கள் பற்றிய விபரங்கள் பின்வருமாறு.

அட்டவணை இலக்கம் - 05

	குத்தகைக்கு வழங்கப்பட்டுள்ள காலம்	அளவு
ஆனவிமுந்தாவ	30ஆண்டுகள் 01 ஆண்டு	55 ஏக்கர் 102.75 ஏக்கர், 03 ரூட், 32 பேர்ச்
பத்குழுஓயா	01 ஆண்டு	68 ஏக்கர்
செங்கல் ஓயா	01 ஆண்டு	11.25 ஏக்கர்
சுருவில்	01 ஆண்டு	7.75 ஏக்கர்

ஆனவிமுந்தாவ சரணாலயத்தில் இறால் பண்ணைகளை அண்டிய பகுதிகளில் குறிப்பிட்டளவு சதுப்பு நிலங்கள் காணப்பட்டமை அவதானிக்கப்பட்டதோடு இந்த சதுப்பு நிலங்களை சட்ட விரோதமாக அகற்றும் சந்தர்ப்பங்கள் காணப்படுகின்றமை அவதானிக்கப்பட்டது.

(ஈ) சதுப்பு நிலப் பாதுகாப்பு

தற்போது காணப்படும் சதுப்பு நிலக் காணிகளைப் பாதுகாத்தல் மற்றும் இறால் பண்ணைகள், உப்பளங்கள் போன்ற நடவடிக்கைகளுக்காகப் பயன்படுத்தப்பட்டு கை விடப்பட்டுள்ள அரசாங்கத்துக்குச் சொந்தமான சதுப்பு நிலங்களை புனர் நிர்மாணம் செய்தல் எனும் கருப்பொருளில் முன் வைக்கப்பட்டிருந்த 2019 ஏப்ரல் 24 திகதிக்குரிய 42/2019 எனும் இலக்கத்தைக் கொண்ட அமைச்சரவை குறிப்பாணை (பின்னிணைப்பு - 13) மூலமாக கீழே தரப்பட்டுள்ள விடயங்கள் தொடர்பாக கவனம் செலுத்தப்பட்டிருந்தது.

- i. மகாவலி அபிவிருத்தி மற்றும் சுற்றாடல் அமைச்சு, வனப் பாதுகாப்புத் திணைக்களம் உள்ளிட்ட ஏனைய அங்கத்துவ நிறுவனங்கள் மற்றும் கடற்கரை சமூகத்தினரை ஒருங்கிணைத்து 10,000 ஹெக்டயரால் சதுப்பு நிலங்களைப் புனர் நிர்மாணம் செய்வதற்கான வேலைத் திட்டத்தைத் தயாரித்தல்.
- ii. 2018 ஆம் ஆண்டு நடைபெற்ற பொதுநலவாய அரசுத் தலைவர்களின் மாநாட்டில் பொதுநலவாய அரசு நாடுகளுக்கிடையிலான சதுப்பு நில பாதுகாப்பு மற்றும் புனர் நிர்மாணத்தின் தலைவராக இலங்கையை செயற்படுத்த நடவடிக்கை எடுத்தல்.
- iii. 2019 பெப்ரவரி மாதம் நடைபெற்ற ஐக்கிய நாடுகள் சபையின் நான்காவது சுற்றுச் சூழல் மாநாட்டில் இலங்கை மற்றும் இந்தோனேஷியா ஆகிய நாடுகள் இணைந்து சதுப்பு நில பாதுகாப்பிற்காக முன் வைத்த பரிந்துரைகள் நிறைவேற்றப்பட்டமை.

அவை பின்வருமாறு.

- முன்மொழியப்பட்ட பரிந்துரைகளுக்காக 2019 ஆகஸ்ட் மாதம் 21 ஆம் திகதி அமைச்சரவை தீர்மானங்கள் இலக்கம் அமப/19/2157/104/046/-1 (பின்னிணைப்பு - 14) மூலமாக அனுமதி வழங்கப்பட்டிருந்தது.
- முன்மொழியப்பட்ட பரிந்துரைகளை அடிப்படையாகக் கொண்டு முன் வைக்கப்பட்ட அமைச்சரவைத் தீர்மானங்களின் 3.1 பரிந்துரையின் பிரகாரம் அரசுக்குச் சொந்தமான சதுப்பு நிலத்தை வேறு அபிவிருத்தி நடவடிக்கைகளுக்காக விடுவித்துத் தரும்போது கவனத்தில் கொள்ளப்பட வேண்டிய விடயங்கள் மற்றும் 3.3 பரிந்துரையின் பிரகாரம் தற்போது காணப்படும் சதுப்பு நிலங்களின் அளவை 10,000 ஹெக்டயாரால் அதிகரிப்பதற்குத் தேவையான விசேட வேலைத்

திட்டங்களை குறிப்பிட்ட கால எல்லைக்குள் செயற்படுத்துவதற்கும் சம்பந்தப்பட்ட தரப்பினருக்கு தெரிவிப்பதற்கு அனுமதி அளிக்கப்பட்டிருந்தது.

இதற்கு இணங்க ராம்சர் ஈர நிலங்களாக பிரகடனப்படுத்தப்பட்டுள்ள 06 ஈர நிலங்களுக்குரிய சதுப்பு நிலங்களைப் பாதுகாத்தல் மற்றும் நிலத்தின் அளவை அதிகரிப்பதற்கான நடவடிக்கைகளை தொடர்ந்தும் செயற்படுத்த வேண்டும் என்பது அவதானிக்கப்பட்டது.

(உ) 2010 ஆம் ஆண்டு ஐப்பானில் கைச்சாதிடப்பட்ட பல்லுயிர் சம்பந்தமான Aichi பல்லுயிர் இலக்குகள் மாநாடு (பின்னிணைப்பு - 15) மூலமாக 2020 ஆம் ஆண்டாகும் போது அடைந்திருக்க வேண்டிய மூலோபாய இலக்குகள் 05 இன் கீழ் உப இலக்குகள் 20 கண்டறியப்பட்டுள்ளன. மூலோபாய இலக்கு B யில் உள்ளடங்கும் 09 ஆவது உப இலக்கு மூலமாக ஆக்கிரமிக்கத்தக்க அந்நிய உயிர் வகைகள் பரவுவதைத் தடுத்தல் மற்றும் கட்டுப்படுத்தல் தொடர்பாக செயற்பட வேண்டிய விதம் குறித்த வழிகாட்டல் தரப்பட்டுள்ளது. அவதானிக்கப்பட்டவை கீழே தரப்படுகின்றன.

i. பல்லுயிர்கள் மீது மோசமான பாதிப்புக்களை ஏற்படுத்தக் கூடிய ஆக்கிரமிக்கத்தக்க அந்நிய உயிர் வகைகளை அடையாளம் காணுதல், முன்னுரிமை வழங்குதல், கட்டுப்படுத்தல் மற்றும் விவேசை கவனம் செலுத்த வேண்டிய இடங்களை அடையாளம் கண்டு அதற்காக தேசிய இலக்குகளை நிறுவுதல் மற்றும் அவற்றுக்கிணங்க நடவடிக்கை எடுத்தல் ஆகியவை செய்யப்பட வேண்டியவை எனினும் ராம்சர் ஈர நிலத்தை அண்டிய பகுதிகளில் போதிய அளவு அவற்றைக் குறித்து கவனம் செலுத்தப்படாதிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது.

ii. ராம்சர் ஈர நிலத்தை அண்டிய பகுதிகளில் உலகளாவிய அந்நிய ஆக்கிரமிப்புத் தாவர இனங்கள் தரவு அமைப்பில் கீழே குறிப்பிடப்பட்டுள்ள 02 வகைகள் மாத்திரம் ஆக்கிரமிப்புத் தாவரங்களாக அடையாளம் காணப்பட்டுள்ளன.

ராம்சர் ஈர நிலம்

வகைகள்

1. ஆனவிமுந்தாவ Salvinia molesta
2. மாது கங்கை Ludwigia peruviana

எனினும் பௌதீக ரீதியில் பரிசோதித்துப் பார்த்த போது தாவரங்கள் பலவும் ஆக்கிரமிப்புத் தாவரங்களாகக் காணப்படுவது அவதானிக்கப்பட்டது. அதற்கு இணங்க ராம்சர் மாநாட்டுக்கு உரிய அந்நிய ஆக்கிரமிப்புத் தாவரங்கள் தொடர்பான தரவு அமைப்புகள் புதுப்பிக்கப்பட்டு பேணப்படவில்லை என்பது கண்டறியப்பட்டது.

- iii. ராம்சர் ஈர நிலங்களில் அந்நிய ஆக்கிரமிப்பு உயிர் வகைகள் பரவுவதை கட்டுப்படுத்துதல் மற்றும் தடுத்தல் ஆகியவற்றுக்கான தொழில்நுட்பங்கள், நிதி உதவிகள் ஆகியவை போதுமான அளவு வழங்கப்பட்டிருக்கவில்லை என்பது அவதானிக்கப்பட்டது.
- iv. பல்லுயிர் மாநாடு தொடர்பாக இலங்கையினால் முன் வைக்கப்பட்ட Thematic Report on Alien and Invasive Species தேசிய அறிக்கை (பின்னிணைப்பு - 16) பிரகாரம் கீழுள்ள விடயங்கள் தரப்பட்டுள்ளன.
  - மாநாட்டின் 8h பிரிவின் படி அந்நிய ஆக்கிரமிப்பு உயிர் வகைகள் குறித்து இலங்கை கவனம் செலுத்துவதற்கான முன்னுரிமை நடுநிலைமையாகவிருத்தல்.
  - மேற்கூறப்பட்ட தேவைகளுக்கு இலங்கையில் காணப்படும் வளங்கள் மட்டுப்படுத்தப்பட்டவையாக இருத்தல்.
  - அந்நிய ஆக்கிரமிப்பு உயிர் வகைகளின் பிரச்சினைகளை முன் வைத்துத் தயாரிக்கப்பட்ட தேசிய விபூகம் மற்றும் செயற் திட்டம் வரையறுக்கப்பட்ட சில சந்தர்ப்பங்களுக்காக மாத்திரம் தயாரிக்கப்பட்டிருத்தல்.
  - இவ்வாறான அந்நிய ஆக்கிரமிப்பு உயிர் வகைகளால் பல்லுயிருக்கு ஏற்படக் கூடிய அச்சுறுத்தல்கள் குறிப்பிட்ட அளவுக்கு மாத்திரம் மதிப்பிடப்பட்டுள்ளமை.

இதற்கு இணங்க ராம்சர் ஈர நிலத்தை அண்டிய பகுதிகளில் இவ்வாறான அந்நிய ஆக்கிரமிப்பு உயிர் வகைகளைக் கட்டுப்படுத்துவதற்காக விபூகங்கள் மற்றும் செயற் திட்டங்கள் செயற்படுத்தப்படுவதற்கு பொறுப்பான பங்குதாரர்களின் பங்களிப்பைப் பெற்றுக் கொள்ள வேண்டும் என்பது அவதானிக்கப்பட்டது.

3.3 ராம்சர் ஈர நிலங்களில் செயற்பாடுகள்

ராம்சர் ஈர நிலங்களின் அமைவிடங்களில் எல்லைகளைத் தீர்மானித்தல் சம்பந்தமாக நடத்தப்பட்ட பரிசோதனையின் போது அவதானிக்கப்பட்ட விடயங்கள் கீழே தரப்படுகின்றன.

3.3.1 அமைவிடம் மற்றும் எல்லைகளைத் தீர்மானித்தல்

(அ) எல்லைகளுக்கான தீர்வுகள் இல்லாமை

குமண ராம்சர் தேசிய வனம் ஈர நிலம் தொடர்பான எல்லைப் பரிசோதனையின் போது ஒரு புறம் கும்புக்கன் ஓயாவும் மறு புறம் கடலும் அடுத்த பக்கத்தில் கொடியாகல தரைக் காணிப் பிரதேசமும் எல்லைகளாக இருந்தன. இந்த தேசிய வனத்தின் எல்லைகளை பிரகடனப்படுத்தும் போது கொடியாகல பிரதேசம் வன விலங்குகள் திணைக்களத்தால் குமண தேசிய வனத்துக்கு உரித்துடையதாகவும், வன பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தால் வத்தேகம கெபலித்த சரணாலயத்துக்கு உரித்துடையதாகவும் பிரகடனப்படுத்தப்பட்டிருந்தது. கணக்காய்வு தினமான 2019 செப்டம்பர் 11 வரை கொடியாகல பிரதேசத்தின் எல்லைகளுக்கான தீர்வுகள் கிடைத்திருக்கவில்லை.

(ஆ) GPS இணைப்புகளின் துல்லியத் தன்மை

GPS இணைப்புகள் 04 ஐ பயன்படுத்தி அடையாளமிடப்பட்ட மாது கங்கை ராம்சர் ஈர நில வரைபடமானது கணக்காய்வுக்காக முன் வைக்கப்பட்ட போதிலும் எல்லைக் கற்கள் மூலமாக எல்லைகள் பிரிக்கப்பட்டிருக்கவில்லை என்பது அவதானிக்கப்பட்டது. அவ்வாறே இந்த மாது கங்கைக்கு அண்டிய பகுதிகளில் எல்லைகளைப் பிரகடனப்படுத்தும் போது GPS இணைப்புகள் 04 இனதும் துல்லியத் தன்மை குறித்து இனி மேலும் கவனம் செலுத்தப்பட வேண்டியது அவசியம் என்பது அவதானிக்கப்பட்டது.

3.3.2 சட்ட விரோத செயற்பாடுகள்

சதுப்பு நிலங்களுக்கு பாதிப்புகள் ஏற்படுதல்

வங்காலை சரணாலயத்தில் களப்பை அண்டிய பகுதிகளில் சதுப்பு நிலங்கள் விசாலமான அளவில் பரந்து காணப்பட்டன. இங்கு வசிக்கும் மீனவ மக்களால் இந்த சதுப்பு நிலங்கள் வெட்டப்பட்டு அவற்றின் பாகங்கள் கடலில் இடப்படும் போது கணவாய்கள் இப் பாகங்கள் மீது முட்டையிட வருவதாகவும், கடைசியில் அம் மீன்களைப் பிடிக்க நடவடிக்கை எடுப்பதாலும் சதுப்பு நிலத் தாவரங்கள் அழிவுக்குள்ளாகும் அச்சுறுத்தலுக்கு முகம் கொடுத்திருக்கிறது.

இது சம்பந்தமாக 2019 ஆம் ஆண்டு ஏப்ரல் மாதம் வங்காலை அபய பூமிக்குச் சொந்தமான களப்பின் மத்தியில் அமைந்திருக்கும் பிரதேசத்தின் அரை வாசி ஹெக்டயார் அளவான பகுதியில் நன்கு வளர்ந்திருந்த கிட்டத்தட்ட 100 சதுப்பு நிலத் தாவரங்கள் (கண்டல் பூக்கள்) வெட்டி அகற்றப்பட்டமை குறித்து அதற்கு எதிராக 2019 ஆம் ஆண்டு ஏப்ரல் மாதம் 22 ஆம் திகதி வன விலங்கு உதவி இயக்குனர் அலுவலகத்தில் வன விலங்குகள் வனப் பாதுகாப்பாளரால் மன்னார் நீதிமன்றத்தில் வழக்குப் பதியப்பட்டிருந்தது.

3.4 சூழலுக்கு உகந்தவை அல்லாத மற்றும் சட்ட விரோதமான செயற்பாடுகள்

3.4.1 அங்கீகரிக்கப்படாத கட்டிட நிர்மாணங்கள் மற்றும் ஏனைய அங்கீகரிக்கப்படாத செயற்பாடுகள்

(அ) அங்கீகரிக்கப்படாத கட்டிட நிர்மாணங்கள்

மாது கங்கை ராம்சர் ஈர நில சரணாலயத்துக்குச் சொந்தமான தனியார் தீவொன்றில் அமைந்திருக்கும் நிஜ சதுப்பு நிலத் தாவரமான Competencies குடும்பத்தைச் சேர்ந்த Lemnitzer littorea (சிவப்பு நொச்சி தாவரம்) 2012 ஆம் ஆண்டு தயாரிக்கப்பட்ட சிவப்புத் தரவு ஆவணத்துக்கு இணங்க மிகுந்த அச்சுறுத்தலுக்கு உள்ளாகியிருக்கும் நிஜ சதுப்பு நிலத் தாவரங்கள் 02 இல் ஒரு தாவரமாக அடையாளம் காணப்பட்டது. கணக்காய்வு தினம் வரை 50 வருடங்களையும் விட பழமை வாய்ந்த கிட்டத்தட்ட 48 சிவப்பு நொச்சி தாவரங்கள் இத் தீவினுள் காணப்படுவது கண்டுபிடிக்கப்பட்டதோடு கணக்காய்வு வேளையில் இந்த 48 தாவரங்களும் கூட அபாயத்தை எதிர்நோக்கியிருப்பது அவதானிக்கப்பட்டது. 43 குடும்பங்களைச் சேர்ந்த இந்தத் தீவுக்குள் நடைபெறும் மண்ணிட்டு நிரப்புதல் மற்றும் கட்டிட நிர்மாணங்கள் காரணமாக பல்லுயிர்களுக்கு மிகவும் பெறுமதி சேர்க்கும் இந்தத் தாவரம் அழிந்து விடக் கூடும் என்பது அவதானிக்கப்பட்டது.

(ஆ) ஏனைய அங்கீகரிக்கப்படாத செயற்பாடுகள்

- மாது கங்கை ராம்சர் ஈர நிலத்தை அண்டிய பகுதிகளில் பொரலெஸ்ஸ ஓடை வழியே அங்கீகரிக்கப்படாத இறால் படுகை செயற்பாடுகள் நடைபெற்றுக் கொண்டிருப்பது அவதானிக்கப்பட்டது.
- குமண தேசிய வனத்திலுள்ள கொட்டியாகல பிரதேசத்தில் சட்ட விரோதமான முறையில் வேட்டைக்காரர்கள் நுழைந்து வேட்டையாடிக் கொண்டிருத்தல் கணக்காய்வு தினம் வரை கூட நடந்து கொண்டிருப்பது தெரிய வந்தது.
- பூந்தல ராம்சர் ஈர நிலத்தை அண்டிய பகுதிகளில் ஒரு நாளின் 24 மணித்தியாலங்கள் முழுவதும் மீனவ மக்கள் மீன் பிடித்தல் நடவடிக்கைகளில் ஈடுபடுதல், வன விலங்கு மற்றும் தாவரங்கள் பாதுகாப்புச் சட்ட விதிமுறைகள் 6(அ)(1) பிரிவுக்கு (பின்னிணைப்பு - 02) இணங்க நடைபெறாதிருப்பது கண்டறியப்பட்டதோடு ஏரி மீன் பிடித் தொழிலில் ஈடுபடும் மீனவ மக்கள் ஆனவிழுந்தாவ சரணாலயத்திலும் மீனவ நடவடிக்கைகளைச் செய்து வருவது அவதானிக்கப்பட்டது.

(இ) பல்லேகண்டல தேவஸ்தானத்தின் வருடாந்த உற்சவம் காரணமாக நிகழும் சுற்றுச் சூழல் பாதிப்புகள்

வில்பத்து தேசிய வனத்தினுள் அமைந்திருக்கும் பல்லேகண்டல தேவஸ்தானத்தின் வருடாந்த உற்சவம் ஒவ்வொரு வருடமும் ஜூலை மாதத்தில் நடைபெற்று வருவதோடு 2019 ஆம் ஆண்டு ஜூலை மாதம் 10 ஆம் திகதியிலிருந்து 15 ஆம் திகதி வரை 05 தினங்கள் அந்த உற்சவம் நடைபெற்றிருந்தது. அங்கு கீழே வருபவை தெரிய வந்தன.

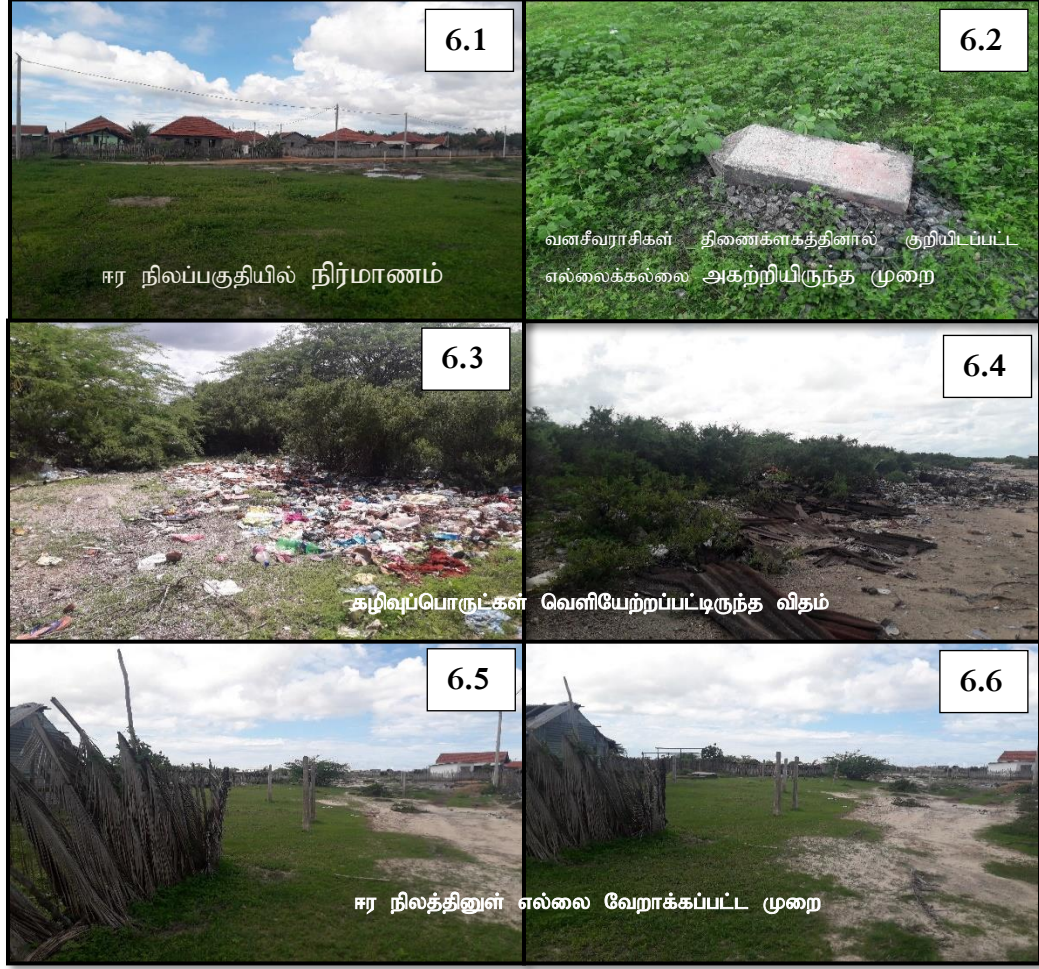
- i. தேசிய வனத்துக்குள் பிரவேசிக்க முடியுமான 02 இடங்களிலும் வழமை போல தினமும் உள்ளே நுழையும் வாகனங்களின் எண்ணிக்கை அண்ணளவாக 70 ஆகும் எனினும் இந்த உற்சவம் நடைபெறும் 05 தினங்களிலும் எழுவன்குளம் நுழைவாயில் வழியாக அனைத்து வகைகளையும் சேர்ந்த 1,575 வாகனங்கள் உள்ளே நுழைந்திருந்ததோடு அது அண்ணளவாக ஒரு நாளைக்கு 100 க்கும் 670 க்கும் இடைப்பட்ட அளவு வாகனங்களாகக் காணப்பட்டன. அக் கால கட்டத்துக்குள் உள்ளே நுழைந்த நபர்களின் எண்ணிக்கை 12,319 என்பதோடு ஒரு நாளைக்கு 394 க்கும் 7,457 க்கும் இடைப்பட்ட மக்கள் வந்திருந்தார்கள்.
- ii. தேசிய வனத்துக்குள் உயிர்ப் பிராணிகளைக் கொண்டு வருவது தடுக்கப்பட்டிருந்த போதிலும் அந்த உற்சவத்திற்காக வந்திருந்த பக்தர்கள் உயிர்ப் பிராணிகளைக் கொண்டு வந்திருந்தமை.
- iii. தேசிய வனத்துக்குள் மதுபான பாவனை இடம்பெற்றிருத்தல்.
- iv. இந்தக் கால எல்லைக்குள் வந்து செல்லும் வாகனங்கள் மற்றும் நபர்களின் எண்ணிக்கை அதிகரித்திருந்தமையால் கட்டுப்படுத்த முடியாத நிலைமை ஏற்பட்டிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது.

மேற்கூறப்பட்ட சிக்கல்கள் வனத்தின் பாதுகாப்புப் பிரச்சினைகள் போலவே நிர்வாகத்திற்கும் பிரச்சினைகளாக இருந்ததோடு இயற்கைப் புல்வெளிகளுக்கு பாதிப்புகள் ஏற்படுதல், வன விலங்குகளின் சுதந்திரத்துக்குப் பாதிப்புகள் ஏற்படுதல் மற்றும் ஈர நிலச் சுற்றுச் சூழலுக்கு பாதிப்புகள் ஏற்படுதல் போன்ற மோசமான பெறுபேறுகளுக்கு முகம் கொடுக்க வேண்டிய நிலைமை ஏற்பட்டிருந்தது.

(ஈ) மையப் பகுதியில் அங்கீகரிக்கப்படாத கட்டட நிர்மாணங்கள்

பின்வரும் விடயங்கள் அவதானிக்கப்பட்டன

- i. வன விலங்குகள் மற்றும் தாவரங்கள் சட்ட விதிமுறைகளுக்கு இணங்க ஏதேனும் தேசிய சரணாலயத்தின் எல்லையில் இருந்து ஒரு மைல் தொலைவில் உட்புறமாக ஏதேனும் அபிவிருத்திச் செயற்பாடுகள் செய்யப்படுமாயின் தேசிய சுற்றுச் சூழல் விதிமுறைக்கு இணங்க சுற்றுச் சூழல் மதிப்பீடு அல்லது சுற்றுச் சூழல் நிலைமை பரிசோதிக்கப்பட்டு அதன் பரிந்துரைகளுக்கு ஏற்ப, அதற்குரிய வன விலங்குகள் இயக்குனரின் முழுமையான எழுத்து மூலமான அனுமதியைப் பெற்றுக் கொள்ள வேண்டும் எனினும் வில்பத்து தேசிய வனத்தின் மையப் பகுதியில் நிர்மாணிக்கப்பட்டிருந்த 02 ஹோட்டல் வேலைத் திட்டங்களுக்கு எவ்வித அனுமதியும் பெற்றுக் கொள்ளப்பட்டிருக்கவில்லை. இது சம்பந்தமாக புத்தளம் மாஜிஸ்ட்ரேட் நீதிமன்றத்தில் வழக்கு பதியப்பட்டுள்ளது.
- ii. வங்காலை சரணாலயத்தின் வடக்கு எல்லையருகே அமைந்திருக்கும் பள்ளிமுனை பிரதேசத்தின் மத்திய எல்லைக்குள் சட்ட விரோத குடியேற்றங்களைக் காண முடிந்ததோடு இவை சம்பந்தமாக சட்ட ரீதியான நடவடிக்கைகள் எவையும் இதுவரையில் எடுக்கப்பட்டிருக்கவில்லை என்பது கண்டறியப்பட்டது. அவ்வாறே இந்த சரணாலயத்தின் எல்லை சம்பந்தமாக பல பிரச்சினைகள் எழுந்திருப்பதால் மீண்டும் ஒரு தடவை இந்த நிலத்தின் அளவீடுகள் செய்யப்பட்டு சட்ட ரீதியான உரிமையை சரியான முறையில் பெற்றுக் கொள்ள உடனடியாக நடவடிக்கைகள் எடுக்கப்பட வேண்டும் என்பது வன விலங்கு அதிகாரிகளின் கருத்தாக இருந்தது. இந்தப் பிரதேசத்தை அவதானித்த போது பதிக்கப்பட்டிருந்த எல்லைக் கற்கள் அகற்றப்பட்டு சட்ட விரோதமாக காணிகள் பிரிக்கப்பட்டிருக்கின்றமையைக் காண முடிந்தது.
- iii. இந்த பள்ளிமுனை பிரதேசத்தின் ஒரு பகுதியில் நகர சபையினால் குப்பைக் கழிவுகள் கொட்டப்படுவதைக் காணக் கிடைத்தது. இவ்வாறாக செய்யப்படும் சட்ட விரோத கட்டட நிர்மாணங்கள், குப்பைக் கழிவுகள் கொட்டப்படுதல் போன்றவை சரணாலயத்தின் சுற்றுச் சூழலுக்கும் பல்லுயிர்களுக்கும் மிகவும் மோசமான பாதிப்புகளை ஏற்படுத்தும் என்பது அவதானிக்கப்பட்டது.

(உ) வில்பத்து தேசிய வனத்தினுள் அமைந்திருக்கும் சட்ட விரோத கட்டட நிர்மாணங்கள்

வில்பத்து தேசிய வனத்துக்குள் அமைந்திருக்கும் பூக்குளம் மீனவக் கிராமத்தில் நடைபெற்றிருக்கும் சட்ட விரோத கட்டட நிர்மாணங்கள் தற்காலத்தில் இந்த வனத்தின் நிலைப்பாட்டுக்கு அச்சுறுத்தலாக அமைந்துள்ளன. இது தொடர்பாக 2019 மே மாதம் 27 ஆம் திகதி வனாத்திவில்லுவ பிரதேச செயலாளர் உள்ளிட்ட செயற்பாட்டுக் குழுவினர் மற்றும் நில அளவைத் திணைக்கள அதிகாரிகளினால் சரியான எல்லையைத் தேடி எல்லை வேலி நட்டு வேறாக்கியதற்கு இணங்க தற்போது காணப்படும் மீனவக் கிராமத்தின் குடிசை வாசிகள் வசித்து வரும் பகுதி மாத்திரம் மீனவக் கிராமத்துக்கு உரியது என்பதுவும், தற்போது கொங்குநீர் இட்டு பாதை அமைக்கப்பட்டிருக்கும் பகுதி மற்றும் சமூக அரங்கு, 11 வீடுகள், பள்ளி உள்ளிட்ட அனைத்து நிலப் பகுதிகளும் வில்பத்து தேசிய வன வர்த்தமானி

அறிவித்தலுக்கு இணங்க வனத்துக்கு உரியதாக இருப்பது உறுதிப்படுத்தப்பட்டுள்ளது.

கணக்காய்வு தினமான 2019 ஒக்டோபர் 14 ஆம் திகதி இந்த சட்ட விரோத கட்டட நிர்மாணங்கள் குறித்து நீதிமன்ற நடவடிக்கைகள் மேற்கொள்ளப்பட்டிருப்பது கணக்காய்வின் போது தெரிய வந்தது. பூக்குளம் மீனவக் கிராம வாசிகளுக்கு வில்பத்து தேசிய வனத்துக்குள் நிலையான வீடுகளைக் கட்ட அனுமதி அளிப்பதன் மூலமும் மீனவ மக்களுக்கென்று தனியான சட்ட விதிமுறைகள் செயற்படுத்தப்படாமையாலும் கீழே தரப்பட்டுள்ள சட்ட விரோதமான செயற்பாடுகள் மற்றும் மோசமான நிலைமைகள் உருவாகியுள்ளன.

i. வன விலங்கு வேட்டை

பூக்குளம் கிராமத்தைச் சூழவிருக்கும் வில்பத்து தேசிய வனத்துக்குச் சொந்தமான இரண்டு குளங்களும் அமைந்திருக்கும் பிரதேசங்கள் மற்றும் அவற்றுக்கு அண்டிய பகுதிகளில் வன விலங்குகளை வேட்டையாடும் நிகழ்வுகள் நடைபெறுவது கண்டறியப்பட்டதோடு இந்தக் கிராமத்தைச் சூழ தேசிய வனத்துக்குள் பாலாமைகளைக் (*Lissemys punctata*) கொண்டு போட்டிருந்ததாகவும் அடர்ந்த காட்டுக்குள்ளிருக்கும் மரங்களில் நைலோன் கயிறுகளைக் கொண்டு உடம்புகளைத் தொங்க விட்டு தோலுரிக்க உருவாக்கப்பட்டிருந்த இடமொன்றைக் காணக் கிடைத்ததாகவும் 2019 ஜூலை 12, 13, 14 ஆகிய தினங்களில் மொள்ளிக்குளம் வன விலங்குகள் திணைக்கள அதிகாரிகள் மற்றும் கடற்படை உறுப்பினர்களினால் மேற்கொள்ளப்பட்ட பரிசோதனை நடவடிக்கையின் போது தெரிய வந்துள்ளது.

ii மீனவச் செயற்பாடுகள்

மீன்களைக் கொல்லும் நபர்களை தேசிய வனத்துக்குள் நிலையாகக் குடியேற்றுவதன் மூலமாக அவர்களால் மீனவத் தொழிலில் ஈடுபட முடியாத கால கட்டத்திலும் அவர்களுக்கு அங்கு தங்கியிருக்க அனுமதி வழங்கப்படுவதன் காரணத்தால் அக் கால கட்டத்தில் மீனவத் தொழிலால் வருமானம் கிடைக்காது என்பதால் வன விலங்குகளை வேட்டையாடுவதற்குப் பழகியிருப்பது கண்டறியப்பட்டது.

3.4.2 நீர் மாசடைதல்

(அ) சுற்றுலாத்துறை படகு சேவைகள் சேவை காரணமாக நீர் மாசடைதல்

2018 மே 15 ஆந் திகதிபலப்பிட்டிய பிரதேச செயலகத்தில் நடைபெற்ற மாது கங்கையின் பிரச்சினைகள் தொடர்பாக கலந்துரையாடலின் பிரகாரம் மாது கங்கைக்கு அண்மித்தாக 20 சுற்றுலா படகு சேவைகள் அளவில் இருப்பதாகவும் அவர்களுக்குரிய படகுகளின் எண்ணிக்கை 200 ஆக இருந்ததாக இனங்காணப்பட்டிருந்தது. இச்சுற்றுலா சேவையில் ஈடுபட்டுள்ள இப்படகுகளிலிருந்து நாளொன்றுக்கு 07 லீற்றர் எரிபொருள் எரிவதாகவும் அதன் பிரகாரம் ஒரு பிரயாணத்திற்கு செலவாகும் 1400 எரிபொருள் என கணக்கிடப்பட்டிருந்தது. இவ்வாறு எரியும் மண்ணைண்ணெய் மூலம் ஆற்றின் மேற்பரப்பு மற்றும் நீர் வாழ் உயிரினங்களுக்கும் ஏற்படக்கூடிய அச்சுறுத்தல் கூடிய அளவில் காணப்பட்டது.

பின்வரும் விடயங்கள் அவதானிக்கப்பட்டன

i. வள்ளங்களின் பதிவு

உள்நாட்டு வெளிநாட்டு சுற்றுலாப் பயணிகளுக்கு மாது நதியின் வனப்பு மற்றும் உயிர்களின் பல்வகைத்தன்மை தொடர்பான கல்விசார் மற்றும் ரசனைக்கான வசதிகளைப் பெற்றுக் கொடுப்பதற்காக வள்ளங்களின் சேவை அமுல்படுத்தப்படுகின்றது. இச் சுற்றுலாத் துறைச் சேவையில் ஈடுபடுத்தப்பட்டுள்ள வள்ளங்களின் எண்ணிக்கை சுமார் 200 என அறியப்பட்டுள்ள போதும் அதனை உறுதி செய்வதற்கான பதிவிலக்கமோ அனுமதிப்பத்திரமோ மீளாய்வு தினமாகும் வரை வழங்கப்பட்டிருக்கவில்லை.

ii. வேக எல்லைகள்

பரம்பரிய மீன்பிடித் தொழிலில் ஈடுபட்டுள்ள மீனவர்கள் இம் மாது நதியை அண்மித்து இருப்பது இனங்காணப்பட்டதுடன் வள்ளங்களுக்கான வேக எல்லைகள் நிர்ணயிக்கப்படாமை காரணமாக இத் தொழிலுக்கு தடங்கல்கள் ஏற்பட்டுள்ளமை அவதானிக்கப்பட்டது.

iii. உயர்ந்தபட்ச பயணிகள் எல்லை

ஒரு வள்ளத்தில் பிரயாணிக்கக்கூடிய உயர்ந்தபட்ச பிரயாணிகளின் எண்ணிக்கையும் பிரயாணிகளின் பாதுகாப்பிற்கான வள்ளத்தில் காணப்பட வேண்டிய பாதுகாப்பு செயன்முறை தொடர்பான முன்னெடுப்புக்கள் மேற்கொள்ளப்பட்டிருக்கவில்லை.

iv. உட்பிரவேசிக்கும் இறங்குதுறைகள்

வள்ளங்களுக்கான உட்பிரவேசிக்கும் இறங்குதுறைகள் எத்தனை என்பது பற்றிய கணக்கெடுப்புகள் பராமரிக்கப்படாதிருந்ததுடன் அதற்கான முன்னெடுப்புக்களும் காணப்படவில்லை என்பது அவதானிக்கப்பட்டது.

v. வள்ளங்களில் பயன்படுத்தப்படும் எரிபொருள்

வள்ளங்களில் பயன்படுத்தப்படக்கூடிய எரிபொருள் சூழல் நேய அடிப்படையில் பயன்படுத்தப்படுகின்றதா மற்றும் இவ் எரிபொருள்கள் நீர் நிலைகளுக்கு வடிந்தோடுதல் மூலமாக ஏற்படக்கூடிய தீய சுற்றாடல் விளைவுகள் தொடர்பான முன்னெடுப்புகள் மேற்கொள்ளப்பட்டிருக்கவில்லை. வள்ள உரிமையாளர்களில் ஒரு பகுதியினர் எரிபொருளாகப் பெற்றோலையும் மற்றொரு பகுதியினர் எரிபொருளாக மண்ணெண்ணெயையும் பயன்படுத்துவது அவதானிக்கப்பட்டது. இவ் வள்ளங்களுக்காக எரிபொருள் நிரப்பும் போது ஆற்று நீருடன் இப் பதார்த்தங்கள் கலப்பது அவதானிக்கப்பட்டது.

vi. புதிய இறங்குதுறைகள் அமைத்தல்.

வள்ளங்களின் போக்குவரத்திற்கான இறங்குதுறைகள் அமைக்கும் போது காணப்பட வேண்டிய சுற்றாடல் தேவைகள் சார்ந்த நியமங்களைப் பின்பற்றுதல் தொடர்பான கொள்கை தயாரிக்கப்பட்டிருக்கவில்லை.

நிழற்பட இலக்கம் 07

(ஆ) புந்தல தரிப்பிடத்தில் நீர் அசுத்தமடைதல்

2018 ஆம் ஆண்டில் புந்தல தேசிய சரனாலயத்தின் புந்தல தரிப்பிடத்தில் மாத்திரம் மீன்கள் இறந்து காணப்பட்டன. புந்தல கலப்பில் உப்பளத்தின் மூலம் வெளியேற்றப்படும் கழிவு நீர் இதற்கான காரணமாக இருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது.

(இ) பிளாஸ்டிக், பொலித்தீன் காரணமாக ஏற்படும் அசுத்தங்கள்

குமன தேசிய சரனாலயத்தினூடாக மேற்கொள்ளப்படும் பாத யாத்திரை காலத்தில் சுற்றாடலுக்கு சேர்கின்ற பிளாஸ்டிக், பொலித்தீன் மற்றும் வேறும் மாசுக் காரணிகள் காரணமாக சுற்றாடலுக்குத் தீங்கு ஏற்படுகின்றமை அவதானிக்கப்பட்டது.

3.4.3 இயற்கை செயற்பாடுகளைக் கட்டுப்படுத்தல்

(அ) குமன நீர்த்தேக்கத்தின் அமிலத்தன்மை குறைதல்

2009 – 2012 வருடங்களின் தகவல்களை உள்ளடக்கி தயாரிக்கப்பட்டிருந்த குமன ரம்ஸா ஈர நிலத் தகவல் பத்திரத்தின் (பின்னிணைப்பு – 17) பிரகாரம் ரம்ஸா ஈர நிலமாகப் பிரகடனப்படுத்துகையில் கவனத்தில் கொள்ளப்படும் 09 பிரதான தேர்வளவுகளில் 06 குமன ஈர நிலம் பூரணப்படுத்தியிருந்தது. இத் தகவல் பத்திரத்தின் 13 மற்றும் 14 உப பிரிவுகளின் கீழ் குமன ஈர நிலம் தொடர்பில் இனங்காணப்பட்ட தேர்வளவுகள் மற்றும் அதற்குக் காரணமாகவிருந்த விளக்கங்கள் விபரிக்கப்பட்டிருந்தன. இது தொடர்பாக பின்வரும் விடயங்கள் அவதானிக்கப்பட்டன.

i. பிராந்தியத்தின் இயல்பு மாற்றமடைதல்

குமன ஈர நிலத்தினுள் அமைந்துள்ள குமன நீர்த்தேக்கம் உயிரினப் பல்வகைத் தன்மை நிறைந்ததாகவும் மற்றும் பறவைகளின் சுவர்க்க பூமியாகவும் இனங்காணப்பட்டிருந்தது. பறவைகளின் இன விருத்திக்கு நீர் மூலங்களின் அமிலத்தன்மை விசேட காரணியாக விளங்குவதுடன் இவ்வமிலத்தன்மையின் அளவிற்கேற்ப நீர் மூலத்தின் அருகாமையில் தமது வாழிடத்தினை அமைத்துக்கொள்ளும் பறவைகளின் தொகை அதிகரிப்பும் நீர் சார்ந்த தாவரங்களின் அதிகரிப்பும் ஏற்படுகின்றது. கணக்காய்வுத் தினமாகிய 2019 செப்டம்பர் 15 ஆம் திகதியாகும் பொழுது குமன நீர்த்தேக்கம் நன்னீர் அடங்கிய நீர் மூலமாக மாறி வருவது அதன் மீது அதிகளவில் வியாபித்து வரும் தாமரை தாவரங்கள் மூலமாக அவதானிக்கப்பட்டது.

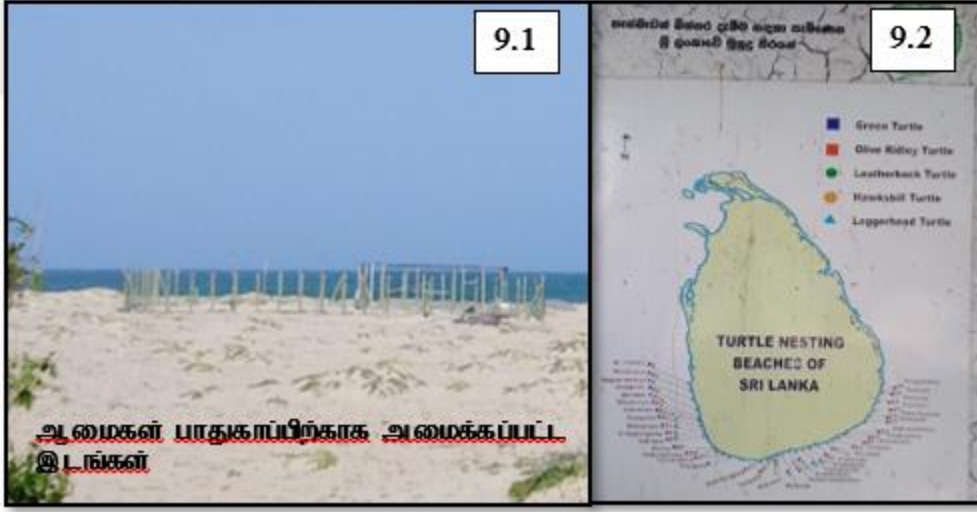
ii. இயற்கை நிகழ்வுகள்

இயற்கை நிகழ்வு காரணமாக நீர்த்தேக்க நீர் மற்றும் கடல் நீர் ஒன்றுசேரும் செயற்பாடு தற்காலத்தில் மிகவும் பலவீனமாக நடைபெறுவது அவதானிக்கப்பட்டது. கணக்காய்வுத் தினமாகும் பொழுது இயற்கை வாய் உடைந்து போகும் செயன்முறை வருடாந்தம் செயற்கை முறையில் செயற்படுத்தப்படுகின்றமை அவதானிக்கப்பட்டது. (புந்தல, குமன)

(ஆ) நீர் உயிரினங்களின் பாதுகாப்பு

i. கடலாமை பாதுகாப்பு

உயிரியல் விஞ்ஞான அடிப்படையிலும் பாதுகாப்புப் பெறுமதியுடன் கூடிய முக்கியத்துவம் வாய்ந்த கடலாமைகளின் பாதுகாப்பு குமன தேசிய சரனாலயத்தின் மூலம் மேற்கொள்ளப்படுகின்றது. தேசிய சரனாலயத்திற்குச் சொந்தமான கடற்கரைப் பிரதேசம் சுமார் 23 கிலோமீற்றர் காணப்படுவதாக அவதானிக்கப்பட்டாலும், இவ்வகைக் கடலாமைகளின் முட்டைகளைப் பாதுகாத்துக் கொள்வதற்குத் தேவையான வசதிகளைக் கொண்ட கரைப்பகுதி சுமார் 06 கிலோமீற்றர்கள் மாத்திரமே என்பது தெளிவாகியது. கடற்கரைப் பிரதேசங்களில் கடலாமைப் பாதுகாப்பு நடவடிக்கைகளுக்காக போதிய பணியாளர்கள் நியமிக்கப்படாமை அவதானிக்கப்பட்டது.

ii. கடற்பன்றி பாதுகாப்பு

வில்பத்து தேசிய சரனாலயத்தின் மேற்கு எல்லை சுமார் 38 கிலோமீற்றர் அளவிலான கடற்கரைப் பிரதேசத்தினுள் அமைந்துள்ள கடற்பிரதேசம் ரம்சா ஈர நிலத்திற்கு உரித்தான பிரதேசமாகும். இக் கடற்பிரதேசமானது ஆழமற்ற கடற்புல் கொண்ட பிரதேசமாகையால், அழிந்து போகும் அபாயத்திற்குள்ளாகியுள்ள கடற் பன்றிகள் (Dugong dugon) இக் கடற்புல் பிரதேசத்தில் வசிப்பதாக அறியப்பட்டுள்ளது. கடற்புல் எனப்படுவது மிகவும் முக்கியமான ஒரு சுற்றாடல் கட்டமைப்பாகக் காணப்படுவதுடன் இக்கட்டமைப்பின் நிலைபேற்றுத் தன்மையினை உறுதிசெய்வதற்கு அது நிலையான அமைப்பில் இருத்தல் வேண்டும். இத் தாவர இனமானது மிக நீளமான இலைகளுடன் வளரும் பட்சத்தில் உயிரியல் கொள்ளளவு குறைந்து கழிவுப் பொருட்கள் அதிகமாகி சுற்றாடல் தொகுதி நிலைகுழையலாம். இதனடிப்படையில் கடற் பன்றிகள் மற்றும் கடற்புல் சூழல் ஆகியனவற்றுக்கிடையில் உள்ள பரஸ்பர உறவானது உலகில் மிகவும் பிரயோசனமானதொரு சூழல் தொகுதியின் நிலைபேற்றுத் தன்மைக்கு மிகவும் அவசியமானதாகும். கடற் பன்றியானது அண்மைக் காலம் வரை இலங்கையிலிருந்து முற்றாக அழிந்து போய் விட்டதாக சந்தேகிக்கப்பட்டதுடன் அண்மைக்காலமாக கடற்பன்றிகள் பல்வேறு முறைகளில் மரணமடைந்துள்ளதாகவும் அறிக்கைகள் கிடைக்கப்பெற்றுள்ளன. இதனடிப்படையில் அதிகளவு அழிந்து போகும் அபாயத்தை எதிர்நோக்கியுள்ள விலங்கினமான கடற் பன்றிகள் பாதுகாக்கப்பட வேண்டிய உயிரினமாகும். இதற்கு மேலதிகமாக வரி

ஆமைகள் (*Dermochelys carriacea*) இக் கடற்பிரதேசத்தில் காணக்கூடிய விசேட உயிரினமாகும். எனினும் இக் கடற்பிரதேசத்தின் பாதுகாப்பு மற்றும் இவ் வளங்களைப் பாதுகாப்பதற்கான ஒரு வேலைத்திட்டம் மேற்கொள்ளப்படாமை இக் கடற்பன்னிகள் மற்றும் கடலாமைகளின் வாழ்க்கைக்கு பெரும் அச்சுறுத்தலாக இருப்பது தெரிய வந்தது.

(இ) அனர்த்த முகாமைத்துவம்

2017 மற்றும் 2018 ஆகிய வருடங்களில் பிங்கட்டிய, ஆனவிலுந்தாவ, காசன்வத்த மற்றும் இஹலவெவ ஆகிய பிரதேசங்களில் சுமார் 20 ஏக்கர் நிலம் தீக்கிரையாகியிருந்தது. இவ்வாறானதொரு சந்தர்ப்பத்தில் செயற்படுத்தப்பட வேண்டிய அனர்த்த முகாமைத்துவ நடவடிக்கைகளுக்கான போதிய வசதிகள் காணப்படாமை அவதானிக்கப்பட்டதுடன், இவ்வாறான சந்தர்ப்பத்தில் தீக் கட்டுப்பாட்டு உத்தியாக தீ நாடா முறைமையினைப் பயன்படுத்துவதற்கான நடவடிக்கை எடுக்கப்படாதிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது.

(ஈ) பயிர் தீங்கு

புந்தல மத்திய பாதைப் பிரதேசத்தினுள் விசாலமான சுமார் 30, 40 மரங்கள் அழிவுக்குள்ளாகியிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டதுடன், இதற்கான தேடுதல் நடவடிக்கைகள் மேற்கொள்ளப்பட்டிருந்த போதும் இம் மரங்கள் அழிவுக்குள்ளானமைக்கான காரணம் கணக்காய்வுத் தினம் வரையில் வெளியிடப்படவில்லை.

(உ) கடல் வளப் பாதுகாப்பு

வன்காலை சரனாலயத்தின் ரம்சா ஈர நிலத்திற்குச் சொந்தமான கடற் பிரதேசத்தின் பாதுகாப்பு மற்றும் கடல் வளப் பாதுகாப்பிற்கான நடவடிக்கைகள் மேற்கொள்ளப்பட்டிருக்கவில்லை.

3.4.4 சட்ட நடவடிக்கைகள் மற்றும் சட்ட அங்கீகாரங்களின் எல்லைகள்

(அ) சட்ட விதிமுறைகள் போதாமை

ரம்சா ஈர நிலம் என பிரகடனப்படுத்தப்பட்டுள்ள சரனாலயம் / தேசிய வனத்தினுள் அமைந்துள்ள தனியார் இடமொன்றில் செயற்பட்டு வரும் ஒரு அபிவிருத்தி வேலைத்திட்டம் அல்லது குறித்த அபிவிருத்தித் திட்டங்களின் பலனாக சுற்றாடலுக்கு விடுவிக்கப்படும் கழிவுகள், கழிவு நீர் மற்றும் வாயு வெளியேற்றம் காரணமாக அச் சூழல் தொகுதிக்கு ஏற்படக்கூடிய சுற்றாடல் தீங்கினை மதிப்பிடுதல் தொடர்பான விதிமுறைகள் வன விலங்குகள் மற்றும் காட்டுவளப் பாதுகாப்பு கட்டளைச் சட்டத்தினால் உள்ளடக்கப்படாமை அவதானிக்கப்பட்டது.

(ஆ) சட்டரீதியற்ற முறையில் விலங்குகளை வேட்டையாடுதல்

ஆனவிலுந்தாவ சரனாலயத்தில் பிங்கட்டிய பிரதேசத்தை அண்மித்த பகுதிகளில் விலங்குகள் பெருகும் இடங்களை அழித்தல் தொடர்பான 12 வழக்குகள் தொடுக்கப்பட்டிருந்ததுடன், நகுல்எலிய பிரதேசத்தின் அதி பாதுகாப்பான ஊர்வன இனமாகிய குரு ஆமை உன்றின் இறைச்சி, முட்டைகள் மற்றும் ஓட்டினை வைத்திருந்தமைக்காக வழக்கு தொடுக்கப்பட்டிருந்தது.

3.5 ஆக்கிரமிப்புத் தாவரங்களின் அதிகரிப்பு மற்றும் அதன் தாக்கத்தினைக் கட்டுப்படுத்தல்

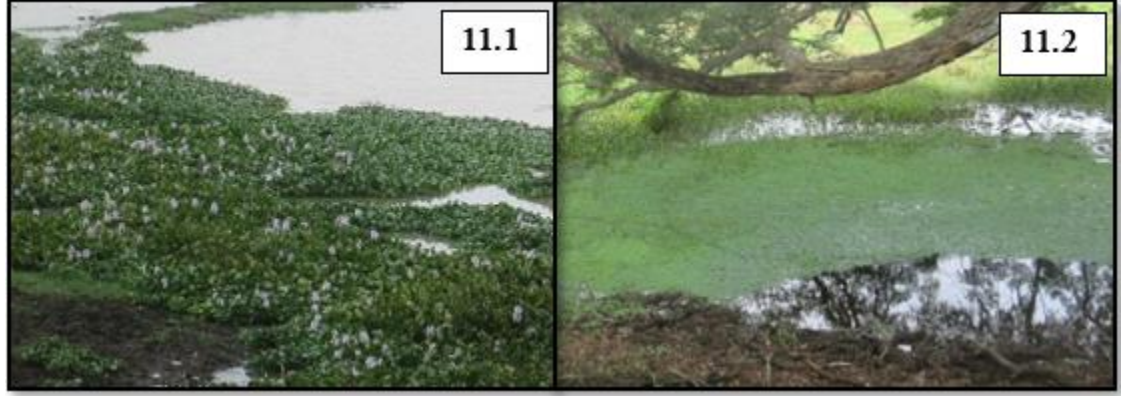
ரம்சா ஈர நிலங்களில் படையெடுப்புத் தாவரங்கள் வியாபித்தல், தற்காலத்தில் இந்த ஈர நிலங்கள் முகங்கொடுக்கும் பிரதான பிரச்சினையாக இருந்து வருகின்றது. ஈர நிலங்களில் நீரில் மிதக்கும் படையெடுப்புத் தாவரங்களின் மூலமாக நீர் வழிந்து வெல்வதைத் தடுத்தல், நீர் நிலைகளுக்குள் சூரிய ஒளி ஊடுருவதைத் தடுத்தல் ஆகிய பாதகமான நிலைமைகள் ஏற்படல் மற்றும் ஈர நிலங்களின் இயற்கைச் செயற்பாடுகள் குன்றிப் போதல், உயிரியல் பல்வகைத் தன்மைக்கு பாதகமான தாக்கத்தை ஏற்படுத்தல் ஆகிய காரணிகள், ஈர நிலங்களில் வசிக்கும் பறவைகளுக்கான உணவுத் தட்டுப்பாடு ஏற்படல், மீன்களின் வாழ்க்கைச் செயற்பாட்டுக்கு தடை ஏற்படல் காரணமாக இந்த ஈர நிலங்களுக்கு அப் பறவைகள் வராமல் இருப்பதற்குக் காரணமாக இருக்கலாம். அதேபோன்று வெல் ஆத்தா, களபு அந்தர, கடு பதொக் ஆகிய தாவரங்கள் மூலமாக ஏற்படும் பாதிப்புக்களாவன இவ்வீர நிலங்கள் உலர் நிலங்களாக மாறுதல், விலங்குகளுக்கு உணவுப் பற்றாக்குறை ஏற்படல், இயற்கை வனங்கள் அழிந்து போகின்றமை ஆகிய ஆபத்துக்களுக்கு முகங் கொடுக்க வேண்டி ஏற்படுவதாகும்.

3.5.1 குளங்களின் தொகுதி

(அ) படையெடுப்புத் தாவரங்களின் வியாபித்தலைக் கட்டுப்படுத்தல் தொடர்பான முகாமைத்துவத் திட்டத்தினைத் தயாரித்தல் மற்றும் செயற்படுத்தல் தொடர்ச்சியாக நடைபெறாமை.

ஆனவிலுந்தாவ சரனாலயத்தின் பிரதான குளங்கள் தொகுதியினுள் ஐப்பான் ஐபர, பில்லாஹட், சல்வீனியா, ஆகிய தாவரங்களின் அதிகரிப்பு அவதானிக்கப்பட்டதுடன், மெதிய கோவா எனப்படும் படையெடுப்புத் தாவரம் மூலமாக இயற்கை உயிரியல் கட்டமைப்பின் நிலைப்பாட்டின் மீது ஏற்படுத்தப்படும் பாதகமான விளைவுகளைக் குறைப்பதற்குத் தேவையான முகாமைத்துவத் திட்டங்களை குறுகிய கால மற்றும் நீண்ட கால அடிப்படையில் தயாரித்தல் மற்றும் செயற்படுத்தல் தொடர்ச்சியாக நடைபெறாமை அவதானிக்கப்பட்டது.

நிழற்பட இலக்கம் 11

(ஆ) குளக் கட்டமைப்புகளில் படையெடுப்புத் தாவரங்கள் பெருகுகின்றமை

வில்பத்து தேசிய சரனாலயத்தினுள் அமைந்துள்ள மஹவெவ, மரதம் மடுவ குளம், பர்சி பந்தி குளம், அந்தர கொல்லாவ குளம், தெல் பீபு குளம், ஹூனுவில் குளம் மற்றும் கடுவெவ ஆகிய குளங்களில் அதிகமானவை படையெடுப்புத் தாவரங்களால் ஆக்கிரமிக்கப்பட்டுள்ளதுடன், இக் குளங்களில் மிகவும் விசாலமான குளமான மஹவெவ குளத்தின் ஏறத்தாள நான்கில் மூன்று பகுதி ஹம்புபன் மூலம் மூடப்பட்டிருந்தது. 2019 ஆம் ஆண்டு இத் தாவரங்களை அகற்றுவதற்கான நடவடிக்கைகள் ஆரம்பிக்கப்பட்டிருந்ததுடன் அது மிக மெதுவாக நடைபெறுவதுடன் போதியளவு இடம்பெறாததும் அவதானிக்கப்பட்டது. இதற்கு மேலதிகமாக ஜப்பான் ஜபர, சல்வீனியா போன்ற ஏனைய படையெடுப்புத் தாவரங்களும் இக் குளங்களுக்கு அச்சுறுத்தலாக இருந்துள்ளன.

நிழற்பட இலக்கம் 12

3.5.2 களப்புகளுக்கு ஏற்படுத்தப்படும் தாக்கங்கள்

(அ) களப்புகளினுள் ஹம்புபன் தாவரம் வேகமாக பரவுதல்

புந்தல ரம்சா ஈர நிலங்களில் மிகக் கூடிய விகிதாசாரத்தில் பரவி வரும் ஹம்புபன் எனப்படும் படையெடுப்புத் தாவரம் அம்பலிகல களப்பு வரை வியாபிக்கும் நிலை அவதானிக்கப்பட்டதுடன் மலல களப்பு இத் தாவரம் பரவலடையும் ஆரம்ப கட்டத்தில் இருப்பதாக அவதானிக்கப்பட்டது. இத் தாவரங்களை அகற்றுவதற்கான போதியளவு கவனம் செலுத்தப்படல் வேண்டுமென அவதானிக்கப்பட்டது.

(ஆ) அரச தலையீடு போதாமை

ரம்சா ஈர நிலங்களில் காணப்படும் களப்புகளில் தற்பொழுது காணப்படும் நீரின் அமிலத்தன்மை குறைந்திருக்கலாம் என்பதற்கான சான்றுகள் கணக்காய்வின் போது அவதானிக்கப்பட்டதுடன் அதிகமான இடங்களில் தாமரை மலர்களின் பரம்பல் அதிகரித்திருந்தமை இதற்கான ஒரு சாட்சியாகும். குளப்பு நீர் இயற்கை செயன்முறை ஊடாக கடலில் கலப்பதற்குப் பதிலாக செயற்கையாக ஏற்படுத்தப்படும் வழிமுறைகள் காரணமாக களப்பு நீர் மற்றும் கடல் நீர் சில இடங்களில் ஒன்றாகக் கலப்பது அவதானிக்கப்பட்டது. இதன் காரணமாக உயிரியர் பல்வகைத்தன்மையின் பாதுகாப்பிற்கு ஏற்படக்கூடிய ஆபத்தினைத் தடுப்பதற்கான அரச தலையீடு மிகக் குறைவாகக் கிடைப்பது அவதானிக்கப்பட்டது.

(இ) அரச மற்றும் தனியார் நிறுவனங்களின் ஒத்துழைப்பு போதாமை

புந்தல களப்பு பாதை பிரதேசம் முற் கற்றாழை மற்றும் களப்பு அந்தர ஆகிய படையெடுப்புத் தாவர வகைகளினால் சுமார் 1000 ஹெக்டயார் வரை பரந்திருப்பதாக அவதானிக்கப்பட்டது. இத் தாவர பரம்பலைக் கட்டுப்படுத்துவதற்காக அரச மற்றும் தனியார் நிறுவனங்களின் ஒத்துழைப்பு பெற்றுக் கொடுக்கப்பட்டிருந்த போதும் அது போதியளவு காணப்படாமை அவதானிக்கப்பட்டது.

நிழற்பட இலக்கம் 13

(இ) படையெடுப்புத் தாவரங்களின் பரம்பலைத் தடுப்பதற்கான நடவடிக்கைகள் எடுக்கப்படாமை

வன்காலை சரணாலயத்தின் அதிகமான பிரதேசங்கள் களப்பு அந்தரமற்றும் முற் கற்றாழை ஆகிய படையெடுப்புத் தாவரங்களின் மூலமும் குமன தேசிய சரணாலயத்தின் இடிகல களப்பினை அண்டிய பகுதிகளில் சல்வீனியா படையெடுப்புத் தாவரம் பரம்பலடைதல் காரணமாக அச்சுறுத்தல் ஏற்படலாம் என அவதானிக்கப்பட்டதுடன் இதனைத் தடுப்பதற்கான எந்தவித நடவடிக்கைகளும் எடுக்கப்பட்டிருக்கவில்லை.

நிழற்பட இலக்கம் 14

(உ) முகாமைத்துவ திட்டமொன்று தயாரிக்கப்படாமை

வன்காலை சரணாலய தொடர்பான முகாமைத்துவு திட்டமொன்று தயாரிக்கப்பட்டிருக்கவில்லை.

3.6 ராம்சார் ஈரநில பாதுகாப்பு வேலைகள் கட்டுப்பாடு

சர்வதேச மட்டத்தில் முக்கியத்துவமொன்று வழங்கப்பட்டிருக்கும் இலங்கையின் ராம்சார் ஈரநிலங்களின் பாதுகாப்பு மற்றும் அந்த ஈரநிலங்களை முன்னேற்றுவதற்கான பொறுப்பு சாட்டப்படும் முன்னிலை வகிக்கும் நிறுவனம் வன சீவராசிகள் பாதுகாப்பு திணைக்களமாக இருப்பதோடு அதற்கு உரித்தான பூங்கா வன அலுவலகங்களிலினால் ஆற்றப்படும் பணிகள் மிக முக்கியமாக காணப்படுவதோடு அதற்காக இந்த தள அலுவலகங்களில் பணியணியினர் நிலுவை, பௌதிக வசதிகள், உத்தியோகத்தர்களை பயிற்றுவித்தல் போன்ற வசதிகளை வழங்குவது என்பன உள்ளடக்கப்படும்.

வன சீவராசிகள் திணைக்களத்தின் ராம்சார் ஈரநிலங்கள் பூங்கா வன அலுவலகங்களிலினை பரிசோதனை செய்த போது கவனிக்கப்பட்ட விடயங்கள் கீழே காட்டப்பட்டுள்ளன.

3.6.1 பதவியணியினர் நியமித்தல்

(அ) போதியளவு பதவியணியினர் இல்லாமை

- மாது கங்கை பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசத்தின் நடவடிக்கைகளுக்காக வேறாக்கப்பட்ட பதவியணியினர் நியமிக்கப்பட்டிருக்கவில்லை.
- பூந்தல தேசிய பூங்காவின் நிர்வாகப் பணிகளுக்காக 61 உத்தியோகத்தர்கள் நியமிக்கப்பட்டிருந்ததுடன் அவர்களினால் பூங்காவின் தலைமையகம், உடமலல, வீரவில், விலமென்ன, ஊனனிய பீட்டு உத்தியோகப்பூர்வ நடவடிக்கைகள் மறைக்கப்பட வேண்டும். கணக்காய்வு செய்யப்படும் திகதியாகும்போது இந்த உத்தியோகத்தர்களில் 7 பேர் வெவ்வேறு வெளிக் கடமைகளில் ஈடுபட்டுக்கொண்டிருந்ததோடு 09 பேர் சுகாதார பிரச்சினைகளுக்கு உள்ளாகியிருந்தனர்.
- ஆனவிலுந்தாவ ராம்சார் ஈரநில பூங்காவின் தலைமையகத்தின் பணிகளுக்காக 04 பேரைக் கொண்ட பதவியணியினர் சேவையில் ஈடுபடுத்தப்பட்டிருந்தனர்.

- வில்பத்து தேசியப் பூங்கா மிக விசாலமான இடத்தில் பரவியிருப்பதனால் தற்பொழுது வேலையில் ஈடுபடுத்தப்பட்டிருக்கும் மொத்த பணியணியினரின் அளவு போதுமானதாக இல்லையென தெரிய வந்தது. பூங்காவினுள் தற்பொழுது 12 பீட்டு மற்றும் வன அலுவலகங்கள் அமைக்கப்பட்டிருப்பதுடன் அவர்களுக்கு கையளிக்கப்பட்டிருக்கும் வேலைகளுக்கமைய அந்த அளவானது போதுமானதாக இல்லையென உறுதி செய்யப்பட்டது.
- வன்காலை சரணாலயத்திற்கு உரித்தான மடு காடு, வன்காலை மற்றும் வெடிதலதிவ் சேவை புரியும் இடங்களில் முறையாக சேவை உத்தியோகத்தர்களுக்கான வெற்றிடங்கள் 07, 09, 07 ஆக காணப்பட்டதோடு வெடிதலதிவ் சேவை நிலையத்தில் வெளிக்கல உதவி உத்தியோகத்தரொருவர் மட்டும். இதற்கமைய சரணாலயத்தின் பாதுகாப்பு மற்றும் தொடர்ச்சியாக நிலைத்திருப்பதற்காக இந்த வெற்றிடங்களுக்காக அவசியமான நடவடிக்கைகள் எடுக்கப்பட வேண்டுமென அவதானிக்கப்பட்டுள்ளது.

(ஆ) போதியளவு வன மற்றும் பீட்டு அலுவலகங்கள் இல்லாமை

வில்பத்து தேசியப் பூங்காவினுள் 10 வன மற்றும் பீட்டு அலுவலகங்கள் இயங்கிக்கொண்டு இருப்பதோடு இதைத் தவிர ஹெம்பரிப்பு, கடுகாவில், மல்வத்து ஓய, எழுகொல்லாவ, மரதன்மடுவ மற்றும் வல்லிமடுவ எனும் பீட்டு கணக்காய்வு செய்யப்படும் திகதியாகும்போது இயங்கும் நிலையில் இல்லாதிருந்தது. தேசியப் பூங்காவின் நடவடிக்கைகளை சீராக நடாத்திச் செல்வதற்காக இந்த அலுவலகத்தையும் இயங்க வைக்க வேண்டுமென அவதானிக்கப்பட்டதோடு செட்டிக்குளம் மற்றும் கபுவத்த பீட்டு அலுவலகத்தையும் புதிதாக ஆரம்பிப்பதற்காக ஆலோசனை செய்யப்பட்டுள்ளது.

(இ) அறிவு நாளதுவகையாக்கப்படாதிருத்தல்

ராம்சார் ஈரநிலங்களில் சேவை புரியும் பணியணியினருக்காக ஈர நிலங்களின் பாதுகாப்பு பற்றிய நாளதுவகையான அறிவு வழங்கப்படவில்லையென அவதானிக்கப்பட்டது.

3.6.2 அடிப்படை வசதிகள்

- (அ) சரணாலயங்களில் மிருகங்களுக்கு ஏற்படும் அனர்த்த நிலமைகளில் மற்றும் மிருகங்களை பொறிகளிலிருந்து காப்பாற்றும் நடவடிக்கைகளுக்காகவும், மிருகங்களின் சிகிச்சைக்காகவும் அவசியமான வசதிகள் (வன சீவராசிகள் சுகாதார முகாமைத்துவம்) போதுமான அளவு இல்லையென அவதானிக்கப்பட்டது. (ஆனவிலுந்தாவ, மாதுரு கங்கை)
- (ஆ) வருடாந்தமாக உள்நாட்டு மற்றும் வெளிநாட்டு சுற்றுலா பயணிகள் மிகக் கூடிய அளவில் சுற்றுலாவிற்காக வந்தபோதும் அவர்களுக்கு போதுமான அளவு வசதிகள் ராம்சார் ஈர நிலங்களுள் அமைக்கப்படாதிருப்பது குறித்து அவதானிக்கப்பட்டுள்ளது.
- (இ) பூங்காவினுள் வருகை தரும் சுற்றுலா பயணிகளுக்கு கும்புக்வில மற்றும் குதிரைமலை எனும் 02 இடங்களில் இறங்குவதற்கு அனுமதி வழங்கப்படுவதோடு அவ் இடங்களில் நல்ல வசதிகளைக் கொண்ட மலசலகூடங்கள், விசேடமாக பார்வையிட வேண்டிய இடங்கள் மற்றும் ஓய்வெடுப்பதற்கான வசதிகள் இல்லாதிருப்பது குறித்து அவதானிக்கப்பட்டுள்ளது (வில்பத்து).

3.6.3 ராம்சார் ஈர நிலங்கள் முகாமைத்துவத்திற்கான 2016 – 2024 புது வருட தந்திரோபாய முறைத் திட்டம் (பின்னிணைப்பு - 18)

புது வருட தந்திரோபாய முறைத் திட்டத்தின் நோக்கங்கள்

2018 ஆம் ஆண்டில் ஐக்கிய அரேபிய இராச்சியத்தில் நடாத்தப்பட்டிருக்கும் 13 ஆவது தரப்பினரின் கூட்டத்திற்காக சமர்ப்பிக்கப்பட்டிருக்கும் ராம்சார் ஈரநிலங்களுக்கான புது வருட ஈரநிலங்களின் தந்திரோபாய முறைத் திட்டத்தின் மூலம் 03 பிரதான தந்திரோபாய முறை நோக்கங்கள் மற்றும் 01 செயற்பாட்டு நோக்கத்திற்காகவும் 19 இலக்குகள் அறிமுகப்படுத்தப்பட்டிருந்தது.

அட்டவணை இலக்கம் - 06

நோக்கங்கள்	இலக்குகள்
1. ஈரநிலங்கள் பிரிந்து செல்லல் மற்றும் அவற்றில் ஏற்படும் சேதங்கள்	04 (01 முதல் 04 வரை)
2. ராம்சார் ஈரநிலங்கள் தளத்தை திறமையான முறையில் பாதுகாத்தல்	02 (05 முதல் 07 வரை)
3. அனைத்து ஈர நிலங்களினதும் நடைமுறை சாத்தியமான பாவனை	06 (02 முதல் 13 வரை)
4. செயற்படுத்துதல்	05 (14 முதல் 19 வரை)

(அ) மாநாட்டு அறிக்கையின் அவதானிப்புகள்

இம்மாநாட்டிற்காக இலங்கை ரம்சார் ஈரநில முகாமைத்துவ திணைக்களத்தினால் முன்வைக்கப்பட்ட அறிக்கைகள் ஆய்வின் போது அங்கு முன்வைக்கப்பட்ட தகவல்கள் தொடர்பாக 2019 செப்டெம்பர் 30 ஆந் திகதி வரையில் நடைபெற்ற அவதானிப்புக்கள் பின்வருமாறு தரப்பட்டுள்ளன.

நோக்கம்	இலக்கு	ராம்சார் மாநாட்டுக்கான தொடர்பு	2019 செப்டெம்பர் 30 ஆம் திகதிக்கு அவதானிப்பு
01	1.1	1.3.2, 1.3.3	ராம்சார் ஈரநிலங்களுடன் தொடர்புடைய நீர் வளங்கள் முகாமைத்துவம் மற்றும் செயற்திறனான நீர் விநியோகம், வேறு தேசிய தந்திரோபாய முறைகள் மற்றும் திட்டங்களுக்கு இடையில் தொடர்பொன்று உருவாக்கப்பட்டிருக்கவில்லை.
01	2.3		ராம்சார் ஈரநிலங்கள் சுற்றாடல் அமைப்புகளின் தேவைகளுக்குள் நீர் பயன்பாட்டின் நிலைபேறான தன்மையை முன்னேற்றுவதற்கான தந்திரோபாய முறைகள் மற்றும் திட்டங்கள் தேசிய திட்டங்களுக்கு இடையில் தொடர்பொன்று உருவாக்கப்பட்டிருக்கவில்லை.
01	2.4	(Resolution VIII – 1, XII - 12)	ஈரநிலங்களின் சுற்றாடல் செயற்பாடுகளை மேற்கொள்வது மற்றும் நீரை வேறுபடுத்துவது, முகாமைத்துவம் செய்வதற்கான வழிகாட்டல் முடிவுகளை எடுக்கும் செயற்பாடுகளுக்காக பயன்படுத்துவதற்கான கவனம் போதிய அளவில் இல்லாதிருப்பது அவதானிக்கப்பட்டுள்ளது.
02	5.3	2.4.1	ராம்சார் ஈரநிலங்களை பயனுள்ளவாறு முகாமைத்துவம் செய்ய ஒழுங்குபடுத்தப்பட்டிருக்கும் வரைவுத் திட்டங்களின் எண்ணிக்கை 02 ஆகும். அதன்படி ஏனைய 04 ராம்சார் ஈரநிலங்களுக்காக முகாமைத்துவ திட்டம் ஒழுங்கு செய்யப்படுவதற்கான அவசியம் அவதானிக்கப்பட்டுள்ளது.
02	5.4	2.4.2	செயற்திட்டமொன்று தயாரிக்கப்பட்டுள்ளது. 02 ராம்சார் ஈரநிலங்கள் மற்றும் அதில் செயல்படும் நிலையில் இருக்கும் எண்ணிக்கை 01 என குறிப்பிடப்பட்டிருந்தும் கணக்காய்வு செய்யப்படும் திகதியாகும்போது 02 செயற்திட்டங்கள் வரைவு செய்யப்பட்டிருந்தது.

02	5.7	2.4.4	06 ராம்சார் ஈரநிலங்களில் பூந்தல ஈரநிலத்துக்காக மாத்திரம் இடை நிலை முகாமைத்துவ குழுக்கள் தாபிக்கப்பட்டுள்ளன. இதன் அடிப்படையில் மற்றைய 05 ரம்சார் ஈரநிலங்களுக்கான அத் தேவை நிறைவேற்றப்படாமல் இருந்தது என இது குறித்த ஆய்வுகளின் போது அவதானிக்கப்பட்டது.
02	5.8	(Resolution X 15)	03 ரம்சார் ஈரநிலங்களுக்காக மாத்திரம் விஞ்ஞான ரீதியான உயிரியல் அம்சங்களின் விபரங்கள் ஒழுங்குபடுத்தப்பட்டுள்ளன. (மாது கங்கை, ஆனைவிழுந்தான், வில்பத்து)
02	5.9	2.5.1	ரம்சார் ஈரநிலங்களின் முகாமைத்துவத்தின் செயற்திறன் குறித்த மதிப்பீடு ஒன்ற நடைபெறாமல் இருந்தது.
03	8.1	1.1.1	இலங்கையில் காணப்படும் ஈரநிலங்கள் சம்பந்தமாக தரவுகள் ஒழுங்கு செய்யப்பட்டு இருந்தாலும் கடந்த தசாப்தத்திற்கு உட்பட்ட காலப் பகுதியில் வடக்கு மற்றும் கிழக்கு மாகாணங்களில் அத் தரவுகள் புதுப்பிக்கப்படாமல் இருந்தது.
04	16.1	4.1.1	இலங்கை ரம்சார் ஈரநிலங்களுக்கு அண்மையில் CEPA வேலைத் திட்டமொன்று ஒழுங்கு செய்யப் படாமல் இருந்தது. 2015 ஆம் ஆண்டு நடைபெற்ற 12 ஆம் தரப்பினரின் மாநாட்டில் அனுமதிக்கு ஏற்ப இத் திட்டத்தை நிறைவேற்றுவது முகாமைத்துவ அதிகாரத்தின் பொறுப்பு என்பது அவதானிக்கப்பட்டது. (CEPA – Communication, Capacity building, Education Participating and awareness)
04	16.2	4.1.2	ரம்சார் ஈரநிலங்களுடன் தொடர்புடைய பார்வையிடுதல், அறிமுகப்படுத்துதல் மற்றும் 04 கல்வி நிலையங்கள் மாத்திரம் அமைக்கப்பட்டிருந்தன.

3.6.4 தேசிய உயிரினப் பல்வகைமை தந்திரோபாய செயற் திட்டம் 2016 – 2022

1992 ஆம் ஆண்டில் தரப்பினரொருவராக இலங்கை கையெழுத்திட்ட உயிரினப் பல்வகைமை மாநாட்டின் 06 ஆம் பிரிவின் பிரகாரம் செயற்பாடுகளுக்குள் உயிரினப் பல்வகைமைப் பாதுகாப்பு மற்றும் பேண்தகு பாவனையை ஒருங்கிணைக்க தரப்பினரால் தேசிய உயிரினப் பல்வகைமை செயற்பாட்டுத் திட்டம் அல்லது அதற்கு ஒப்பான திட்டங்கள் தயாரிக்கப்பட வேண்டும். இதற்கமைய 1998 இல் உயிரினப் பல்வகைமைப் பாதுகாப்பு செயற்பாட்டு கட்டமைப்பொன்று ஒழுங்கு செய்யப்பட்டு அதன் மூலம் பரிந்துரை ஒன்று முன் வைக்கப்பட்டுள்ளது. (பின்னிணைப்பு – 19)

2016-2022 ஆண்டுகளுக்கு உரித்தான ஒழுங்கு செய்யப்பட்ட உயிரினப் பல்வகைமை தந்திரோபாய செயற்திட்டத்தின் மூலம் 12 பிரதான நோக்கங்கள் கண்டுபிடிக்கப்பட்டன. மேற் குறிப்பிட்ட திட்டத்தின் 02 ஆம் நோக்கத்தின் மூலம் 2022 ஆம் ஆண்டாகும் போது வாழ்விடங்கள் பாதிப்படைதல், வீழ்ச்சி மற்றும் சேதமாக்கப்படல் என்பவற்றை சிறந்த முறையில் குறைத்துள்ளதோடு அதன் மூலம் 16 பிரதான நோக்கங்கள் நிறைவேற்றப்பட எதிர் பார்க்கப்படுகின்றது. அந்த 16 நோக்கங்களில் கீழ் குறிப்பிட்ட நோக்கங்களுக்கான பங்களிப்பு சம்பந்தமான அவதானிப்புக்கள் பின்வருமாறு அமைந்தது.

(அ) தரப்பினரை இனங்காணுதல்

இலக்கம் 02 இன் கீழ் குறிப்பிடப்பட்டுள்ள 05 ஆவது நோக்கமாக சூழல் மாசடைதல் மற்றும் கழிவுப் பொருட்களை ஈரநிலங்களில் அகற்றல் என்பவற்றைக் குறைக்கும் தேசிய தந்திரோபாய தயாரித்தல் மற்றும் நடைமுறைப் படுத்தலை எதிர்பார்த்திருப்பதுடன் அதற்கு உரித்தான செயல்திறன் குறிகாட்டிகள் என உருவாக்கப்பட்ட மற்றும் நடைமுறைப்படுத்திய தேசிய தந்திரோபாய சூழல் மாசடைதல் வீதமானது 25% ஆகக் குறைக்கப்பட வேண்டும் என்பது கண்டுபிடிக்கப்பட்டிருந்தது. ஆனாலும் மேற் குறிப்பிட்ட நோக்கத்தை நிறைவேற்றிக் கொள்ளும் வகையில் பிரதான தரப்பினரொருவராக வன சீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களமானது அறியப்பட வேண்டும் எனினும் இரண்டாம் மட்ட தரப்பினரொருவராக அறியப்பட்டிருந்தது.

(ஆ) செயலாற்றல் முன்னேற்றம்

இலக்குவைக்கப்பட்ட நோக்கங்களின் செயலாற்றலை சோதனை செய்வதற்காக தாபிக்கப்பட்ட சுட்டிகளின் தற்போதைய முன்னேற்றத்தை மதிப்பீடு செய்தல் கணக்காய்வு செய்யப்படும் திகதியாகியும் செய்யப்பட்டிருக்கவில்லை.

(இ) பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசங்களை இணங்காணுதல்

2016 – 2022 ஆம் ஆண்டுகளுக்காக ஒழுங்கு செய்யப்பட்டிருக்கும் தேசிய தந்திரோபாய செயற் திட்டத்தில் அடைந்துகொள்ள முடியுமென எதிர்பார்க்கப்படும் 12 இலக்குகளில் 03 ஆவது இலக்கானது 2022 ஆம் ஆண்டாகும்போது பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேச தளத்தின் அனைத்து முக்கிய சுற்றாடல் அமைப்புகள் மற்றும் விசேட வகையான உயிரினங்களை பிரதிநிதித்துவப்படுத்தும் விதமாக தயார் செய்தல் மற்றும் பயனுள்ளவாறு நிர்வாகம் செய்யப்படுவதாகும்.

எனினும் 11 AICHI இலக்குகளின் பிரகாரம் சமுத்திர பாதுகாப்பான பிரதேசங்களுக்கான 10% இலக்குகளை அடைவது போதுமான அளவு செய்யப்படாதிருந்ததோடு ராம்சார் மாநாட்டுடன் தொடர்புடைய ஈரநிலங்கள் சம்பந்தமாக தரவு முறைமையொன்று பராமரிக்கப்பட்டிருக்கவில்லை என அவதானிக்கப்பட்டது.

(ஈ) கடல் ஆமைகள் பாதுகாப்பு

04 ஆம் இலக்கின் மூலம் 2022 ஆம் வருடமாகும்போது விசேட வகையான உயிரினங்கள் இறத்தல் தெளிவாக தெரியும் விதமாக குறைக்கப்படுவது, அதனுடன் தொடர்புடைய 10 உப நோக்கங்கள் காட்டப்பட்டிருந்தது. இங்கு 06 ஆவது உப நோக்கத்தின் மூலம் விஞ்ஞான ரீதியான முகாமைத்துவத்திற்கு குறித்த அறிவுரைகளுக்கு இனங்க கடல் ஆமையின் முட்டைகளை பாதுகாக்கும் இடங்களை முறைப் படுத்துதல் மற்றும் மேற்பார்வை செய்யும் முறையொன்றை துவங்குவதற்கு ஆலோசனை செய்யப்பட்டுள்ளது. எனினும் வில்பத்து, வன்காலை மற்றும் குமன ராம்சர் ஈரநிலங்களுடன் தொடர்புடைய மேற்கண்ட இலக்ககளை அடைவதற்கு போதுமான அளவு அவதானமொன்று செலுத்தப்பட்டிருக்கவில்லை என அவதானிக்கப்பட்டது.

(உ) ஆக்கிரமிக்கும் தாவர வளர்ச்சி

மகாவெலி அபிவிருத்தி மற்றும் சுற்றாடல் அமைச்சின் பல்லுயிரியல் செயலகத்தினால் ஒழுங்கு செய்யப்படும் 2016 – 2022 பல்லுயிரியல் தந்திரோபாய செயற்திட்டங்கள் இரண்டாம் இலக்கத்தின் 7, 8, 9, 10, 11 உப நோக்கங்களினூடாக ஆக்கிரமிக்கும் தாவர வளர்ச்சியை ஒழிப்பதற்காக நடாத்தப்பட வேண்டிய செயற்பாடுகள் மற்றும் அதற்காக அமைக்கப்பட வேண்டிய சுட்டிகள் இனங்காணப்பட்டிருந்தன. மேலே குறிப்பிடப்பட்டுள்ள இலக்குகளை அடைவதற்கு அவசியமான செயற்பாடுகளை நிறைவேற்றுவது மற்றும் அதன் செயலாற்றல் முன்னேற்ற சுட்டிகளை அளவிடுவதன் மூலம் 01 AICHI இலக்கு மற்றும் 15 நிலைபேறான அபிவிருத்தி இலக்குகளை நெருங்க முடியுமென எதிர்பார்க்கப்படுகிறது. எனினும் கணக்காய்வு செய்யப்படும் திகதியான போதும் மேற்குறிப்பிடப்பட்டுள்ள விடயங்கள் தொடர்பாக போதிய அளவு கவனமொன்று செலுத்தப்படாதிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டுள்ளது.

4. பரிந்துரைகள்

- i. ரம்சார் ஈரநிலங்களைப் பாதுகாத்தல் மற்றும் நிலைபேறான வகையில் நடைமுறைப் படுத்திச் செல்வதற்கு அவசியமான சட்டரீதியான மானியத்தை அனுமதி செய்து நடைமுறைப்படுத்தல்
- ii. ரம்சார் ஈரநிலங்களின் நிகழ்கால நிலைமை தொடர்பாக பரிசோதனை மேற்கொள்ளல் மற்றும் தகவல் அமைப்பு முறையொன்றை புதிதாக கையாளல்.
- iii. ரம்சார் ஈரநிலங்கள் தொடர்பாக எழுந்துள்ள எல்லைப் பிரச்சினைகளை தீர்த்து வைத்தல்.
- iv. ஆக்கிரமிக்கும் தாவரங்கள் மற்றும் விலங்கினங்கள் பரவுதலை முகாமைத்துவப்படுத்துவதற்கான உரிய நடவடிக்கைகளை ஒழுங்குமுறைப்படுத்தல் மற்றும் அந் நடவடிக்கைகளை தொடர்ச்சியாக நிறைவேற்றல்
- v. ரம்சார் ஈரநிலங்களுக்கு அண்மையில் நடைபெறும் பாதகமான மற்றும் அங்கீகரிக்கப்படாத நடவடிக்கைகளை தடுக்க நடவடிக்கை எடுத்தல்.
- vi. ரதமில்ல சதுப்புநிலத் தாவரங்கள் உட்பட மற்றைய சதுப்புநிலப் பாதுகாப்பு மற்றும் மீண்டும் பயிரிடுவதற்கான திட்டமிடல் ஒன்றை ஒழுங்குபடுத்தல் மற்றும் நடைமுறைப்படுத்தல்.
- vii. மாது கங்கை சரணாலயத்தில் இயங்கும் படகுச் சேவையை பதிவு செய்தல், படகுகளுக்கான எரிபொருள் பாவனை, பாத ஒத்தட சிகிச்சை நிலையங்கள் மற்றும் துறைமுகங்கள் நிர்மாணிப்பதற்கான விதிமுறைகளுக்கான முறையான வழியொன்றை ஒழுங்குபடுத்தல் மற்றும் நடைமுறைப்படுத்தல்.
- viii. ரம்சார் ஈரநிலங்கள் தொடர்பாக முகாமைத்துவ திட்டமிடல் ஒன்றை ஒழுங்குபடுத்தலும் நடைமுறைப்படுத்தலும்.
- ix. ரம்சார் ஈரநிலங்களுக்கு உரித்தான சமுத்திர வளைய பாதுகாப்பு நடவடிக்கை எடுத்தல்.
- x. பாதுகாக்கப்பட்ட வலயங்களாக பிரகடனப்படுத்தப்பட்ட பிரதேசங்களுக்கு வெளியே காணப்படும் உயிர்ப் பல்வகைமைக்கு அவசியமான ஈரநிலங்களையும் கடற் பன்றிகள், கடலாமைகள் போன்ற உயிரினங்கள் வாழும் பிரதேசங்களை கண்டறிந்து அவற்றையும் ரம்சார் ஈரநிலங்களாக பிரகடனப்படுத்த நடவடிக்கை எடுத்தல்.

5. தீர்மானம்

இலங்கையின் ரம்சா ஈர நிலங்கள் சுற்றாடலை சமநிலையாகவும் நிலைபேறாகவும் பேணிச்செல்வதற்காக அத்தியவசியமாக குறிகாட்டியொன்றாக இருந்த போதும் அண்மைக்காலமாக அந்த ஈர நிலங்களின் நிலைத்திரு தன்மை எதிர்கொண்டுள்ள அச்சுறுத்தல்களை கட்டுப்படுத்துவதற்கு போதியளவு நடவடிக்கை எடுக்காமை மற்றும் அந்த ஈர நிலங்களை பாதுகாப்பதற்கு போதியளவு ஏற்பாடுகளை உள்ளடக்கிய சட்டப் பின்னணியொன்று இல்லாமை மற்றும் தற்போது இந்த ஈரநிலங்களை பாதுகாக்கும் ஆரம்ப பொறுப்பினை வகிக்கும் வனசீவராசிகள் திணைக்களம் உட்பட ஏனைய தொடர்புடைய நிறுவனங்களின் ஈடுபாடு போதியளவில் இல்லாமையால் எதிர்காலத்தில் இந்த ஈர நிலங்களிலிருந்து சுற்றாடலுக்கு ஏற்படுத்தும் பங்களிப்பு இல்லாமல் போதல் பாரியளவு சுற்றாடல் சிக்கலொன்று உருவாகும் பின்னணியொன்று உருவாகியுள்ளது.

**ஒய்யம்./டபிள்யூ. பி. சி. விக்ரமரத்ன,
கணக்காய்வாளர் தலைமை அறிபதி**

டபிள்யூ.பி.சி. விக்ரமரத்ன

கணக்காய்வாளர் தலைமை அறிபதி

2020 ஜனவரி 13

1. Executive summary

Wetlands are unique and biodiversity ecosystems that form the background of human civilization in the world. Due to the uniqueness of ecosystems the international RAMSAR Wetland Convention was established in 1971 as an instrument for the protection and management of wetlands universally. As of 2018 there were 2,331 RAMSAR wetlands identified worldwide and Sri Lanka has claimed 06 Zones.

With the growth of population and urbanization, limited use of land was increased and also, it was observed that threats to the sustainability of wetlands have been increased. Those ecological important areas are facing a serious challenge due to human activities and lack of adequate attention by the institutions, which have the authorities concerned the wetlands are in danger of being destroyed. The purpose of this audit was to examine whether their duties have been accomplished by relevant institutions and to discuss regarding the related issues. Reclamation of marshlands, removal of forest cover, excessive availability of wetland resources and the rapid spread of invasive species and the biomass species are some of the problems. Bundala, Wilpattu, Kumana, Anavilundava, Vankalej, and Madu Ganga have been designated as national parks and sanctuaries of international importance as the main RAMSAR Wetlands in Sri Lanka. Although Sri Lanka is included as a member country under the International RAMSAR Wetlands Convention, no separate legal systems has been established in Sri Lanka for the implementation of the convention. It was observed that the RAMSAR Wetlands are regulated under the provisions of the Ordinance of Fauna and Flora protection. Since the declaration of the RAMSAR Wetlands, there has been insufficient research on the sustainability of biodiversity in these wetlands. It was also observed that, although the number of strategic and national plans have been prepared for the conservation of biodiversity, no specific plan has been prepared and implemented for performance evaluation and the effectiveness regarding the zones of RAMSAR Wetlands.

Although the boundaries relating to areas identified as RAMSAR Wetlands have been published in the Gazette at the date of audit, attention has not been adequately addressed to mark the boundaries and the streamlining of the ownership of some lands pertaining to the RAMSAR Wetlands. It was observed several illegal activities which are not environmental friendly, such as unauthorized building construction inside the RAMSAR wetland and reclamation of land in the inductive zone and also observed that, a

great obstacle for the biodiversity in the conservative areas and system of lakes due to the spread of invasive species. It has been observed that the staffing and the basic facilities are not adequately provided for the conservation of RAMSAR Wetlands. And also, it was observed that a great attention should be paid for conserving of these wetlands which are of universal importance. Furthermore it is observed that further intervention of the government should be required to conserve these wetlands which are of higher value of biodiversity, historically and archaeologically important and provide many ecological services such as flood controlling, an area of water source which is a paradise for many endangered species of fauna and flora and many migratory birds species.

2. Background and nature of the report

2.1. Background of the wetland zone

Natural and man-made wetlands which have been a center of its cultural economic and social evolution and had been fertile for more than thousand years are rich in biodiversity hydrologically sensitive ecosystems. Wetlands can be simply referred as lands which are bedraggled throughout the year or for a particular period of time in the year. Approximately 15% of the total land area of Sri Lanka consists of natural and artificial interior wetlands

2.1.1. The themes of the International wetlands Day celebrations

With the declaration of world Wetlands day on the 2nd February since 1997, Sri Lanka has partnered to celebrate the day as a part of it.

Following are the themes of International wetlands day during the past few years.

2010	-	wetlands biodiversity and climate change
2011	-	Wetlands and forests
2012	-	Wetlands and tourism
2013	-	Wetlands and water management
2014	-	Wetlands and agriculture
2015	-	Wetlands our future
2016	-	Wetlands our future sustainable livelihood
2017	-	Wetlands for disaster risk reduction
2018	-	Wetlands for a sustainable urban future
2019	-	Wetlands and Climate Change

(sources: Internet)

2.1.2. The theme and function of International Wetlands Day -2019

(a) Theme

Wetlands and climate change is the theme of International Wetlands Day of 2019. International wetlands Day is celebrated every year under specific theme. Nowadays, the effect of Climate change is almost universal. Many countries are vulnerable to this climate change in a variety of ways and have to spend huge sums of money to give away the solutions for the social, economic and environmental problems and disasters due to these climate changes. This celebration of international Wetlands Day have been conducted in the year 2019 with the aim of familiarizing the special value of wetlands among people and to emphasis their ability to use this with lunch to control the bad effects of the climate changes.

(b) Functions

Studies show that the number of natural disasters worldwide has doubled in the last 35 years. About 90% of these wetlands are water related disasters. It is also predicted to have higher likelihood of unsafe weather. Following are some of the ways, which wetlands contribute to control greenhouse gas emission and to minimize the impact of natural disasters.

i. The effect of climate change on wetlands

There is a possibility of destroying the wetlands or impede their operation or changing the situation due to severe droughts and heavy flooding as the effects of climate changes. This could lead to loss of biodiversity in wetlands, changes in natural processes, disruption of wetland's livelihoods and disruption of tourism.

ii. Wetlands absorb and deposit carbon

Peat lands, mangrove ecosystems in grasslands fix a large amount of carbon. About 3% of the total land area of the world is peat lands and approximately 30% of the produced carbon is fixed by these peat lands.

iii. Wetlands of coastal zone are a shield of defense.

Mangroves, salt marshes, coral reefs and sea grasslands in the coastal zone act as shock absorbers. These ecosystems slow down the speed of the waves of the sea. It also slows down the speed of wind and waves during Hurricanes and Tsunamis. It minimizes the risk of damage to the coast, land, life and physical structures.

iv. Minimizing water shortage in dry season and flood controlling.

Wetland such as marshes, reservoirs, rivers and streams, have the ability to be withstand heavy rainfall, there by controlling the immediate flooding due to heavy rainfall within a short period of time. And also the wetlands helps to prevent water scarcity during the dry season by releasing the water retained in the wetlands in the wet season.

2.1.3. Types of wetlands in Sri Lanka and in its specialties

Wetlands in Sri Lanka can be categorized as follows, depending on the way they are created and salinity of the water.

Table No – 01

	Type of wetlands	Specialties
(a)	Natural freshwater wetlands	
	Rivers and streams	There are 103 rivers including small streams of water throughout the year and only one part of the year.
	Freshwater Marshlands	The only freshwater marshland in the country is the Walawatta wathurana marsh forest. Two rare plant species called “Horawel” and “Suwanda” are found.
	Villus overflow plains	The water accumulated in the low lying areas of associated with the overflowing plains after a overflowing of a river, is likely to remain unoccupied for some time in the year. These areas are called villus. There are many

		villus associated with the Mahaweli river. Type of Wetland with higher biodiversity.
	Overflowing plains	During the rainy season, associated low plains are fallen under water due to the overflowing of rivers and streams. The plains which are fallen under that overflowing water are called overflowing plains.
(b) Natural saline-water and natural brackish-water		
	Rivers estuaries, delta and lagoons	Very important wetland ecosystems for fishing industry. They are very important as feeding grounds for aquatic bird species.
	Lagoons of saline-water and brackish-water.	An ecosystem with small plants adapted to the marine saline environment, shrubs and plants belong to mangroves. Organism belong to species of crustacea (crabs) are common.
	Mangroves	A unique ecosystem growing associated with the lagoons and river estuaries. Consisting with species with unique adaptations (ex:- Breathing roots, Split roots, Areal roots, Viviparous, Radial roots) Very important for the food chains and food nets of saline-water and brackish-water, fishing industry and protecting land from marine erosion. Mangroves have been spread over 16,000 hectares around the country.
	Corel reefs	Rich in higher biodiversity. Important for Tourism and protecting the land from marine erosion.

	Muddy flats	Very important lands, providing food for aquatic birds.
	Sea grasslands	Very important ecosystem for endangered species such as Dugong, for fishing industry, Food chains and food nets of saline-water and brackish-water.
(c) Artificial Wetlands		
	Inland fresh water tanks.	Tanks are man-made reservoirs.
	Aquaculture ponds	Economically important ecosystems.
	Salterns	Economically important ecosystem which provides food for aquatic birds.
	Paddy fields	An ecosystem that provides rice, the staple food. Approximately 12% the total land area of them is used for paddy cultivation.

(Sources : Internet)

2.1.4. Advantages of wetlands

Wetlands providing many benefits for human beings

Table No – 02

Description	Benefits
Water	For necessities such as drinking, bathing, sanitary and sports activities.
Food	Rice, vegetables (Kekatiya, Lotus bulbs, Kerankoku) fruits (Kirala) leafy vegetables (Kankung, Neeramulliya) and resource of fish.
Medicine	Keekirindiya, screwpine. Monerakudumbiya, Olu, lotus, seeds and pollen of Manel.
Materials for industry	For weaving mats (reeds, screwpine) building materials (limestone, wood) Fuel, peat and firewood.
Entertainment	For entertainment and education (bird watching, boat riding and swimming)
Industry	Agriculture, paddy cultivation, fishing industry (aquatic farming) domestic industry (hand craft production such as mats and masks)

(Sources : Internet)

2.1.5. Benefits of Wetlands to the environment

- i. Breeding of aquatic organism
- ii. Controlling flooding
- iii. Protecting ground water
- iv. Providing food, fish and breeding centers for aquatic life and related ecosystems.
- v. Land protection in the event of natural disasters such as Tsunami.
- vi. Preventing coastal erosion.

2.1.6. Threats to wetlands in Sri Lanka

(a) Filling of Marshy lands

Wetlands are being reclaimed for various development needs and industrial purposes to accommodate the growing population. Wetlands are rapidly destroyed due to illegal reclamation.

(b) Disposal of waste

Wetlands are considered as infertile lands and there are circumstances such as dumping industrial waste, garbage, various poisonous toxic chemicals and waste from the pulling down of the buildings, into the wetlands. This will pollute ecosystem of the wetland and damages its biodiversity. At the same time research has revealed that 10% - 25% of chemical fertilizer applied to farmland is released to waterways.

(c) Removal of forest cover in wetlands

Illegal removal of forest cover around wetlands will change the functioning of the ecosystem. There is room to spread the invasive plant species in the open ground. Similarly, the species adapted to the farm former environment may become extinct.

(d) Blockage or changing of natural waterways

The wetlands can be destroyed due to the loss of adequate water. Due to blockage of natural water sources in to the wetlands and changes in the quality of the collected water in the wetlands.

(e) Reclamation of wetlands by soil erosion and deposition of sediment

Soil erosion caused by irregular land using patterns can result in deposition of sediment mixed with water reservoirs, reducing the water level of reservoirs and causing it to dry up quickly even during a short drought.

(f) Excessive acquisition of resources in wetlands

Excessive removal of biomass and other natural resources from wetlands to the detrimental capacity of the system will result in the destruction of the wetland and the extinction of the ecosystems. Excessive removal of sand, clay, ornamental fish or ornamental plants can damage the ecosystem.

(g) Spread of invasive species of plants and organisms

Non-native species are invasive alien species/ animal that are spread over one or more habitats due to their rapid growth and reproduction, rapid adaptation to ecosystems and the ability to spread in local areas.

Identifying these plants / animals is very important as an effective and environmental friendly management strategy.

Japan Jabara (*Eichhornia crassipes*), Hambupan (*Typha angustifolia*), Kalapu Andara (*Prosopis juliflora*), Katu Pathok (*Opuntia dillenii*), Wel Aththa (*Annona glabra*), Diya para (*Dillenia suffruticosa*), Pathanpalu (*Austroeupatorium inulifolium*) can be mentioned as some of the species listed in the plant manual published by the Ministry of Mahaweli Development and Environment in the year 2015. Invasive plants floating into the wetlands can cause adverse conditions such as blocking the flow of water and blocking sunlight from entering the reservoirs. It also slows down the natural process of wetlands. Wetlands are also vulnerable to dryness due to the effects of plants such as Wel Aththa and Kalapuandara. It was observed that the role of responsible stakeholders in the management of these invasive plants in the RAMSAR wetland should be enhanced. According to the Diagnostic Guidelines Manual for invasive alien species published in 2015, methods suppressing each plant were identified, but no control methods were introduced to control the plants such as Hambupan and Diyapara.

And also there are invasive species of organism also can be encountered in the wetlands. Among them, the main are, Tanki Cleaner (*Pterygoplichthys spp.*) Redear tortoise (*Trachemys scripta*) Apple snail (*Pomacea spp.*).

These organisms pose a threat to the extinction of native species in wetlands. And also fisheries based on wetlands adversely affected by these species.

2.1.7. Sri Lanka Laws to protect wetlands

- i. National Wetland Policy
- ii. National environmental Policy
- iii. Fauna and Flora Protection Ordinance
- iv. Coastal Conservation Act
- v. Forest Conservation Ordinance
- vi. National Environment Act
- vii. Fisheries and Aquatic Resources Act

2.1.8. RAMSAR Convention

“The RAMSAR convention” is the international convention on wetlands slides habitat on the 2nd February 1971 in RAMSAR city of, Iran, with the objective of protecting the wetlands due to the adverse impact of wetlands. This convention addresses wetland and aquatic birds living in wetlands. At present 170 member States have rectified the convention on the 22nd June 1990, Sri Lanka was also a member of the convention which became effective in Sri Lanka on the 15th of October 1990.

According to the RAMSAR convention, wetlands are areas of marsh, fen, peatland or water, whether natural or artificial, permanent or temporary, with water that is static or flowing, fresh, brackish or salt, including areas of marine water the depth of which at low tide does not exceed six meters known as wetlands (section 1.1 of the International RAMSAR convention) which acts the department of wildlife is the main government institution acts on the conservation of wetlands in Sri Lanka .

(a) The primary objectives of the convention

There are three primary objectives in the convention of RAMSAR of wetlands.

- i. Wise use of wetlands
- ii. Conservation
- iii. Management and Transboundary Corporation

(b) The mission of the RAMSAR convention

The mission of the convention is to conserve the wetlands through international Corporation with regional and national activities and to achieve sustainable development by using them wisely.

(c) Duties of the RAMSAR convention

- i. Directing the government to use wetlands wisely.
- ii. Declaration of International Important wetlands as RAMSAR wetlands and contribute to the conservation of them.
- iii. Maintaining corporation among country wide wetlands.

(d) Criteria for recognition as an International wetland in accordance with Convention

The criteria for the identification are set out in part v section 64 of the RAMSAR wetlands identification manual No-17 prepared by RAMSAR convention secretariat on the matters discussed at the 7th, 8th, 9th and 10th meetings of the parties of the RAMSAR convention.

Under the RAMSAR convention, wetland is declared an international important wetland under 02 groups. They are group A and B. Nine criteria are used for this purpose. Criteria No.01 is categorized under group A and criteria number ii to ix are categorized under group B.

Group A

i. **Sites containing representative, rare or unique wetland types**

A wetlands should be considered internationally important if it contains a representative, rare, or unique example of a natural or near – natural wetland type found within the appropriate biogeographic region.

• **Sites of international importance for conserving biological diversity**

• **Criteria based on species and ecological communities**

- ii. A wetland should be considered internationally important if it supports vulnerable, endangered, or critically endangered species or threatened ecological communities.

- iii. A wetland should be considered internationally important if it supports populations of plant and/ or animal species important for maintaining the biological diversity of a particular biogeographic region.
- iv. A wetland should be considered internationally important if it supports plant and/or animal species at a critical stage in their life cycle, or provides refuge during adverse conditions.

- **Specific criteria based on waterbirds**

- v. A wetland should be considered internationally important if it regularly support 20,000 or more water birds.
- vi. A wetland should be considered internationally important if it regularly support 1% of the individuals in a population of one species or subspecies of water bird.

- **Specific criteria based on fish**

- vii. A wetland should be considered internationally important if it supports a significant proportion of indigenous fish subspecies, species or families, life – history stages, species interactions and/or populations that are representative of wetland benefits and/or values and thereby contributes to global biological diversity.
- viii. A wetland should be considered internationally important if it is an important source of food for fishes, spawning ground, nursery and/or migration path on which fish stocks, either within the wetland or elsewhere, depend.

- **Specific criteria based on other taxa**

- ix. A wetland should be considered internationally important if it regularly supports 1% of the individuals in a population of one species or subspecies of wetland – dependent non-avian animal species.

(e) RAMSAR regions of the world

Wetlands in the world belong to six major regions

- i. Asian region
- ii. African region
- iii. European region
- iv. North American region
- v. Caribbean region
- vi. Latin American region and the Oceanian region (including small islands)

2.1.9. RAMSAR wetlands in Sri Lanka

(a) Wetland zones

Following are the six wetland zones and their basic details

Table No -03

	Bundala National park	Anawilundava sanctuary	Madu Ganga sanctuary	Vankalei sanctuary	Kumana National park	Wilpaththu National park.
The date declared as a wetland	12 th June 1990	03 rd August 2001	11 th December 2003	12 th July 2010	29 th October2010	02 nd February2013
RAMSAR wetlands' number	487	1078	1372	1910	1931	2095
Location	Hambanthota	Puttalam	Galle	Mannar	Ampara	Puttalam/ Anuradhapura
Quantity (ha)	6210	1397	915	4839.95	19011	165800
RAMSAR criteria	Hasn't presented	1,2,3,4,7,8	1,2,3,4,5,7, 8	1,2,3,4,5,6,8	1,2,3,4,6,8	1,2,4,8
Authority of management	Department of Wild Life conservation					

(b) The peculiar significance of the RAMSAR wetlands of Sri Lanka

i. Bundala National park

The wetlands consisting of 04, shallow brackish-water lagoons called Bundala, Embilikala, Malala, Koholankala is of international importance because it is lodging for migrating birds who are migrating to warm countries, leaving their own countries during the winter season. It has been reported, that more than 15,000 migratory sea birds are enjoying this wetland during the migratory season. A total of 197 species of birds have been recorded here. It has been revealed that the stone tools belong to stone-age have been stored in the RAMSAR wetlands and the earliest prehistoric human settlement in Sri Lanka the under 125,000-year-old Homo-sapiens' first inhabited after shifting to Asia.

ii. Anavilundawa sanctuary

The Anavilundawa wild life sanctuary is designated as second RAMSAR wetland in Sri Lanka, has been decided as of international importance as it has following characteristics.

- Establishment of the ancient Ellanga lake system dating back to the 12th century.
- Providing home for threatened vertebrates (amphibians, reptiles, birds and mammals) and several endangered species.
- About 35% to 40% of the species of vertebrates who are found in Sri Lanka are living here
- Reports of several species of birds migrating to the country through Western migratory routes.
- Nearly half of the freshwater fish species of Sri Lanka (including endemic species) have been recorded in these wetlands.
- To act as a productive site for plantation of flora and fauna which are needed for fish species and as a sanctuary for migratory fish species.

iii. Madu Ganga sanctuary

Madu Ganga RAMSAR wetland is located near the southern Balapitiya sea in Sri Lanka. Madu Ganga is also known as a lagoon and only natural mangrove forest in Sri Lanka. It was revealed that Madu Ganga which consists of 64 islands is currently confined to 26 islands. There is also an ancient temple on one of the islands. The Madu Ganga is a home to a large number of organisms and is very rich in biodiversity. Approximately 30% of local flora and fauna and 45% of foreign species are recorded. There are 110 species of birds, 24 mammal species, 70 fish species, 30 reptile species, 50 butterfly species and 300 plant species and a rare mangrove species among the present mangrove species in Sri Lanka, called Rathamilla can be found only in this region of Balapitiya Madu Ganga RAMSAR wetland. Madu Ganga is important for controlling the flooding of the area during the monsoon season. Madu Ganga is a place which has won the tourist attraction highly and the place where the only palm tree, Ging coconut which is grown associated with mangroves, the productions related to cinnamon cultivation and traditional fisheries are the activities associated with the Madu Ganga.

iv. Vankalei Sanctuary

The sea boundary of the sanctuary is bounded by the islands of Vankalei, Pulliyanthiw and Thiruketheeswaram. It is made up of a vast ecosystem with shrub forests, tanks, sand dunes, mangrove forests, salt marshes, lagoons and sea grasslands. There are 149 species of birds have been reported there and a variety of bird species can be watched in this sanctuary. There are more than 60 species of fish, turtles and other rare animal species. one part of the wetland is equipped by the animal husbandry and fisheries for trade. Vankalei sanctuary has been an important archaeological site since it was a major port in ancient Sri Lanka.

v. Kumana National Park

Kumana National Park belongs to Yala East of Ampara district is known as the 5th RAMSAR wetland in Sri Lanka. It is a birds paradise where you can see 50% of these species of birds in Sri Lanka, and 35% of the migratory aquatic birds. A Wetland with lively habitat lagoons, estuaries, mangroves and salt marshes of coastal zone. This wetland is rich in biodiversity, rich in food, shelter protection and breeding grounds for animals. This wetland is threatened by illegal hunting, tree cutting and other destructive activities and the spread of invasive species such as *Salvinia (Salvinia molesta)* and the free floating ferns.

vi. Wilpattu National Park

Group of wetlands in Wilpattu has been declared as the 2095th RAMSAR wetland of the world, on the 2nd February 2013, the world wetlands day. These wetlands are unique due to following reasons.

- A unique wetland consisting with coastal natural wetlands, territorial wetlands, natural terrestrial vegetation and temporal man- made irrigation system.
- This is the only place with villu wetlands which has been formed as resolution of the land and the bio aqua zone of monsoon forest of Sri Lanka.
- There are 23 bio species from the international trade convention of the endangered fauna and flora and 12 bio species listed in the convention of conserving the migrant birds species have been recorded in this wetland.
- Serving as a breeding ground for 21 endemic vertebrates species of Sri Lanka.
- The Kala Oya and Modaragam Aru estuary are the places in this wetland which are economically important because this is a protective area for immature stages of crustashia. (prawns)

- Serving as a feeding and lodging place for over 30 migratory waterfowl species along the South Asian migration routes and also it is home to more than 40 higher number resident aquatic bird species.
- The sea grasslands in this wetland is contributing by protecting the endangered species of the world such as Sea pig (*Dugong dugon*) and one species of sea horse.

vii. Wetland City

Most of the wetlands in Sri Lanka are situated in urban areas and due to the rapid urbanization, the forest veil has been gradually removed.

The Wildlife Conservation department has taken measures to name Colombo city as Sri Lanka first RAMSAR wetland under the RAMSAR convention. The wetland which represents about 120 square kilometers and 16 square kilometers from the city of Colombo is facing threats due to various reasons. It was revealed that 40% of the cities wetlands have been lost over the last four decades and 1.2 % of the wetland is being losing annually.

2.2. Authority for Audit

The audit was carried out under my direction in pursuance of provision in Article 154 (1) of the Constitution of the Democratic Socialist Republic of Sri Lanka in conjunction with provisions of the National Audit Act No. 19 of 2018.

2.3. Audit Objectives

To evaluate whether the relevant institutions have fulfilled their duties and discussed about present situation of the ecologically important RAMSAR wetlands which face serious challenges by human activities and due to lack of adequate attention by the authorities concern about the risk of this wetlands being destroyed.

2.4. Basis of choosing the topic

The existence of wetlands is threatened by the lack of international involvement in regional local national and rural initiatives and the involvement of relevant government agencies for the protection promotion and global sustainability of RAMSAR wetlands.

2.5. Related Institutes and their roles

Table No-04

Institution and the particular Act	The provisions regarding the wetlands
<p>(a) Wild Life Conservation department</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fauna and Flora Conservation Act (Authority-469) amended by the Act No.44 of 1964, Act No. 01 of 1970 and Act No. 01 of 1993. 	<ul style="list-style-type: none"> • Section 2(1), (2), (3) of National reservoirs and sanctuaries • 3(1) required elements of National parks and sanctuaries. • 3(a) Prohibited to construct tourist resorts within a one mile from a National reservoir. • Section 6(1), 6(2), 6(3) – No person could be admitted any animal by tethering, freeing and entering domestic animals and letting them stray through an entrance of National park or National reservoir. • Section 7 - Activities regulated in the sanctuary. • 9(a), (b) The conditions and limitations should be prescribed for hunting, shooting, killing and seizing the wild animals within a sanctuary. • Section 9 (a) (1) 2 - restricting the development activities within 01 mile of National reservoirs.
<p>(b) Central Environmental Authority</p> <ul style="list-style-type: none"> • The National Environmental Act No.47 of 1980, amended by the Act No.56 of 1998 and Act No.53 of 2000. 	<ul style="list-style-type: none"> • Statement 15,(a) (b) of the Section IV under environmental management- Land usage Management • Section 16 - Methods of Land usage. • Section 17 – Management and conservation of natural resources.

	<ul style="list-style-type: none"> • Section 18 – Fisheries and Aquatic Resources Management Policy • Section 19 - Procedure for the intelligent use of fishing resources. • Section 20 – Forest Resources Management Policy. • Section 21 – Forest science Management Policy. • Part IV (b) of - 23 (g) –limiting, Controlling and regulating the pollution of local water bodies and Polluting of the local water bodies.
<p>(c) Department of Fisheries and Aquatic Resources</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fisheries and Aquatic Resources act NO. 02 of 1996. 	<ul style="list-style-type: none"> • Part V -conservation • Section 36 – Declaration of Fisheries reserve areas. • Sections 37 (a), (b) – Prohibited activities in fisheries reserves. • Section 38 - Lease of state lands • Part VI - Aquaculture • Section 39 – Licensing for aquaculture entrepreneurs.
<p>(d) Department of coast conservation</p> <ul style="list-style-type: none"> • Coast Conservation Act No.57 of 1981 	<ul style="list-style-type: none"> • Part II – Managing the coastal zone. • Section II (I) (e) – A list of all estuaries and wetlands within the coastal zone, with regard to the importance of fish reservoirs or wildlife habitats.

<p>(e) National Aquaculture Development Authority</p> <ul style="list-style-type: none"> • National Aquaculture Development Authority of Sri Lanka Act No. 53 of 1998. 	<ul style="list-style-type: none"> • Orders of the Minister of Fisheries and Aquatic Resources Development in terms of sub section (c) of section 37 (1). (Gazette Notification No. 1736/21 of 13th December 2011) • Issuing of a permit for an entrepreneur who practices fish farming in cages.
--	--

2.6. Audit Criteria

- i. RAMSAR convention (annexure 1)
- ii. Fauna and Flora Protection Ordinance Act amended by the Act No. 44 of 1964 and Act No. 01 of 1970 and No. 49 of 1993. (authority 469) (Annexure-02)
- iii. Natural Environmental Act No. 47 of 1980 as amended by Act No. 56 of 1988 and No 53 of 2000 (Annexure 03)
- iv. Fisheries and Aquatic Resources Act No. 02 of 1996 (Annexure-04)
- v. Coast Conservation Act No. 57 of 1981 (Annexure-05)
- vi. National Aquaculture Development Authority of Sri Lanka Act No.53 of 1998 (Annexure-06)

2.7. Audit approach

2.7.1. Sources of Evidence

Relevant evidence was obtained from the following sources which were considered to be adequate and to enable a reasonable conclusion.

- Discussion notes
- Files
- Media notes
- Newspaper articles
- Magazines
- Research reports
- Field trips

2.7.2. Physical approach

- (a)** Physical examination of 06 international wetlands of Sri Lanka, Madu Ganga, Kumana, Vankalej, wilpattu, Bundala and Anawilundawa.
- (b)** Confirmation of relevant evidence through photographs taken during observation tours.
- (c)** Obtaining information relating to wetland rules criteria and convention stakeholders meetings, consulting relevant officials of the Department of Wildlife Conservation.
- (d)** Obtaining information from the Department of Wildlife Conservation and the Central Environmental Authority on holding the International wetlands Day.
- (e)** Discussing with CEA official and obtaining information on Central Environmental Authority performance reports on RAMSAR wetlands at present.
- (f)** Obtaining information on Aquaculture cultivation from the Aquaculture Development authority.

2.8. Scope of Audit

2.8.1. Compliance with international auditing standards

My audit is conducted in accordance with the international standards of Supreme Audit Institutions. (ISSAI 5110 – ISSAI 5140)

2.8.2. Scope

- i. To be designated as an international RAMSAR wetland, the RAMSAR convention must meet at least one of the 09 criteria. Physical inspection of 06 wetlands designated as international wetlands in Sri Lanka namely Madu Ganga, Kumana, Vankalei, wilpattu, Bundala and Anawilundawa.
- ii. Due to lack of adequate research information pertaining RAMSAR wetlands, the audit observations are limited to the material presented.

2.8.3. Identified risks

- i. Although included as member country into the RAMSAR convention, no legal system has been established for the implementation of the convention.
- ii. Adequate action has not been taken to prevent natural and man-made threats to these wetlands.
- iii. Wetlands are threatened with destruction due to climate change.
- iv. After the declaration of RAMSAR wetlands, follow-up work on the present status of those wetlands has not been adequately addressed.
- v. Since the RAMSAR wetlands themselves do not have a separate legal system it is inadequate to protect these wetlands solely by laws relating to the agencies responsible for the management of the Wetlands.
- vi. Lack of knowledgeable services and lack of facilities to research and explore the wetlands.

3. Observations

3.1. Researches on the Conservation of Biodiversity

The Department of wildlife conservation is the focal point of implementing the RAMSAR wetland convention in Sri Lanka as the wetland regulation is governed by the Fauna and Flora Protection Ordinance Act. Accordingly no specific legal Framework has been prepared for the regulation of the RAMSAR wetlands.

3.1.1. Provisions made for research

The conservation and inspection of the wildlife and Flora of Sri Lanka and to prevent getting commercial uses from such wildlife and flora, and making provisions for the related facts is regulated according to the sub section 02(l) of the Fauna and Flora Protection Ordinance Act and declared of national reserves and sanctuaries (Annexure-02). In accordance with clause 03 National Parks and 03 Sanctuaries have been declared as RAMSAR wetlands from time to time under the convention. According to the provisions of the act scientific research may be authorized in the reserve sanctuary with a permit. In accordance with the observations and recommendations obtained from this research the department should focus their attention on the conservation of flora and fauna in the reserve or sanctuaries.

3.1.2. Variety of research

Following are the observations of the sample research conducted by various parties on the biodiversity in the national parks and sanctuaries designated as RAMSAR wetland.

(a) Research on invasive plants

The following observations were identified in a research conducted in the year 2017 on the special assessment, control and management of invasive species in the Bundala RAMSAR wetland

- i. According to the research, invasive species known as Kalapu Andara (*Prosopis juliflora*) and Katu Pathok (*Opuntia dillenii*) had been occupied orderly in (8%) of 486 and (9%) of 568 hectares.

- ii. The researchers found that these invasive species spread rapidly and therefore could damage the biological system very quickly. Accordingly it was observed systematically adopted process should be conducted continuously and methodically by the department for controlling the spread of these plants and also trained officers should be employed for the purpose.

(b) Other threats

Following are the threats identified in the RAMSAR wetlands according to the wildlife wetland declaration published by the Central Environmental Authority in 2017 regarding the mangroves and ecological significance of Sri Lanka.

- i. Adverse effects of agrochemicals and salt industry and farming- Bundala lagoon along the South East Coast.
- ii. Destruction of mangroves, marshes, swamps along the South West coast.
- iii. Destruction of mangrove swamps due to road development work along the North West coast.

Although the adverse conditions had been identified in the year 2017, it has further observed that the identified conditions are being continued till the audit date September 2019.

(c) Failure to achieve recommendations

Although it was observed that research into the biodiversity of Kumana villa which is located in the RAMSAR wetland has been carried out, it has further observed that identified threats and recommendations have not been adequately addressed.

(d) Identification program for birds

National bird ringing program has been implemented in the Bundala National Park from the year 2004 to the year 2018 (Annexure-07) The results of the research conducted by the Field Ornithology Group (FOG) of the university of Colombo during the year 2004 to 2018 are as follows.

	Waders	Forest birds
Total Birds rings	2046	781
Recaptured	52	53

Accordingly, it was observed that, there had been a large number of migratory bird species in Bundala National Park, but it was also observed that the amount has become low in quantity.

(e) Research on defecting heavy metals

The results of the research on monitoring the exposure of birds to heavy metals and Arsenic in Bundala National park in the years 2011 to 2013, are as follows. (Annexure-08).

- i. 75 feather samples from 12 birds species have been used for the above experiment the main components of heavy metals such as Mercury (Hg) Led(pb) Cadmium(cd) and Arsenic (As) have been considered in.
- ii. It has been revealed that the above heavy metals are incorporated in all bird's species. It was observed that the polluted water from the agricultural canal in the national park was a course of such a situation.
- iii. The above research which was conducted in 2011 and 2013 also identified potential threats to biodiversity diversity in the RAMSAR wetlands but at the date of audit measures have not been adequately address to minimize these problems.

3.2. National plan, strategic plans for biodiversity conservation

3.2.1. National planning

(a) Short and long term plans

It has been observed that the preparation of short term and long term plans for the conservation of RAMSAR wetland have not been taken action adequately for identify and implement the performance indicators.

(b) Plants included in the Red Data Book

Lemnitzer littorea (Rathamilla) belongs to the family-Competencies, a true mangrove plant grows in an island belonging to the Madu Ganga RAMSAR wetland sanctuary was identified as one of the two most important true mangroves which has been highly endangered in 2012 according to the national Red list but by 16th August 2019, it was observed that the necessary measures for conservation and replanting of the plant has not been adequately applied

Diagram number 1

(c) Management plans

Although the site reports and management plans on need to be report prepared when necessary to identify critical wetlands in terms of biodiversity, the management plans need to minimize the current threats to the RAMSAR wetland have not been made up to the 31st December 2018.

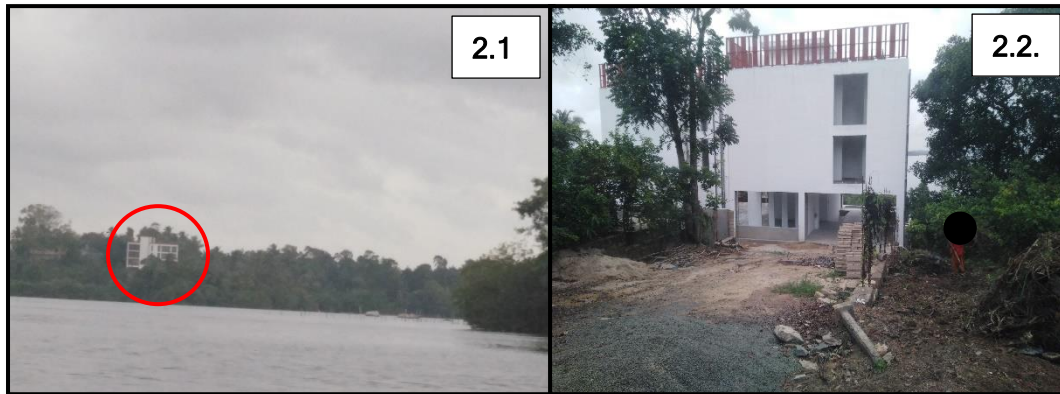
(d) The inadequacy of the legal provisions

Madu Ganga sanctuary is consisted of state and private clients which has been declared as third RAMSAR wetland in Sri Lanka on 11th December 2003. Although it is necessary to consider the provisions of the Fauna and Flora Protection Ordinance Act to prevent environmental damage caused by certain activities on private lands within the sanctuary. It was found that the following provisions were insufficient

- a.** Although in the event of any activity of construction being carried out in the inductive region of the sanctuary should be conducted according to the National Environmental Act, they had not been complied with the Act.
  - b.** The data and information required to verify the actual ownership of private land in the wetland have not been updated.
  - c.** Following are some samples of observation on the reclamation of marshy lands in the construction of hotel projects in the inductive region of the Madu Ganga RAMSAR wetland.
- The letter regarding timber mill located in the inductive region (Annexure-10) within the 100m zone which is considered as the minimum inductive level from the Madu Ganga sanctuary, according to the National Environmental Act under the extraordinary government Gazette No- 14 54 / 7 dated 17th July 2006.(Annexure-09)
  - Report on settlement of land cultivation details dated 27th March 2019
  - Reclamation of low lying lands near Thalgasgoda Deport, Batapola Road, Ambalangoda dated 3rd March 2019.
  - The building in the island of Appaladuwa bordering the Madu Ganga, which has been constructed overlooking the natural green cover in the vicinity of the Madu Ganga

- No proper action has been taken to dispose of waste water in the hotel project on Temple Road, Heenatiya and the conditional permit issued for its activities by the department of wildlife conservation

Diagram number 2

(e) Conservation of the Madu Ganga

It was observed that there was insufficient attention paid for the conservation of the unique biodiversity of the Madu Ganga, which consists 08 criteria out of the 09 criteria identified for the RAMSAR wetlands.

3.2.2. Central Environmental Authority

(a) Maintaining data systems

One of the objectives of the national wetland policy of strategy (Annexure-11) published by the Central Environmental Authority in 2006, states that one of the objectives is to act as party to the RAMSA convention to meet its national responsibilities. But inadequate database on sustainability of biodiversity in wetlands had not been maintained by the audit date. It was also observed that the Central Environmental Authority has not done enough to prepare and implement the conservation strategies and plans for these wetlands.

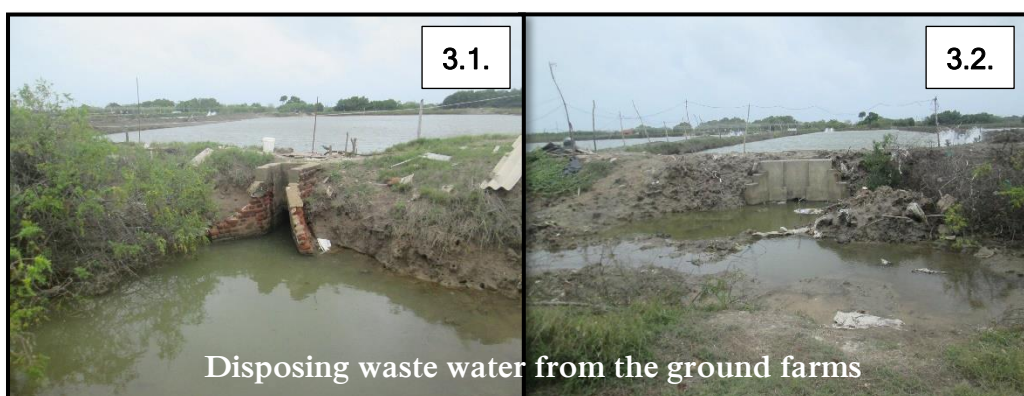
(b) Sensitive wetland management

It was observed that RAMSAR wetlands were not given adequate care for sustainable conservation, although the aim was to establish rural wetland management committees, with the objective of providing the community with proper use of sustainable management of all sensitive wetlands in rural areas.

(c) Prawn farming

It has been observed that the permit for prawn farming has not been confirmed in compliance with the requirements of the National Environmental Act (Annexure-03) (Udappuwa, Anavilundawa)

Diagram No-03

3.2.3. National Aquaculture Development Authority

Giving necessary recommendations

In the event of any activity in the wetlands that may adversely affect the wetland, recommendations should be made. However it was observed, that there is a need to pay attention to the risks to biodiversity by maintaining foot massage centers in cages on ground in issuing recommendations for environmental permits for aquaculture projects in wetland areas.

3.2.4. Plans, Rules and Regulations

(a) To achieve the objectives of the subject contained in the action plan

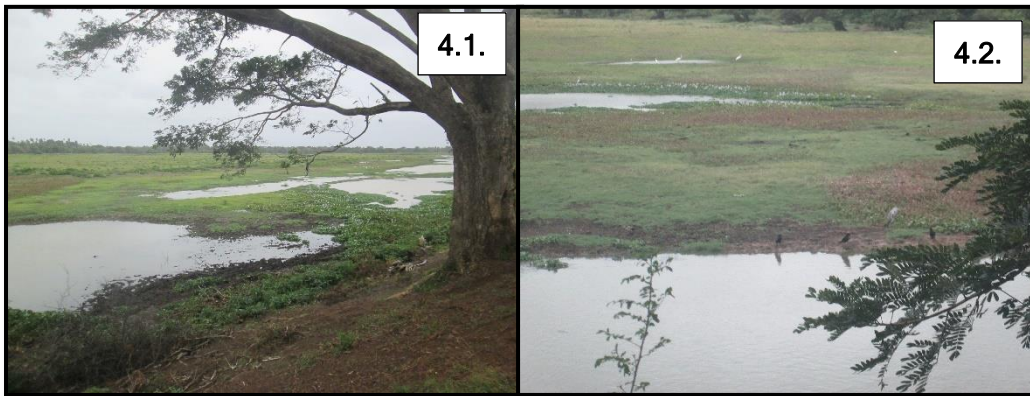
Ecosystems of Sri Lanka work classified on 04 main themes according to the Bio Action Plan (BCAPC) of the 5th National Report to the convention on biological diversity of Sri Lanka (Annexure-12), published by the Ministry of Environment and Renewable Energy in 2014. They are forests, wetlands, marine systems and agro systems. It had been published 16 recommendations and the 03 specific objectives of the action plan identified under the wetlands of this plan. As of the date of audit it was observed that the implementation of the recommendations was inadequate.

(b) Conservation of water sources

The review of legislation related to the conservation of wetlands and associated water sources and identified observations on the protection of water sources were as follows.

- i. Rainwater, Deduru Oya and Sengal Oya are the main sources of water for these tanks located in the Anawilundawa RAMSAR sanctuary in the Arachchikattuwa divisional secretariat division of the Puttalam district which is a biodiversity ecosystem consisting of ancient Ellanga tanks which have been in existence since the 12th century. At the time of the audit, it was observed that the water level of the tank had been decreased. The need to develop a system to maintain the water level of the ancient Ellanga tank system in collaboration with the Department of Irrigation was found to contribute to water conservation.

Diagram No-04

- ii. Implementation of aquaculture programs for the maximum utilization of aquatic resources is important and the section II(d) of the Aquaculture Development Authority Act(Annexure-06).Although such programs should be conducted in an environmental friendly manner, it has been observed that the monitoring of fish foot massage centers in the cages operating in the Madu Ganga RAMSAR wetland is not sufficient.

Diagram No-05

iii. A license should be obtained to establish an aquaculture enterprise in terms of part vi of section 39. (Annexure-04) of the Fisheries and Aquatic Resources Act No-02 of 1996. Also the regulations made by the Minister of Fisheries and Aquatic Resources Development under the section 37 (1) (d) of the National Aquaculture Development Authority Act No. 53 of 1998 had been published under the gazette number 1736/21 dated 13th December 2011 (Annexure-06) According to this Gazette, a permit issued to an entrepreneur who is engaged in fish farming in cages and the relevant conditions are mentioned in the permit.

The following were the observations.

- Although 18 persons had been licensed for fish farming in the vicinity of the Madu Ganga RAMSAR wetland in Galle district, there are only five entrepreneurs who had been licensed under the project category of fish massage centers. It was observed that 13 other centers have been operating without a proper license
- It was observed that 04 fish collection centers whose license period had expired, were still operating as at the audit date 15th August 2019.

(c) Prawns Farming

On the 27th August 2019, it was observed that the government had issued annual license for 26 prawns farms and 54 ponds in 03 main divisional secretariats in 15.3 hectares of land in the Anawilundawa divisional secretariat. Details of licenses for prawns farms issued up to the 28th August 2019 for Grama Niladhari Divisions of Anawilundawa, Baththulu Oya, Sengal Oya and Suruwila in Arachchikattuwa division secretariat are given below.

Table No-05

Area	Rent out period (Years)	Extent
Anawilundawa	30 01	Acres 55 Acres 102.75 roods 03 Perches 32
Baththulu Oya	01	Acres 68
Sengal Oya	01	Acres 11.25
Suruwila	01	Acres 7.75

A limited number of mangroves are found in associated with prawns basins of the Anawilundawa sanctuary and it has been revealed that there are instances, where these mangoes have been illegally removed.

(d) Conservation of mangrove Lands

The cabinet memorandum No. 42 / 2019 dated 24th April 2019 (Annexure- 13) which has been entitled as “Preservation of existing mangrove lands and rehabilitation of abandoned state owned mangroves used for prawns farming and salterns” and the following facts were focused.

- i. Preparation of a program to Increase by 10,000 hectares of mangroves and rehabilitate with the involvement of Mahaweli Development and Environment Ministry, Forest Conservation Department and other stakeholder organizations and the coastal community.
- ii. At the Commonwealth Heads of Government Meeting (CHOGM) 2018, Sri Lanka was the leader in conservation of mangroves and rehabilitation among the commonwealth.
- iii. Sri Lanka and Indonesia joint resolution for conservation of mangroves at the 04th Environmental Conference at United Nations in February 2019.

The following were revealed

- The above resolution has been approved by the Cabinet Decision No. 19 / 2157 / 104 / 046-1 (Annexure- 14) on the 21st August 2019.
- Consideration of the relevance of state owned mangroves land for other development activities in terms of the recommendation of Cabinet Resolution 3.1 of the above proposal in the special programs to increase the existing mangroves by 10,000 hectares through the recommendation of 3.3 informing the relevant parties had been approved.

Accordingly, it was observed that the programs to conserve the mangroves and to increase the extent of land related to 06 wetlands declared as RAMSAR wetlands should be further continued.

(e) Aichi, Biodiversity Targets Convention

20 sub objectives have been identified under the 05 strategic goals to be achieved by the year 2020 by the Aichi, Biodiversity Targets Convention (Annexure - 15) regarding the biodiversity has been signed in Japan in 2010. Sub Section 09 of strategic goal –B, provides guidance on how to deal with the prevention and control of invasive alien species. The observations were as follows.

- i. Although identifying invasive alien species that may adversely affect the biodiversity, prioritizing, controlling and establishing national targets for the places where special attention should be paid and activating according to that, should be done, it was observed that the adequate attention had not been addressed associated with the RAMSAR wetlands.
- ii. The following two species have been identified as invasive species in the database of Global Alien Species in the RAMSAR wetlands.

RAMSAR Wetlands	Invasive plant
1. Anavilundawa	<i>Salvinia molesta</i>
2. Maduganga	<i>Ludwigia peruviana</i>

However, it was observed during the physical examination, that most of the plants were invasive. Accordingly, it was observed that the data systems on invasive plants species related to the RAMSAR convention have not been operated up to date.

- iii. It has been observed that technical and financial support has not been adequately addressed to control and prevent the spread of invasive alien species in the RAMSAR wetlands.

iv. According to the National Report on the “Thematic Report on Alien and Invasive Species” (Annexure- 16) following details had been presented by Sri Lanka.

- The priority focused by Sri Lanka on alien invasive species in accordance with the article-8h of the convention was impartial.
- Availability of limited resources in Sri Lanka for the above purpose.
- National strategy and action plan prepared based on the problems of invasive alien species have been designed to limited opportunities.
- The risk caused due to these invasive species for biodiversity has been assessed to a limited extent.

Accordingly, it was observed that responsible stakeholders should be involved in the implementation of the strategy and action plan for the management of these invasive species in the RAMSAR wetlands.

3.3. Activities in the RAMSAR wetlands

The following observations were made during the inspection carried out regarding the settlement of the boundaries of the RAMSAR wetlands.

3.3.1. Streamlining the Location and Boundaries

(a) Non streamlining of boundaries

The Kumana RAMSAR national park is bounded by sea on one side and the other side by Kubukkan oya and another side by the land of Kotiyagala. Land area on the other side announcing the boundaries of the National Park, the Kotagala Wildlife Department has declared the National park belongs to the Kumana National park while the Forest Department has declared to the Kebiliththa reserves. As at the date of audit, 11th September 2019, the boundaries of Kotiyagala area had not been streamlined.

(b) Accuracy of GPS series

It was observed that the boundaries were not separated by the boundary stones. Although they were used for the audit of the Madu Ganga RAMSAR wetlands map using 04 GPS points. Furthermore it was also observed that further attention should be paid for the accuracy of using the 04 GPS points in presenting the boundaries associated with this Madhu Ganga.

3.3.2. Unauthorized activities

Damaging mangrove plants

A Large area of mangroves is spread associated with the lagoon in the Vankalei sanctuary. When the fishermen in the area cut down the mangroves and put their branches into the sea, then the squid are coming to lay eggs on these branches and finally these fish are being caught, eventually the mangroves have been threatened with destruction.

A case had been filed regarding the cutting down of the amount of about 100 mangrove plants (floral mangroves) which has grown well over a half hectare area in the center of the lagoon in the Vankalei sanctuary by the month of April 2019, in the Mannar magistrates court on the 22nd April 2019, by the range officer of the Wildlife Assistant Director's office.

3.4. Non- environmental and illegal activities

3.4.1. Unauthorized construction and other unauthorized activities

(a) Unauthorized construction

The *Lemnitzer littorea* (Rathamilla plant) belonging to the family *Competencies* true mangrove plant on a private island belonging to the Madu Ganga RAMSAR wetland sanctuary was identified as one of the two most threatened mangroves, according to the National Red List of 2012. At the time of audit, it was revealed that only 48 species of Rathamilla were over 50 years old on this island and this species of Rathamilla have been threatened. It was observed that reclamation and construction on the island of 43 families found that the species which adds immense value to biodiversity could be destroyed.

(b) Other unauthorized activities

- It has been revealed that an illegal prawns farming business is being carried out along the Boralessa canal near the RAMSAR wetlands of Madu Ganga.
- It was revealed that unauthorized Hunters are being entering and hunting in the Kotiyagala region of the Kumana National Park, by the date of audit.
- It has been observed that fishermen are engaged in fishing activities within the 24 hours of the day around Bundala RAMSAR wetland, without complying the section 6(a)(1) (Annexure-02) of the Fauna and Flora Conservation Ordinance Act and also it was observed that the people who are engaged in lagoon fishing industry, are engaging fishing in the sanctuary as well.

(c) Environmental impact of the annual feast of Pallekandala Church

The annual feast of the pallekandala the church, located in Wilpattu National Park is held annually in July and had been held for 5 days from 10th to 15th July 2019. The following were revealed.

- i. As there are approximately 70 vehicles entering in to the National Park daily from the two entrances, the total number of vehicles entering the Eluwankulama entrance was 1,575 during the five days of the festival with an average of 100 to 670 vehicles per day. There were 12,319 people entering during the same period and the daily entering was between 394 and 7457.
- ii. Although the live animals are forbidden to be brought into the national park, devotees who came to the feast had brought animals.
- iii. Alcohol consumption had been done in the national park.
- iv. The increasing of vehicles and people arriving during this period. Due to this the situation has become unmanageable.

Issues had been a problem for the conservation and management of the park and have had adverse effects on the natural grass lands, the freedom of the animals and the environment of the wetland.

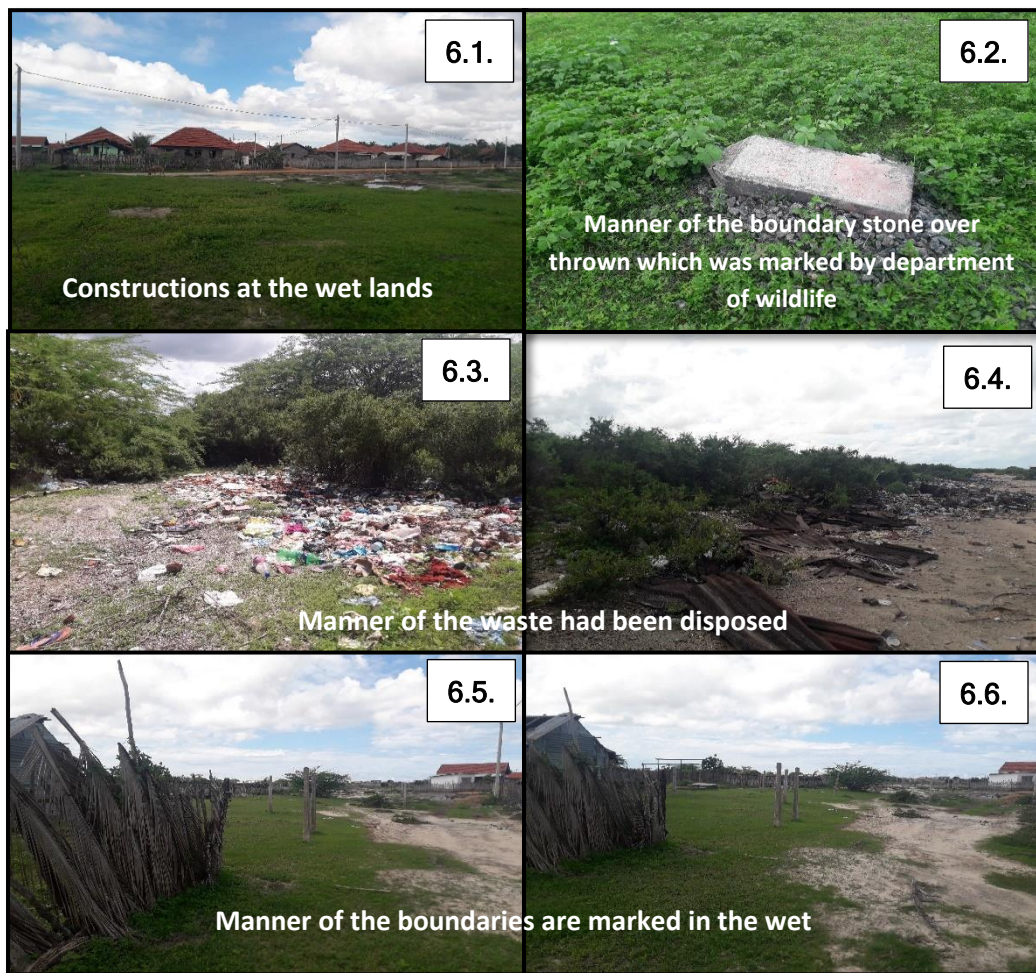
(d) Unauthorized construction of the inductive zone.

Following observations are made

- i. If a development work is carried out within the within one mile from the boundary of a National Reserve according to the Fauna and Flora Ordinance, the environmental assessment or environmental monitoring should be carried out in the in accordance with the National Environment Act and obtain prior approval from the Director of wildlife. The approval has not been obtained by the two hotel projects in the Wilpatthu National Park. Case has been filed regarding this hotel projects in the Puttalam Magistrates court.
- ii. Unauthorized settlements were found within the inductive region of Pallemunei, near the northern boundary of the Vankalei sanctuary. It has been revealed that no legal action has been taken to this regard. The wildlife officers were in the view that, since there were many issues related to the boundaries of the sanctuary, it was necessary to take immediate action to re-survey the land and obtain the accurate legal right urgently. During the inspection of the area , the boundary stones had been removed and unauthorized location of land had been observed.

- iii. On one side of the Pallemunei area has been found, the disposal of garbage by the Municipal Council. It was observed that the unauthorized construction and garbage disposal in this manner are very harmful to the environment and the biodiversity of the sanctuary.

Diagram number 6

(e) Unauthorized construction in Wilpattu National Park

Unauthorized construction of the Pukkulama fishing village located in the national park has threatened its existence. On the 27th May 2019, the Wanathawilluwa Divisional Secretary and the staff of the survey department has set aside boundary lines to search the boundaries. Accordingly it was revealed that only the area in which people are occupying in shanties, is belonging to the fishing village areas, as the whole area along the road built using concrete, community hall, 11 houses and

church have been built is belong to the national park according to the Gazette announcement of the National Park of Wilpattu.

The audit revealed that as of the 14th October 2019 legal action has been taken against these unauthorized constructions.

The following illegal acts and injustices have been caused due to the residence of Pukkulama fishing village being given the opportunity to build permanent houses in the Wilpattu to National Park and the lack of a legal Framework for the fishermen.

i. Hunting of the wild animals

It has been revealed that wildlife life is being hunted in the area in which two tanks are located and adjoining areas of the Wilpattu National Park around the Pukkulama village. It had been revealed that the “Kiri Ibba” (*Lissemys punctata*) had been killed and laid on the ground of the National Park around the village and the nylon threads had been hung and prepared for the excoriating the iguanas in the trees of the forest by the wildlife staff of Mollikkulam and the Navy personal on the 12th , 13th and 14th July 2019.

ii. Fishing activities

Permanent settlement of the fisherman in the National Park also allowed them to stay during off season when they were unable to engage in fishing. It had been revealed that the farmers had been habituated to kill the wild animals and eat them as they have no income within this period.

3.4.2. Contamination of water

(a) Contamination of water by tourist boat services

According to discussion on the problems of the Madu Ganga, held at the Balapitiya Divisional secretariat on the 15th May 2018. It was identified that there are about 20 tourist boat services in the vicinity of the Madu Ganga and about 200 boats of them. It was calculated that 07 liters of kerosene oil was burnt per day, and 1400 liters of fuel were used in one trip. It was observed that the kerosene which was being burning, has been a potential threat to the waters of the Madu Ganga and to the aquatic life.

The following were the observations.

i. Registration of the boats

Boat service is being operated to provide education and recreational facilities to local and foreign tourists, regarding the biodiversity of the Madu Ganga. Although it has been revealed that there are proximately 200 boats operating on this tour boat, no registration number or license has been issued to confirm that, at the date of audit.

ii. Speed limits

Traditional fishermen were spotted in the vicinity of this river and it was observed that the traditional fishing industry have been affected by the non-recommendation of speed limits for the boats.

iii. Maximum limits of passengers

The maximum number of passengers transported by one boat and the safety procedures for the passengers required by the boat has not been assessed.

iv. Accessing Ferries

It was observed that there were no evaluation on the number of ferries for the boats.

v. Fuel used in boats

There has been no regulation of whether the fuel used in boats is environmental friendly and the adverse environmental conditions caused by the discharge of the fuel into the water. It was observed that one set of the boat owners used petrol as fuel and another set used kerosene as fuel. Further it was observed that the fuel is added to the river water while using them for boats.

vi. Construction of new ferries

There was no policy, set out to comply with the environmental requirements of building up the ferries for the running of boats.

Diagram number 7

(b) Contamination of water in Bundala lagoon

There has been death of fish only the lagoon of Bundala National Park in the year 2018. It has been revealed that the waste water disposed by the saltern in the Bundala Lagoon was the cause for this.

(c) Contamination due to plastic and polythene

It has been observed that the adverse effects on environment have been increased due to the polythene plastic and other pollutants added to the environment during the foot craft season which passes through Kumana National Park.

3.4.3. Controlling the natural activities

(a) Decreasing the salinity of Kumana vilu

According to the RAMSAR information sheet (Annexure-17) which contains information on the years 2009 and 2012, Kumana wetland has accomplished of the 06th out of 09 main criteria considered, when declaring as a RAMSAR wetland. Under the subdivision 13 and 14 of this RAMSAR information sheet the criteria identified for the wetland and explanations for it have been analyzed The observations regarding this were as follows.

i. Changing nature of the region

In Kumana wetland, Kumana villu was identified as a paradise for birds with higher biodiversity. The salinity of the water source is a significant factor in the growth of the bird populations. The growth of the birds which inhabited by the aquatic environment and the growth of aquatic plants depend on the amount of salinity. By the audit date, 15th September it was observed that the villu has become a source of fresh water because of the abundantly spread lotus plant.

Diagram No.08

ii. Natural Phenomenon

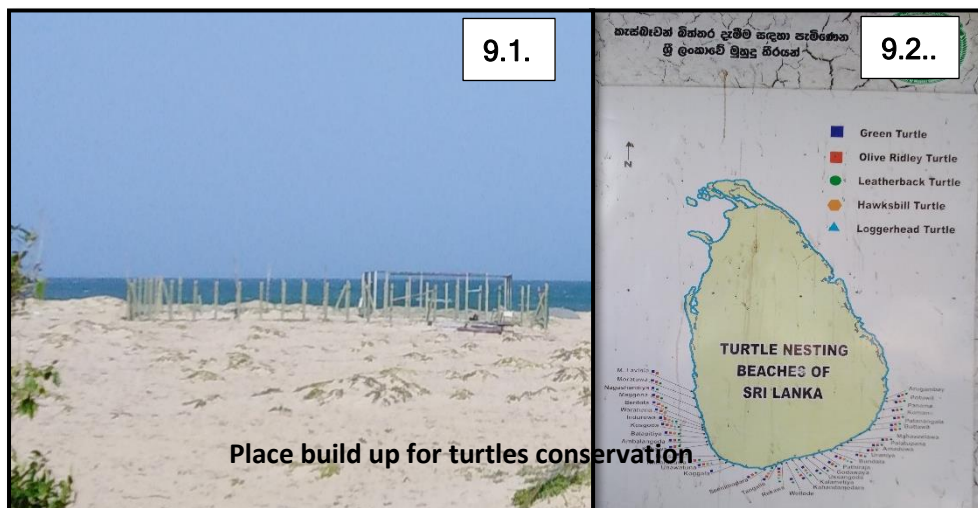
It was observed that the process of mixing villu water and sea water due to a natural phenomenon is being very poor in the present. As of the date of the audit, it is observed that the process of fracturing of natural estuary, is carried out annually in an artificial process. (Bundala\Kumana).

(b) Conservation of aquatic organisms

i. Conservation of the Turtles

Conservation of turtle species of biological and conservation value is done by the Kumana National park. Although it is observed that the coastline of the national park is approximately 23 kilometers, it has been revealed that the turtle species have a capacity of about 06 kilometers for egg conservation. It has been observed that there is insufficient staff available for the conservation of turtles, although there has been eggs belong to turtle species along the coastal boundary.

Diagram No.09

ii. Conservation of sea pigs

The marine zone located in the coastal area of about 38 kilometers in the Western boundary of Wilpattu National Park in the RAMSAR wetlands. Sea pigs (*Dugong dugon*), an endangered species has been found to be in habitat by these marine pastures, since it is a shallow sea grassland. Sea grassland is an ecosystem and must be sustainable to ensure its survival. If the plants grow with larger leaves the biomass can be reduced, the inter material may be damaged and the ecosystem will be collapsed. Therefore, the mutual relationship between sea pigs and the sea grass environment is essential for the survival of the most valuable ecosystems of the world. Sea pigs are suspected to be extinct in Sri Lanka. There have been several reports of Sea pigs being died in different ways. Accordingly, Sea Pigs which are the most endangered species of animals must be conserved. In addition,

leather back sea turtles (*Dermochelys coriacea*) are also an extraordinary animal species in the marine zone. But it was revealed that the safety of this marine zone and there was no any program to protect to conserve the resources, pose a serious threat to the survival of these Sea pigs and turtles.

(c) Disaster management

In the years 2017 and 2018, 20 hectares of Pinkattiya, Anawilundawa, Kasanwaththa and Ihala Wewa areas had been caught fire. It was observed that there were insufficient facilities for the disaster management to be carried out in such instances and that fire control was not maintained using a fire belt strategy.

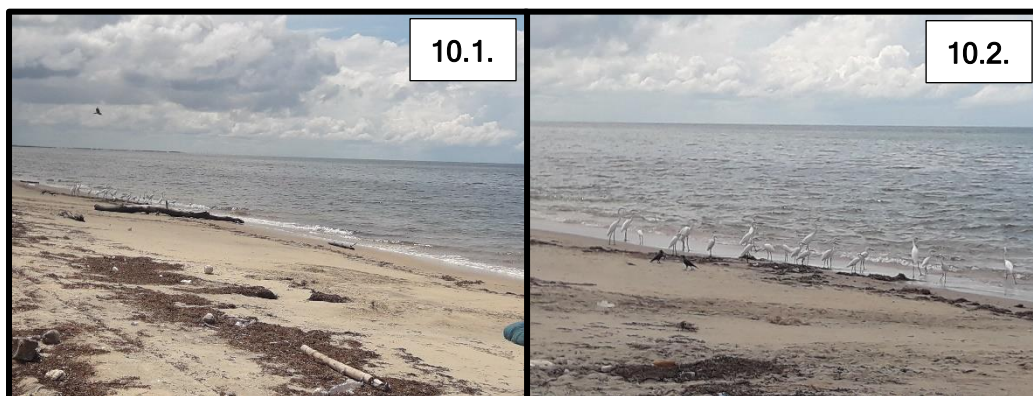
(d) Damage to the plants

It is observed that the amount of 30-40 large Palu trees in Bundala Central Road area has been destroyed. Although the research has been conducted, the causes for the destruction of those trees has not been revealed.

(e) Conservation of Marine Resources

No measures have been taken to conserve and protect the marine zone and marine resources of the RAMSAR wetland of the Vankalei sanctuary.

Diagram number 10

3.4.4. Adequacy of legal matters and legal provisions

(a) Inadequacy of legal provisions

It was observed that the provisions regarding the assessing of the environmental harm caused to the ecosystem because of the development or result of that development program conducted within a private land inside a National park\ Sanctuary which is published as a RAMSAR wetland or due to the waste disposed, waste water and air emission by the particular development program has not been covered by the Fauna and Flora Conservation Ordinance.

(b) Unauthorized hunting of animals

There were 12 cases which have been filed regarding the destruction of animal breeding grounds in the Pinkattiya area of the Anawilundawa sanctuaries and also the cases have been filed regarding the keeping of meat, eggs and the shells of Olive ridely turtle (*Lepidochelys olivacea*), which is a highly protective reptile species in Nakuleliya area.

3.5. Minimizing the growth of invasive plants and its impact

The spread of invasive plants in the RAMSAR wetlands is one of the major problems facing by the wetlands in the present. The absence of migratory birds to the wetlands due to the interference with life processes of fish, lack of food for the wetland birds as a result of adversely affecting biodiversity and adversely affecting the natural process in the wetlands as a result of blocking the flow of water by invasive species floating in to the wetlands and preventing sunlight from entering the reservoir. Similarly impact of invasive plants such as Wellaththa and Kalapuandara can be a threat to dry land, lack of food for animals and loss of natural forest.

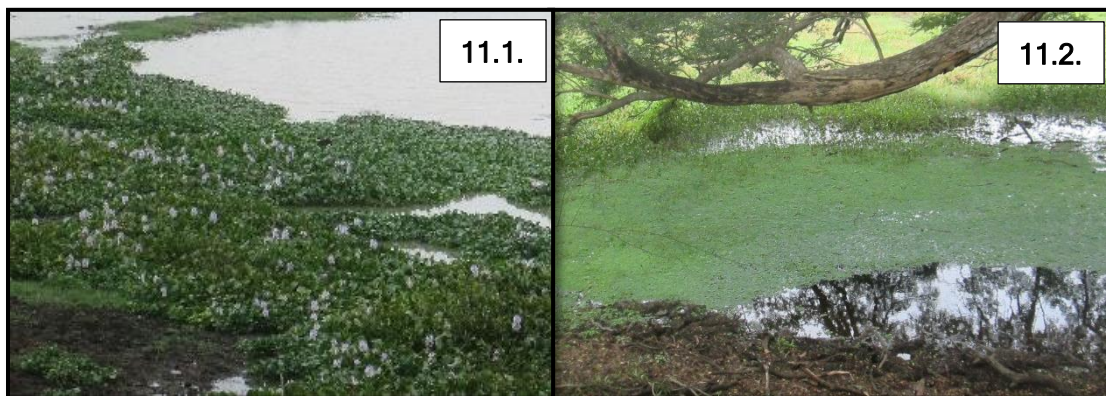
The following were observed.

3.5.1. System of Tanks

(a) Non continuation of preparation and implementation of management plans regarding the spreading of invasive species

It was observed that the designing necessary short term and long term management plans and implementation of them are not conducted continuously to minimize the adverse effects for the sustainability of natural bio-systems due to the increasing of invasive plants such as Japan Jabara, Salvinia, Hydrilla and Diya Gova inside the system of tanks in the Anawilundawa sanctuary.

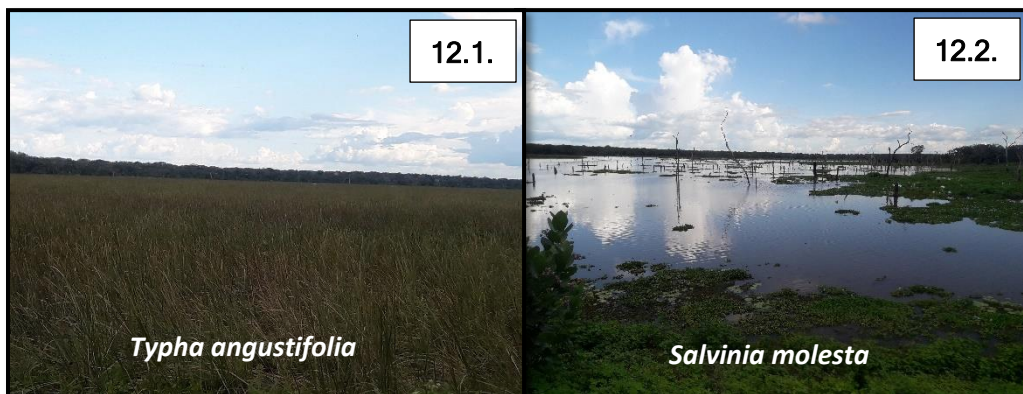
Diagram No.11

(b) Propagation of invasive plants in the system of tanks

Most of the tanks in Wilpattu National Park such as Maha tank, Maradam maduwa tank, Persibedi tank, Andara gollewa tank, Telbeepu tank, hunuwila tank, Kukulukatu tank have been victimized invasive plants and also about three quarters of the Maha tank which is considered as the largest lake among the above had been covered by the invasive plant, Hambupan. It was observed that though the removal of these plants have been started in the year 2019. It is being conducted very slowly and not quantitatively. In addition, these tanks have been threatened by other invasive species such as Japan jabara and Salvinia as well.

Diagram No.12

3.5.2. Impact on lagoons

(a) Rapid propagation of Hambupan plant in Lagoons

It was observed that Malala lagoon has been began to threatened of covering of the plant called Hambupan and also a high percentage of Hambupan plant has been spread on the Embilikala Lagoon in the Bundala RAMSAR wetland. It was observed that adequate attention and program should be implemented for the removal of these plants. At the same time, it was also observed that the contribution for conserving wetland is inadequate in the present.

(b) Minimum intervention of the government

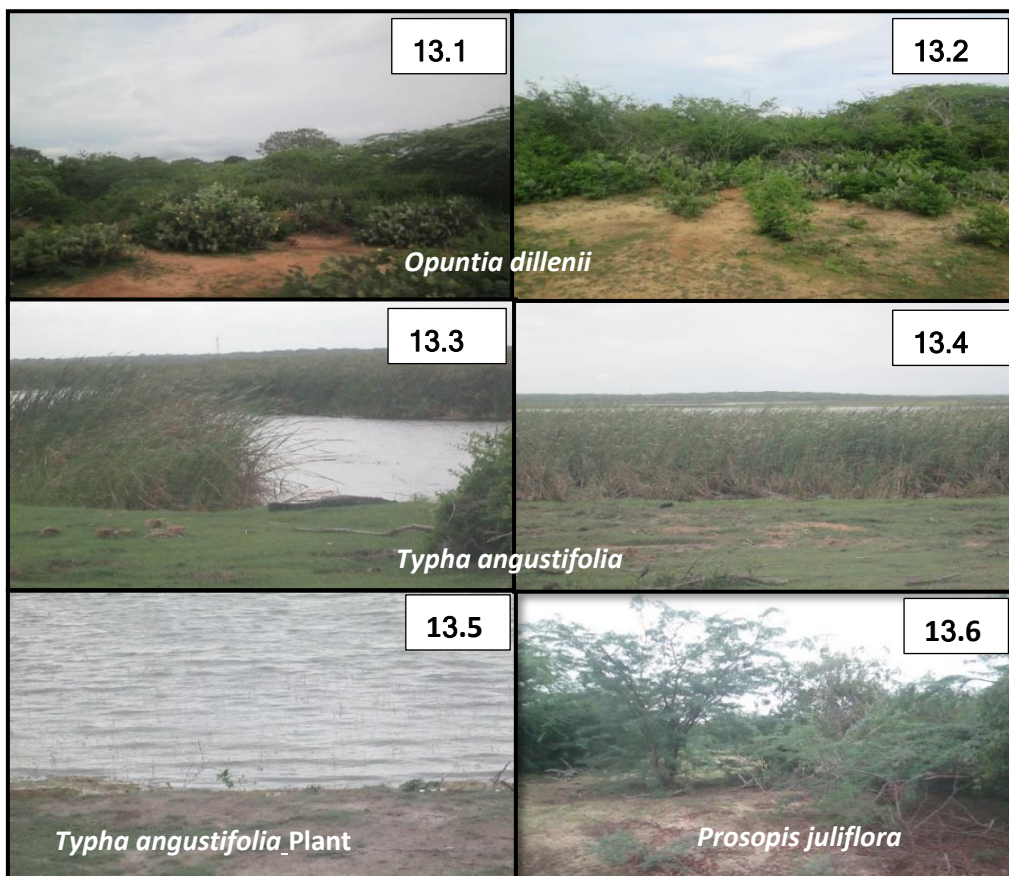
It was observed during the audit that the percentage of salinity of the water in the RAMSAR wetland in the present will be very low. It is observed that the increasing of lotus flower in many places was one factor.

Mixing of lagoon water and sea water had been observed in some places due to artificial reactions instead of mixing lagoon water into the sea as a result of the natural phenomena. The damage caused to the conservation of biodiversity and also minimum intervention of the government for this issue.

(c) Inadequate corporation of public and private institutions

It was revealed that the plant species such Katupathok and Kalapuandara have been spread over roughly around the area of 1000 hectares of the Bundala Lagoon Road area. It was observed that the co-operation of the government and private institutions has been found to be inadequate to prevent the spread of these plants.

Diagram No.13

(d) Actions has not been taken to control the spread of invasive species

It is observed that many areas of Vankalei sanctuary have been found to be threatened by the trade of invasive plants such as Kalapuandara and Katupathok and by the invasive plant, Salvinia associated with the Itikala lagoon in the Kumana National Park and also action has not been taken to prevent this invasive plant.

Diagram No. 14

(e) Non preparation of a management plan

Management plan has not been prepared regarding the Vankalei sanctuary.

3.6. Monitoring of the conservation activities of RAMSAR wetlands

Department of wildlife conservation is premier agency responsible for the protection and improvement of wetlands in Sri Lanka, which is of international importance and the functions of the range offices of the parks are very important. For that facilitating by promoting the shortage of staff, physical facilities, training for officers is very important.

The following observations were made during the inspection of the RAMSAR wetland range office of the Wildlife Conservation Department.

3.6.1. Deployment of the staff

(a) Insufficiency of staff

- It was observed that no separate staff deployed for the activities of the Maduganga conservative area.
- Although, 61 officers were deployed for administrative activities in the Bundala National Park, they had to cover the duties of the places such as park headquarters Udamalala, Weerawila, Wilmanna, Unaniya range office. As of the date of audit, 07 of these officers were on other external duties and 09 were inconvenience in health.
- It was observed that a limited staff 04 officers, employed for the activities of headquarters of Anawillundawa RAMSAR wetland.
- It was revealed that the Wilpattu national park is spread over very large area and therefore the total staff employed is inadequate. There are currently 12 beat and range offices located in the park and it has been confirmed that the number of staff employed is inadequate according to duties assigned to them.
- Madu range Vankalei and Vedithalathivu service stations belongs to the Vankalei sanctuary have been vacaned by 07,09,07 staff officers respectively and only a field assistant officers has been assigned to Vedithalathivu service station. It was observed that actions have not been taken to filed up theses vacancies protect and going concern of this wetlands.

(b) Insufficiency of rang officers and beat officer

It was observed that range officers and beat officer should be established , activated for the proper maintenance of the wilpattu national park. Hence the beat and range offices are not being activating in the regions such as Hemparippuwa, Kaduwawila, Malwathu oya, Elugollewa, Maradanmaduwa and Wallimaduwa while there are 10 site and beat offices are being activating in the National Park. It was proposed to open new beat office at Settikulam and Kapuwathatha.

(c) Non updating of knowledge

It was observed that the staff wok in RAMSAR wetlands have not been provided with updating knowledge on conservation of wetlands.

3.6.2. Basic facilities

(a) In the event of disaster situations for animals in the sanctuaries, it is observed that the facilities for wildlife rescue from the traps and animal treatment (Wildlife health management) were inadequate. (Anawilundawa, Madu Ganga).

(b) It has been observed that, although a large number of local and foreign tourists visit On yearly basis, there are not enough facilities for them in the RAMSAR wetlands.

(c) Visitors to the park are allow to descend at 02 places, Kubukvilla and Kudiramale, and it was observed that, in those places there were insufficient facilities for special sightseeing and rest areas and lack of toilet facilities and urinal systems (Wilpattu).

3.6.3. 09 years strategic plan of the year 2016 – 2024, for the management of RAMSAR wetlands (Annexure- 18)

Objectives of the nine years strategic plan

Strategic plan of RAMSAR wetland for the 13th meeting of the stakeholders, held in the United Arab Emirates in 2018 has been introduced 19 aims for three main strategic objectives and 01 operational objective.

Table number 6

Objectives	Aims
1. Distribution of wetlands and its damages.	04 (from 01 to 04)
2. Efficiently conservation of RAMSAR wetland network	02 (from 05 to 07)
3. Wise use of all the wetlands	06 (from 02 to 13)
4. Implementation	05 (from 14 to 19)

(a) Observations of the Conference Report

Following observations were made by the examination of the situations as at 30th September 2019 in relating to the report submitted to the Conference of the wetlands Management Authority.

Table No - 07

Objective	Aim	RAMSAR convention Reference	Observations for 30th September 2019
01	1.1	1.3.2, 1.3.3	Water resources management and efficient water supply in the RAMSAR wetland have not been interconnected with other national strategies and plans.
01	2.3		RAMSAR wetland strategies and plans for improving the sustainability of its water use in ecosystem needs have not been developed in conjunction with the National Plan.
01	2.4	(Resolution VIII – 1, XII - 12)	It was observed that inadequate attention for the guided decision making processes for the managing and allocating water for maintaining environmental functions of wetlands.
02	5.3	2.4.1	There are 02 draft plans prepared for the effective management of RAMSAR wetlands. Accordingly, the need to prepare a management plan for the other 04 RAMSAR wetlands was also observed.
02	5.4	2.4.2	An action plan has been prepared. Although it has stated that there are 02 RAMSAR wetlands and one of that is still in operation, 02 action plans had been drafted by the date of the audit.
02	5.7	2.4.4	Inter sectorial Management Committees have been set up only for the Bundala wetlands out of the 06 RAMSAR wetlands. Accordingly it was observed that the requirement for 05 RAMSAR wetlands had not been fulfilled.

02	5.8	(Resolution X 15)	The biological characteristics for only 03 RAMSAR wetland have been prepared. (Madu Ganga, Anawilundawa, Wilpattu)
02	5.9	2.5.1	There had been no evaluation of the effectiveness of the management of RAMSAR wetlands in Sri Lanka.
03	8.1	1.1.1	Although the data on wetlands in Sri Lanka have been prepared the data for the northern and eastern Province have not been updated last decades.
04	16.1	4.1.1	CEPA action plan had not been prepared for the RAMSAR wetlands in Sri Lanka. According to the approach at the 12 th conference of stakeholders held in 2015, it was observed that it was the responsibility of the management authority to implement the plan as approved. (CEPA – Communication, Capacity building, Education Participating and awareness)
04	16.2	4.1.2	There were about 04 observation, introducing and educational centers located in the RAMSAR wetlands.

3.6.4. National Biodiversity strategic Action Plan 2016-2022

In terms of section 06 of the Biodiversity Conservation, signed by Sri Lanka in 1992, stakeholders must develop a National Biodiversity Conservation strategic action Plan or similar methodology to integrate biodiversity conservation and sustainable use into sectoral and inter – sectoral activities. According, the Biodiversity conservation Framework had been prepared and recommendations were made in 1998. (Annexure - 19)

12 key goals have been identify by the National Biodiversity Strategic Action Plan for the years 2016 – 2022. Goal 2 of the above action plan outlines the significant reduction of habitat loss, degradation and collapse by 2022, thereby it is evaluate to enable 16 major objectives, the contribution to the following objectives were observe as follows.

(a) Identification of parties

The 5th objective under the Goal 02 is to formulate and implement national strategies to reduce the release of pollutants and solid waste into the wetlands and it had been identify environmental pollution sources fall had to be done by 25% which was prepare and implemented has performance indicators of national strategy (It had been identified that the fall had to be done). But in order to achieve the above objectives, the Department of Wildlife Conservation was identified as a secondary stakeholder, even though it had to be identified as a major stakeholder.

(b) Performance progress

Measurement of the current progress of the indicators set up for performance checking of the target objectives had not been done by the date of the audit.

(c) Identification of protected areas

Goal 03 of the 12 targets set out in the National Strategic Action Plan prepared for 2016 – 2022 is to ensure that by 2022 the reserve network will represent all important ecosystems and species, and control effectively.

Ever, it has been observed that the 10% target for marine protected areas has not been adequately met in terms of AICHI target 11 and that no dataset has been maintained on wetlands relevant to the Ramsar Convention.

(d) Turtle Conservation

Goal 4 outlines 10 significant sub – objectives that will significantly reduce the loss of species by 2022. The sixth objective of this program is to regulate the management of turtle eggs and establish a monitoring system in accordance with the guidelines for scientific management. However, it was observed that the Wilpattu, Wankalai and Kumana wetlands did not pay enough attention to meet the above targets.

(e) Invasive plant growth

The sub – objectives 07,08,09,10,11 of goal 2 in the Biodiversity Strategic Action Plan 2016 – 2020, prepared by the Biodiversity secretariat of the Ministry of Mahawelli Development and Environment, identifies the activities that should be undertaken for the purpose of eradication invasive plant species and the indicators for them. It is expected to achieve the AICHI targets and sustainable Development Goal 15 by carrying out the activities required to achieve the above goals and measuring the performance of its performance indicators. However, it was observed that the sufficient attention had not been given on this regard by the date of audit.

4. Recommendations

- i. Approving and implementing the legal provisions required for the preservation and sustainability of RAMSAR wetlands.
- ii. Conduct research on current status of RAMSAR Wetlands and keep the data system up to date.
- iii. Fixing boundary issues in RAMSAR Wetlands.
- iv. Preparation and continuous implementation of appropriate methods for the management of invasive species of the flora and fauna.
- v. Taking measures to prevent adverse and unauthorized activities in the RAMSAR Wetlands.
- vi. Preparation and implementation of a plan for conservation and replanting of other mangroves including Rathmilla mangroves.
- vii. Registration of Boat service operating at the Madu Ganga Sanctuary, Preparation and implementation of a regulatory system for regulating the use of fuel for boats, speed limit construction of fish foot massage centers and ports.
- viii. Preparation and implementation of RAMSAR Wetlands Management Plan.
- ix. Taking action to protect the marine areas of the RAMSAR Wetlands.
- x. Taking steps to identify biodiversity Wetlands outside the declared protected areas and living areas such as sea pigs and turtles and declare them as RAMSAR Wetlands.

5. Conclusion

A background with huge environmental problems could be designed in the future, due to slippage of the contribution of Wetlands to the environment due to inadequate interference of the related institutions including the wild life conservation Department who bears the primary responsibility of conserving the wetlands, though the wetlands in Sri Lanka is an essential factors, in maintain the environment, comparatively and the sustainability, without taking adequate steps to control the various threats and also considerable legal provisions have not been provided for the conservation of those wetlands.

Sgd./W.P.C. Wickramaratne
Auditor General

W.P.C. Wickramaratne

Auditor General

¹³ January 2020

10. The Ramsar Convention on Wet Lands-www.ramsar.org

Introduction: The Convention on Wetlands is an intergovernmental treaty adopted on 2 February 1971 in the Iranian city of Ramsar, on the southern shore of the Caspian Sea. Although, at present the name of the Convention is usually written as "Convention on Wetlands", it has come to be known popularly as the "Ramsar Convention". Ramsar is the first of the modern global intergovernmental treaties on the conservation and sustainable use of natural resources: but, compared with more recent ones, its provisions are relatively straightforward and general.

The Convention on Wetlands is an intergovernmental treaty that provides the framework for national action and international cooperation for the conservation and wise use of wetlands and their resources. The Convention's mission is "the conservation and wise use of all wetlands through local, regional and national actions and international cooperation, as a contribution towards achieving sustainable development throughout the world".

The Convention uses a broad definition of the types of wetlands covered in its mission, including swamps and marshes, lakes and rivers, wet grasslands and peatlands, oases, estuaries, deltas and tidal flats, near-shore marine areas, mangroves and coral reefs, and human-made sites such as fish ponds, rice paddies, reservoirs, and salt pans.

Objective: To stem the progressive encroachment on and loss of wetlands now and in the future, recognizing the fundamental ecological functions of wetlands and their economic, cultural, scientific and recreational value.

Date of Adoption: 02.02.1971

Date of Entry into Force: 21.12.1975

Date of Ratification by Sri Lanka: 15.06.1990 (Ac)

Date of Entry into force in Sri Lanka: 15.10.1990

Number of Countries which have ratified the Convention: 159

National Focal Point: Department of Wildlife Conservation

Wetlands are defined as: "areas of marsh, fen, peatland or water, whether natural or artificial, permanent or temporary, with water that is static or flowing, fresh, brackish or salt, including areas of marine water the depth of which at low tide does not exceed six metres"

Five major wetland types are generally recognized: **Marine** (coastal wetlands including coastal lagoons, rocky shores, and coral reefs), **Estuarine** (including deltas, tidal marshes, and mangrove swamps), **Lacustrine** (wetlands associated with lakes), **Riverine** (wetlands along rivers and streams) and **Palustrine** (meaning "marshy" - marshes, swamps and bogs). In addition, there are **human-made wetlands** such as fish and shrimp ponds, farm ponds, irrigated agricultural land, salt pans, reservoirs, gravel pits, sewage farms and canals.

Ramsar sites in Sri Lanka: Bundala, Annawilundawa and Maduganga have been declared as Ramsar site in Sri Lanka in 1990,2001 &2003 respectively

Activities conducted to implement the convention at country level:

- 1) Conducting annual bird survey at Yala, Kumana and Bundala National Sanctuaries in the months of March and November.
- 2) Development and Protection of Wetlands.
- 3) Declaration of Anawilundawa, Bundala and Maduganga as Ramsar sites.
- 4) Identification of important coastal sites to be declared under Ramsar Convention.
- 5) Conducting of micro fauna research and measurements of lagoons water quality.
- 6) Examine the migratory birds and their movement
- 7) Identifying some of the important wetlands to be declared as sanctuaries under the Fauna & Flora Ordinance.
- 8) Forwarding annual contributions and progress reports to the Ramsar Secretariat.
- 9) Turtle conservation and protection in the coastal areas.

Ramsar Site List: The Ramsar sites are designated by considering two major criteria such as sites containing representative, rare or unique wetland types and the sites for international importance for conserving biodiversity. Though the central Ramsar message is the need for the sustainable use of all wetlands, the "flagship" of the Convention is the List of Wetlands of International Importance (the "Ramsar List"). Presently, the Parties have designated for this List more than 1,675 wetlands for special protection as "Ramsar sites", covering 151 million hectares.

Benefits & Opportunities

- 1) Information exchange among the regional and member countries.
- 2) Protection, conservation and awareness about the wetlands.
- 3) Capacity building of stakeholder institution for the implementation of the Ramsar Convention.

Contact Details:

Deputy Director- Research & Training
Department of Wildlife conservation
382, New Kandy Road, Malabe
Tel: 0112560380
Fax: 0112744301
Email: hdt@dwc.lk
Web: www.dwc.lk

**Ramsar
Handbooks**
4th edition

Handbook 17

Designating Ramsar Sites

Criteria for the designation of Wetlands of International Importance

<p>Group A of the criteria</p> <p>Sites containing representative, rare or unique wetland types</p>		<p>Criterion 1: A wetland should be considered internationally important if it contains a representative, rare, or unique example of a natural or near-natural wetland type found within the appropriate biogeographic region.</p>
	<p>Criteria based on species and ecological communities</p>	<p>Criterion 2: A wetland should be considered internationally important if it supports vulnerable, endangered, or critically endangered species or threatened ecological communities.</p> <p>Criterion 3: A wetland should be considered internationally important if it supports populations of plant and/or animal species important for maintaining the biological diversity of a particular biogeographic region.</p> <p>Criterion 4: A wetland should be considered internationally important if it supports plant and/or animal species at a critical stage in their life cycles, or provides refuge during adverse conditions.</p>
<p>Group B of the criteria</p> <p>Sites of international importance for conserving biodiversity</p>	<p>Specific criteria based on waterbirds</p>	<p>Criterion 5: A wetland should be considered internationally important if it regularly supports 20,000 or more waterbirds.</p> <p>Criterion 6: A wetland should be considered internationally important if it regularly supports 1% of the individuals in a population of one species or subspecies of waterbird.</p>
	<p>Specific criteria based on fish</p>	<p>Criterion 7: A wetland should be considered internationally important if it supports a significant proportion of indigenous fish subspecies, species or families, life-history stages, species interactions and/or populations that are representative of wetland benefits and/or values and thereby contributes to global biological diversity.</p> <p>Criterion 8: A wetland should be considered internationally important if it is an important source of food for fishes, spawning ground, nursery and/or migration path on which fish stocks, either within the wetland or elsewhere, depend.</p>
	<p>Specific criteria based on other taxa</p>	<p>Criterion 9: A wetland should be considered internationally important if it regularly supports 1% of the individuals in a population of one species or subspecies of wetland-dependent non-avian animal species.</p>

(සංස්කෘත ප්‍රකාශනය සඳහා පමණි)

වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥාපනත

(469 වන ප්‍රතිපාදනය)

1964 අංක 44, සහ 1970 අංක 01 හා 1983 අංක 49 දරන පනත්වලින්
සංශෝධිත වී ඇති පරිදි

(වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ මුද්‍රිත පරිදි මුද්‍රණය කරන ලදී)

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජනරජයේ මුද්‍රණය කරන ලදී

2000

CM 005711-1.500 (2006/01) & c-aa 0001 0001 0001 0001 0001 0001

"ශ්‍රී ලංකාවේ වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා සංරක්ෂණය සිවිල් සහ පරික්ෂණය පිළිබඳ, එම වන සත්වයින් හා වෘක්ෂලතා වාණිජ වශයෙන් ප්‍රයෝජනයට ගැනීම වැළැක්වීම සඳහා විධිවිධාන සැලැස්වීම : එම සම්බන්ධ හෝ ආක්‍රමණික සාරණා සඳහා විධිවිධාන සැලැස්වීම පිණිස ද වූ පනතකි"

1937 අංක 2,
1943 අංක 31,
1944 අංක 12,
1945 අංක 12,
දුරක ආඥාපනත,
1949 අංක 38,
1954 අංක 44,
1970 අංක 17,
1993 අංක 49,
දුරක පනත

(1938 මාර්තු මස 1 වන දින)

1. මේ ආඥාපනත වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂණ ආඥා පනත යටතේ සලකා බැලිය යුතු ලදී.

පළමු කොටස

1 වන කොටස

ජාතික රක්ෂිත භූමි හා අභය භූමි

2. (1) මෙහි කෙටි නම වන, ගැටළු පත්‍රයෙහි සඳහන් කරනු ලබන භූමියක මාර්ගයෙන්, රජයේ යම් භූමියක භූමි ප්‍රදේශයක් මේ ආඥාපනතේ කාර්යයන් සඳහා ජාතික රක්ෂිත භූමියක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කර හැකි අතර, ඒ භූමියේ ම මාර්ගයෙන් හෝ අනතුරුව ගැටළු පත්‍රයෙහි සඳහන් කරනු ලබන භූමියක මාර්ගයෙන් එකී ජාතික රක්ෂිත භූමිය සම්පූර්ණයෙන් ම හෝ අන් යම් භූමියක කොටසක් -

ජාතික රක්ෂිත භූමි කෙරෙහි පවතින ජාතික උද්‍යාන, භූමියක රක්ෂිත භූමි වන විවිධ ආකාරයේ ජාතික පරිවෘත්ත, පරිවෘත්ත, ප්‍රදේශ, විද්‍යාත්මක භූමි සහ අන් භූමි (1993 අංක 49)

- (අ) කෘෂිකර්ම භූමියක් ; හෝ
- (ආ) ජාතික උද්‍යානයක් ; හෝ
- (ඇ) ස්වභාවික රක්ෂිත භූමියක් ; හෝ
- (ඈ) වන විවිධායුධ ; හෝ
- (ඉ) ආරක්ෂා ස්ථානයක් ; හෝ
- (ඊ) පර්යේෂණ රක්ෂිත ප්‍රදේශයක් ; හෝ
- (උ) සීමාසහිත නගරයක්.

(1981 අංක 443)
(1984 අංක 443)
(1993 අංක 495)

ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කර හැකි ය.

(2) මෙහි කෙටි නම වන, ගැටළු පත්‍රයෙහි සඳහන් කරනු ලබන භූමියක මාර්ගයෙන් උපකාරී ඇතුළත (ජාතික රක්ෂිත භූමියක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලබන) යම් භූමියක භූමි ප්‍රදේශයක් මේ ආඥාපනතේ කාර්යයන් සඳහා අභය භූමියක් ලෙස ප්‍රකාශ කර හැකි ය.

(3) අභය භූමියක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලබන රජයේ භූමි හා රජයේ භූමි හෝ වන භූමි යන දෙවර්ගයේ ම භූමි ඇතුළත් විය හැකි ය.

* 1970 සංස්කරණයේ මස 27 වන දින ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද 1970 සංස්කරණයේ මස 27 වන දින අංක 14,898 දරන ආදායම් පත්‍රය

- (iii) යම් සාමාන්‍යයක් හෝ දුරකථන විද්‍යාත්මක හෝ යම් සාමාන්‍යයක් පැවැත්වීමේදී හෝ විනයය පිළිබඳ ; හෝ
  - (iv) යම් විෂය මාලාව, සාමාන්‍යයක් හෝ දුරකථන විද්‍යාත්මක හෝ යම් සාමාන්‍යයක් පැවැත්වීමේදී හෝ විනයය පිළිබඳ ; හෝ
  - (v) යම් විෂය මාලාව, සාමාන්‍යයක් හෝ දුරකථන විද්‍යාත්මක හෝ යම් සාමාන්‍යයක් පැවැත්වීමේදී හෝ විනයය පිළිබඳ ; හෝ
- (උ) යම් විෂය මාලාවක් සහ විද්‍යාත්මක විද්‍යාත්මක ; හෝ
- (i) යම් සාමාන්‍යයක් පැවැත්වීම, සාමාන්‍යයක් පැවැත්වීම, විද්‍යාත්මක, පැවැත්වීම, විද්‍යාත්මක හෝ යම් සාමාන්‍යයක් පැවැත්වීමේදී හෝ විනයය පිළිබඳ ; හෝ
  - (ii) විනයය පිළිබඳ, සාමාන්‍යයක් පැවැත්වීම හෝ යම් සාමාන්‍යයක් පැවැත්වීමේදී හෝ විනයය පිළිබඳ ; හෝ
  - (iii) විනයය පිළිබඳ හෝ විනයය පිළිබඳ ; හෝ
  - (iv) යම් සාමාන්‍යයක් හෝ සාමාන්‍යයක් හෝ විනයය පිළිබඳ ; හෝ
  - (v) පැවැත්වීමේදී හෝ විනයය පිළිබඳ ; හෝ
  - (vi) යම් විනයයක් හෝ සාමාන්‍යයක් හෝ විනයය පිළිබඳ ; හෝ
  - (vii) යම් විනයයක් හෝ විනයය පිළිබඳ ; හෝ

(3) අනෙකුත් විෂය මාලාව

1987 අංක 17 දරණ
සංවිධාන පනත

(1988 අංක 56 දරණ ඡායාරූප පනත
(සංශෝධන) පනත ඇතුළත්ව)

44

(පහසු පරිශීලනය සඳහා සකස් කරන ලදී.)

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
පරිසර අමාත්‍යාංශය

IV වන කොටස

පාරිසරික කළමනාකරණය

15. අධිකාරිය විසින් සභාවේ දෙපස් වමකා ඉවම් විෂයට භාර දමානවරයාගේ ඉඩම් උපයෝගී කිරීමේ අමාත්‍යවරයාගේ සහාය ඇතිව ඉවම් උපයෝගී කර ගැනීමේ ක්‍රමයක්, පහත ගැනීම් කළමනාකරණය පරිදි සකස් කිරීම සහ අමාත්‍යවරයාට නිරූපණය කිරීම සඳහා යුතුය:-

- අ) උපරිම ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීම පිණිස ඉවම් සහ ජවයේ සම්පත් අන්තර්ගතව, ප්‍රයෝජනවත් ගැනීම සහ නිවාදනය කිරීම සඳහා බුද්ධිමත්, ක්‍රමානුකූල සහ කාර්යක්ෂම වැඩ සිදුකළ යුතු යැයි සිතීම ;
- ආ) රාජ්‍යයේ අවශ්‍යතාවයන් සහ ඉවම් සම්පත් අතර අසමතුලිතතාවයන් ඇතිවීම වැළැක්වීම පිණිස ජ සම්පත් ප්‍රයෝජනවත් ලෙස උපයෝගී කර ගැනීම සහ සංරක්ෂණය කිරීම ;

16. 15 වන වගන්තිය යටතේ සම්පාදිත ඉවම් උපයෝගී කර ගැනීමේ ක්‍රමයට :-

ඉඩම් උපයෝගී කර ගැනීමේ ක්‍රම

- අ) විද්‍යානුකූලව ප්‍රමාණවත් ඉවම් වටිනාකමක් සහ වැරදිකරණ ක්‍රමයක් :-
- ආ) වර්තමාන ඉවම් උපයෝගී කර ගැනීම, ඒ ඉවම් ප්‍රයෝජනවත් ගනු ලැබූ ප්‍රමාණය, උසස් ප්‍රයෝජනවත් ගනු ලැබූ ප්‍රමාණය හෝ නිෂ්ක්‍රීය නැතහොත් අන්තර් දමා ඇති ප්‍රමාණය පිළිබඳව තීරණය කිරීම ;
- ඇ) ප්‍රජා සංවර්ධනයට, කෘෂිකර්මයට, කර්මාන්තවලට හෝ වාණිජ කටයුතු වලට ඉවම් යොදවා ගැනීමේ හැකියාව පිළිබඳව සවිස්තරව හා නිවැරදිව තීරණය කිරීම ;
- ඈ) පාලනයෙන් තොරව සංවර්ධනය කිරීමෙන් පිළියම් නොකළ හැකි භාණ්ඩ සිදු වියහැකි වැදගත් ඓතිහාසික, සංස්කෘතික හෝ යොන්තර්ජාතික වටිනාකමක් යුත් ප්‍රදේශ හඳුනා ගැනීම ;
- ඉ) පාරිසරික පාලනය අවශ්‍ය යැයි සලකනු ලැබූ හැකි ප්‍රදේශවල ඉවම් උපයෝගී කර ගැනීම ආස්වූව විසින් පාලනය කරනු ලැබීම සඳහා ක්‍රමයක් ; සහ
- ඊ) පුද්ගලයන් නැතිව පදිංචි කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රදේශ තෝරා ගැනීමට සහ ඒ ප්‍රදේශ තුළ හා ඒ අවට ඉවම් උපයෝගී කර ගැනීම පිළිබඳව උචිත පාලන විධි ක්‍රමවලින් කිරීම සඳහා වූ ක්‍රම හෙතෙමේ මෙලාන ප්‍රතිපත්තියක් ඇතුළත් විය යුතුය.

ස්වාභාවික සම්පත්

17 රටේ ස්වාභාවික සම්පත්වලින් උපරිම ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීම ඒකීය සහ ජීවානුභූත පරම්පරාවලට ආරක්ෂා කර තැබීම ඒකීය ඒ ස්වාභාවික සම්පත් කළමනාකරණය කිරීම සහ සාරකම්වල නිරත සඳහා මූලික ප්‍රතිපත්තියක් සහ ඒ ප්‍රතිපත්තිය ඵලදායී ලෙස ක්‍රියාවට නැගීම ඒකීය වූ පොදු ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳව ද අධිකාරිය විසින් සභාවේ අදහස් විමසා, අමාත්‍යවරයාට නිර්දේශ කළ සහ යුතුය.

ස්වාභාවික සම්පත් කළමනාකරණය සහ සංරක්ෂණය

විවර සම්පත්

18 විවර විෂයය භාර අමාත්‍යවරයාගේ අමාත්‍යාංශයේ සභාය අතීත අධිකාරිය විසින්, සභාවේ අදහස් විමසා, ශ්‍රී ලංකාවේ දේශීය ජල නිරයෝගී හෝ එහි අනන්‍ය ආර්ථික කලාපයෙහි නැතහොත් එහි අන්‍යතර ජලයෙහි විවර සහ ජලය සම්පත් මුද්බිමන්ව ප්‍රයෝජනයට ගැනීම සඳහා ක්‍රමයක් අමාත්‍යවරයාට නිර්දේශ කළ යුතු අතර ඒ ජලයන්ගෙන් උපරිම සහ අඛණ්ඩව ඵලදායී ලබා ගැනීම පවත්වා ගෙනයාම සහ පුළුල් කිරීම ඒකීය පුරවැසි සහභාගිත්වයට ඔව්වරයා දිය යුතුය.

විවර සහ ජලය සම්පත් කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්තිය

19 විවර සහ වෙනත් ජලය සම්පත් මුද්බිමන්ව ප්‍රයෝජනයට ගැනීම සඳහා වූ ක්‍රියාමාර්ගවලට වද වී යන මත්ස්‍ය විශේෂ හෝ වෙනත් ජලජ ජීවත් අලෙවිකරණය විවිධත් කිරීම ඇතුළත් විය හැකිය.

විවර සම්පත් ආදිය මුද්බිමන්ව ප්‍රයෝජනයට ගැනීම සඳහා වූ ක්‍රියාමාර්ගය

වනසත්ව

20 වනසත්ව සාරකමක් විෂයය භාර අමාත්‍යවරයාගේ අමාත්‍යාංශයේ සභාය අතීත අධිකාරිය විසින්, සභාවේ අදහස් විමසා වනසත්ව සම්පත් මුද්බිමන්ව ප්‍රයෝජනයට ගැනීමේ සහ සාරකම්වල නිරත ක්‍රමයක් අමාත්‍යවරයාට නිර්දේශ කළ යුතු අතර, ඒ පිළිබඳ ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධයෙන් පු.වැ.සී සහභාගිත්වයට ඔව්වරයා දිය යුතුය.

වනසත්ව සම්පත් කළමනාකරණය සහ වර්ධනය ප්‍රතිපත්තිය

වන විද්‍යාව

21 වන විද්‍යා විෂයය භාර අමාත්‍යවරයාගේ අමාත්‍යාංශයේ සභාය අතීත අධිකාරිය විසින් සභාවේ අදහස් විමසා -

වන විද්‍යා කළමනාකරණය සහ වර්ධනය ප්‍රතිපත්තිය

- (අ) (i) වනසම්පත් මුද්බිමන්ව ප්‍රයෝජනයට ගැනීමේ ;
- (ii) වද වී යාමට භාජනය වී ඇති වනසම්පත් අලෙවිකරණය විවිධත් කිරීමේ ;

විෂය සහිතවීම හෝ හානිදායකවීම. නැතහොත් ඒ ජලනිරය වැඩිදායී ලෙස උපයෝගී කිරීමේදී ලා හානිකරවීම සිදුවන පරිදි හෝ එසේ සිදුවෙතැයි සාධාරණ ලෙස ඔලොපොරොත්තු වියහැකි පරිදි ජ ජල නිරයේ භෞතික, රසායනික හෝ ජෛවී නත්ත්වය වෙනස් වන දාකාරයන් ඒ දේශීය ජල නිරය දූෂණය කිරීම හෝ දූෂණය කිරීමට සැලැස්වීම හෝ එසේ දූෂණය කිරීමට සැලැස්වීමේදී ලා අවසරදීම නොකළ යුතුය.

(2) යම් තැනැත්තකු විසින් :

අ/ යම් ජල නිරයක හෝ යම් ජල නිරයක් මග හෝ යම් ජල නිරයක් වෙත ප්‍රවේශය ඇති වියහැකි ස්ථානයක, ජෛ සනක මගින් හෝ ඒ යටතේ හෝ සාදනු ලැබූ නියෝග කිසිවක් මගින් සහනම් කරනු ලැබූ සහ, දියර හෝ වායුමය වන්නා වූ යම් ද්‍රව්‍යයක් ස්ථාපනය කරනු ලැබුවහොත් ;

ආ/ සහ, දියර හෝ වායුමය වන්නා වූ යම් අපද්‍රව්‍ය යම් ජලනිරයක් තුළට හෝ විශාලව පවත්නා විවේක යම් ගංගාවක, මයක හෝ වෙනත් ජල මාර්ගයක පත්ලට ඇදවැටීම, අවරෝහණයවීම, බැසයාම, වාෂ්පවීම, සෝදා ගෙනයාම, සුළඟට ගසා ගෙන යාම හෝ කාන්දුවීම සිදුවන ආර්යවිවක ස්ථාපනය කරනු ලැබුවහොත් හෝ එසේ ඇද වැටීමට, අවරෝහණයවීමට, බැස බැසයාමට, වාෂ්පවීමට, සෝදා ගෙනයාමට හෝ කාන්දුවීමට ඉඩ ඇති ආර්යවිවක ස්ථාපනය කරනු ලැබුවහොත්. තැනැත්තා දැනුවත්ව හෝ ස්වකීය නොසලකා හැරීම මගින්, කෙළින්ම හෝ නොඑසේම, එවැනි යම් ද්‍රව්‍යයක් එවැනි ආර්යවිවක ස්ථාපනය කිරීමට සැලැස්වුවහොත් හෝ එහිලා අවසරදුන්නහොත්;

ඇ/ විශාලව පවත්නා විවේක යම් ගංගාවක, මයක හෝ වෙනත් ජල මාර්ගයක පත්ලෙහි අපද්‍රව්‍යයක් ස්ථාපනය කරනු ලැබුවහොත් හෝ දැනුවත්ව හෝ ස්වකීය නොසලකා හැරීම මගින්, එවැනි පත්ලක යම් අපද්‍රව්‍යයක් ස්ථාපනය කිරීමට සැලැස්වුවහොත් හෝ එහිලා අවසර දුන්නහොත් ; හෝ

ඈ/ ශ්‍රී ලංකාවේ දේශීය වෙරළබඩ හෝ අක්වෙරළ ජල නිරයේ උෂ්ණත්වය, නියමිත සීමාවට වඩා වැඩි කිරීම හෝ අඩු කිරීම සලස්වනු ලැබුවහොත් ;

(1) වන උපවගන්තියේ ව්‍යාප්තියට සීමාවක් නොවන පරිදි, ඔහු විසින් ඒ උපවගන්තියේ විධිවිධාන කඩ කරනු ලැබූ ලෙස සලකනු ලැබිය යුතුය.

(3) (1) වන උපවගන්තියේ විධිවිධාන කඩ කරන යැම තැනැත්තකුම වරදක් කරන අතර, වරදකරුකරනු ලැබීමේ දී :

අ/ රුපියල් දස දහසකට නොඅඩු වුද, රුපියල් එක් ලක්ෂයක් නොඉක්මවන්නා වුද, දීවයකට සහ ඉන් අනතුරුව එම වරද දිගටම කරනු ලබන අවස්ථාවක එම වරද එසේ දිගටම සිදු කරනු ලබන එක් එක් දිනය සඳහා රුපියල් පන් සියයක අඩයකට ඔහු යටත් විය යුතුය ;

**ශ්‍රී ලංකා
ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ
පාර්ලිමේන්තුව**

**1996 අංක 2 දරන
ධීවර සහ ජලජ සම්පත් පනත**

[සහතිකය සටහන් කළේ 1996 ජනවාරි මස 11 වැනි දින]

ආණ්ඩුවේ නියමය පරිදි මුද්‍රණය කරන ලදී.

1996 ජනවාරි මස 12 වැනි දින
ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට් පත්‍රයේ
අතිරේකයක් වශයෙන් පළ කරන ලදී.

ශ්‍රී ලංකා රජයේ මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුවේ මුද්‍රණය කරන ලදී.

163, කිරුළපන මාවත, කොළඹ 05, රජයේ ප්‍රකාශන කාර්යාංශයෙන් මිලදී ලබාගත හැක.

මිල : රු. 60.00 යි.

(2) අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් (1) වැනි උපවගන්තිය යටතේ අවසරය දීමේ දී ඒ පර්යේෂණ කටයුතු, මසුන් ඇල්ලීම පිළිබඳ අත්හදා බැලීම හෝ විද්‍යාත්මක විමර්ශන සම්බන්ධයෙන් සුදුසු යයි තමන් අදහස් කරන කොන්දේසි නියම කරනු ලැබිය හැකි ය.

(3) (1) වැනි උපවගන්තිය යටතේ අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් දෙන ලද ලිඛිත අවසරයේ බලය යටතේ සහ ඒ අනුව ක්‍රියා කරවනු ලබන යම් දේශීය ධීවර බෝට්ටුවක් සම්බන්ධයෙන් 6 වැනි වගන්තියේ අඩංගු කිසිවක් අදාළ නොවිය යුතු ය.

(4) (1) වැනි උපවගන්තිය යටතේ දෙන ලද බලය යටතේ යම් දේශීය ධීවර බෝට්ටුවක් මෙහෙයවන යම් තැනැත්තකුට හෝ 1979 අංක 59 දරන ධීවර (විදේශීය ධීවර බෝට්ටු විධිමත් කිරීමේ) පනතේ 12 වැනි වගන්තියේ (1) වැනි උපවගන්තිය යටතේ අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් දෙන ලද ලිඛිත අවසරයේ බලය යටතේ සහ ඒ අනුව ධීවර බෝට්ටුවක් මෙහෙයවන යම් තැනැත්තකුට හෝ 31 වැනි වගන්තියේ හෝ 34 වැනි වගන්තියේ අඩංගු කිසිවක් අදාළ නොවිය යුතු ය.

V වන කොටස

සංරක්ෂණය

1

ධීවර රක්ෂිත ප්‍රදේශ ප්‍රකාශයට පත් කිරීම.

36. පහත දැක්වෙන කාර්ය සඳහා විශේෂ පියවර ගත යුතු යයි අමාත්‍යවරයා අදහස් කරන අවස්ථාවක දී ඔහු විසින්, වන සන්ච සංරක්ෂණ විෂයය භාර අමාත්‍යවරයා විමසා, ශ්‍රී ලංකා ජල තීරයේ යම් ප්‍රදේශයක් හෝ ඊට යාබද යම් ගොඩබිම් ප්‍රදේශයක් හෝ ඒ ජල තීර ප්‍රදේශය සහ ගොඩබිම් ප්‍රදේශය යන දෙක ම හෝ ධීවර රක්ෂිත ප්‍රදේශයක් වශයෙන් ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලැබිය හැකි ය:-

- (අ) ඒ ජල තීරයේ හෝ ගොඩබිම් ප්‍රදේශයේ අභාවයට යාමේ අන්තරායට මුහුණ දී ඇති ජලජ සම්පත් සඳහා විශේෂ ආරක්ෂාව සැලසීම සහ කොරල්වල වැඩීම හා ජලජ පරිසර පද්ධති කෙරෙහි විශේෂ සැලකිල්ලකින් යුතුව, මත්ස්‍යයන් සහ ජලජ සම්පත් බෝවන ස්වාභාවික ස්ථාන සහ ජීවත්වන ස්ථාන ආරක්ෂා කිරීම සහ පවත්වාගෙන යාම ;
- (ආ) ජල ජීවීන් අඩුවී ඇති ප්‍රදේශවල ජල ජීවීන්ගේ ප්‍රතිජනනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම ;
- (ඇ) ජලජ මාධ්‍යය ආරක්ෂා කිරීම ;
- (ඈ) ඒ ප්‍රදේශය සම්බන්ධයෙන් විද්‍යාත්මක අධ්‍යයන සහ පර්යේෂණ ප්‍රවර්ධනය කිරීම ; හෝ
- (ඉ) ඒ ප්‍රදේශයේ ස්වාභාවික සෞන්දර්යය පවත්වාගෙන යාම සහ නංවාලීම.

ධීවර රක්ෂිත ප්‍රදේශවල තහනම් ක්‍රියා.

37. නියමිත ගාස්තුව ගෙවා අධ්‍යක්ෂවරයාගෙන් හෝ තත් කාර්යය සඳහා අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් බලය දෙනු ලැබූ යම් තැනැත්තකුගෙන් ලබාගත් නියමිත ආකෘතියෙහි වූ අවසර පත්‍රයක් මත විනා, කිසිදු තැනැත්තකු විසින් -

(1) වැනි උපවගන්තිය යටතේ අවසරය වූ, මසුන් ඇල්ලීම පිළිබඳ අත්හදා බැලීම සම්බන්ධයෙන් සුදුසු යයි තමන් අදහස් කරනු ලැබිය හැකි ය.

යටතේ අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් දෙන ලද ක්‍රියා කටයුතු ලබන් යම් මධ්‍යස්ථයෙන් 6 වැනි වගන්තියේ අඩංගු ය.

3 යටතේ දෙන ලද බලය යටතේ යම්, ව්‍යවස්ථාපිත යම් තැනැත්තකුට හෝ 1979 අංක 2 දරන ධීවර බෝට්ටු විධිමත් කිරීමේ) පනතේ යටතේ උපවගන්තිය යටතේ අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් දෙන ලද බලය යටතේ සහ ඒ අනුව ධීවර තැනැත්තකුට හෝ 31 වැනි වගන්තියේ අඩංගු කිසිවක් අදාළ නොවිය යුතු ය.

වන කොටස

2. ක්ෂණික

3 යටතේ අධ්‍යක්ෂ විශේෂ පියවර ගත යුතු යයි අවස්ථාවක දී මහා විසින්, වන සත්ව ව්‍යවස්ථාපිත විධිමත්, ශ්‍රී ලංකා ජල තීරයේ යම් යම් භෞමික ප්‍රදේශයක් හෝ ඒ ජල තීර ප්‍රදේශය යන දෙක ම හෝ ධීවර රක්ෂිත වට පත් කරනු ලැබිය හැකි ය:-

හෝ භෞමික ප්‍රදේශයේ අභාවයට යාමේ මුහුණ දී ඇති ජලජ සම්පත් සඳහා විශේෂ ලෙසින් සහ කොරල්වල වැඩිම හා ජලජ ජීව කෙරෙහි විශේෂ සැලකිල්ලකින් යුතුව, හා ජලජ සම්පත් බෝවන ස්වාභාවික ස්ථාන ස්ථාන ආරක්ෂා කිරීම සහ පවත්වාගෙන

ඇති ප්‍රදේශවල ජල ජීවීන්ගේ ප්‍රතිපත්තිය වීම ;

4. ශා කිරීම ;

මධ්‍යස්ථයෙන් විද්‍යාත්මක අධ්‍යයන සහ ව්‍යවස්ථාපිත කිරීම ; හෝ

ව්‍යවස්ථාපිත සෞන්දර්යය පවත්වාගෙන යාම ව.

විද්‍යාත්මක අධ්‍යයන හෝ තත් කාර්යය ව්‍යවස්ථාපිත බලය දෙනු ලැබූ යම් තැනැත්තකුට නියමිත ආකාරයේ වූ අවසර නො, කිසිදු තැනැත්තකු විසින් -

(1) රක්ෂිත ප්‍රදේශයේ කිසිදු ධීවර මෙහෙයුමක් නොකළ යුතු ය ;

(2) රක්ෂිත ප්‍රදේශයෙහි කොරල් හෝ වෙනත් කිසිදු ජලජ සම්පත් කැණීම, එකතු කිරීම හෝ වෙනත් අයුරකින් රැස් කිරීම, වැලි හෝ බොරළු හාරා ගැනීම හෝ ඉවත් කිරීම, අපද්‍රව්‍ය හෝ වෙනත් කිසිදු අපවිත්‍රකාරක ද්‍රව්‍යයක් බැහැර කිරීම හෝ තැන්පත් කිරීම හෝ මත්ස්‍යයන්ට හෝ වෙනත් ජලජ සම්පත්වලට හෝ ඔවුන්ගේ ස්වාභාවික බෝවන ස්ථානවලට හෝ ජීවත්වන ස්ථානවලට වෙනත් කිසිදු අයුරකින් බාධා කිරීම, අවහිර කිරීම හෝ ඔවුන් හෝ ඒවා විනාශ කිරීම නොකළ යුතු ය.

(3) ඒ රක්ෂිත ප්‍රදේශය තුළ වූ යම් ඉඩමක් හෝ ජල-ප්‍රදේශයක් මත හෝ ඊට උඩින් යම් භෞමික ප්‍රදේශයක් හෝ වෙනත් නිර්මාණයක් ඉදි නොකළ යුතු ය.

VI වැනි කොටස

ජල ජීවී වගාව

1. රක්ෂිත ආර්ථිකයේ හිත පිණිස අවශ්‍ය යයි අමාත්‍යවරයා විසින් කැණෙනු ලබන පරිදි රජයේ ඉඩම්වල හෝ ශ්‍රී ලංකා ජල තීරයේ යම් භෞමික ප්‍රදේශයක් රජයේ ඉඩම් ආඥාපනතේ විධිවිධානවලට යටත්ව ජලජීවී වගාව සඳහා බදු දෙනු ලැබිය යුතු ය.

රජයේ ඉඩම් බදු දීම.

2. 40 වැනි වගන්තිය යටතේ දෙනු ලැබූ බලපත්‍රයක බලය යටතේ කිසිදු තැනැත්තකු විසින් ජලජීවී වගාව පිළිබඳ ව්‍යවස්ථාපිත පිහිටුවීම් හෝ පවත්වාගෙන යාම නොකළ යුතු ය.

ජල ජීවී වගා ව්‍යවස්ථාපිත බලපත්‍ර දීම.

3. (1) 39 වැනි වගන්තිය යටතේ වූ බලපත්‍රයක් සඳහා ඉදිරිපත් කරනු ලබන සෑම ඉල්ලීමක් ම ඒ ජලජීවී වගාව පිළිබඳ ව්‍යවස්ථාපිත පනතේ යටතේ අදහස් කරන පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කයේ බලපත්‍ර දීමේ නිලධාරියකු වෙත නියමිත ආකාරයේ අනුව සහ නියමිත ගාස්තුව ගෙවා ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

බලපත්‍රයක් සඳහා ඉල්ලුම් කිරීම.

(2) ජලජීවී ව්‍යවස්ථාපිත ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජිත පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කයේ සඳහා පත් කළ බලපත්‍ර දීමේ නිලධාරියකු නොමැති නම්, ඉල්ලීම ආරක්ෂාවරයා වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය හැකි ය.

(3) (1) වැනි උපවගන්තිය හෝ (2) වැනි උපවගන්තිය යටතේ ඉල්ලීමක් ලැබුණ විට අවස්ථාවෝචිත පරිදි බලපත්‍ර දීමේ නිලධාරියා හෝ අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් ඉල්ලීමෙහි සඳහන් ජලජීවී ව්‍යවස්ථාපිත කිරීම සඳහා බලපත්‍රයක් ප්‍රදානය කිරීම හෝ තමා විසින් සඳහා ගත කළ යුතු හේතු මත එකී ව්‍යවස්ථාපිත ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා බලපත්‍රයක් ප්‍රදානය කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීම හෝ කරනු ලැබිය හැකි ය.

බලපත්‍රයේ ආකාරය සහ එය බලපත්වන කාලය.

4. (1) කොටස යටතේ ප්‍රදානය කරනු ලබන සෑම බලපත්‍රයක්ම,

(2) නියමිත ආකාරයේ අනුව තිබිය යුතු ය ;

ශ්‍රී ලංකා
ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ
පාර්ලිමේන්තුව

1981 අංක 57 දරන
වෙරළ සංරක්ෂණ පනත

[සහතිකය සටහන් කළේ 1981 ජූලි මස 09 වන දින]

දැනට වලංගු කිරීමේ පනතේ යටතේ සකස් කරන ලදී

1981 ජූලි මස 11 වැනි දින ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට්
පත්‍රයේ II වන කොටසේ අතිරේකයක් වශයෙන් පළ කරන ලදී

ශ්‍රී ලංකා රජයේ මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුවේ මුද්‍රණය කරන ලදී

කොළඹ රජයේ ප්‍රකාශන කාර්යාංශයෙන් මිල දී ලබාගත හැක

මිල: රු. 1.30 සි

පූර්ණ ගාස්තුව: ගන 75 සි

(3) සහවේ යම් රැස්වීමක දී තීරණය කළ යුතු සියලු ප්‍රශ්න පැමිණි විටහු සාමාජිකයන්ගේ බහුතර ඡන්දයෙන් තීරණය කළ යුතු ය. ඡන්ද සංඛ්‍යාව සමාන වූ අවස්ථාවක මූලාසනය දරන සාමාජිකයාට තීරණ ඡන්දයක් ඇත්තේ ය.

(4) සහවේ යම් රැස්වීමක් සඳහා ගණපූරණය සාමාජිකයන්ගෙන් දෙනකු මිය යුතු අතර, මේ වගන්තියේ විධිවිධානවලට යටත්ව සේවාව විසින් ස්වකීය කාර්ය පටිපාටිය විධිමත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

II වන කොටස

වෙරළ කලාපය කළමනාකරණය කිරීම

11. (1) නියමිත දිනයට පසු හැකි ඉක්මණින් වෙරළ කලාපය සංවිකල්පය කිරීමට අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් කටයුතු සැලැස්විය යුතු අතර, ඒ සම්බන්ධයෙන් ප්‍රතිඵල පදනම් කරගත් වාර්තාවක් ඔහු විසින් පිළියෙල කළ යුතු ය. පහත දැක්වෙන දෑ ඒ වාර්තාවෙහි ඇතුළත් විය යුතු ය:—

වෙරළ කලාපය පිළිබඳ

(අ) වෙරළ කලාපයේ පිහිටි සියලු ඉදිකිරීම්, පාරවල්, කැණීම්, වරායවල්, මෝයවල්, කසලබිම් සහ වෙනත් කර්මාන්ත පිළිබඳ ලැයිස්තුවක්;

(ආ) වෙරළ කලාපය ඇතුළත සොයා ගනු ලැබූ සියලු ගිරිගල් පර පිළිබඳ ලැයිස්තුවක්;

(ඇ) වෙරළ කලාපය ඇතුළත පිහිටා ඇතැයි පැහැදිලි වී ඇති සහ ඇතැයි සැක කරනු ලබන, වාණිජ වශයෙන් උපයෝගී කර ගත හැකි සියලු බනිජ ඉල්ලුම් පිළිබඳ ලැයිස්තුවක්;

(ඈ) වෙරළ කලාපය ඇතුළත පිහිටි විනෝදාත්මක ස්ථානය සඳහා ඉතාමත් ම යෝග්‍ය ප්‍රදේශ ද ඇතුළුව ආගමික වටිනාකමක් හෝ විශිෂ්ඨ දර්ශනීය වටිනාකමක් හෝ විනෝදාත්මක කාර්ය සඳහා වටිනාකමක් හෝ ඇති, සියලු ප්‍රදේශ පිළිබඳ ලැයිස්තුවක්;

(ඉ) මත්ස්‍ය ජලය හෝ වනජීවී නිජබිම් වශයෙන් ඇති වැදගත්කම දක්වමින් වෙරළ කලාපය ඇතුළත පිහිටි සියලු මෝය බඩ ප්‍රදේශ හෝ හෙක්ටිම් ප්‍රදේශ පිළිබඳ ලැයිස්තුවක්;

(ඊ) මත්ස්‍යයින් සහ මඩල්ලන් වසන ජලය, මුහුදුකෘමි, වෙරළ බඩ වෙනස්වීම් සහ ඒ හා ආශ්‍රිත කරුණු ඇතුළුව, වෙරළ බඩ ප්‍රජාව හා සම්බන්ධ පර්යේෂණ සඳහා, විශේෂ වටිනාකමක් ඇති වෙරළ කලාපය ඇතුළත වූ සියලු ප්‍රදේශ පිළිබඳ ලැයිස්තුවක්;

(උ) වාණිජ හෝ කාර්මික කාර්ය සඳහා ගිරිගල්, වැලි, සිප්පිකඩු හෝ වෙනත් ද්‍රව්‍ය නිතිපතා ඉවත් කරනු ලබන වෙරළ කලාපය ඇතුළත වූ සියලු ප්‍රදේශ පිළිබඳ ලැයිස්තුවක්;

(ඌ) මුහුදු කෘමි හේතුවෙන් නැති වී යන ගොඩබිම් ප්‍රමාණයේ තුරන්වීම් පිහිටි දක්වමින් කරනු ලබන ප්‍රමාණකෘත දර්ශනාත්මක ඇතුළුව වෙරළ කලාපය කෙරෙහි මුහුදු කෘමිය බලපෑමේ ප්‍රමාණය පිළිබඳ තක්සේරුවක්, එසේ ගොඩබිම්

ශ්‍රී ලංකා
ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ
පාර්ලිමේන්තුව

1998 අංක 53 දරන ශ්‍රී ලංකා ජාතික ජල සේවි
වගා සංවර්ධන අධිකාරිය පනත

[සහතිකය සටහන් කළේ 1998 නොවැම්බර් මස 25 වන දින]

සාකච්චාවේ නියමය පරිදි මුද්‍රණය කරන ලදී.

1998 නොවැම්බර් මස 27 වැනි දින ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී
ජනරජයේ ගැපට් පත්‍රයේ II වන කොටසේ නිවේදනයක් වශයෙන් පළ කරන ලදී.

ශ්‍රී ලංකා රජයේ මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුවේ මුද්‍රණය කරන ලදී.

කොළඹ 1, ජනප්‍රිය ප්‍රකාශන කාර්යාංශයෙන් මිලදී ගත හැකිය.

6 1998 අංක 53 දරන ශ්‍රී ලංකා ජාතික ජල ජීවි වගා සංවර්ධන අධිකාරිය පනත

(4) අධිකාරියේ මුද්‍රාව නවතා පාඨන පත්‍ර හෝ ලේඛන පිළිබඳ පෙරිප්ටරියක් මණ්ඩලය විසින් පවත්වා ගත යුතු ය.

අධිකාරියේ පවත්වා ගත යුතු

11. අධිකාරියේ කර්තව්‍ය පනත සඳහන් පරිදි විය යුතු ය.

(අ) රටේ මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීමේ අරමුණ ඇතිව, ජලජ සම්පත් සහ ජල ජීවි වගා කර්මාන්තය වැඩිදියුණු කිරීම ;

(ආ) මිරිදිය ජල ජීවි වගාව වැඩිදියුණු කිරීම මගින් සහ වෙරළබඩ ජල ජීවි වගාව හා සාමූහික වගාව වැඩිදියුණු කිරීම මගින් රැකියා අවස්ථා ඇතිකර ගැනීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම ;

(ඇ) අපනයනය සඳහා විසිතුරු මත්ස්‍ය විශේෂ ඇතුළුව වැඩි වටිනාකමක් ඇති මත්ස්‍ය වගාව ප්‍රවර්ධනය කිරීම ;

(ඈ) පරිසරයට හිතකර ජල ජීවි වගා වැඩසටහන් මගින්, ජලජ සම්පත් උපරිම මට්ටමින් ප්‍රයෝජනයට ගැනීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම ;

(ඉ) ජල ජීවි වගාව සඳහා පෞද්ගලික ආයෝජන, මධ්‍ය පරිමාණ හා මහා පරිමාණ ආයෝජන ප්‍රවර්ධනය කිරීම හා වැඩිදියුණු කිරීම ;

(ඊ) ජලජ සම්පත් හා ජල ජීවි වගා කර්මාන්තය කළමනාකරණය, සංරක්ෂණය හා වැඩිදියුණු කිරීම ;

(උ) ජලජ සම්පත් ආනයනකරුවකු, අපනයනකරුවකු, ප්‍රවේශකරුවකු, සපයන්නකු හා බෙදාහරින්නකු ලෙස ව්‍යාපාරය කරගෙන යාම ;

(ඌ) ජල ජීවි වගාව සහ ජලජ සම්පත් කළමනාකරණය හා සංවර්ධනය සඳහා සැලසුම් හා වැඩසටහන් සකස් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම ;

(ඍ) අපේති විවිධත්වය ආරක්ෂා කිරීම.

කරන ලදැයි අදහස් කරන ලද යම් ක්‍රියාවක් සම්බන්ධයෙන් ඒ අධ්‍යක්ෂවරයකුට, නිලධරයකුට, සේවකයකුට හෝ අනුයෝජිතයකුට විරුද්ධව, හෝ කිසිම සිවිල් හෝ අපරාධ නඩුවක් පවරනු නොහැකි විය යුතු ය.

(2) අධිකාරිය විසින් හෝ ඊට විරුද්ධව හෝ යම් අධිකරණයක් ඉදිරියට ගෙන එනු ලැබූ යම් සිවිල් හෝ අපරාධ නඩුවක දී දරන ලද යම් වියදමක් අධිකාරියේ අරමුදලින් ගෙවනු ලැබිය යුතු අතර, යම් සිවිල් නඩුවක දී හෝ අපරාධ නඩුවක දී අධිකාරියට ගෙවන ලද හෝ අධිකාරිය විසින් අයකර ගන්නා ලද යම් ගාස්තු අධිකාරියේ අරමුදලට බැර කළ යුතු ය.

(3) (1) වන උපවගන්තියේ (ආ) ඡේදයේ සඳහන් යම් තැනැත්තකු විසින් හෝ මේ පනත යටතේ හෝ මණ්ඩලයේ විධානය යටතේ හෝ කරන ලද හෝ කරන ලදැයි අදහස් කෙරෙන යම් ක්‍රියාවක් සම්බන්ධයෙන් ඔහුට විරුද්ධව වූ යම් සිවිල් නඩුවක දී හෝ අපරාධ නඩුවක දී දරන ලද යම් වියදමක්, ඔහු විසින් ඒ ක්‍රියාව සඳහා වශයෙන් කරන ලද බව අධිකරණය විසින් තීරණය කරනු ලැබුවහොත්, ඒ වියදම් ඒ සිවිල් නඩුවේ දී හෝ අපරාධ නඩුවේ දී ඔහු විසින් අයකරගෙන නොමැතිනම්, අධිකාරියේ අරමුදලින් ගෙවනු ලැබිය යුතු ය.

- 37. (1) (අ) ජල ජීවි වගාව කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන්; **නියෝග.**
- (ආ) ජලජ සම්පත් කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන්;
- (ඇ) **නියෝග පැදීමට මේ පනතින් බලය දී ඇති සියලු කරුණු සම්බන්ධයෙන්**

ඓතිහාසිකව විසින් නියෝග සාදනු ලැබිය හැකි ය.

(2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ සාදන ලද සෑම නියෝගයක්ම ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලැබිය යුතු අතර, එසේ පළකරනු ලැබූ දිනයේ දී හෝ නියෝගයේ නිශ්චයකොට දැක්වෙන යම් පසු දිනයක හෝ එය ක්‍රියාත්මක විය යුතු ය.

(3) ඒ සෑම නියෝගයක්ම ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලැබීමෙන් පසු හැකි පහසු ඉක්මණින්, අනුමතය සඳහා පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතු අතර, එසේ අනුමත කරනු නොලැබූ සෑම නියෝගයක්ම, එය යටතේ කලින් කරන ලද කිසිවකට භාතියක් නොමැතිව, එහි අනුමතයේ දින සිට පරිච්ඡින්න කරනු ලැබූ 30 ස පලකනු ලැබිය යුතු ය.

22 1998 අංක 53 දරන ශ්‍රී ලංකා ජාතික ජල ජීවි වගා සංවර්ධන අධිකාරිය පනත

(4) යම් නියෝගයක් එසේ පරිවර්තනය කරනු ලැබුවේ යයි සලකනු ලබන දිනය පිළිබඳ නිවේදනය, ගැසට් පත්‍රයෙහි පළකරනු ලැබිය යුතු ය.

1979 අංක 7 දරන රජයේ ඉඩම් (සන්නිධාන ආපසු ලබා ගැනීමේ) පනතේ 18 වන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම.

38. 1979 අංක 7 දරන රජයේ ඉඩම් (සන්නිධාන ආපසු ලබා ගැනීමේ) පනතේ 18 වන වගන්තිය මෙහි පහත දැක්වෙන පරිදි මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

(අ) “නිසි බලධරයා” යන්නෙන් අර්ථ කථනයේ ‘ඊ’ විෂයට ඉක්බිතිවීම මෙහි පහත දැක්වෙන විෂයය ඇතුළත් කිරීමෙන් :-

“(ඊඊ) ඒ ඉඩමක් ශ්‍රී ලංකා ජාතික ජල ජීවි වගා සංවර්ධන අධිකාරියේ පාලනය යටතේ පවත්නා අවස්ථාවක, ශ්‍රී ලංකා ජාතික ජලජීවි වගා සංවර්ධන අධිකාරියේ සභාපතිවරයා ද”;

(ආ) අවස්ථාවෝචිත පරිදි රජයේ ඉඩම් යන්නෙහි අර්ථකථනයේ “1961 අංක 28 දරන ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථා පනත” යන වචන හා ඉලක්කම් වෙනුවට, 1961 අංක 28 දරන ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථා පනත හෝ 1998 අංක ..... දරන ශ්‍රී ලංකා ජාතික ජල ජීවි වගා සංවර්ධන අධිකාරිය පනත යටතේ පිහිටුවන ලද ශ්‍රී ලංකා ජාතික ජල ජීවි වගා සංවර්ධන අධිකාරිය” යන වචන හා ඉලක්කම් ආදේශ කිරීමෙන්.

පනතකට වෙනස්කිරීම.

39. (1) නියමිත දිනයට පෙරාතුවම වූ දිනයේ දී ධීවර හා ජලජ සම්පත් අමාත්‍යාංශයේ (මෙහි මින් මතු “අංශය” යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) ජල ජීවි වගා සංවර්ධන අංශයේ කාර්ය සඳහා ප්‍රයෝජනයට ගන්නා ලද සියලු වංචල හෝ නිශ්චල දේපළ, නියමිත දිනයේ සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි සියලු බැඳීම්වලින් නිදහස්ව, අධිකාරිය වෙත පත්‍ර වන්නේ ය.

(2) අංශය සඳහා සහ වෙනුවෙන්, රජය විසින් හෝ රජය සමඟ, ඇතුළත් වී තිබෙන, නියමිත දිනයට පෙරාතුවම වූ දිනයේ පැවති සියලු ගිවිසුම් සහ ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන විෂයය භාර අමාත්‍යවරයාගේ අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයා ඇතුළත් වී තිබෙන, අමාත්‍යාංශයේ මිලිදිය ධීවර සංවර්ධන අංශය විසින්

02

ශ්‍රී ලංකා
ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ
පාර්ලිමේන්තුව

2006 අංක 23 දරන ශ්‍රී ලංකා ජාතික ජලජීවි වගා
සංවර්ධන අධිකාරිය (සංශෝධන) පනත

[සහතිකය සටහන් කළේ 2006 අගෝස්තු මස 16 වන දින]

ආණ්ඩුවේ නියමය පරිදි මුද්‍රණය කරන ලදී.

2006 අගෝස්තු මස 18 වැනි දින ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ
ගැසට් පත්‍රයේ II වන කොටසේ අතිරේකයක් වශයෙන් පළ කරන ලදී

ශ්‍රී ලංකා රජයේ මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුවේ මුද්‍රණය කරන ලදී.

කොළඹ 1, රජයේ ප්‍රකාශන කාර්යාංශයෙන් මිලදී ලබාගත හැකිය.

මිල : රු. 10.75 ඩ.

තැපැල් ගාස්තුව : රු. 5.00 ඩ.

(4) (3) වන උපවගන්තිය යටතේ වූ ආඥාවක් එම අධිකරණයෙන් පිස්කල් වෙත නිකුත් කරනු ලැබිය යුතු අතර, එම පිස්කල් විසින් එම ආඥාව ක්‍රියාවේ යෙදවීමට අවශ්‍ය සියලු සියවර වහාම ගෙන, එම ආඥාව ක්‍රියාවේ යොදවනු ලැබූ ආකාරය පිළිබඳව අධිකරණයට ලිඛිතව වාර්තා කළ යුතු ය. "

11. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 37 වන වගන්තිය මෙහින් ඉවත් කරනු ලබන අතර, ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන වගන්තිය ආදේශ කරනු ලැබේ:-

ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ
37 වන වගන්තිය
ලිහියෝජනය කිරීම.

"නියෝග. 37. (1) නියෝග සෑදිය යුතු යයි මේ පනතින් නියමිත හෝ නියෝග සෑදීමට ඉමි පනත යටතේ බලය දී ඇති යම් කාරණයක් සම්බන්ධයෙන්, අමාත්‍යවරයා විසින් නියෝග සාදනු ලැබිය හැකි ය.

(2) විශේෂයෙන්ම සහ (1) වන උපවගන්තිය මගින් පවරන ලද බලතලවල ව්‍යාප්තියට අගතියක් නොවන පරිදි, පහත දැක්වෙන කාරණා සියල්ල හෝ ඉන් කිසිවක් සම්බන්ධයෙන් අමාත්‍යවරයා විසින් නියෝග සාදනු ලැබිය හැකි ය:-

(අ) රජ මාධ්‍ය කෙරෙහි ආරක්ෂාව සැපයීමේ ආකාරය;

(ආ) අභ්‍යන්තර ජලාශයන්හි ජලජීවි වගා මෙහෙයුම් පවත්වාගෙන යාමේ ආකාරය;

(ඇ) ජලජීවි වගාවන් කළමනාකරණය කිරීම, විධිමත් කිරීම, පරීක්ෂණය කිරීම සහ සංවර්ධනය කිරීම සඳහා ගතයුතු සියවර සහ පිළිසැදිය යුතු ක්‍රියා පටිපාටි;

(ඈ) සංඛ්‍යාලේඛන රැස්කිරීම සහ ධීවර කටයුතුවල අලෙවිකරණයේ හෝ ජලජීවි වගා මෙහෙයුම් සැකසීමේ නිරතව සිටින තැනැත්තන් විසින් තොරතුරු සැපයීම් කළයුතු ආකාරය; සහ

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට් පත්‍රය

අති විශේෂ

අංක 1736/21 - 2011 දෙසැම්බර් 13 වැනි අඟහරුවාදා - 2011.12.13

(රජයේ බලයහිට ප්‍රසිද්ධ කරන ලදී)

I වැනි කොටස: (I) වැනි ඡේදය - සාමාන්‍ය රජයේ නිවේදන

එල්.ඩී.- ඩී 2/1999.

1998 අංක 53 දරන ශ්‍රී ලංකා ජාතික ජලජීවී වගා සංවර්ධන අධිකාරී පනත

1998 අංක 53 දරන ශ්‍රී ලංකා ජාතික ජලජීවී වගා සංවර්ධන අධිකාරී පනතේ 37 වැනි වගන්තියේ 2 වැනි උපවගන්තියේ (අ) ඡේදය යටතේ ධීවර සහ ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යවරයා විසින් සාදනු ලබන නියෝග.

වෛද්‍ය රාජික සේනාරත්න,
ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍ය.

2011 නොවැම්බර් මස 30 වැනි දින,
කොළඹ දී ය.

නියෝග

1. මෙම නියෝග 2011 ජලජීවී වගා කළමනාකරණ නියෝග යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබේ.
2. මෙම නියෝග මෙහි I වැනි උපලේඛනයේ I වැනි කීරයේ සඳහන් ජලජීවී වගා ව්‍යවසායන්ට සහ ඒවා සම්බන්ධයෙන් අදාළ වේ.
3. 1996 අංක 2 දරන ධීවර සහ ජලජ සම්පත් පනතේ 39 වැනි වගන්තිය යටතේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් හෝ (මින් මතු අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන) ඔහුගේ බලයලත් නිලධාරියකු වශයෙන් අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් 1998 අංක 53 දරන ශ්‍රී ලංකා ජාතික ජලජීවී වගා සංවර්ධන අධිකාරී පනතේ 14(අ) වගන්තිය යටතේ නම්කරනු ලබන තැනැත්තන් අතරින් තත් කාර්යය සඳහා ඔහු විසින් බලපත්‍ර දීමේ නිලධරයන් ලෙස පත් කරනු ලබන නිලධාරියෙකු (මින් මතු බලපත්‍ර දීමේ නිලධරයා යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන) විසින් නිකුත් කරනු ලබන බලපත්‍රයක් යටතේ මිස කවර හෝ තැනැත්තෙකු විසින් ජලජීවී වගා ව්‍යවසායක් ස්ථාපිත කිරීම හෝ පවත්වාගෙන යාම නොකළ යුතු ය.
4. 3 වැනි නියෝග යටතේ වූ බලපත්‍රයක් සඳහා වූ ඉල්ලුම් පත්‍රයක් මෙහි II වැනි උපලේඛනයේ දැක්වෙන ආකෘති පත්‍රයට අනුව ඉදිරිපත් කළ යුතු අතර ඉල්ලුම්පත්‍රය සමඟ පහත සඳහන් දෑ ඉදිරිපත් කළ යුතු ය :-

- (අ) මෙහි I වැනි උපලේඛනයේ II වැනි කීරයේ දැක්වෙන බලපත්‍ර ගාස්තුව,
- (ආ) අවස්ථාවෝචිත පරිදි අදාළ වෙනත් නීතියක් යටතේ ලබාගත් බලපත්‍ර/අනුමැතිවල පිටපත් ; සහ

IA - G 15431-1835 (2011/12)

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා හෝ බලපත්‍ර දීමේ නිලධාරියා විසින් ඉල්ලුම් කරනු ලබන යෝජනා ව්‍යවසාය පිළිබඳ විස්තර
අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ බලපත්‍ර දීමේ නිලධාරියා විසින්, අවශ්‍ය වූ විට ආදායම් කටයුතු ලබන පරීක්ෂණ පැවැත්වීමෙන් අනතුරුව, පොදු 172 දරන ආකෘතිය මගින් කුචිතාන්සියක්, ඉල්ලුම්කරු වෙත එකතු කරනු ලැබේ. මේ නියෝගය යටතේ එසේ නිකුත් කරනු ලබන කුචිතාන්සිය, බලපත්‍රයක් සේ නොසැලකිය යුතු අතර, එය බලපත්‍ර ගාස්තුව (ආගන් බව) මඳ ධන කිරීමක් සේ පමණක් සැලකිය යුතු ය.

6. (1) අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් 1998 අංක 53 දරන ශ්‍රී ලංකා ජාතික ජලජීවී වගා සංවර්ධන අධිකාරී පනතේ 14 "අ" වගන්තිය යටතේ බලපත්‍ර දීමේ නිලධාරියකු පත් කළ හැකි අතර එම නිලධාරී ලෙස :-

- (අ) මෙහි I වැනි උපලේඛනයේ "අ" ගණයේ I කිරුළේ විශේෂිත ජලජීවී වගා ව්‍යවසායක් සම්බන්ධයෙන් බලපත්‍ර දීමේ නිලධාරියෙකු ලෙස ක්‍රියා කිරීමට ජලජීවී වගා ව්‍යවසාය තනතුරට පහලින් නොසිටින යම් නිලධාරියකු ; සහ
- (ආ) මෙහි I වැනි උපලේඛනයේ "ආ" ගණයේ I වැනි කිරුළේ විශේෂිත ජලජීවී වගා ව්‍යවසායක් සම්බන්ධයෙන් බලපත්‍ර දීමේ නිලධාරියකු ලෙස ක්‍රියා කිරීමට, දිස්ත්‍රික් ජලජීවී වගා ව්‍යවසාය නිලධාරී තනතුරට පහලින් නොසිටින යම් නිලධාරියෙකු පත් කළ හැකි ය.

(2) මෙහි I වැනි උපලේඛනයේ "ඇ" සහ "ඈ" ගණයේ I වැනි කිරුළේ විශේෂිත ජලජීවී වගා ව්‍යවසායන් සම්බන්ධයෙන් බලපත්‍ර දීමේ නිලධාරියා වනුයේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා ය.

7.3 වැනි නියෝගය යටතේ දෙනු ලබන බලපත්‍රයක් :-

- (i) අත්සන නොකළ යුතු ය.
- (ii) අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් හෝ ඔහු වෙනුවට බලපත්‍ර දීමේ නිලධාරියා විසින් කලින් අවලංගු නොකරනු ලැබ ඇත්නම් නිකුත් කළ දින සිට මාස දොළහකට වලංගුව පැවතිය යුතු ය.
- (iii) මෙහි III වැනි උපලේඛනයේ දක්වා ඇති ආකෘති පත්‍රයට අනුව විය යුතු අතර, එහි සඳහන් කොන්දේසිවලට යටත් විය යුතු ය.
- (iv) අලුත් කළ හැකි විය යුතු ය.

8. ජාතික ආර්ථිකය හා පරිසරය හා ජලජීවී මාධ්‍යය ආරක්ෂා කිරීමේ අවශ්‍යතාවයන් ද සම්බන්ධයෙන් සැලකිල්ල දක්වමින් අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් යම් ප්‍රදේශයක බලපත්‍ර දීමේ ප්‍රමාණය සීමා කරනු ලැබිය හැකි ය.

9. අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා හෝ බලපත්‍ර ලබාදීමේ නිලධාරියා විසින් බලපත්‍රයක් සඳහා ඉල්ලුම්පත්‍රයක් ලැබුණ විට ඔහු අවශ්‍ය යැයි සලකනු ලැබිය හැකි යම් පරීක්ෂණයකින් පසුව :-

- (අ) 1996 අංක 02 දරන ධීවර සහ ජලජීවී පනතේ හෝ 1998 අංක 53 දරන ශ්‍රී ලංකා ජාතික ජලජීවී වගා සංවර්ධන අධිකාරී පනතේ හෝ එකී පනත් යටතේ සාදන ලද නියෝගවලට පටහැනි වන ආකාරයට මෙම බලපත්‍රය භාවිත නොකරන බවට,
- (ආ) බලපත්‍රයක් අපේක්ෂා කරන ජලජීවී වගා ව්‍යවසාය හේතු කොටගෙන මිනිසාට හෝ පරිසරයට හෝ කිසියම් අප්‍රතිවර්ත අලාභයක් හෝ උපද්‍රවයක් හෝ පීඩාවක් හෝ සිදු නොවන බවට ; සහ
- (ඇ) ඉල්ලුම්කරු විසින් නිකුත් කිරීමෙන් අනුව පරිසරය ආරක්ෂාවීම සඳහා ප්‍රමාණවත් පියවර ගනු ලැබ ඇති බවට,

සැහීමට පත් වේ නම් දින හයක් ඇතුළත දී මෙහි I වැනි උපලේඛනයේ I වැනි කිරුළේ දක්වා ඇති "අ" ගණයේ නිශ්චිතව දක්වා ඇති ජලජීවී ව්‍යවසායයක් සඳහා බලපත්‍රයක් ප්‍රදානය කළ හැකිය. නැතහොත් බලපත්‍රයක් ප්‍රදානය කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කළ හැකි අතර අයදුම්පත ලැබී දින දහනකට ඇතුළත දී එසේ ප්‍රතික්ෂේප කිරීම සඳහා හේතු ඉල්ලුම්කරුට දැනුම් දිය යුතු ය. බලපත්‍රය III වැනි උපලේඛනයේ දක්වා ඇති ආකෘතියට සාරානුකූලව විය යුතු ය.

National Bird Ringing Programme

Field Ornithology Group of Sri Lanka – Department of Wildlife Conservation

Summary Report 2004 – 2018

	Waders	Forest Birds
Total Birds Ringed	2046	781
Recaptured	52	53

Longest Recaptured

	Ringed Date	Recaptured Date
Common Redshank	2007 July	2010 February
Lesser Sand Plover	2004 December	2012 August
Lesser Sand Plover	2008 April	2012 June
Common Redshank	2010 February	2016 April
Common Redshank	2008 October	2016 January
Common Redshank	2009 September	2017 January

Monitoring exposure of birds to heavy metals and arsenic in Bundala National Park, Sri Lanka: A preliminary study

N. U. A. Javaseena^{1*}, S. W. Kotagama², S. Diyabalanage^{3,4}, I. M. Hettiarachchi³ and R. Chandrajith⁴

¹Department of Basic Veterinary Sciences, Faculty of Veterinary Medicine and Animal Science, University of Peradeniya, Peradeniya, Sri Lanka

²Field Ornithology Group of Sri Lanka, Department of Zoology, Faculty of Science, University of Colombo, Colombo, Sri Lanka

³Postgraduate Institute of Science, University of Peradeniya, Peradeniya, Sri Lanka

⁴Department of Geology, Faculty of Science, University of Peradeniya, Peradeniya, Sri Lanka

Feathers are used as a non-invasive method of monitoring exposure to toxic elements. Bundala National Park (BNP), in the Southern Province of Sri Lanka, a Ramsar site, is a wetland complex used by almost 200 species of resident and migrant wading birds as well as by other birds. Heavy metals and other contaminants accumulate in wetlands through agricultural runoff and atmospheric deposition. Our objectives were to monitor exposure to heavy metals and arsenic in resident and migratory birds at BNP using feather samples and to determine patterns of exposure among birds with different dietary habits. Feather samples (n=44) from 12 species (six migrants) were collected from birds captured during the National Bird Ringing Programme during migratory seasons in 2011 – 2013. Feathers were analysed by inductively coupled plasma mass-spectrometry (ICP-MS) for Hg, Cd, Pb and As. The range (mean $\pm$ S.E.) of Hg, Cd, Pb and As in tested samples were 0-8.20 (2.02 $\pm$ 0.27), 0-1.88 (0.10 $\pm$ 0.05), 0-12.63 (2.18 $\pm$ 0.45) and 0.01-10.20 (0.94 $\pm$ 0.25) mg/kg respectively. The highest mean concentrations of Hg, Pb and As were recorded in three species of migrant waders which were 3.05 mg/kg ($\pm$ 0.84) of Hg in *Tringa totanus* (n=10), 4.30 mg/kg ($\pm$ 1.92) of Pb in *Tringa stagnatilis* (n=3) and 1.14 mg/kg ($\pm$ 0.64) of As in *Calidris ferruginea* (n=4). Both resident passerines tested, *Pycnonotus luteolus* and *Turdoides affinis* (n=2 each), showed levels of contaminants that were higher than expected. Hg levels in *P. luteolus* and *T. affinis* were 1.20 ($\pm$ 0.69) and 1.86 ($\pm$ 1.21) mg/kg respectively. These two omnivorous species are at lower tropic levels than waders and less likely to bioaccumulate metals. This study shows that both migrant and resident birds of varying dietary habits at BNP are exposed to Hg, Cd, Pb and As. The results of this preliminary study indicate that levels of heavy metals and arsenic in the environment are high enough to cause adverse effects in birds. This study also highlights the importance of monitoring the exposure of wildlife to contaminants especially in protected areas as these areas are vital for their conservation.

Acknowledgements: Financial assistance from University of Peradeniya Research Grants (RG/2013/17/V and RG/AF/2013/45/V) and from the National Research Council grant for the ICP-MS used in this study (TO 14-05) is acknowledged.

Table 1: Mean ($\pm$ S.E.) of feather concentrations of various heavy metals in selected species.

Species	Status in Sri Lanka	Dietary habits	Concentration in feathers (ppm)			
			Mercury	Arsenic	Cadmium	Lead
Black-winged Stilt (n=3)	Breeding resident	Aquatic organisms	1.86 $\pm$ 0.68	0.18 $\pm$ 0.08	0.02 $\pm$ 0.02	1.54 $\pm$ 1.09
Common Redshank (n=10)*	Winter migrant	Aquatic organisms	3.05 $\pm$ 0.84	0.44 $\pm$ 0.08	0.19 $\pm$ 0.19	2.11 $\pm$ 1.01
Curlew Sandpiper (n=4)*	Winter migrant	Aquatic organisms	1.69 $\pm$ 0.76	1.14 $\pm$ 0.64	0.03 $\pm$ 0.03	1.14 $\pm$ 0.97
Garganey (n=1)	Winter migrant	Aquatic organisms	0.16	0.28	0.00	0.00
Indian Pond Heron (n=2)	Breeding resident	Aquatic organisms	1.70 $\pm$ 1.16	0.04 $\pm$ 0.03	0.04 $\pm$ 0.03	1.35 $\pm$ 0.47
Kentish Plover (n=4)	Breeding resident with a migrant subpopulation	Aquatic organisms	1.18 $\pm$ 0.60	1.05 $\pm$ 0.45	0.03 $\pm$ 0.02	1.35 $\pm$ 0.58
Lesser Sand Plover (n=6)*	Winter migrant	Aquatic organisms	2.30 $\pm$ 0.76	0.79 $\pm$ 0.29	0.06 $\pm$ 0.03	3.47 $\pm$ 0.87
Little Stint (n=6)*	Winter migrant	Aquatic organisms	1.48 $\pm$ 0.44	0.47 $\pm$ 0.23	0.03 $\pm$ 0.03	2.22 $\pm$ 2.09
Marsh Sandpiper (n=3)	Winter migrant	Aquatic organisms	1.74 $\pm$ 0.57	0.62 $\pm$ 0.22	0.04 $\pm$ 0.01	4.30 $\pm$ 1.92
Pied Kingfisher (n=1)	Breeding resident	Piscivore	3.84	10.20	0.00	0.00
White-browed Bulbul (n=2)*	Breeding resident	Omnivore	1.20 $\pm$ 0.69	3.08 $\pm$ 0.63	0.77 $\pm$ 0.77	4.62 $\pm$ 3.53
Yellow-billed Babbler (n=2)	Breeding resident	Omnivore	1.86 $\pm$ 1.21	0.83 $\pm$ 0.32	0.00	0.59 $\pm$ 0.59

* This number includes one pooled sampled of several individuals

Discussion

Heavy metals were found in feathers of all 12 species that were analysed, including both migrant and resident waders. In most species, all four metals were found in measurable quantities. Mercury levels ranged from 0.02-8.2 ppm with forest birds (white-browed bulbul and yellow-billed babbler) also showing considerable exposure. Water birds are more likely than forest birds to be exposed to mercury as it is deposited in sediments and is bio-magnified up the

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට් පත්‍රය

අති විශේෂ

අංක 1454/7 - 2006 ජූලි 17 වැනි පද්දා - 2006.07.17

(ආණ්ඩුවේ බලයට ප්‍රසිද්ධ කරන ලදී)

I වැනි කොටස : (I) වැනි ඡේදය - සාමාන්‍ය

¹ ආණ්ඩුවේ නිවේදන

එල් ඩී බී-9/73.

(469 වන අධිකාරය වූ) වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥාපනත

2 වන වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තිය යටතේ වූ නියමය

(469 වන අධිකාරය වූ) වන සත්ව සහ වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥාපනතේ 2 වන වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තිය මගින් මා වෙත පැවරී ඇති බලතල ප්‍රකාර කෘෂිකර්ම, වාරිමාර්ග හා මහවැලි සංවර්ධන සහ පරිසර අමාත්‍ය, මෙමුනිපාල සිරිසේන වන මා, විසින් මේ නියමය මගින් එකී ආඥාපනතේ කාර්ය සඳහා මෙහි උපලේඛනයේ විස්තර කර ඇති ඉඩම් ප්‍රදේශය අභය භූමියක් බවට ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලබන අතර එම අභය භූමිය "මාදුගහ අභය භූමිය" ලෙස හඳුන්වනු ලබන සහ සලකනු ලැබිය යුතු බවට, මේ නියමය මගින් නවදුරටත් ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලැබේ.

මෙමුනිපාල සිරිසේන,
කෘෂිකර්ම, වාරිමාර්ග හා මහවැලි
සංවර්ධන සහ පරිසර අමාත්‍ය.

2006 වූ ජූනි මස 30 වැනි දින,
කොළඹ දි. ස.

උපදෙස්

මාදුගහ අභය භූමියේ සීමා

දකුණු පළාතේ ගාල්ල පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කයේ, ගාල්ල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය තුළ පිහිටියා වූ ද, 06° 14' 52" සිට 6° 19' 16" උ සහ 80° 01' 02" සිට 80° 07' 15" නැ අතර මායිම්ව ඇත්තා වූ ද, හෙක්ටයාර් 2300 ක ප්‍රමාණයකින් යුත් මුළු භූමි ප්‍රමාණය.

08 - 10

ශ්‍රී ලංකා රජයේ පුද්ගලික දෙපාර්තමේන්තුවේ පුද්ගල කාරන ලදී

LA - G 007297-650 (2006/07)

The Geological Survey and Mines Bureau established by the Mines and Minerals Act, No. 33 of 1992.

The Ceylon Tourist Board established by the Ceylon Tourist Board Act, No. 10 of 1966.

The Mahaweli Authority of Sri Lanka established by the Mahaweli Authority of Sri Lanka Act, No. 23 of 1979.

The Board of Investment of Sri Lanka established by the Greater Colombo Economic Commission Law, No. 4 of 1978 as amended inter alia by Act, No. 49 of 1992.

The Order made under section 23 Y and published in *Gazette Extraordinary* No. 772/22 of 24th June, 1993 is hereby rescinded.

THE NATIONAL ENVIRONMENTAL ACT, No 47 OF 1980

Order under Section 23 Z

BY virtue of the powers vested in me by section 23Z of the National Environmental Act, No. 47 of 1980, I Srimani Athulathmudali, Minister of Transport, Environment and Women's Affairs, do by this Order, amend the Order made under the aforesaid section and published in *Gazette Extraordinary* No 777/22 of 24th June, 1993 in the Schedule thereto, by the addition at the end of item 2 of Part III thereof the following new sub items:-

"within 100 meters from the boundaries of , or within, any area declared as a Sanctuary under the Fauna and Flora Protection Ordinance (Chapter 469)".

"within 100 meters from the high flood level contour of, or within, a public lake as defined in the Crown Lands Ordinance (Chapter 454) including those declared under section 71 of the said ordinance."

SRIMANI ATHULATHMUDALI
Minister of Transport, Environment and Women's
Affairs

Colombo
16th February, 1995

INTERNATIONAL WETLAND POLICY AND STRATEGY

MINISTRY OF ENVIRONMENT
CENTRAL ENVIRONMENTAL AUTHORITY

2006 October

4. OBJECTIVES

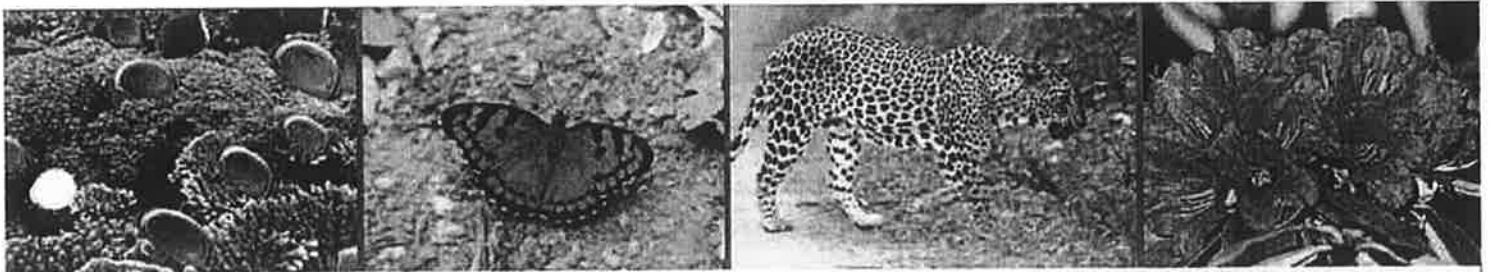
The objectives of this policy are:

- 4.1 to protect and conserve wetland ecosystems;
- 4.2 to prevent illegal utilization of wetlands;
- 4.3 to restore and maintain the biological diversity and productivity of wetlands;
- 4.4 to enhance ecosystem services from wetland habitats;
- 4.5 to assure sustainable use of wetlands and traditional practices by local communities; and
- 4.6 to meet national commitments as a signatory to the Ramsar Convention on Wetlands.

SRI LANKA'S FIFTH NATIONAL REPORT TO THE CONVENTION ON BIOLOGICAL DIVERSITY 2014

Biodiversity Secretariat
Ministry of Environment & Renewable Energy

3.2.2 Strategic Goal B: Reduce the direct pressures on biodiversity and promote sustainable use

Target 5 - By 2020, the rate of loss of all natural habitats, including forests, is at least halved and where feasible brought close to zero, and degradation and fragmentation is significantly reduced.

Habitat loss, including degradation and fragmentation, is the most important cause of biodiversity loss globally. Natural habitats in most parts of the world continue to decline in extent and integrity, although there has been significant progress to reduce this trend in some regions and habitats. In Sri Lanka too, habitat destruction has been identified as a major threat for biodiversity in all three zones (dry zone, wet zone and montane zone) of the country.

Following section describes the current status and measure taken to combat habitat destruction in major ecosystems of Sri Lanka.

Forests:

As reported in Part 1, overall, the total forest cover in the country has decreased from 31.2 % of the island in 1999 to 29.7% in 2010. But the actual total forest loss is estimated as 48,900 ha from 1999-2010 which is approximately a loss of 0.23% of forest area or 4445 ha of forest loss annually. This is a positive feature when compared with 40,000 ha of forest loss annually between 1956 and 1992, and the predictions made in the Forestry Sector Master Plan of 1995 for a reduction of the 23.9% closed canopy natural forest cover in 1992 to about 17% in 2020.

Following measure are being taken to minimize deforestation and forest degradation

- Forest Ordinance (FO) and Fauna and Flora Protection Ordinance (FFPO) were revised in 2009 to strengthen the forest and wildlife protection law.
- Institutional capacity of the Forest Department (FD) and the Department of Wildlife Conservation (DWLC) developed by improving manpower as well as providing technological improvements such as Geographical Information Systems (GIS) and Remote Sensing (RS).
- Large extents of forest areas were surveyed, demarcated and proclaimed as reserved or conservation forests with special attention paid to more vulnerable forest ecosystems
- National Policy on Elephant Conservation developed.
- Participatory approaches for forest management have been tested and implemented throughout the country.
- Public awareness on the importance of forests and need for conservation is increased.

Wetlands:

Several positive features have occurred for conservation of wetlands in the past few years but wetlands continue to be lost, degraded and their resource exploited beyond sustainable levels. Most wetlands in Sri Lanka face compound threats that are mainly of anthropogenic origin.

Some progress has been made in terms of managing wetland ecosystems in the country. Among these, following are the key achievements;

- Establishment of a special Wetland Unit at the Central Environmental Authority to oversee the interests of wetlands and to implement the National Wetlands Policy of 2006, which is now due for revision.
- National Wetlands Directory was developed by the Central Environmental Authority (CEA), in collaboration with IUCN and International Water Management Institute (IWMI).
- The Strategic Environmental Assessment carried out for the Northern Province identified wetlands as a critical habitat. Also, Wetland mapping carried out for Ampara district in the Eastern Province.
- Conversion of rice fields into other uses is banned in the Western Province.

මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශය අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශය

අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශ අංකය: 12/2019

අමාත්‍යාංශයේ යොමු අංකය: 03/05/BD/20/Mangrove TF

දැනට පවතින කඩොලාන භූමි සංරක්ෂණය කිරීම හා ඉස්සන් වගාව සහ ඉහු ඉල්වායන් වැනි කටයුතු සඳහා භාවිතා කර අත්හැර ඇති රජයට අයත් කඩොලාන ඉඩම් පුනරුත්ථාපනය කිරීම

1. පසුබිම

1.1 කඩින පල තත්ත්වය යටතේ අන්තර් උදම් කලාප තුළ සාර්ථකව පැවතීමට අනුවර්තනය වී ඇති විශේෂිත වූ සත්ව හා ශාකයන්ගේ වකුචක් නියෝජනය කරන කඩොලාන පරිසර පද්ධතිය ශ්‍රී ලංකාවෙහි පිහිටා ඇති විවිධ පරිසර පද්ධති අතර සුවිශේෂී ස්ථානයක් ගනී.

1.2 වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ 2010 වර්ෂයේ වන ආවරණ සිතියමට අදාල සංඛ්‍යා ලේඛණ අනුව දිවයිනේ හෙක්ටයාර් 15,699 ක භූමි ප්‍රමාණයක කඩොලාන වනජීවී ඇතැයි ගණන් බලා ඇත. ශ්‍රී ලංකාව තුළ සත්‍ය කඩොලාන විශේෂ 22 ක් වනම් ලෝක කඩොලාන විශේෂ අතරින් තුනෙන් පංගුවක් පමණ හා කඩොලාන ආශ්‍රිත ශාක විශේෂ රාශියක් දැනට හඳුනා ගෙන තිබේ.

1.3 වෙරළබඩ කලාපයේ සමතුලිතතාවය පවත්වා ගෙන යාමෙහිලා කඩොලාන පරිසර පද්ධතිය අහිමි වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. ගොඩබිම් හා සමුද්‍රීය මායිමේ පිහිටා තිබීම හේතුවෙන් කඩොලාන මඟින් ගංගා මුවදොර හරහා ගලා වන රොන්මඩ මුහුදට යාම පාලනය කරයි. ඒ අනුව කඩොලාන වෙරළබඩ හා ගොඩබිම් පරිසර පද්ධති අතර ස්ථාවරත්වයක් කලාපයක් ලෙස ක්‍රියා කරන අතර දෙපසින්ම ස්වභාවික පෙරහනයක් ලෙසද ක්‍රියාකරයි.

1.4 ජෛව විද්‍යාත්මක වශයෙන් කඩොලාන පරිසර පද්ධති, ඒවායෙහි වාසය කරන ජීවී විශේෂ සඳහා ආහාර හා ආරක්ෂාව සැපයීම, කැඳලි තැනීම වැනි කාර්යයන් සඳහාද අවකාශ සපයා දෙයි. ධීවර කර්මාන්තය හා පාරිසරික සංචාරක කටයුතු සඳහා වෙරළබඩ ප්‍රජාවට අවස්ථා ලබා දෙමින් ඔවුන්ගේ ජීවනෝපාය ඉහළ නැංවීම සඳහාද දායකත්වයක් ලබා දෙයි. කඩොලාන පරිසරයෙන් ලබා ගන්නා මත්ස්‍යයින් හා වෙනත් ආහාර වර්ග වෙරළබඩ ප්‍රජාවගේ ආහාර හා පෝෂණ අවශ්‍යතා සපුරාගැනීමේදීද වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි.

1.5 කඩොලාන සංරක්ෂණය සඳහා පළමු පියවර ලෙස දැනට ඉතිරි වී ඇති සියළුම කඩොලාන ප්‍රදේශ හඳුනා ගැනීම, සිතියම් ගත කිරීම සහ තව දුරටත් හානිවීම වැළැක්වීම සඳහා වම කඩොලාන ප්‍රදේශ සඳහා හිතියම රැකවරණයක් ලබාදීම අත්‍යවශ්‍යය. මීට අමතරව මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශය, වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව ඇතුළු අනෙකුත් පාර්ශ්වකාර ආයතන සහ වෙරළබඩ ප්‍රජාව සම්බන්ධ කරගනිමින් කඩොලාන හෙක්ටයාර් 10,000ක් පුනරුත්ථාපනය සඳහා වැඩපිළිවෙලක් සකස් කරමින් පවතී.

2. සාධාරණීකරණය

2.1 වර්තමානයේදී මෙම සුවිශේෂී පරිසර පද්ධති විවිධ මානව ක්‍රියාකාරකම් නිසා වඩ වඩාත් කප්පනයට ලක් වෙමින් පවතී. කඩොලාන වනාන්තර වළු කිරීම්, අනවසර අල්ලා ගැනීම්, කඩොලාන පරිසර පද්ධති ජලපීචි වගා ව්‍යාපෘති වලට සහ ඉහු නිෂ්සාරණ බිම් බවට පරිවර්තනය කිරීම්, ඉඩම් ගොඩකිරීමේ ව්‍යාපෘති සහ වෙනත් වෙරළබඩ සංවර්ධනයන් හේතුවෙන් කඩොලාන භූමි අහිමි වීම මෙන්ම ඒ මඟින් සැපයෙන අත්‍යවශ්‍ය පාරිසරික සේවාවන් පරිහානියට පත්වීමද සිදුවෙමින් පවතී.

2.2 කඩොලාන පරිසර පද්ධති මගින් කාබන් සිංකිරිම සහ රොඩා කැපීමට ඇති ප්‍රතිශේෂී හැකියාව සීමා දේශගුණ විපර්යාස අවම කිරීම සඳහා ඒවා විශාල වශයෙන් ධායක වන අතර ඒ හේතුවෙන් කඩොලාන සංරක්ෂණය සඳහා ගෝලීය ප්‍රජාවගේ විශේෂ අවධානයක්ද වර්තමානයේ යොමු වී ඇත.

2.3 අප රටට මෙම සුවිශේෂී පරිසර පද්ධතියෙහි ඇති වැදගත්කමද සැලකිල්ලට ගෙන 2018 වර්ෂයේ අගෝස්තු මස ලන්ඩන් නුවරදී පවත්වන ලද පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය කායකයන්ගේ සමුළුවේදී පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය රාජ්‍යයන් අතර කඩොලාන සංරක්ෂණය හා පුනරුත්ථාපනයේ ප්‍රමුඛයා ලෙස ශ්‍රී ලංකාව ක්‍රියා කිරීමට කටයුතු කරන බවට ප්‍රතිඥා දී ඇත.

2.4 2019 පෙබරවාරි මස කෙන්යාවේ නයිරෝබි නුවර පැවති එක්සත් ජාතීන්ගේ නතරවන පරිසර සමුළුවේදී ශ්‍රී ලංකාව හා ඉන්දුනීසියාව එක්ව කඩොලාන සංරක්ෂණය පිළිබඳව ඉදිරිපත් කරන ලද යෝජනාවලිය (Resolution) සම්මත වූ අතර එහිදී අපද්‍රව්‍ය කඩොලාන භූමි තුලට බැහැර කිරීම වැළැක්වීම, කඩොලාන භූමි වෙනත් භාවිතාවන් සඳහා පරිවර්තනය වැළැක්වීම සහ කඩොලාන පුනරුත්ථාපනය දිරිමැන්වීම වැනි වැදගත් යෝජනා ඇතුලත්ව ඇත.

3. නිර්දේශ

3.1 රජයට අයත් කඩොලාන ඉඩම් වෙනත් කිසිදු සංවර්ධන කටයුත්තක් සඳහා නිදහස් නොකරන ලෙස වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට, වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට සහ වෙරළ සංරක්ෂණ හා වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුවට නියෝග කිරීමටත්;

3.2 ඉස්සන් වහාව සහ ලුණු ලෝවායන් වැනි කටයුතු සඳහා භාවිතා කර දැනට අත්හැර ඇති රජයට අයත් ඉඩම් සඳහා ලබා දී තිබූ බදු හිඬු බදු හිඬුසුම් දීර්ඝ නොකර වම ඉඩම් කඩොලාන විනාශකර ස්ථාපනය සඳහා වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට විශාල භාර දීමට පියවර ගන්නා ලෙස ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරුන්ට සහ ඉඩම් කොමසාරිස් ජනරාල්ට නියෝග කිරීමටත්;

3.3 දැනට පවත්නා කඩොලාන භූමි ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර් 10,000 කින් වැඩි කිරීම සඳහා පෞද්ගලික ආයතන, ප්‍රජාව සහ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන සම්බන්ධ කරගනිමින් කඩොලාන පුනරුත්ථාපන විශේෂ වැඩසටහන් නියමිත කාල රාමුවක් තුළ ක්‍රියාත්මක කරන ලෙස වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට, වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට සහ වෙරළ සංරක්ෂණ හා වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුවට දැනුම් දීමටත්;

අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතිය අපේක්ෂා කරමි.

මෙහිපාල සිරිසේන
මහවැලි සංවර්ධන සහ පරිසර අමාත්‍ය

මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශය
500, ටී. ඩී. ජායා මාවත,
කොළඹ 10
2019.04.24

23 AUG 2019

අමාත්‍ය මණ්ඩල කාර්යාලය
அமைச்சரவை அலுவலகம்
OFFICE OF THE CABINET OF MINISTERS

CABINET DECISION   අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය   அமைச்சரவைத் தீர்மானம்

මගේ අංකය: අමප/19/2157/104/046-1

2019 අගෝස්තු මස 21 දින.

පිටපත්:

- ජනාධිපති ලේකම්.
- අග්‍රාමාත්‍ය ලේකම්.
- ජාතික ප්‍රතිපත්ති, ආර්ථික කටයුතු, නැවත පදිංචි කිරීම් හා පුනරුත්ථාපන, උතුරු පළාත් සංවර්ධන සහ යොවන කටයුතු අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්.
- මුදල් අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්.
- අභ්‍යන්තර හා ස්වදේශ කටයුතු සහ පළාත් සභා හා පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්.
- කර්මාන්ත හා වාණිජ කටයුතු, දිගුකාලීනව අවතැන්වූ පුද්ගලයන් නැවත පදිංචි කිරීම, සමුපකාර සංවර්ධන සහ වෘත්තීය පුහුණු හා නිපුණතා සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්.
- විගණකාධිපති.

ක්‍රියා කළ යුතු:

- මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්.
- සංචාරක සංවර්ධන, වනජීවී සහ ක්‍රීස්තියානි ආගමික කටයුතු අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්.
- කෘෂිකර්ම, ග්‍රාමීය ආර්ථික කටයුතු, වාරිමාර්ග සහ ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්.
- ඉඩම් සහ පාර්ලිමේන්තු ප්‍රතිසංස්කරණ අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්.

දැනට පවතින කඩොලාන භූමි සංරක්ෂණය කිරීම හා ඉස්සන් වගාව සහ ලුණු ලේවායන් වැනි කටයුතු සඳහා භාවිත කර අත්හැර ඇති රජයට අයත් කඩොලාන ඉඩම් පුනරුත්ථාපනය කිරීම

(මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර ගරු ඇමතිතුමා ඉදිරිපත් කළ 2019-07-18 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල සටහන)

2019 අගෝස්තු මස 13 දින පැවැත්වුණු අමාත්‍ය මණ්ඩල රැස්වීමේදී එළඹී තීරණයක් අවශ්‍ය කටයුතු සඳහා මේ සමඟ එවා ඇත.

ඩබ්ලිව්.එම්.ඩී.ජේ.ප්‍රනාන්දු
ජ්‍යෙෂ්ඨ අතිරේක ලේකම්.

අ.කළේ/එස්.අබේසිංහ
අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ ලේකම්.

→ 2

(ආ) න්‍යාය පත්‍රයේ විෂයයන්:

(I) අමාත්‍ය මණ්ඩල පත්‍රිකා - සාමාන්‍ය:

11. අමාත්‍ය මණ්ඩල පත්‍රිකා අංක 19/2157/104/046-I වූ, “දැනට පවතින කඩොලාන භූමි සංරක්ෂණය කිරීම හා ඉස්සන් වගාව සහ ලුණු ලේවායන් වැනි කටයුතු සඳහා භාවිත කර අත්හැර ඇති රජයට අයත් කඩොලාන ඉඩම් පුනරුත්ථාපනය කිරීම” යන මෑයෙන් මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර ඇමතිතුමා ඉදිරිපත් කළ 2019-07-18 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල සටහන - (අමප අංක 19/1315/104/046 පිළිබඳව වූ 2019-05-28 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයට අදාළව) ඉහත සඳහන් අමාත්‍ය මණ්ඩල සටහන මුදල් ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ සමඟ සලකා බලන ලදී. මේ පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීමෙන් අනතුරුව, සටහනේ අවසන් ඡේදයෙහි සඳහන් (3.1), (3.2) සහ (3.3) නිර්දේශ සඳහා අනුමැතිය ලබා දීමට තීරණය කරන ලදී.

ක්‍රියා කළ යුතු: මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශය - ඉහත නිරීක්ෂණ යා කොට ඇත.
සංචාරක සංවර්ධන, වනජීවී සහ ක්‍රීස්තියානි ආගමික කටයුතු අමාත්‍යාංශය - සටහනේ පිටපතක් හා ඉහත නිරීක්ෂණ යා කොට ඇත.
කෘෂිකර්ම, ග්‍රාමීය ආර්ථික කටයුතු, වාරිමාර්ග සහ ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය - සටහනේ පිටපතක් හා ඉහත නිරීක්ෂණ යා කොට ඇත.
ඉඩම් සහ පාර්ලිමේන්තු ප්‍රතිසංස්කරණ අමාත්‍යාංශය - සටහනේ පිටපතක් හා ඉහත නිරීක්ෂණ යා කොට ඇත.

පිටපත්: ජනාධිපති ලේකම් - සටහනේ පිටපතක් හා ඉහත නිරීක්ෂණ යා කොට ඇත.
අග්‍රාමාත්‍ය ලේකම් - සටහනේ පිටපතක් හා ඉහත නිරීක්ෂණ යා කොට ඇත.
ජාතික ප්‍රතිපත්ති, ආර්ථික කටයුතු, නැවත පදිංචි කිරීම් හා පුනරුත්ථාපන, උතුරු පළාත් සංවර්ධන සහ යෞවන කටයුතු අමාත්‍යාංශය - සටහනේ පිටපතක් හා ඉහත නිරීක්ෂණ යා කොට ඇත.
මුදල් අමාත්‍යාංශය
අභ්‍යන්තර හා ස්වදේශ කටයුතු සහ පළාත් සභා හා පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශය - සටහනේ පිටපතක් හා ඉහත නිරීක්ෂණ යා කොට ඇත.
කර්මාන්ත හා වාණිජ කටයුතු, දිගුකාලීනව අවකැන්වූ පුද්ගලයන් නැවත පදිංචි කිරීම, සමුපකාර සංවර්ධන සහ වෘත්තීය පුහුණු හා නිපුණතා සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය - සටහනේ පිටපතක් හා ඉහත නිරීක්ෂණ යා කොට ඇත.

මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශය අමාත්‍ය මණ්ඩල කථනාංග

අමාත්‍ය මණ්ඩල අංකය 19/1315/104/046, අමාත්‍යාංශයේ ලේඛන අංකය 03/05/BD/20/Vanuvave/GP

දැනට පවතින කඩොලාන භූමි සංරක්ෂණය කිරීම හා ඉස්සන් වගාව සහ ලුණු ලේඛනයන් වැනි කටයුතු සඳහා භාවිතා කර අත්හැර ඇති රජයට අයත් කඩොලාන ඉඩම් පුනරුත්ථාපනය කිරීම

උක්ක ශීර්ෂය යටතේ මා විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද අංක 19/1315/104/046 හා 2019.04.24 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශය සඳහා 2019.05.28 දින ලබාදුන් අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය හා බැඳේ.

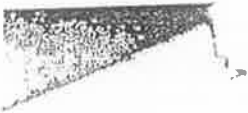
එම තීරණය පරිදි ගරු මුදල් අමාත්‍යතුමා සහ ගරු කෘෂිකර්ම, ග්‍රාමීය ආර්ථික කටයුතු, පශු සම්පත් සංවර්ධන, වාරිමාර්ග සහ ධීවර සහ ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යතුමා විසින් උක්ක අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශය සඳහා ඉදිරිපත් කර ඇති නිරීක්ෂණවල අවධාරණය කරනු ලැබ ඇති කරුණු පිළිබඳව නිසි සැලකිල්ලක් දක්වමින් අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශයෙහි සඳහන් නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කිරීම පිණිස අනෙකුත් අදාළ බලධාරීන් සමඟ එක්ව සවිස්තරාත්මක අධ්‍යයනයක් සිදුකර එහි ප්‍රතිඵල මත පදනම්ව ව්‍යාපෘති යෝජනාවේ නැවත සකස්කොට අමාත්‍ය මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කරන ලෙස මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශය ලේකම් වෙත නියම කර තිබුණි. එම අමතරව අලිමංකඩ ලුණු ලේඛනයට අදාළ ඉඩම් මෙම ව්‍යාපෘතියේ විෂය පථයට ඇතුළත් නොකිරීමටද නියම කර තිබුණි.

ඉහත උපදෙස් පරිදි මේ සම්බන්ධයෙන් වැඩිදුරටත් කරුණු සලකා බැලීම සඳහා අදාළ පාර්ශවකාර ආයතනවල නිලධාරීන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශයේදී සාකච්චාවක් පවත්වන ලද අතර එම සාකච්චාවේදී මෙම කරුණු පිළිබඳව නැවත දීර්ඝ ලෙස සාකච්චා කර ඊළඟට එළඹෙන ලදී.

ඒ අනුව, අලිමංකඩ ලුණු ලේඛනයට අදාළ ඉඩම් මෙම විෂය පථයට ඇතුළත් නොවන බවද සැලකිල්ලට ගෙන අංක 19/1315/104/046 හා 2019.04.24 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශයේ අංක 3.1, 3.2 හා 3.3 ලෙස දක්වා තිබූ නිර්දේශ පහත පරිදි සංශෝධනය කරන ලද අතර, එම සංශෝධිත නිර්දේශ වන:

3.1 නිර්දේශය : රජයට අයත් කඩොලාන සහිත වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව හා වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ පාලනය වන ඉඩම් වෙනත් සංවර්ධන කාර්යයන් සඳහා නිදහස් නොකිරීමටත්, ජලජීවී වගාව සඳහා දැනට හඳුනාගෙන ඇති ඉඩම් සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීමේදී මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශය, ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය, වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, වෙරළ සංරක්ෂණ හා වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව, සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය, ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිත ආයතනය, ජාතික ජලජීවී වගා සංවර්ධන අධිකාරිය, ලෝක සංරක්ෂණ සංගමය යන ආයතනවල නියෝජිතයන්ගෙන් සමන්විත කමිටුවක් මගින් විශ්ලිත අධ්‍යයනයක් සිදුකර ඒ අනුව එම ඉඩම් නිදහස් කිරීම පිළිබඳව තීරණයකට එළඹීම;

3.2 නිර්දේශය : ජලජීවී වගාවන් හා ලුණු ලේඛනයන් වැනි කාර්යයන් සඳහා රජය මගින් බදු ගිවිසුම් යටතේ ලබාදී ඇති ඉඩම් වලින් අවම වශයෙන් වසරක කාලයක් අදාළ කාර්යය සඳහා යොදා නොගෙන අත්හැර දමා ඇති ඉඩම් සඳහා ලබාදී තිබූ බදු ගිවිසුම් කඩිනමින් දීර්ඝ නොකර එම ඉඩම් කඩොලාන වනාන්තර ස්ථාපනය සඳහා වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට ලබාදීමට පියවර ගන්නා ලෙස ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරුන්ට හා ඉඩම් කොමසාරිස් ජනරාල්ට නියෝග කිරීම;

3.3 නිර්දේශය

: දැනට පවත්නා කඩොලාන භූමි ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර 10,000කින් වැඩි කිරීම සඳහා පෞද්ගලික ආයතන, ප්‍රජාව සහ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන සම්බන්ධ කර ගනිමින් කඩොලාන පුනරුත්ථාපන වියේදී වැඩසටහන් නියමිත කාල රාමුවක් තුළ ක්‍රියාත්මක කරන ලෙස වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට, වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට සහ වෙරළ සංරක්ෂණ හා වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුවට දැනුම් දීම;

සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතිය අපේක්ෂා කරමි.

මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශය
500, ටී.බී. ජයා මාවත,
කොළඹ 10
2019.07. 18

මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍ය

Aichi Biodiversity Targets

- Strategic Goal A: Address the underlying causes of biodiversity loss by mainstreaming biodiversity across government and society
- Strategic Goal B: Reduce the direct pressures on biodiversity and promote sustainable use
- Strategic Goal C: To improve the status of biodiversity by safeguarding ecosystems, species and genetic diversity
- Strategic Goal D: Enhance the benefits to all from biodiversity and ecosystem services
- Strategic Goal E: Enhance implementation through participatory planning, knowledge management and capacity building

Strategic Goal A: Address the underlying causes of biodiversity loss by mainstreaming biodiversity across government and society

Target 1

By 2020, at the latest, people are aware of the values of biodiversity and the steps they can take to conserve and use it sustainably.

Target 2

By 2020, at the latest, biodiversity values have been integrated into national and local development and poverty reduction strategies and planning processes and are being incorporated into national accounting, as appropriate, and reporting systems.

Target 3

By 2020, at the latest, incentives, including subsidies, harmful to biodiversity are eliminated, phased out or reformed in order to minimize or avoid negative impacts, and positive incentives for the conservation and sustainable use of biodiversity are developed and applied, consistent and in harmony with the Convention and other relevant international obligations, taking into account national socio economic conditions.

Target 4

By 2020, at the latest, Governments, business and stakeholders at all levels have taken steps to achieve or have implemented plans for sustainable production and consumption and have kept the impacts of use of natural resources well within safe ecological limits.

Strategic Goal B: Reduce the direct pressures on biodiversity and promote sustainable use

Target 5

By 2020, the rate of loss of all natural habitats, including forests, is at least halved and where feasible brought close to zero, and degradation and fragmentation is significantly reduced.

Target 6

By 2020 all fish and invertebrate stocks and aquatic plants are managed and harvested sustainably, legally and applying ecosystem based approaches, so that overfishing is avoided, recovery plans and measures are in place for all depleted species, fisheries have no significant adverse impacts on threatened species and vulnerable ecosystems and the impacts of fisheries on stocks, species and ecosystems are within safe ecological limits.

Target 7

By 2020 areas under agriculture, aquaculture and forestry are managed sustainably, ensuring conservation of biodiversity.

Target 8

By 2020, pollution, including from excess nutrients, has been brought to levels that are not detrimental to ecosystem function and biodiversity.

Target 9

By 2020, invasive alien species and pathways are identified and prioritized, priority species are controlled or eradicated, and measures are in place to manage pathways to prevent their introduction and establishment.

Target 10

By 2015, the multiple anthropogenic pressures on coral reefs, and other vulnerable ecosystems impacted by climate change or ocean acidification are minimized, so as to maintain their integrity and functioning.

Strategic Goal C: To improve the status of biodiversity by safeguarding ecosystems, species and genetic diversity

Target 11

By 2020, at least 17 per cent of terrestrial and inland water, and 10 per cent of coastal and marine areas, especially areas of particular importance for biodiversity and ecosystem services, are conserved through effectively and equitably managed, ecologically representative and well connected systems of protected areas and other effective area-based conservation measures, and integrated into the wider landscapes and seascapes.

Target 12

By 2020 the extinction of known threatened species has been prevented and their conservation status, particularly of those most in decline, has been improved and sustained.

Target 13

By 2020, the genetic diversity of cultivated plants and farmed and domesticated animals and of wild relatives, including other socio-economically as well as culturally valuable species, is maintained, and strategies have been developed and implemented for minimizing genetic erosion and safeguarding their genetic diversity.

Strategic Goal D: Enhance the benefits to all from biodiversity and ecosystem services

Target 14

By 2020, ecosystems that provide essential services, including services related to water, and contribute to health, livelihoods and well-being, are restored and safeguarded, taking into account the needs of women, indigenous and local communities, and the poor and vulnerable.

Target 15

By 2020, ecosystem resilience and the contribution of biodiversity to carbon stocks has been enhanced, through conservation and restoration, including restoration of at least 15 per cent of degraded ecosystems, thereby contributing to climate change mitigation and adaptation and to combating desertification.

Target 16

By 2015, the Nagoya Protocol on Access to Genetic Resources and the Fair and Equitable Sharing of Benefits Arising from their Utilization is in force and operational, consistent with national legislation.

Strategic Goal E: Enhance implementation through participatory planning, knowledge management and capacity building

Target 17

By 2015 each Party has developed, adopted as a policy instrument, and has commenced implementing an effective, participatory and updated national biodiversity strategy and action plan.

Target 18

By 2020, the traditional knowledge, innovations and practices of indigenous and local communities relevant for the conservation and sustainable use of biodiversity, and their customary use of biological resources, are respected, subject to national legislation and

Article 8h Alien species

1. What is the relative priority afforded to implementation of this Article and the associated decisions by your country?
a) High **b) Medium** c) Low
2. To what extent are the resources available adequate for meeting the obligations and recommendations made?
a) Good b) Adequate **c) Limiting** d) Severely limiting
3. Has your country identified alien species introduced?
a) no
b) only major species of concern
c) a comprehensive system tracks introductions
4. Has your country developed national policies for addressing issues related to alien invasive species?
a) no
b) yes – as part of a national biodiversity strategy (please give details below)
c) yes – as a separate strategy (please give details below)
5. Has your country assessed the risks posed to ecosystems, habitats or species by the introduction of these alien species?
a) no
b) only some alien species of concern have been assessed
c) most alien species have been assessed
6. Has your country undertaken measures to prevent the introduction of, control or eradicate those alien species which threaten ecosystems, habitats or species?
a) no measures
b) some measures in place
c) potential measures under review
d) comprehensive measures in place

Decision IV/1 Report and recommendations of the third meeting of SBSTTA

7. Is your country collaborating in the development of projects at national, regional, sub-regional and international levels to address the issue of alien species?
a) little or no action
b) discussion on potential projects under way
c) active development of new projects
8. Does your national strategy and action plan address the issue of alien species?
a) no
b) yes – limited extent
c) yes – significant extent

relevant international obligations, and fully integrated and reflected in the implementation of the Convention with the full and effective participation of indigenous and local communities, at all relevant levels.

Target 19

By 2020, knowledge, the science base and technologies relating to biodiversity, its values, functioning, status and trends, and the consequences of its loss, are improved, widely shared and transferred, and applied.

Target 20

By 2020, at the latest, the mobilization of financial resources for effectively implementing the Strategic Plan for Biodiversity 2011-2020 from all sources, and in accordance with the consolidated and agreed process in the Strategy for Resource Mobilization, should increase substantially from the current levels. This target will be subject to changes contingent to resource needs assessments to be developed and reported by Parties.

National Wildlife Training Centre
Department of Wildlife Conservation
Giritale, Sri Lanka.
Email: gaminievijith@gmail.com
Phone: +94-27-224-6773
Fax: +94-27-224-6774.

Dr. Pradeep Nalaka Ranasinghe
Geology & Geophysics
MS# 22 Clark Building
Woods Hole Oceanographic Institution
266 Woods Hole Rd.
Woods Hole,
02543, MA
USA
Email: nalakaranasinghe@hotmail.com
Phone: +1-330-389-4654 (in USA).

2. Date this sheet was completed/updated:

8 October 2010

3. Country:

Sri Lanka

4. Name of the Ramsar site:

The precise name of the designated site in one of the three official languages (English, French or Spanish) of the Convention. Alternative names, including in local language(s), should be given in parentheses after the precise name.

Kumana Wetland Cluster

(Kumana Thethbim Samuhaya - *in Sinhala*)
(Kumana Sathappu Nilankal - *in Tamil*)

5. Designation of new Ramsar site or update of existing site:

This RIS is for (tick one box only):

- a) Designation of a new Ramsar site ; or
b) Updated information on an existing Ramsar site

6. For RIS updates only, changes to the site since its designation or earlier update:

a) Site boundary and area

The Ramsar site boundary and site area are unchanged:

or

If the site boundary has changed:

- i) the boundary has been delineated more accurately ; or
ii) the boundary has been extended ; or
iii) the boundary has been restricted**

and/or

If the site area has changed:

- i) the area has been measured more accurately ; or
ii) the area has been extended ; or
iii) the area has been reduced**

General plain of the area is generally flat, but several isolated rocky hills (erosional remnant) are located in the area. Kudumbigala (119 m), Bagure (41 m) Hichchigala (46 m), Kiriawatawana (62 m), and Dammulla (42 m) are the prominent hills situated within about 2 km from the coastline.

11. Area: (in hectares)

19, 011 ha.

12. General overview of the site:

Provide a short paragraph giving a summary description of the principal ecological characteristics and importance of the wetland.

The area consist of a diversity of coastal wetland habitats, including lagoons, estuaries, waterholes, *tanks* (ancient or modern irrigation reservoirs) mangroves, salt marshes, villus and mudflats, and natural rock pools, interspersed with sand dune, scrubland and forest vegetation. Small patches of shifting agricultural land and paddy fields are located in the northern parts of the area. The main feature is the 200 ha Kumana mangrove swamp and *villu* (wetland fed by overflow of river) surrounded by plains and a dry-zone tropical thorn forest. Several other large saline lagoons are present along the coast. The area is reputed for its avifauna which congregates in the mangrove and villu areas to nest, while other species of birds nest in the plains surrounding the lagoons, and an array of migratory waterbirds and shorebirds also visit the wetlands. The proposed area forms part of the Yala Important Bird Area (IBA) in Sri Lanka (www.wetlands.org). The site supports 312 vertebrate species, which includes 24 species of fresh water and brackish water fish, 8 species of amphibians, 48 species of reptiles, 202 species of birds, and 30 species of mammals.

13. Ramsar Criteria:

Tick the box under each Criterion applied to the designation of the Ramsar site. See Annex II of the *Explanatory Notes and Guidelines* for the Criteria and guidelines for their application (adopted by Resolution VII.11). All Criteria which apply should be ticked.

- 1 • 2 • 3 • 4 • 5 • 6 • 7 • 8 • 9
-

14. Justification for the application of each Criterion listed in 13 above:

Provide justification for each Criterion in turn, clearly identifying to which Criterion the justification applies (see Annex II for guidance on acceptable forms of justification).

Criterion 1: Representative, rare, or unique example of a natural or near-natural wetland type found within the appropriate biogeographic region.

The proposed coastal stretch functions as a unique ecotone that consists of a mixture of natural coastal wetlands, terrestrial natural vegetation types, and ancient man-made irrigation systems. The Kumana Villu in particular is a unique wetland in the island that functions as a regular and preferred nesting site of many species of waterbirds in large numbers.

Criterion 2: Supports vulnerable, endangered, or critically endangered species or threatened ecological communities.

Among the total species of vertebrate fauna recorded from the proposed area, 30 species are considered as nationally and/or globally threatened (based on species assessments conducted by IUCN at regional and/or global level). These include 11 species of reptiles, 9 species of birds, and 10 species of mammals.

Three species of globally threatened marine turtles: Green Turtle (*Chelonia mydas*; Endangered), Loggerhead Turtle (*Caretta caretta*; Endangered), and Olive Ridley Turtle (*Lepidochelys olivacea*; Vulnerable) visit the beaches of this region for nesting. Breeding populations of the globally vulnerable Mugger Crocodile (*Crocodylus palustris*) inhabits these wetlands.

The Ramsar Strategic Plan 2016-24: the Vision, Mission, Goals and Targets

STRATEGIC GOAL 1

Addressing the Drivers of Wetland Loss And Degradation

- 1 Wetland benefits are featured in national/local policy strategies and plans relating to key sectors such as water, energy, mining, agriculture, tourism, urban development, infrastructure, industry, forestry, aquaculture, fisheries at the national and local level.
- 2 Water use respects wetland ecosystem needs for them to fulfil their functions and provide services at the appropriate scale inter alia at the basin level or along a coastal zone.
- 3 The public and private sectors have increased their efforts to apply guidelines and good practices for the wise use of water and wetlands.
- 4 Invasive alien species and pathways of introduction and expansion are identified and prioritized, priority invasive alien species are controlled or eradicated, and management responses are prepared and implemented to prevent their introduction and establishment.

STRATEGIC GOAL 2

Effectively Conserving and Managing the Ramsar Site Network

- 5 The ecological character of Ramsar sites is maintained or restored, through effective planning and integrated management.
- 6 There is a significant increase in area, numbers and ecological connectivity in the Ramsar Site network, in particular underrepresented types of wetlands including in under-represented ecoregions and Transboundary Sites.
- 7 Sites that are at risk of change of ecological character have threats addressed.

The Vision: "Wetlands are conserved, wisely used, restored and their benefits are recognized and valued by all."

The Ramsar Mission: Conservation and wise use of all wetlands through local and national actions and international cooperation, as a contribution towards achieving sustainable development throughout the world.

STRATEGIC GOAL 3 Wisely Using All Wetlands

- 10 National wetland inventories have been initiated, completed or updated and disseminated and used for promoting the conservation and effective management of all wetlands.
- 11 The wise use of wetlands is strengthened through integrated resource management at the appropriate scale, inter alia, within a river basin or along a coastal zone.
- 13 The traditional knowledge, innovations and practices of indigenous peoples and local communities relevant for the wise use of wetlands and their customary use of wetland resources are documented, respected, subject to national legislation and relevant international obligations, and fully integrated and reflected in the implementation of the Convention, with a full and effective participation of indigenous peoples and local communities at all relevant levels.
- 10 Wetland functions, services and benefits are widely demonstrated, documented and disseminated.
- 12 Restoration is in progress in degraded wetlands, with priority to wetlands that are relevant for biodiversity conservation, disaster risk reduction, livelihoods and/or climate change mitigation and adaptation.
- 13 Enhanced sustainability of key sectors such as water, energy, mining, agriculture, tourism, urban development, infrastructure, industry, forestry, aquaculture and fisheries, when they affect wetlands, contributing to biodiversity conservation and human livelihoods.

OPERATIONAL GOAL 4 Enhancing Implementation

- 14 Scientific guidance and technical methodologies at global and regional levels are developed on relevant topics and are available to policy makers and practitioners in an appropriate format and language.
- 15 Ramsar Regional Initiatives with the active involvement and support of the Parties in each region are reinforced and developed into effective tools to assist in the full implementation of the Convention.
- 16 Wetlands conservation and wise use are mainstreamed through communication, capacity development, education, participation and awareness.
- 17 Financial and other resources for effectively implementing the fourth Ramsar Strategic Plan 2016 - 2024 from all sources are made available.
- 18 International cooperation is strengthened at all levels.
- 19 Capacity building for implementation of the Convention and the fourth Ramsar Strategic Plan 2016 - 2024 is enhanced.

**NATIONAL REPORT ON THE IMPLEMENTATION
OF THE RAMSAR CONVENTION ON WETLANDS**

**National Reports to be submitted to the 13th Meeting
of the Conference of the Contracting Parties,
Dubai, United Arab Emirates, 2018**

The purpose of this Microsoft Word form is to help Contracting Parties to collect data for the National Report. However, the data collected through this form must be transferred to the online National Reporting system at <https://reports.ramsar.org> or send the Word form by email (nationalreports@ramsar.org) by 21 January 2018 for the official submission of the National Report. If you have any questions or problems, please contact the Ramsar Secretariat for advice (nationalreports@ramsar.org).

Please note that for Contracting Parties wishing to provide information in the Online Reporting System on national targets (Section 4 optional) of the National Report Formator on the Word Form the deadline is 30 November 2016.

Section 3: Indicator questions and further implementation information

Goal 1. Addressing the drivers of wetland loss and degradation

Target 1. Wetland benefits are featured in national/ local policy strategies and plans relating to key sectors such as water, energy, mining, agriculture, tourism, urban development, infrastructure, industry, forestry, aquaculture, fisheries at the national and local level.

COP13 REPORT

1.1 Have wetland issues/benefits been incorporated into other national strategies and planning processes, including: {1.3.2} {1.3.3} KRA 1.3.i

A=Yes; B=No; C=Partially; D=Planned; X= Unknown; Y= Not Relevant

a) National Policy or strategy for wetland management	A
b) Poverty eradication strategies	A
c) Water resource management and water efficiency plans	B
d) Coastal and marine resource management plans	A
e) Integrated Coastal Zone Management Plan	A
f) National forest programmes	A
g) National policies or measures on agriculture	A
h) National Biodiversity Strategy and Action Plans drawn up under the CBD	A
i) National policies on energy and mining	A
j) National policies on tourism	A
k) National policies on urban development	A
l) National policies on infrastructure	A
m) National policies on industry	A
n) National policies on aquaculture and fisheries {1.3.3} KRA 1.3.i	A
o) National plans of actions (NPAs) for pollution control and management	A
p) National policies on wastewater management and water quality	A

1.1 Additional information:

Target 2. Water users respects wetland ecosystem needs for them to fulfil their functions and provide services at the appropriate scale inter alia at the basin level or along a coastal zone.

COP13 REPORT

2.1 Has the quantity and quality of water available to, and required by, wetlands been assessed to support the implementation of the Guidelines for the allocation and management of water for maintaining the ecological functions of wetlands (Resolution VIII.1, VIII.2) ?1.24.

C

A=Yes; B=No;
C=Partially;
D=Planned

2.1 Additional information:

2.2 Have assessments of environmental flow been undertaken in relation to mitigation of impacts on the ecological character of wetlands (Action r3.4.iv)

C

A=Yes; B=No;
C=Partially;
D=Planned

2.2 Additional information:

2.3 Have Ramsar Sites improved the sustainability of water use in the context of ecosystem requirements?

O

A=Yes; B=No;
C=Partially;
D=Planned; O= No
Change; X= Unknown

2.3 Additional information:

2.4 Have the Guidelines for allocation and management of water for maintaining ecological functions of wetlands (Resolutions VIII.1 and XII.12) been used/applied in decision-making processes. (Action 3.4.6.)

C

A=Yes; B=No;
C=Partially; D=Planned

2.4 Additional information:

2.5 Have projects that promote and demonstrate good practice in water allocation and management for maintaining the ecological functions of wetlands been developed (Action r3.4.ix.)

C

A=Yes; B=No;
C=Partially; D=Planned

2.5 Additional information:
Colombo Wetland Programme

2.6 How many household/municipalities are linked to sewage system? SDG Target 6.3.1.

E=#

household/municipalities;
F= Less than #;
G=More than #;
X= Unknown;
Y= Not Relevant

Refer National Water Supply and Drainage Board

2.6 Additional information:

5.1 Additional information:

Conduct Intragrated Strategic Environment Assessment for Northern Province and Identified the wetlands for declared as a Ramsar Sites ec.Chundikulam National Park

5.2 Are the Ramsar Sites Information Service and its tools being used in national identification of further Ramsar Sites to designate? {2.2.1} KRA 2.2.ii

A
A=Yes; B=No;
D=Planned

5.2 Additional information:

5.3 How many Ramsar Sites have an effective, implemented management plan? {2.4.1} KRA 2.4.i

2 sites
E=# sites; F=Less than #; G=More than #; X=Unknown; Y=Not Relevant

5.4 For how many of the Ramsar Sites with a management plan is the plan being implemented? {2.4.2} KRA 2.4.i

1 site
E= # sites; F=Less than #; G=More than #; X= Unknown; Y=Not Relevant

5.5 For how many Ramsar Sites is effective management planning currently being implemented (outside of formal management plans ? {2.4.3} KRA 2.4.i

1 site
E= # sites; F=Less than #; G=More than #; X= Unknown; Y=Not Relevant

5.3 – 5.5 Additional information:

For Bundala Ramsar National Park Identify problem and issues and plans

5.6 Have all Ramsar sites been assessed regarding the effectiveness of their management (through formal management plans where they exist or otherwise through existing actions for appropriate wetland management? {1.6.2} KRA 1.6.ii

A
A=Yes; B=No;
C=Partially; D=Planned

5.6 Additional information:

5.7 How many Ramsar Sites have a cross-sectoral management committee? {2.4.4} {2.4.6} KRA 2.4.iv

1 site
E= # sites; F=Less than #; G=More than #; C= Partially; X=Unknown, Y=Not Relevant;

5.7 Additional information (If at least 1 site, please give the name and official number of the site or sites):

Bundala Natinal Park DWC is implimanting agency

3 sites

5.8 For how many Ramsar Sites has an ecological character description been prepared (see Resolution X.15)? {2.4.5}{2.4.7} KRA 2.4.v

E=# sites; F=Less than #; G=More than; C= Partially #; X= Unknown; Y=Not Relevant

5.8 Additional information (If at least 1 site, please give the name and official number of the site or sites): Maduganga Sactuary, Anawilundawa Sanctuary, Wilpattu National Park

5.9 Have any assessments of the effectiveness of Ramsar Site management been made? {2.5.1} KRA 2.5.i

B
A=Yes; B=No; C=Some Sites

5.9 Additional information (If 'Yes' or 'Some sites', please indicate the year of assessment, which assessment tool did you use (e.g. METT, Resolution XII.15, and the source of the information):

Target 7. Sites that are at risk of change of ecological character have threats addressed{2.6.}.

COP13 REPORT

7.1 Are mechanisms in place for the Administrative Authority to be informed of negative human-induced changes or likely changes in the ecological character of Ramsar Sites, pursuant to Article 3.2? {2.6.1} KRA 2.6.i

A
A=Yes; B=No; C=Some Sites; D=Planned

7.1 Additional information (If 'Yes' or 'Some sites', please summarise the mechanism or mechanisms established):

Park Warden and Assistant Director

<p>7.2 Have all cases of negative human-induced change or likely change in the ecological character of Ramsar Sites been reported to the Ramsar Secretariat, pursuant to Article 3.2? {2.6.2} KRA 2.6.i</p>	<p>B A=Yes; B=No; C=Some Cases; O=No Negative Change</p>
<p>7.2 Additional information (If 'Yes' or 'Some cases', please indicate for which Ramsar Sites the Administrative Authority has made Article 3.2 reports to the Secretariat, and for which sites such reports of change or likely change have not yet been made):</p>	
<p>7.3 If applicable, have actions been taken to address the issues for which Ramsar Sites have been listed on the Montreux Record, including requesting a Ramsar Advisory Mission? {2.6.3} KRA 2.6.ii</p>	<p>B A=Yes; B=No; Z=Not Applicable</p>
<p>7.3 Additional information (If 'Yes', please indicate the actions taken):</p>	

Goal 3. Wisely Using All Wetlands

Target 8. National wetland inventories have been either initiated, completed or updated and disseminated and used for promoting the conservation and effective management of all wetlands {1.1.1} KRA 1.1.i

COP13 REPORT	
<p>8.1 Does your country have a complete National Wetland Inventory? {1.1.1} KRA 1.1.i</p>	<p>A A=Yes; B=No; C=In Progress; D=Planned</p>
<p>8.1 Additional information: Updated been considengd</p>	
<p>8.2 Has your country updated a National Wetland Inventory in the last decade?</p>	<p>C A=Yes; B=No; C=In Progress; C1= Partially; D=Planned; X= Unknown; Y=Not Relevant</p>
<p>8.2 Additional information: North and East provience</p>	

15.2 Has your country supported or participated in the development of other regional (i.e., covering more than one country) wetland training and research centres? {3.2.2} **B**
 A=Yes; B=No;
 D=Planned

15.2 Additional information (If 'Yes', please indicate the name(s) of the centre(s):

Target 16. Wetlands conservation and wise use are mainstreamed through communication, capacity development, education, participation and awareness {4.1}.

COP13 REPORT

16.1 Has an action plan (or plans) for wetland CEPA been established? {4.1.1} KRA 4.1.i **A=Yes; B=No; C=In Progress; D=Planned**

- a) At the national level **a) B**
- b) Sub-national level **b) B**
- c) Catchment/basin level **c) A**
- d) Local/site level **d) A**

(Even if no CEPA plans have been developed, if broad CEPA objectives for CEPA actions have been established, please indicate this in the Additional information section below)

16.1 Additional information (If 'Yes' or 'In progress' to one or more of the four questions above, for each please describe the mechanism, who is responsible and identify if it has involved CEPA NFPs):

16.2 How many centres (visitor centres, interpretation centres, education centres) have been established? {4.1.2} KRA 4.1.ii **E= # centres; F=Less than #; G=More than #; C=Partially; X=Unknown; y=Not Relevant;**
 a) at Ramsar Sites **a) 4 centres**
 b) at other wetlands **b) G 4**

16.2 Additional information (If centres are part of national or international networks, please describe the networks):

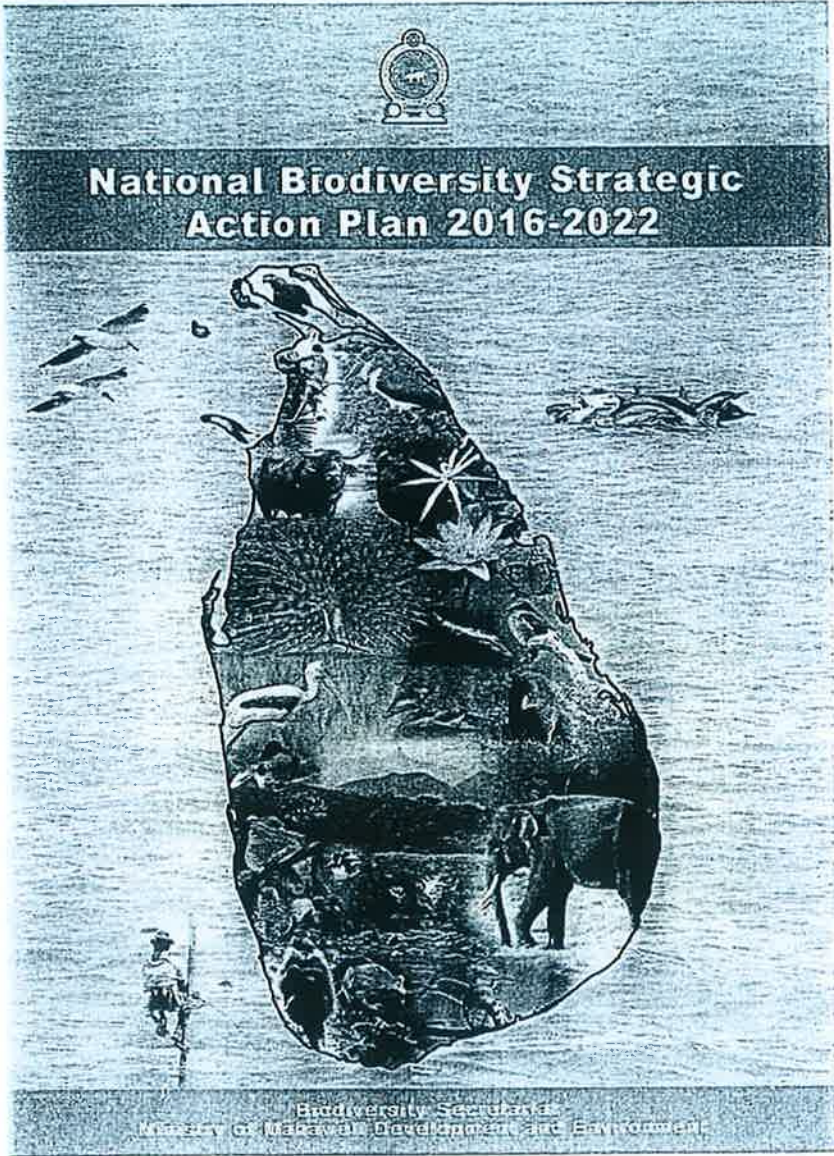
16.3 Does the Contracting Party:
 a) promote stakeholder participation in decision-making on wetland planning and management **A=Yes; B=No; C=Partially; D=Planned**
 a) **A**
 b) specifically involve local stakeholders in the selection of new Ramsar Sites and in Ramsar Site management? **b) A**
 {4.1.3} KRA 4.1.iii

ජාතික ජෛවවිවිධත්ව ප්‍රවර්ධන ක්‍රියාකාරී කැලසුම 2016-2022
සඟවන ලද

ජෛවවිවිධත්ව ප්‍රවර්ධන ක්‍රියාකාරී කැලසුම
මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශය

මෙම අත්පොතෙහි අරමුණ මහවැලි සංවර්ධන සහ පරිසර අමාත්‍යාංශයේ ජෛවවිවිධත්ව ලේකම් කාර්යාලය විසින් 2016-2022 සඳහා සකසන ලද ජාතික ජෛවවිවිධත්ව උපායමාර්ගික ක්‍රියාකාරී සැලසුම (NBSAP 2016-2022) පිළිබඳ සාරාංශයක් සැපයීමයි. මෙය 2016-2022 ජාතික ජෛවවිවිධත්ව උපායමාර්ගික ක්‍රියාකාරී සැලසුමෙහි අන්තර්ගතයන් පිළිබඳව මූලික අවබෝධයක් ලබාගැනීමට කිසියම් අයෙකුට සහාය වන මූලික තොරතුරු පෙළඟැස්මක් පමණක් වන අතර, 2016-2022 ජාතික ජෛවවිවිධත්ව උපායමාර්ගික සැලසුමට ඇතුළත්ව ඇති සියලුම පරිච්ඡේදයන් පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක ආවරණයක් මෙමගින් සපයනු නොලැබෙයි. සවිස්තරාත්මක විශ්ලේෂණ සහ තොරතුරු ලබාගැනීම සඳහා 2016-2022 ජාතික ජෛවවිවිධත්ව උපායමාර්ගික සැලසුමෙහි සම්පූර්ණ ලේඛනය කියවීම අවශ්‍ය වේ.

විශේෂයෙන් සඳහන් නොකරන අවස්ථාවලදී හැර මෙම අත්පොත තුළ, 2016-2022 ජාතික ජෛවවිවිධත්ව උපායමාර්ගික ක්‍රියාකාරී සැලසුම NBSAP ලෙස හඳුන්වනු ලැබේ.

1.2 ජාතික ජෛවවිවිධත්ව උපායමාර්ගික ක්‍රියාකාරී සැලසුම (NBSAP) යාවත්කාලීන කිරීම

ශ්‍රී ලංකාව වර්ෂ 1992 දී ජෛවවිවිධත්ව සම්මුතියට (CBD) අත්සන් තැබූ පාර්ශ්වයක් බවට පත් වූ අතර, වර්ෂ 1994 දී එම සම්මුතියේ වලංගුතාව තහවුරු කෙරිණ. ජෛවවිවිධත්වය පිළිබඳ සම්මුතියේ 6 වැනි වගන්තියට අනුව, ආංශික සහ දත්තර් ආංශික ක්‍රියාකාරකම් තුළට ජෛවවිවිධත්වය සංරක්ෂණය සහ තිරසාර භාවිතය ඒකාබද්ධ කරගැනීම සඳහා පාර්ශ්වයන් විසින් ජාතික ජෛවවිවිධත්ව උපායමාර්ගික ක්‍රියාකාරී සැලසුම හෝ ඒ හා සමාන ක්‍රමවේදයක් සකසාගත යුතුය. ජාතික ජෛවවිවිධත්ව උපායමාර්ගික ක්‍රියාකාරී සැලසුම (NBSAP) යනු සිය ජෛවවිවිධත්වයට එල්ල වන අවදානම් සහගත තත්ත්වයන් විසඳා ගැනීම සඳහා සැලසුම් සකසා ගැනීමට රටවල්වලට මඟ පෙන්වන ක්‍රියාවලියකි. එබැවින් ජාතික ජෛවවිවිධත්ව උපායමාර්ගික ක්‍රියාකාරී සැලසුම් (NBSAPs) යනු ජාතික මෙන්ම ගෝලීය මට්ටමෙන්ද සම්මුතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වැදගත් වන ප්‍රධානතම ක්‍රමවේදයක් වන අතර, ඒවා වෙනත් ජෛවවිවිධත්ව ආශ්‍රිත සම්මුතීන් සහ ගිවිසුම්වලටද අනුගත වේ. වර්ෂ 1998 දී ශ්‍රී ලංකාවේ “ජෛවවිවිධත්ව සංරක්ෂණ කාර්ය රාමුව” යන ශීර්ෂය යටතේ ජෛවවිවිධත්ව සංරක්ෂණ

ක්‍රියාකාරී සැලසුමක් සැකසිණි. මෙය ශ්‍රී ලංකාව විසින් සකස් කරන ලද මූලික ජාතික ජෛවවිවිධත්ව උපායමාර්ගික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ලෙස සැලකෙයි. මෙය සජීවී ලේඛනයක් වන බැවින් එය පරිත් පර විමසුමට, සංශෝධනයන්ට සහ යාවත්කාලීන කිරීමට ලක් කළ යුතු වෙයි.

ජෛවවිවිධත්ව සංරක්ෂණ ක්‍රියා සැලසුම්වල ප්‍රගතිය ජෛවවිවිධත්වය පිළිබඳ සම්මුතියට වාරතා කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රථම ජාතික වාර්තාව 2000 වසරේ දී ද, දෙවැනි ජාතික වාර්තාව 2001 වසරේදී ද සකස් කරනු ලැබිණි.

ජෛවවිවිධත්ව සංරක්ෂණ කාර්යයන් ක්‍රියාවට නැගීම සඳහා වූ කාර්ය රාමුව පිළිබඳ ප්‍රථම විමසුම 2007 දී පවත්වා ඇති අතර, එය ප්‍රථම වසර පහ අවසානයේදී විමසුමට ලක් කළ යුතු යැයි නිර්දේශ කර ඇත.

නිර්දේශ කරන ලද පරිදි, ජෛවවිවිධත්ව සංරක්ෂණය ක්‍රියාවට නැගීම සඳහා කාර්ය රාමුව විමසුමට ලක්කිරීම ජාතික ජෛවවිවිධත්ව විද්වත් කමිටුව විසින් භාරගනු ලැබිණි. මෙහි අරමුණු වූයේ : අ) ජෛවවිවිධත්ව සංරක්ෂණ ක්‍රියාවට නැගීම සඳහා කාර්ය රාමුව ක්‍රියාත්මක කිරීම විමසීම, ආ) අඩුපාඩු හඳුනාගැනීම, ඇ) ජෛවවිවිධත්ව සංරක්ෂණ කාර්ය සැලසුම එලදායි ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියා මාර්ග යෝජනා කිරීම. මේ කටයුත්ත සඳහා ජාතික මට්ටමේ විශේෂඥයින් 90කට අධික පිරිසක් විසින් නියෝජනය කරන ලද කණ්ඩායම් 16ක් පිහිටුවන ලද අතර, ඔවුන් විසින් විවිධ ක්ෂේත්‍ර ආවරණය කෙරෙන පරිච්ඡේද 16කින් සමන්විත අතිරේකයක් 2007 වසරේදී ජෛවවිවිධත්ව සංරක්ෂණය ක්‍රියාවට නැගීම සඳහා කාර්ය රාමුව සඳහා සකස් කරනු ලැබිණි. ඒ සෑම පරිච්ඡේදයක්ම තත්ත්ව විමසුමක්, අඩුපාඩු පිළිබඳ විශ්ලේෂණයක් සහ නිර්දේශයන් මාලාවක් යනාදියෙන් සමන්විත විය. සමස්ත වශයෙන් නිර්දේශයන් 102ක් ඉදිරිපත් කරන ලද අතර, ඒවා පසුව ඉහළ ප්‍රමුඛතා 31ක් සහ ප්‍රමුඛතා 14ක් ලෙස ලැයිස්තුගත කරනු ලැබිණි. මේ සෑම නිර්දේශයක් සඳහාම ආයතනික වගකීම, ක්‍රියාත්මක කිරීමේ සැලසුම් සහ කාල සීමාවන් දක්වා ඇත. ජෛවවිවිධත්ව සංරක්ෂණය ක්‍රියාවට නැගීම සඳහා කාර්ය රාමුව කාර්ය සැලසුමට එක් කරන ලද අතිරේකය මගින් වසර නවයක කාලපරිච්ඡේදයක් ආවරණය කෙරෙන අතර, එම කාලසීමාව 2016 වසරේදී අවසන් විය.

පිළිවෙලින් 2008, 2009 සහ 2014 යන වසරවලදී තුන් වැනි, හතර වැනි සහ පස් වැනි ජාතික වාර්තා

මුළු ලංකාව දැනටමත් සිය නුමයෙන් 17% ක් ආරක්ෂිත බවට පත් කරගනිමින් 11 වැනි අයිවි ඉලක්කය සපුරා ඇති නමුත්, සාගර ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ සඳහා වන 10% ඉලක්කය සපුරාගැනීමට අසමත්ව ඇත. අපගේ සාගර කලාපයේ ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ ප්‍රතිශතය 0.3% පමණි. එබැවින්, ප්‍රමාණවත් බව සහ නියෝජනය ඇගයීම අත්‍යවශ්‍ය වෙයි. තවද ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ මනාව හඳුනාගැනීම, සම්බන්ධතාව සහතික කිරීම සහ එලදායි කළමනාකරණය සිදුවන බව ඇගයීම සිදුවිය යුතුය.

එබැවින් 3 වැනි ඉලක්කයට පහත සඳහන් කාර්යයන් ඇතුළත් වෙයි:

- ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ පිළිබඳ අඩු දුහුඬුකම් විශ්ලේෂණය යාවත්කාලීන කිරීම (නියෝජනය සහ සම්බන්ධිතතාව සහතික කිරීමට);
- ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ ජාලයේ තත්ත්වය නැවත ඇගයීම (වෙන් කර හඳුනාගැනීම සහ කළමනාකරණය);
- වෙරළ සහ සාගර ප්‍රදේශවල ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ වැඩිදියුණු කිරීම සහ ඒවායේ කළමනාකරණය සවිමත් කිරීම;
- හඳුනාගත් සියලු ප්‍රදේශ සඳහා අනුවර්තීය කළමනාකරණ සැලසුම් සැකසීම;
- පුරා ජෛවවිවිධත්වයෙන් වැදගත් ප්‍රදේශ ආරක්ෂා කිරීම සහ ප්‍රජා මූලික, රාජ්‍ය හා පුද්ගලික අංශ සහයෝගී ක්‍රමවේද වැනි වෙනත් සංරක්ෂණ ආකෘති ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

4 වැනි ඉලක්කය: 2022 වන විට, ජීව විශේෂ සංරක්ෂණ සැලැස්ම පුනු ජල ස වදු කෙරෙයි

ප්‍රධාන වශයෙන්ම සිසු නාගරිකකරණය සහ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය ඔස්සේ වාසස්ථාන හානි වීම, ඒවා විනාශ වීම, අධිපරිභෝජනය, ආක්‍රමණශීලී ආගන්තුක, ජීව විශේෂ ව්‍යාප්තිය සහ දේශගුණ විපර්යාසයන්ගේ දැඩි බලපෑම් යනාදිය ජීව විශේෂ විසින් මුහුණ දෙනු ලබන ප්‍රධාන තර්ජනයන් වෙයි.

එබැවින්, ජීව විශේෂ තවදුරටත් හානි වීම වැළැක්වීමට 4 වැනි ඉලක්කය සකස් කරන ලද අතර, එයට පහත කරුණු ඇතුළත් වෙයි:

- ජෛව විවිධත්ව ප්‍රවර්ධන ක්‍රියාකාරීත්වය (ප්‍රවර්ධන ප්‍රයෝජන);
- තර්ජනයට ලක්ව සිටින ජීව විශේෂ සඳහා පර්යේෂණ අවශ්‍යතා හඳුනාගැනීම;
- තර්ජනයට ලක්ව සිටින ජීව විශේෂ සඳහා පුනරුත්ථාපනය කිරීමේ සැලසුම් සැකසීම;
- තර්ජනයට ලක්ව සිටින ජීව විශේෂ සඳහා පරිබාහිර සංරක්ෂණ පහසුකම් ස්ථාපිත කිරීම;
- විවිධ ජෛව දේශගුණ කලාප තුළ පරිබාහිර සංරක්ෂණ පහසුකම් ස්ථාපිත කිරීම;
- පර්යේෂණ සහ අභිජනන මධ්‍යස්ථාන පිහිටුවීම;
- කැස්බෑ අභිජනන මධ්‍යස්ථාන ක්‍රමවත් කිරීම සහ සත්ව සුරැකුම් ස්ථාන පිහිටුවීම;
- මිනිසුන් සමඟ අර්බුද ඇතිවිය හැකි ජීව විශේෂ සඳහා කළමනාකරණ සැලසුම් සැකසීම;
- නිති විරෝධී ලෙස ජීව විශේෂ ප්‍රවාහනය පාලනය කිරීම.

5 වැනි ඉලක්කය: 2022 වන විට, පුරා ජෛව විවිධත්වය සංරක්ෂණ ක්‍රියාකාරීත්වය පුනු ජල ස වදු කෙරෙයි

ජෛව විවිධත්ව සහ පරිසර පද්ධති සේවාවන් පොදු විස්තූන් වන අතර ඒවා සඳහා වෙළෙඳ පොළෙහි වටිනාකම තක්සේරු කිරීමක් සිදු නොවේ. කෙසේ වුවද, ඒවා මගින් ජීවිතවලට අවශ්‍ය අධාරකයන්, ආහාර, ඖෂධ යනාදිය සැපයේ. ජෛව විවිධත්වයට වන හානිය අවම කිරීම සඳහා ජෛව විවිධත්වය හා පරිසර පද්ධති සේවාවන්ට වටිනාකමක් ලබා දෙමින් එම සේවාවන් සැලසුම්කරණය, ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ තීරණ ගැනීම යනාදියට ඇතුළත් කළ යුතුය.

5 වැනි ඉලක්කයේ කාර්යයන් සකසා ඇත්තේ පහත කරුණු අනුවය:

- ජෛව විවිධත්වය සහ පරිසර පද්ධති සේවාවන් පිළිබඳ දැනුවත්භාවය ඉහළ නැංවීම;
- ප්‍රධාන පරිසර පද්ධති පිළිබඳ වටිනාකම තක්සේරුකරණය සිදු කිරීම;
- ජෛව විවිධත්වය සහ පරිසර පද්ධති සේවාවන් ජාතික ගිණුම්කරණ ක්‍රියාවලියට ඇතුළත් කිරීම; සහ
- ජෛව විවිධත්වය සහ පරිසර පද්ධති සේවාවන් ප්‍රාදේශීය සහ ජාතික මූල්‍යකරණ යාන්ත්‍රණයන්ට ඇතුළත් කිරීම.

2 වැනි ඉලක්කය ඉදිරියට

අංකය	ක්‍රියාකාරකම	දර්ශකය	ප්‍රාථමික	ද්විතියික	කාල රාමුව	AT	SDGs	NT
4.	කෘෂි රසායන භාවිතය මත රඳා පැවැතිම අඩු කරන ජාතික වැඩසටහනක් සැකසීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම	සැකසූ ජාතික වැඩසටහන් පැවැත්වූ වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	DoA, MASL, ID, DAD, SLPD, Municipalities, Farmer organizations, Agrochemical companies	IPLCs, CBOs, NGOs, MoH, All research institutes related to agriculture & farming		8	3	HL1
5.	පරිසර දූෂක සහ සහ අපද්‍රව්‍ය නොතිබීමේදී ප්‍රදාහැරීම අඩු කරන ජාතික උපායමාර්ග සැකසීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම (රම්සා සම්මුතිය මගින් විස්තර කර ඇති පරිදි)	සැකසූ සහ ක්‍රියාත්මක කළ ජාතික උපායමාර්ග පරිසර දූෂණ ප්‍රභවයන් 25% කින් පහත දැමීම	CEA, BOI, Local authorities, SLLR&DC, NWPEA	NWS&DB, MEPA, DWC, CC&CRMD, ID, MASL		8	3	HL1
6.	ස්වභාවික වාසස්ථාන කෙරෙහි සංචාරක කර්මාන්තයේ බලපෑම අඩු කිරීම සඳහා උපදෙස් මාරාලාචක සැකසීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම	සැකසූ සහ ක්‍රියාත්මක කරන ලද උපදෙස් මාරාලාචක	SLTDA, FD, DWC, CEA, CC&CRMD, Provincial authorities, Hotels	Tour operators, Tour guides, MEPA, NGOs, CBOs, Pradeshiya sabha		5		
7.	ආක්‍රමණශීලී ආගන්තුක ජීව විශේෂ සහ ස්වාභාවික වාසස්ථාන කෙරෙහි ඔවුන්ගේ බලපෑම පිළිබඳව දැනුවත්කිරීමේ ජාතික මට්ටමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම	පවත්වන ලද වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	BDS, DWC, FD, DAD, DoA, Shipping companies, DNBG, DNZG, Importers, Media	MEPA, NARA, NAQDA, NPQS, DAPH, , SLC, CC&CRMD Universities, Research institutes		9		HL2
8.	ආක්‍රමණශීලී ආගන්තුක ජීව විශේෂ මට්ටම ඇතුළත් වැළැක්වීමට නියාමන යාන්ත්‍රණයන් සවිමත් කිරීම	ස්ථාපිත කරන ලද සහ භාවිතයට ගත් අවදානම් ඇගයීමේ ක්‍රමවේද	BDS, NPQS, DAPH, DFAR, SLC	MoFARD, DWC, NAQDA		9	15	HL2

2 වැනි ඉලක්කය ඉදිරියට		දැරණය	දැරණය	ද්විතියික	ප්‍රාථමික	ද්විතියික	කාල රාමුව	AT	SDGs	NT
9.	<p>ත්‍රිසාකාරකම</p> <p>ආක්‍රමණශීලී ආගන්තුක ජීව විශේෂ රටට ඇතුළුවීමට කල්තියා ඇතුරු ඇඟවීම් ක්‍රමවේදයන් පිහිටුවීම</p>	<p>ස්ථාපිත කරන ලද සහ ත්‍රියාත්මක කරන ලද කල්තියා ඇතුරු ඇඟවීමේ ක්‍රමවේද</p>	<p>BDS, DWC, FD, MEPA, DNBG, NARA, DNZG, Local government</p>	<p>Individual experts, Fish collectors, Fisherman, CG, Media</p>	<p>9</p>	<p>15</p>	<p>HL2</p>			
10.	<p>සෑම වසර හතරකට වරක්ම ආක්‍රමණශීලී ආගන්තුක ජීව විශේෂ පිළිබඳ ජාතික ලැයිස්තු යාවත්කාලීන කිරීම සඳහා යාන්ත්‍රණයක් පිහිටුවීම</p>	<p>පිහිටුවන ලද සහ ක්‍රියාත්මක කරන ලද යාන්ත්‍රණය</p>	<p>BDS</p>	<p>DWC, FD, DNBG, DNZG, NARA, MEPA, NAQDA Universities, NGOs, CBOs, DoA, DFAR</p>	<p>9</p>	<p>15</p>	<p>HL2</p>			
11.	<p>හඳුනාගත් ආක්‍රමණශීලී ආගන්තුක ජීව විශේෂ සඳහා එම එක් එක් ජීව විශේෂ සඳහාම ප්‍රවිශේෂිත කළමනාකරණ සැලසුම් සැකසීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම</p>	<p>සකසන ලද විශේෂිත ආක්‍රමණික ආගන්තුක ජීව විශේෂ සඳහා කළමනාකරණ සැලසුම්</p> <p>ක්‍රියාත්මක කරන ලද කළමනාකරණ සැලසුම්</p>	<p>BDS, DOA, NAQDA, CEA, DFAR, MASL, MEPA, SLPA</p>	<p>DWC, FD, MEPA, CC&CRMD, DNBG, NGOs, CBOs, Farmer & fisher organizations</p>	<p>9</p>	<p>15</p>	<p>HL2</p>			
12.	<p>වෙරළ සංරක්ෂණ සහ වෙරළ පම්පත් සංවර්ධන කළමනාකරණ පනතට අනුව විශේෂ කළමනාකරණ ස්ථාන, සංරක්ෂණ ස්ථාන සහ බලපෑමට ලක්වූ ස්ථාන පිළිබඳ වැඩපටිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම සවිමත් කිරීම</p>	<p>සැකසූ සහ ක්‍රියාත්මක කල විශේෂ කළමනාකරණ, සංරක්ෂණ ස්ථාන සහ බලපෑමට ලක්වූ ස්ථාන සඳහා කළමනාකරණ සැලසුම්</p>	<p>CC&CRMD, CEA, UDA, SLTDA</p>	<p>DFAR, MEPA, DWC, FD, Universities, CBOs, NGOs, NARA, Research institutes, Local authorities, Fish exporters</p>	<p>5</p>	<p>14</p>				
13.	<p>දේශගුණ විපර්යාසය හේතුකොටගෙන ව්‍යාප්තිය පුළුල් වී ඇති ජීව විශේෂ පිළිබඳ ඇගයීමක් කිරීම සහ පරිසර පද්ධති හෙරෙහි ඔවුන්ගේ බලපෑම පරීක්ෂා කරමින් ඔවුන්ගේ බලපෑම අවම කරන පියවර සැකසීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම</p>	<p>දේශගුණ විපර්යාසය හේතු කොටගෙන ජීව විශේෂවල ව්‍යාප්තිය පුළුල් වීම සහ ඔවුන්ගේ බලපෑම ඇගයීම බලපෑම අවම කිරීමට සැකසූ ක්‍රියාමාර්ග</p>	<p>BDS, CCS</p>	<p>Universities, DNBG, FD, DWC, NARA, MEPA, CC&CRMD</p>	<p>10</p>	<p>13</p>	<p>HL3</p>			

3 වැනි ඉලක්කය ඉදිරියට									
අංකය	ක්‍රියාකාරකම	දර්ශකය	ප්‍රාථමික	ද්විතියික	කාල රාමුව	AT	SDGs	NT	
5.	2 සහ 3 වැනි ක්‍රියාකාරකම් යටතේ රක්ෂිත ප්‍රදේශ ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලබන සියලු ප්‍රදේශ සඳහා අනුවර්ති කළමනාකරණ සැලසුම් සැකසීම සහ මෙම සැලසුම් ඵලදායී ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම	සැකසූ සහ ක්‍රියාත්මක වන කළමනාකරණ සැලසුම්	FD, DWG, CEA, CC&CRMD	BDS, Universities, Individual experts, Private sector		11	15	HL2	
6.	සෞඛ්‍ය සේවා උප සොයාගැනීම ප්‍රධාන ජීවිතානුකූල සබඳතා සම්බන්ධ වැදගත්කමක් ඇති ස්ථාන ආරක්ෂා කිරීම	ප්‍රකාශයට පත් කළ සෞඛ්‍ය පුරා සෞඛ්‍ය වේදිකව ස්ථාන සංඛ්‍යාව	BDS, DoArch, CCF	DWC, FD, CC&ERMD, CEA		11		HL2	
7.	අදාළ ප්‍රවේශ මෙවලම් යොදාගනිමින් ප්‍රජාවන්ට අයත් බිම් සඳහා ප්‍රජා මූලික සංරක්ෂණය ප්‍රවර්ධනය කිරීම	කිතුල් සඳහා සැකසූ සෞඛ්‍ය සංරක්ෂණය ප්‍රජා නියමයන් ගණන	BDS	IEOs, CBOs, NGOs, IPLCs		11			

4 වැනි ඉලක්කය: 2022 වන විට ජීව විශේෂයන් හානි වීම කැපීපෙනෙන ලෙස අඩුකරගැනීම									
අංකය	ක්‍රියාකාරකම	දර්ශකය	ප්‍රාථමික	ද්විතියික	කාල රාමුව	AT	SDGs	NT	
1.	ජාතික රතු දත්ත ලේඛනය සෑම වසර පහකට වරක්ම යාවත්කාලීන කිරීම සහ අදාළ දත්ත සුදුසු ආකාරයකින් ස්වභාව ධර්මය සංරක්ෂණය සඳහා වන ජාත්‍යන්තර සංගමයේ ජාත්‍යන්තර රතු දත්ත ලේඛනය සමඟ සම්බන්ධ කිරීම	ජාතික රතු ලැයිස්තුව අදාළ කාලය තුළදී අවම වශයෙන් දෙවරක්වත් සංශෝධනය කිරීම ස්වභාව ධර්මය සංරක්ෂණය සඳහා වන ජාත්‍යන්තර සංගමයේ ගෝලීය දත්ත වලට ඇතුළත් කරන ලද ශ්‍රී ලංකාවට අදාළ දත්ත	BDS, NSCAG, NECBD, IUCN, DNBG,	DWC, FD, DNZG, NARA, Universities, NGOs, Individual experts, DNM			12	15	HL2
2.	ශ්‍රී ලංකාවේ තර්ජනයට පත් ජීව විශේෂ පිළිබඳ දැනුවත්කිරීම සඳහා සක්‍රීය වෙබ් පෝටලයක් පිහිටුවීම සහ මෙම පෝටලය අඛණ්ඩව යාවත්කාලීන කිරීම	පිහිටුවන ලද වෙබ් පෝටලය පෝටලය වෙත යොමු වන නිරීක්ෂණයන් සංඛ්‍යාව	BDS	FD, DWC, CEA, DNBG, DNZG, NARA, DNM		19			HL2

4 වැනි ඉලක්කය ඉදිරියට		දර්ශකය	ප්‍රාථමික	ද්විතියික	කාල රාමුව	AT	SDGs	NT
අංකය	ක්‍රියාකාරකම	දර්ශකය	ප්‍රාථමික	ද්විතියික	කාල රාමුව	AT	SDGs	NT
3.	ප්‍රමුඛතා ගත කරන ලද කර්මාන්තයට ලක්වූ ජීව විශේෂ සම්බන්ධ පර්යේෂණ අවශ්‍යතා හඳුනාගැනීම සහ එවැනි පර්යේෂණ සඳහා අනුග්‍රහය දැක්වීමට අරමුදල් යාන්ත්‍රණයක් සැකසීම	සැකසූ ප්‍රමුඛතා ගත කරන ලද කර්මාන්තයට ලක්වූ ජීව විශේෂ සම්බන්ධ පර්යේෂණ අවශ්‍යතා හඳුනාගැනීම සහ එවැනි පර්යේෂණ සඳහා අනුග්‍රහය දැක්වීමට අරමුදල් යාන්ත්‍රණයක් සැකසීම	BDS, NSF, NRC, NSCAG, NECBD	Private Sector, Universities, UGC, NGOs		19		HL2
4.	ප්‍රමුඛතා ගත කරන ලද කර්මාන්තයට ලක්වූ ජීව විශේෂ සඳහා පුනරුත්ථාපන සැලසුම් සැකසීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම	සැකසූ සහ ක්‍රියාත්මක කළ පුනරුත්ථාපන සැලසුම් සංඛ්‍යාව පුනරුත්ථාපනය අනුව කර්මාන්ත තත්ත්වය අඩු වූ ජීව විශේෂ	BDS, NSCAG, NECBD, DNBG, DNZG	DWC, FD, NARA, CEA, Universities, NGOs, Private sector		12	15	HL2
5.	ජාතික සත්වෝද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව සහ ජාතික උද්භිද උද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ කර්මාන්තයට ලක්වූ ජීව විශේෂ රැකගැනීම සඳහා විශේෂ අභියෝගය පර්යේෂණ පහසුකම් ස්වාභාවික වාසස්ථාන වලින් පිටත ස්ථාපිත කිරීම	විශේෂ අභියෝගය පහසුකම් පිහිටුවීම සාර්ථකව අභියෝගය කරගත් හෝ රැකගත්, කර්මාන්තයට ලක්වූ ජීව විශේෂ සංඛ්‍යාව	DNZG, DNBG, NARA, NAQDA	BDS, Universities, Private sector, DWC, FD, DoAyur, Aquaria, NGOs, Individual experts		12	15	HL2
6.	විද්‍යාත්මක කළමනාකරණය සඳහා නියමිත උපදෙස්වලට අනුකූලව කැස්බෑ බිත්තර පුරුදු කිරීම ස්ථාන ක්‍රමවත් කිරීම සහ අධීක්ෂණ ක්‍රමයක් පිහිටුවීම	සැකසූ උපදෙස් මාරුව නිකුත් කළ සහ අලුත් කළ බලපත් සංඛ්‍යාව අධීක්ෂණ වාර්තා ක්‍රමවත් කළ කැස්බෑ පුරුදු කිරීම ස්ථාන	DWC, CC&CRMD, NARA	BDS, NAQDA, Universities, Individual experts, NGOs, Private sector		12	15	